

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ ឬជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សេចក្តីរំលឹកគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិចទ័ណ ។

គ្រប់គ្រងឯកសារ (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

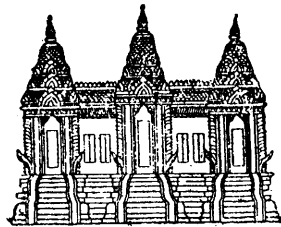
ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចន-ស្រីស្រស់ ។

ថតស្កានដោយ
ប៊ុនប្រុស ម៉ាន់ សាន់រ៉ត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងច្រើនលើសលែងពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចទ័រណ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ជុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ិច សារ៉េង ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវ៉ានា និងឧបាសិកា យុន សូនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.វ.អ)
- លោក ជីម-ជា និងលោកស្រី រតនី ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ទីផង យឿន (កូន)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេនី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា វ៉ានី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ័ក្ត្រ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានីនាដ, ចាន់ណា សុធានីនាធា (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូហេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូន)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ទួត សេនីស័ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា សេ សុផានី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធឿង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះតេជព្រះគុណ ដុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា វ៉ាន់ លុយ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុវណ្ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.វ.អ)

ព្រះ
ព្រះបិតាបាទី
នឹង
សេចក្តីប្រាប់នាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ អបដាន
បញ្ចមនាគ
ស័

រោងពុម្ពលើកទី ១

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ក្រុងភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០៧

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្តល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាមិកាវរាស :

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាមិគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកប្រៃតិភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រកដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី មកសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រូ មិតមំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីមកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តច្បក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

- The Rev. Zendo Matsunaga
- The Rev. Jitsujo Arima
- The Rev. Yoshimichi Ito
- The Rev. Keiichi Watai
- The Rev. Gijun Sugitani
- The Rev. Shincho Shigeta
- The Rev. Risho Maeda
- The Rev. Kyoshi Nakajima
- Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未會有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成
伊藤 佳通 渡井 奎一
杉谷 義純 茂田 真澄
前田 利勝 中島 教之
永 六輔

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.

July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team :

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta

The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

សុត្តនិបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបដាន

បញ្ចកក

៧៦

ព. ស. ២៥០៧

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមោ ភាគោ

ថេរិយាបទានំ

បឋមោ សុមេធាវគ្គោ

បឋមំ សុមេធហើរិយាបទានំ

អថ ថេរិកាបទានានិ សុណាម(១)

[១] កកវតិ កោណាភមនេ សង្ឃារមម្ហំ និវេសម្ហំ

សខិយោ តិស្សោ ជនិយោ វិហារទានំ អទម្ហសេ(២)។

នសក្ខតំ សតក្ខតំ   សតានំ ច សតក្ខតំ

នេវេសុ ឧបបជ្ជិម្ហំ   កោ វានោ មាណុសេ កវេ ។

នេវេសុ មហិទ្ធិកោ ហុត្វា   មាណុសកម្ហំ កោ វានោ

សត្តវតនស្ស មហេសី   សត្តវតនំ អហំ កវី ។

១ ខ. សុណាមិ ។ ២- ខ. ម. អវាសម្ហំ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចមភាគ

ថេរិយាបទាន

សុមេធាវិគ្គ ទី ១

សុមេធាប៊ើរិយាបទាន ទី ១

លំដាប់តទៅនេះ ចូរចាំស្តាប់នូវថេរិកាបទានទាំងឡាយចុះ

[១] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោនាគមនៈ គង់នៅក្នុង
សង្ឃរាម យើងជាស្រ្តីៗ នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា បានឃ្នាយនូវ
វិហារទាន ។ ពួកយើងបានទៅកើត ក្នុងពួកទេវតា អស់ ១០
ជាតិផង មួយរយជាតិផង មួយម៉ឺនជាតិផង ចាំបាច់និយាយថ្វី
ក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស ។ ខ្ញុំជាស្រីមានប្តីទីប្រើន ក្នុងពួក
ទេវតាទាំងឡាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស
ខ្ញុំកើតជាស្រីវែកវ ធ្វើជាមហេសី របស់ស្តេច មានរតនៈ ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តត្ថ សញ្ជិតំ^(១) កុសលំ   សុសមិទ្ធិកុលប្បជា
 ធនញ្ជានី ច ខេមា ច   អហំបិច តយោ ជនា ។
 អារាមំ សុកតំ កក្ខា   សព្វាវយវមណ្ឌិតំ
 ពុទ្ធប្បមុខសង្ឃស្ស   និយ្យទេត្តា បមោទិតា^(២) ។
 យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ   តស្ស កម្មស្ស វាហសា
 ទេវេសុ អភិកំ បត្តា   មនុស្សេសុ តថេវ ច ។
 ឥមស្មីយេវ កប្បស្មី   ព្រហ្មពុទ្ធ មហាយសោ
 កស្សទោ នាម នាមេន   ឧប្បជ្ជិ វទតិ វរោ ។
 ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស   តនា អាសិ នវិស្សរោ
 កាសិករាជា កិកី នាម   ពារណាសី បុរត្ថមេ ។
 តស្សាសុំ សត្ត ដីតរោ   រាជកញ្ញា សុខេ បិតា
 ពុទ្ធបដ្ឋាននិរតា   ព្រហ្មចរិយំ ចរីសុ តា ។

១ ឱ. ម. វិធ សញ្ជិតា ។ ម. វិធ សញ្ជិត ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ជន ៣ នាក់នោះ គឺ នាងធនញ្ញានី ១ នាងខេមា ១ និងខ្ញុំ ១
បានកើតក្នុងគ្រូកូល ដែលសម្រេចល្អ ដោយកុសលដែល
យើងបានសន្សំហើយ ក្នុងកតនោះ ។ ខ្ញុំបានកសាងអារាម
ល្អ ដ៏ប្រដាប់ដោយអវយវៈ (គ្រឿងតាក់តែង) គ្រប់យ៉ាង
ហើយមានចិត្តរីករាយវេរថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធាន ។ ដោយផលនៃកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំចូលទៅកើត
ក្នុងកតណា។ តែងដល់នូវភាពដ៏ប្រសើរ ក្នុងទេវលោក ក្នុង
មនុស្សលោក ក៏ដូចគ្នា ។ ក្នុងកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាម
កស្សបៈ មានរាងពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំ ដ៏ប្រសើរជាង
អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ។ កាលនោះ រស្មី
ក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈរបស់ជនក្នុង
ពារាណសីបុរី ដ៏ទុក្ខម ជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះកស្សបៈ ព្រះអង្គ
ស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ។ ព្រះរាជាអង្គនោះ មានរាជកញ្ញា
ជាធីតា ៧ អង្គ ជាស្រីបីតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ គ្រេកអរក្នុង
ការបម្រើព្រះពុទ្ធ ធីតាទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ។

បឋមំ សុមេតាថេរិយាបកានំ

តាសិំ សហាយិកា ហុត្តា	សិលេសុ សុសមាហិតា
ទត្តា នាណិនិ សក្កិច្ចំ	អតារេវ វត្ថុំ ចរី ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិជ្ជហិ ច
ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្ថុស្វបកា អហំ ។
តតោ ចុតា យាមា សក្កំ ^(១)	តតោហំ តុសិវំ កតា
តតោ ច និម្មានតិ	វសវត្ថុច្វរិ កតា ^(២) ។
យត្ត យត្តបបដាមិ	ចុតាកម្មសមាហិតា
តត្ត តត្តេវ រាជ្ជិនិ	មហេសិវត្តមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សត្ត	រាជ្ជិនិ ចក្កវត្ថុនិ
មណ្ឌលីនញ្ច រាជ្ជិនិ	មហេសិវត្តមការយី ។
សប្បត្ថំ អនុកោត្តាន	ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
សព្វត្ត សុខិតា ហុត្តា	ទេកជាតិសុ សិសរិ ។

១ ឱ. យាមបដ្ឋំ ។ ២ ឱ. អ. តតោ ។

សុមេតាថេរិយាបទាន ទី ១

ខ្ញុំជាសំឡាញ់នៃធីតាទាំងនោះ មានចិត្តតម្កល់ហ៊ុំក្នុងសីល
 ឲ្យនូវទានទាំងឡាយដោយគោរព ប្រព្រឹត្តនូវវត្ថុក្នុងផ្ទះ ។
 ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវ
 សេចក្តីប្រាថ្នានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាប់សមនុស្ស
 ហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាំងវិញ ។ ខ្ញុំច្បាតអំពីឋាន
 នោះមក ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ លុះច្បាតអំពីឋាន
 យាមៈនោះ បានទៅកើតក្នុងឋានភូសិត លុះច្បាតអំពីភូសិត
 នោះ បានទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានវតី លុះច្បាតអំពីនិម្មានវតី
 នោះ បានទៅកើតក្នុងវិសុត្តិបរិ ។ ខ្ញុំជាស្រីប្រកបដោយ
 កុសលកម្មនោះ ទៅកើតក្នុងឋានណាៗ តែងបាននូវភាពជា
 មហេសី របស់ស្តេចទាំងឡាយ ក្នុងឋាននោះៗ ។ លុះខ្ញុំ
 ច្បាតអំពីអត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតជាមនុស្ស ក៏បាន
 នូវភាពជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង នៃស្តេច
 ដែលមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំទទួលនូវសម្បត្តិក្នុង
 ទេវតាទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សទាំងឡាយផង ជាស្រី
 មានសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង អន្ទាលទៅអស់ច្រើនជាតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបកានំ

សោ ហេតុ ច សោ បករោ តំ ម្ហូលំ សាសនេ ខមំ

តំ បឋមំ សមោទានំ តំ ធម្មតាយ ទិព្វតំ ។

តិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

ធាក៏វ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្មាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា សុមេទា កិក្ខុនី ឥមា កថា-

យោ អភាសិត្តាតិ ។

សុមេទាថេរិយាបកានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ហេតុនោះក្តី ដើមកំណើតនោះក្តី ឫសគល់នោះក្តី សេចក្តី
 គាប់ចិត្តក្នុងសាសនានោះក្តី ការប្រជុំចុះជាដំបូងនោះក្តី ធម្ម-
 ជាតិទាំងនោះបានរលត់ហើយ ដោយសេចក្តីត្រេកអរក្នុង
 ធម៌ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំង-
 អស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្តី៣ ៤ វិមោក្ខ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុមេធាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាថាទាំង
 នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុមេធាវិរិយាបទាន ។

ទុតិយំ មេខលទាយិកាថេរិយាបទានំ

(២) សិទ្ធិត្ថស្ស កកវតោ	ដូចការមកាសហំ ^(១)
មេខលិកា មយា ទិញា	នវកម្មស្ស សត្តុនោ ។
និដ្ឋិតេ ច មហាដូបេ	មេខលំ បុណនាសហំ
លោកនាថស្ស មុនិទោ	ចសញ្ញា សេហិ បាលិកិ។
ចតុន្ទវតេ ឥតោ កប្បេ	មេខលំ អទទី តនា ^(២)
ទុកតី ទាភិជាទាមិ	ដូចការស្ស្ហិទំ ដលំ ។
កិលេសា យា បិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភី ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទ្ធិ អាយស្មា	មេខលទាយិកា កិត្តុនិ ឥហា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

មេខលទាយិកាថេរិយាបទានំ សមត្តំ ។

១- ឧ. ប្លង់ កាបិតា អហំ ។ ម. ប្លង់កាមិកា អហំ ។ ២ ឧ. ម. បេ មេខលមទំ

មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ២

(២) ខ្ញុំបានធ្វើព្រះសូបថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាម
 សិទ្ធត្ថៈ ហើយបានថ្វាយវិទ្យក្រវត់ចំពោះព្រះសាស្តា ដើម្បី
 នវកម្ម ។ កាលមហាសូបសម្រេចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 បានបូជាវិទ្យក្រវត់ ចំពោះព្រះមុនិលោកនាថ ដោយដែរបស់
 ខ្លួនទៀត ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយវិទ្យក្រវត់ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខគិ
 នេះជាផលនៃការធ្វើសូប ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងអស់ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឡ! ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពិត ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះមេខលទាយិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ មណ្ឌបទាយិកាបេរិយាបទានំ

(៣) កោណាគមនពុទ្ធស្ស មណ្ឌាហោ កាវិតោ មយា
 ដ្ឋបញ្ច បរមមទំ(១) ពុទ្ធស្ស លោកពុទ្ធលោ ។
 យំ យំ ជនបទំ យាមិ និកមេ រាជនានិយោ
 សព្វត្ថ ប្បជិតា ហោមិ បុញ្ញកម្មស្សិទំ ដលំ ។
 កិលេសា យាមិតា មប្បំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា បតស្សោ វិមោក្ខាបិ ប អដ្ឋិមេ
 ធម្មតិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសននិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា មណ្ឌាបទាយិកា ភិក្ខុនិ ឥមា
 កថាយោ អភាសិត្តានិ ។

មណ្ឌបទាយិកាបេរិយាបទានំ សម្ពុត្តំ ។

១ ខ. ផុវញ្ច បរមមទំ ។ ម. ផុវ ពិចិវិ អពាសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មណ្ឌបទាយិកាបិរិយាបទាន ទី ៣

(៣) ខ្ញុំបានកសាងមណ្ឌបថ្វាយព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកោនា-
 គមនៈ ហើយថ្វាយព្រះស្តុបដ៏ប្រសើរ ដល់ព្រះពុទ្ធ ជាដៅ
 ពាំងនៃលោកវិថមទៀត ។ ខ្ញុំទៅកាន់ជនបទ និងម រាជ-
 ធានីណា ។ ជាស្រីត្រូវគេចូរជាកូនទីតាំងពួង នេះជាផលនៃ
 បុណ្យកម្ម ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត
 ទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹម ។ ឡ ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមណ្ឌបទាយិកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មណ្ឌបទាយិកាបិរិយាបទាន ។

បត្តតំ សង្គមនាបរិយាយទានំ

[២] កោណ្ឌញ្ញស្ស(១) ភកវតោ លោកដេដ្ឋស្ស

តាទិវោ

វដិយំ បដិបទ្ធស្ស តារយន្តស្ស ចាលិវោ ។

យរតោ ធិត្តមិត្តាន អវក្កជ្ឈ ធិបដ្ឋហំ

អនុកម្មកោ លោកដេដ្ឋា សិរសិ អក្កមិ តទា ។

អក្កមិត្តាន សិរសិ(២) អគមា លោកនាយកោ

តេន ធិត្តប្បសារេន តុសិតំ អគមាសហំ ។

តិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាភី ពុទ្ធិនំ វេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា បតស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

នឡ្ហកិញ្ញា សង្កតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. វិបស្ស័ស្ស ។ ២ ម. សម្ពុទ្ធោ ។

សង្ខមនទាបើរិយាបទាន ទី ៤

(៤) កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ជាដំ
 ជាងលោក ជាតាទិបុគ្គល ទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងប្រក ទ្រង់ញ៉ាំង
 សត្វទាំងឡាយឲ្យត្រង់ ។ ខ្ញុំចេញអំពីផ្ទះ ហើយទុនក្រាប
 ចុះ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាដំជាងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកអនុ-
 គ្រោះ បានជាន់លើក្បាលខ្ញុំ ។ លុះព្រះលោកនាយកទ្រង់
 ជាន់លើក្បាលខ្ញុំ ហើយស្តេចហួសទៅ ខ្ញុំក៏បានទៅកើតក្នុង
 ឋានគុសិត ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងចិត្តនោះ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោល
 ហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូច
 ជាមេដីកាត់ដាច់ទ្រូង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់
 នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមាត្ត
 ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុត្តំ សុទ្ធិំ អាយ ស្មា សង្កមននា ភិក្ខុនិ ស្មា កាថា-
យោ អភាសិត្តាតិ ។

សង្កមននាថេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចមំ នទ្បមាលិកាថេរិយាបទានំ

(៥) ចន្ទភាតា នទីតិរេ	អហោសី កិណ្ណី តនា
អន្ទសំ វិវជំ ពុទ្ធិ	សយម្ពំ អបរាជិតំ ។
បសន្នចិត្តា សុមនា	វេទនាតា កតញ្ជាលី
នទ្បមាលំ កហេត្វាន	សយម្ពំ អភិប្បជយី ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា កិណ្ណិទេហិ(១)	អកច្ឆំ តិទសំ កណំ(២) ។
នត្តិសនេវរាជ្ជំ	មហោសិត្តមការយី
នសន្និ ចក្កវត្តំ	មហោសិត្តមការយី ។
នេវយិត្វាន(៣) កុសលំ	បព្វជី អនការយី
តិលេសា ឈាចិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា(៤)
សព្វាសវា បរិក្ខីណា	នត្តិទានិ បុនព្ពវោ ។

---

១ ឧ.ម. បេតនាបណីដិហិ ច ដហិត្វា កិណ្ណិវេហន្តិ ធមេ ពាហិ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ ម. ធាតិ ។
 ៣ ឧ. សំវេទយិត្វា ។ ម. សំវេទេត្វាន ។ ៤ ឧ. ភវា សង្ករនិកា មម ។ ម. ភវា សំយាដិកា មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសង្ឃមនទាភិក្ខុន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សង្គមនទាថេរិយាបទាន ។

នទ្យមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៥

(៥) កាលនោះ ខ្ញុំជាកិណ្ណញី នៅជិតភ្នំរស្មីវិចន្តភាគា
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ប្រាសចាកជួលី គឺកិលេស ត្រាស់
ដឹងឯង ទ្រង់ឈ្នះកិលេសហើយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មាន
ចិត្តល្អ កើតសេចក្តីរីករាយ ធ្វើអញ្ជូលី ហើយយកកម្រង
ផ្កាបចុះ ចូជាព្រះសយម្បូ ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើ
ល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់
រាងកាយជាកិណ្ណញីហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានត្រៃត្រីង្ស ។
ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសី នៃទេវរាជ ព្រះ វិស្ណុ បាននូវភាព
ជាមហេសីនៃស្តេចបក្រពត្តិ ១០ ផង ។ ខ្ញុំទទួលរងកុសល
បានចូលទៅកាន់ផ្នួស កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
ហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ អាសវៈទាំងពួង
អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កត់ថ្មីទៀត មិនមានឡើយ ។

បញ្ចប់ នឿមាលីកថេរិយបទានំ

ពត្តន្តវ័តោ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិប្បជយី

ពុក្កតិ នាភិវាជានិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ដលំ ។

កក្កេសា ឈាបិតា មយ្ហិ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា បតស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

នឿមភិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា នឿមាលីកា ភិក្ខុដំ ឥហា

តាថាយោ អភាសិត្តានិ ។

នឿមាលីកថេរិយបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ទេសនាមហិកថេរិយាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកុទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 បូជាដា ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវ
 ទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
 បានធ្វើហើយ ។ បដិសម្តី ៣ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះនិទ្ទេសនាមហិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទ្ទេសនាមហិកថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទានំ

[៦] នគរេ ពន្ធមតិយា	ពន្ធមា នាម ខត្តិយោ
តស្ស រតោ អហំ ភរិយា	ឯកេ ភិក្ខុំ វាទយាមហំ(១) ។
រហោគតា និសីទិត្វា	ឯវំ ចិទ្ទេសហំ តនា
អាទាយ កមនីយំ ហិ	កុសលំ នត្តិ មេ កតំ ។
មហាភិកាបំ កដុកំ	យោរូបំ សុទារុណំ
និរយំ ន្ទន កន្ទាមិ	ឯតុ មេ នត្តិ សំសយោ ។
វាជានំ ឧបកន្ទាន(២)	សំទំ វចនមត្រវី
ឯកំ មេ សមណំ ទេហិ	ភោជយិស្សាមិ ខត្តិយ ។
អនាសិ មេ មហាវាជានំ	សមណំ ភាវិតិទ្ធិយំ
តស្ស បត្តំ កហេត្វាន	ចរមន្ទេន តប្បយី ។
ប្បជយិត្វា(៣) ចរមន្ទិ	កន្ទាលេបំ អកាសហំ
ជានេន បិទហិត្វាន	បីតចោលេន(៤) នាទយី ។

---

១ ឧ.ម. ពាយាមហំ ។ ២ ឧ. ឧបសង្កម្ម ។ ៣ ឧ. ម. ប្បយិត្វា ។ ៤ ឧ. មហានេលេន ។
 ម. វិទ្ធកយុគេន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាបិរិយាបទាន ទី ៦

(៦) ព្រះមហាក្សត្រព្រះនាមពន្ធមៈ ក្នុងក្រុងពន្ធមវត៌ ខ្ញុំជា
អគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានពោលនូវពាក្យខ្លះ (នឹងស្តេច
នោះ) ។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ហើយគិតយ៉ាង
នេះថា កុសលដែលអញគួរយកទៅបរលោក អញមិនបានធ្វើ
សោះ អញនឹងទៅកាន់នរក ដែលជាឋានក្តៅខ្លាំង ខ្លោចផ្សា
មានសភាពគួរខ្លាច អាក្រក់ក្រៃលែងដោយពិត អញមិនមាន
សេចក្តីសង្ឃឹម ក្នុងដំណើរនេះឡើយ ។ ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះ
រាជា ហើយក្រាបទូលដូច្នោះថា បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូម
ព្រះអង្គប្រទាននូវសមណៈមួយអង្គ ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់នឹង
និមន្តលោកឲ្យឆាន់ ។ ព្រះមហារាជ ទ្រង់ប្រទាននូវសមណៈ
មួយអង្គ ដែលមានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំទទួលនូវបាត្រ
របស់លោកហើយ បំពេញដោយបាយដ៏ប្រសើរ ។ លុះខ្ញុំ
បំពេញហើយ ធ្វើនូវបាយដ៏ប្រសើរ ឲ្យជាបាយលាយដោយវត្ថុ
មានភ្លិនក្រអូប បិទដោយសំណាញ់ គ្របដោយសំពត់ល្បឿង ។

ឆដ្ឋំ ឯកបិណ្ឌោតតាយំកថេរិយាបទានំ

អារម្មណំ មម ឯតំ	សវាមិ យាវជីវិតំ
តត្ថំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	តាវត្ថំសំ អតញ្ញាហំ ។
តសានំ ទេវរាជ្ជនំ	មហេសិត្តមការយី
មនសា បត្តិតំ មយ្ហំ	និព្វត្តិតំ យដិច្ចកំ ។
វសានំ ចក្កវត្ថនំ	មហេសិត្តមការយី
ឧបចិត្តតា(១) ហុត្វាន	សំសវាមិ កវាកវេ(២) ។
សព្វពន្ធនមត្តាហំ	អបេតា មេ ឧបាទិកា
សញ្ញាសវបរិត្តណា	នត្តិទានិ បុនព្វវោ ។
ឯកនុតេ តតោ កប្បេ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្ខតំ ជាភិជាជាមិ	បិណ្ឌាចាតស្សំទំ ដលំ ។
កិលេសា យាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាតវំ ពន្ធនំ ទេត្វា	វិហារាមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស រស្មិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

១ ឧ.ម. ទបិក្កា ០ ។ ២ ឧ.ម. រាវេស្សហំ ។ ម. រាវេស្សហំ ។

ឯកបិណ្ឌបាតពាយិកាថេរិយាចារ្យ ទី ៦

កុសលនិ្ទ្រ ជា អាម្មណ៍របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំលឹកដរាបដល់អស់ជីវិត ខ្ញុំ
 ទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិវិញ ព្រោះញ៉ាំងចិត្តឱ្យជ្រះថ្លាក្នុងកុសល
 នោះ ។ ខ្ញុំបាននូវភាពនៃខ្លួនជាមហេសី នៃស្តេចទេវតាទាំង
 ឡាយ ៣០ ដង សេចក្តីប្រាថ្នាដែលខ្ញុំប្រាថ្នាហើយក្នុងចិត្ត ក៏
 កើតឡើងដល់ខ្ញុំដូចសេចក្តីប្រាថ្នា ។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសី
 នៃស្តេចចក្រពត្តិ ២០ ដង ខ្ញុំជាស្រីមានកុសលសន្សំហើយ
 តែងអន្ទាលទៅ ក្នុងកតតូចនិងកតធំ ។ ខ្ញុំចូលក្នុងចំណង
 ទាំងអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកប្រាសចាកកំណើតហើយ អស់អាសវៈ
 ទាំងពួងរលីងហើយ ឥឡូវនេះ កតថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
 ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
 បាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃបិណ្ឌបាតបាន ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 កតទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។
 ឡ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា
 ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សង្កតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុខំ អាយស្មា ឯកបិណ្ណាចាតនាយិកា ភិក្ខុនិ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកបិណ្ណបាតទាយិកាថេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ កដិប្បភិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទានំ

(៧) បិណ្ណាចារិ ចរន្តស្ស តិស្សនាមស្ស សត្តនោ

កដប្បភិក្ខុំ បក្កយេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្សនាសហំ ។

បដិក្កហេត្វា សម្ពុទ្ធា តិស្សោ លោកក្កនាយិកោ

វិបិយា សណ្ឌិតោ សត្តា អកោ មេ អនុមោទនិ ។

កដប្បភិក្ខុំ ទត្វាន តារត្ថិសំ កមិស្សសំ

ធន្តិសនេវរាជ្ជនិ មហេសិត្តំ ករិស្សសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង
នូវភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទាន ។

កងិប្បកិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៧

(៧) កាលព្រះសាស្តា ព្រះនាមតិស្សៈ ទ្រង់ត្រាច់ទៅ
បិណ្ឌបាត ខ្ញុំបានយកចង្កាន់មួយវែក ថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធដ៏
ប្រសើរ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាសាស្តា ជា
នាយកដ៏លើសលុប ក្នុងលោក ទ្រង់ទទួលហើយ ទ្រង់
គង់នៅក្នុងផ្នូរ ទ្រង់ធ្វើអនុមោទនាដល់ខ្ញុំថា

នាងប្រគេនចង្កាន់មួយវែក នឹងបានទៅកើតកងិឋានតាវ-
ត្តិន្យ នឹងបានជាអគ្គមហេសី នៃស្តេចទេវតា ៣៦ ជន ។

សង្គម កន្លងរាជ្យកាយិកាថេរិយាបកាធំ

បញ្ញាសចក្កវត្ថុធំ	មហោសិទ្ធិ កវិស្សសិ
មនសា បត្តិភិ សព្វំ	បដិលច្ឆសិ សព្វនា ។
សម្បត្តិ អនុកោត្តាន	បព្វជិស្សសិ កិញ្ញនា
សញ្ញាសវេ បរិញាយ	និញាយិស្សសិនាសវា ។
ឥទិ វត្តាន សម្ពុទ្ធា	តិស្សោ លោកក្កនាយកោ
នកំ អព្ពក្ខមិ ធិរោ	ហិសវាជានិ អម្ពរេ ។
សុទិណ្ឌមេវ មេ នាធំ	សុយំដ្ឋា យាកសម្បនា
កដច្ឆកិក្ខុំ ទត្តាន	បត្តាហំ អចលំ បទិ ។
ទ្រេនវតេ ឥតោ កប្ប	យំ នានមទទិទ្ធា
ទុក្ខតិ នាកិជាតាមិ	កិក្ខុនានស្សិធំ ដលំ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភិវ ពន្ធី ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។

កឋិន្យភិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទា១ ទី ៧

នឹងបានជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ៥០ ដង នឹងបាននូវ
 សម្បត្តិទាំងពួងដែលនាងប្រាថ្នាហើយ តាមចិត្តប្រាថ្នាក្នុង
 កាលទាំងពួង ។ នាងនឹងទទួលនូវសម្បត្តិ ជាស្រ្តីមិនមាន
 សេចក្តីកង្វល់ នឹងបួសកំណត់ដឹងនូវអាសវៈទាំងពួង ជាអ្នក
 មិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមតិស្សៈ
 ជានាយកដ៏លើសលុបក្នុងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ លុះ
 ត្រាស់នូវពាក្យនេះហើយ ក៏ហោះទៅឯអាកាស ដូចជាស្តេច
 ហង្សហើរទៅឯដ៏អាកាស ។

ទានដែលខ្ញុំបានថ្វាយល្អហើយ យាគសម្បទា ខ្ញុំបាន
 បូជាល្អហើយ ខ្ញុំបានថ្វាយនូវចង្ហាន់មួយវែក ហើយដល់
 នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកទ្ទកប្ប
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ក្នុងកាលនោះ
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយចង្ហាន់ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំង-
 ពួង ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់បំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្នុកិញ្ញា សង្កតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា កដប្បកិក្ខុនាយិកា កិក្ខុនិ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កដប្បកិក្ខុនាយិកាបិយាបទានំ សមត្តំ ។

អដ្ឋិមំ សត្តខុប្បលមាលិកាបិយាបទានំ

(៨) នគរេ អរុណាវតិយា អរុណោ នាម(១) ខត្តិយោ
 តស្ស រញ្ញោ អហំ ភរិយា នគុលំ បាទយាមហំ(២) ។
 សត្ត មាលា គហេត្វាន ឧប្បលា(៣) ទេវកន្ធិកា
 និសដ្ឋ បាសាទវរេ ឃំ ចិន្តេសិ តាវទេ ។
 កី មេ ឥមាហិ មាលាហិ សិរសា រោចិតាហំ(៤) មេ
 វំ មេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ញ្ញាណម្មិ អភិរោចិតំ ។

---

១ ឧ. ម. អរុណាវិ ៣ម ។ ២ នមាលំ ៣ ទយាមហំ ។ ម. វិវិតំ វិវិយាមហំ ។
 ៣ ឧ. ទប្បលី ។ ៤ ម. រោចិតេហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិពោ ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកដ៏ច្នៃកិច្ចទាយិកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កធិប្បកិច្ចទាយិកាថេរិយាបទាន ។

សត្តឧប្បលមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៨

(៨) ក្នុងក្រុងអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះ
 នាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានចាត់ចែង
 នូវផ្កាដែលមិនទាន់ក្រងទុក ។ ខ្ញុំកាន់យកនូវផ្កាឧប្បល ៧
 កម្រង មានក្លិនដូចជាក្លិនទិព្វ អង្គុយលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ
 គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា អញមានប្រយោជន៍អ្វី
 ដោយកម្រងផ្កានេះ ដែលអញពាក់លើក្បាលរបស់អញ បើ
 អញបូជា ចំពោះញាណព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ប្រសើរជាង ។

អដ្ឋកថា សុត្តន្តបិដកបិដកបិដកបិដក

សុត្តន្តិ បដិមាទេន្តិ	ទ្វារាសន្តេ និសីទហិ
យនា ឯហិតិ(១) សុត្តន្តោ	បូជយិស្សំ មហាមុនី ។
កក្កដោ វិលសន្តោវ	មិករាជាវ កេសរី
កិក្កសង្កេន សហិតោ	អាគច្ឆ វិដិយា ជីនោ ។
ពុទ្ធស្ស វិសី ទិស្វាន	ហដ្ឋា សិវិត្តមាណសា
ទ្វារិ អនាបុណិត្វាន	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អបូជយី ។
សុត្ត ឧប្បលប្បណិ	សុវិត្តណានិ(២) អម្ពរេ
នាទិ កកោន្ត ពុទ្ធស្ស	មត្តកេ ជារយន្តិ តេ ។
ឧទក្កចិត្តា សុមនា	វេទជាតា កកញ្ចលំ
តត្ត ចិត្តំ បសាទេត្វា	តាវត្តិសំ អកញ្ចហំ ។
មហានេលស្ស ធានិនិ	ជារេន្តិ មម មុទ្ធនិ
ទិព្វកន្តិ បវាយតិ(៣)	សុត្តប្បលានិទំ ផលំ ។
កនាចិ និយមាជាយ	ញាតិសង្កេន មេ តនា
យាវតា បរិសា មយ្ហំ	មហានេលំ ជវីយតិ ។

១ ឧ. ឯតីហិ ។ ២ ឧ. បរិកិណ្ណានិ ។ ម. បរិកិណ្ណានិ ។ ៣ ឧ. ម. បរិយាមិ ។

សត្តទប្បវេណីកាថេរិយបទាទ ទី ៨

ជនទាំងឡាយតែងរាប់អាននូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អញ្ញាអង្គុយនៅជិតទ្វារ
 កាលណា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនហៅថា នាងចូរមក អញនឹងបូជាទ្វារ
 ព្រះមហាមុនី ក្នុងកាលនោះ ។ ព្រះជិនស្រីប្រកបដោយភិក្ខុ-
 សង្ឃ ស្តេចមកតាមផ្លូវថ្នល់ ទ្រង់ល្ងាសល្ងន់ដូចជាដើមថ្ងាន់ត្រូវ
 ខ្យល់ ឬដូចជាៈកសររាជសីហ៍ជាស្តេចម្រឹត ។ ខ្ញុំជាអ្នកមាន
 ចិត្តរីករាយ លុះឃើញស្រីព្រះពុទ្ធ ក៏មានចិត្តសង្វេគមិនទាន់
 ដល់ទ្វារ ក៏បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំធ្វើជាឧប្បាល ៧
 កម្រង ត្រង់ជិតព្រះអាកាស ដាក់ទាំងនោះ ក៏បាំងខាងលើព្រះ
 សីវនៃព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ឡើង មានចិត្តរីករាយ
 មានចិត្តក្រកអរ ធ្វើអញ្ជើ ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុង
 ព្រះពុទ្ធនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តីង្ស ។ ដាក់ទាំងឡាយ
 បាំងធ្វើជាដំបូលនៃរោងធំ ខាងលើក្បាលខ្ញុំ ក្លិនដាទិព្វ ក៏ផ្សាយ
 ទៅ នេះជាផលនៃដាក់ឧប្បាល ៧ កម្រង ។ កាលពួក
 ញាតិទាំងឡាយ ក្នុងកាលម្តង ៗ បរិស័ទរបស់ខ្ញុំ មានចំនួន
 ត្រឹមណា ដាក់ទាំងឡាយក៏បាំងជារោង មានចំនួនត្រឹមនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តតិទេវវាជ្ជនំ	មហេសីតំ អការយី
សព្វត្ត ឥស្សរា ហត្ថា	សំសរាមិ កវាករេ ។
តេស ដ្ឋិតក្កវត្តនំ	មហេសីតំ អការយី
សព្វេ មំ អនុវត្តនំ(១)	អាទេយ្យវចនា អហំ(២) ។
ឧប្បលស្មេវ មេ វណ្ណោ	កន្លោ ចេវ បវាយតិ
ទុក្ខតិ(៣) នាកិជាតាមិ	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
ឥទ្ធិហិទេសុ កុសលា	ពោជ្ឈង្គភាវនារតា
អភិញ្ញា ចារមិប្បត្តា	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
សតិប្បដ្ឋាន កុសលា	សមាធិលា នតោ ចរា
សម្មប្បដ្ឋាន មនុយុត្តា	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
វិរិយំ មេ ជុរោរយំ	យោកត្រូមាធិវាហនំ
សញ្ញា សវបរិក្ខំណា	នតិទានិ បុនព្រា ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមកិប្បជយី
ទុក្ខតិ នាកិជាតាមិ	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។

១ ម. មមនុវត្តនំ ។ ២ ម. អហំ ។ ៣ ម. ទុព្វណ្ណិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ខ្ញុំបានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៧០ ដង ខ្ញុំអន្ទាលទៅក្នុងភព
 តូចភពធំ រមែងបានជាធំក្នុងទីទាំងពួង ។ ខ្ញុំបានជាមហេសី
 នៃស្តេចចក្រពត្តិ ៦៣ ដង ជនទាំងពួង តែងប្រព្រឹត្តតាមខ្ញុំ
 ខ្ញុំមានពាក្យ ត្រូវអ្នកផងជឿកាន់តាម ។ ពណិនិត្តិនរបស់ខ្ញុំ
 តែងផ្សាយទៅ ដូចជាកូននៃដាឡាប្បល ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះសក្កន៍ឥទ្ធិបាទ
 គ្រេកអរក្នុងការចម្រើនពោជ្ឈង្គ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះសក្កន៍សតិប្បដ្ឋាន មានសមា-
 ធិជ្ឈានជាអារម្មណ៍ ប្រកបរឿយ ។ នូវសម្មប្បធាន នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ សេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្ញុំ ជាគ្រឿងនាំទៅ
 នូវធុរៈ នាំមកនូវធម៌ដ៏ក្រៃមចាកយោគៈ ខ្ញុំមានអាសវៈអស់
 ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៣១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាដា ក្នុង
 កាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

នវិមំ បញ្ចវិបិកាបេរិយាបទានំ

តតិលេសា ឈាបិតា មឃ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 លាភីវ ពុទ្ធនិ វេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្មាគតំ វត មេ អាសិ មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សត្តឧប្បលមាលីកា ភិក្ខុនិ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សត្តឧប្បលមាលីកាបេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

នវិមំ បញ្ចវិបិកាបេរិយាបទានំ

(៧) នតវេ ហំសវតិយា ចារិនី (១) អាសហំ តទា
 អារាមេនេវ (២) អារាមិ ចរាមិ កុសលត្តិកា ។
 កាឡបត្តមិ ទិវសេ អន្តសំ ពោធិម្បត្តមំ
 តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្តា ពោធិម្បលេ និស័ទហំ ។

១ ឧ. ម. បារីកំ ។ ២ ឧ. ម. អារាមេន ច ។

បញ្ជីបិកាបើរិយាបទាន ទី ៩

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់
 ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ
 ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្មិតា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានពួងថា ព្រះសត្តឧប្បលមាលិកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សត្តឧប្បលមាលិកាបើរិយាបទាន ។

បញ្ជីបិកាបើរិយាបទាន ទី ៩

(៩) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាអ្នកដំណើរ នៅអាស្រ័យក្នុង
 នគរហង្សវ័តី ជាស្រីពេញចិត្តក្នុងកុសល តែងទៅអំពី
 អារាម ទៅកាន់អារាម ។ ខ្ញុំបានឃើញនូវពោធិព្រឹក្សដ៏
 ទុក្ខម ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក្ខ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះពោធិ-
 ព្រឹក្សនោះ ហើយអង្គុយនៅក្បែរគល់ នៃពោធិព្រឹក្ស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កុរុច្ឆិកំ ឧបដ្ឋេត្វា ^(១)	សិរេ កត្តាន អញ្ញាលី
សោមនស្សំ បរេទេត្វា	ឃីវំ ចិន្តេសិ តាវទេ ។
យទិ ពុទ្ធា អមិតគុណោ	អសមប្បដិប្បកុណោ
ទស្សេត្ត ចាដិហិវំ មេ	ពោធិ ឌីកាសតុ អយំ ។
សហ អាវជ្ជិតេ មយ្ហំ	ពោធិ បដ្ឋលុំ តាវទេ
សព្វសោវណ្ណាមយា អាសិ	ទិសា សព្វា វិរោចតិ ។
សត្តវត្តនិវំ តត្ត	ពោធិម្ធុលេ ទិសំទហំ
សត្តមេ ទិវសេ បត្ត	ទីបប្បដិ អកាសហំ ។
អាសនំ បរិវារត្វា	បញ្ចទីចានិ បដ្ឋលុំ
យាវ ឧទេតិ សុរិយោ	ទីចា មេ បដ្ឋលុំ តទា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ ។
តត្ត មេ សុកតិ ព្យម្មំ	បញ្ចទីចាតិ វុច្ឆតិ
សតយោជនម្បព្វេធំ	សដ្ឋិយោ ជនវត្តនំ ^(២) ។
អសង្ខេយ្យានិ ទីចានិ	បរិវារេ ជលន្តិ មេ
យាវតា ទេវកវនំ	ទីចាលោកេន ជោតតិ ^(៣) ។

១ ម. ឧបដ្ឋិតា ។ ២ ម. សដ្ឋិយោជនម្បព្វេធំ ។ ម. ភីសយោជនវត្តនំ ។ ៣ ម. ភោតយិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំតាំងចិត្តគោរព ធ្វើអញ្ញាលីលើក្បាល ហើយទទួលនូវ
សោមនស្ស ក៏គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធ
មានគុណរាប់មិនបាន មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀបស្មើបានមែន
សូមឲ្យពោធិព្រឹក្សនេះ សម្រែងនូវបាដិហារ្យដល់អាត្មាអញ
គឺសូមឲ្យភ្នំស្វាងចុះ ។ ក្នុងខណៈនោះ ពោធិព្រឹក្សប្រែជា
មាសទាំងអស់ ភ្នំស្វាងឡើងដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា
ឯទិសទាំងបួន ក៏ភ្នំរុនរឿងឡើង ។ ខ្ញុំអង្គុយនៅក្បែរគល់
ពោធិព្រឹក្សនោះ អស់ ៧ យប់ ៧ ថ្ងៃ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខ្ញុំបាន
បូជាប្រទីប ។ ប្រទីបទាំង ៥ ក៏ភ្នំរុនរឿងព្រៃអាសនៈ កាល
នោះ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្នំរុនរឿង ដរាបដល់
ព្រះអាទិត្យរះឡើង ។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជារបស់មនុស្ស
បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ។ ប្រាសាទរបស់
ខ្ញុំ ដែលបុព្វកម្មធ្វើល្អហើយ ក្នុងឋានតាវត្តិន្យនោះ ហៅថា
បញ្ចទីបប្រាសាទ មានកម្ពស់ ១០០ យោជន៍ មានទំហំ ៦០
យោជន៍ ។ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំរាប់មិនអស់ តែភ្នំរុន
រឿងជុំវិញខ្ញុំ ទាំងកតទៅតា ក៏ភ្នំដោយពន្លឺប្រទីបនោះដែរ ។

សម្តី បញ្ជីបំណងប្រយោជន៍

បុរាណាភិបុត្រា(១) សន្តិ(២)

យទិ ឥន្ទ្រាមិ បស្ស័តុ

ឧទ្ទិ អនោ ច តិរិយំ

សត្វំ បស្ស្ហាមិ ចក្ខុណា ។

យាវតា អភិកម្មាមិ

ទដ្ឋំ សុកតទុក្ខដំ(៣)

តត្ថ អាវរណំ នត្ថិ

រុក្ខេស្ស បព្វតេស្ស វា ។

អសីតិទេវាជ្ជនំ

មហោសិវ្តមការយី

សតានំ ចក្កវត្ថនំ

មហោសិវ្តមការយី ។

យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ

ទេវតំ អថ មាណសំ

ទីបសតសហស្សនិ

បរិវារេ ជលន្តិ មេ ។

ទេវលោកា ចរិត្វាន

ឧប្បដ្ឋី(៤) មាតុក្កុច្ឆិយំ

មាតុ ក្កុច្ឆិកតំ(៥) សន្តិ(៦)

អក្ខិ មេ ន ធិមលតិ ។

ទីបសតសហស្សនិ

បុញ្ញកម្មសមដ្ឋិនា(៧)

ស្វតិយវេ ជលន្តិ

បញ្ចទីហានិទំ ជលំ ។

បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តិ

មាណសំ វិនិវត្តយី

អជិរាមរំ(៨) សីតិភារំ

និព្វានំ បស្សយី អហំ ។

១ ខ. បរិ មុតា ។ ២ ខ. បិកា ។ ម. និសីទិព្វា ។ ៣ ខ. សុរាតទុក្ខពេ ។ ម. សុរាត-
ទុក្ខពេ ។ ៤ ខ. ឧប្បដ្ឋិ ។ ៥ ខ. កុច្ឆិកា ។ ៦ ខ. សន្តិ ។ ម. សន្តិ ។ ៧ ខ. បុញ្ញកម្ម-
សមដ្ឋិតា ។ ម. បុញ្ញកម្មសមដ្ឋិតា ។ ៨ ខ. អជិរាមរណំ ។ ម. អជិរាមរំ ។

បញ្ជីបិកថេរិយបទាន ទី ៩

ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅរកទិសខាងកើត បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើល
 ខាងលើ ខាងក្រោម និងទីទំនឹង ខ្ញុំនឹងឃើញនូវវត្ថុទាំងពួង
 ដោយចក្ខុ ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញនូវកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនិង
 អាក្រក់ ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុងវត្ថុទាំងនោះ ទោះជា
 ឈឺឬក្តីក៏មិនមាន ដរាបនោះ ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវ-
 រាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០០ ដង ។
 ខ្ញុំដែលទៅកាន់កំណើតណា ។ ទោះជាទេវតា ឬជាមនុស្ស
 ប្រទីបមួយសែន តែងបំភ្លឺជុំវិញខ្ញុំខ្ញុំ ។ ខ្ញុំច្បាតចាកទេវ-
 លោក មកកើតក្នុងផ្ទះនិមាតា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ ដែលនៅក្នុង
 ផ្ទះនិមាតានោះ មិនដែលធ្លេចឡើយ ។ ប្រទីបមួយសែន
 ប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម រមែងរុងរឿង ក្នុងផ្ទះជាទីប្រសូតិ
 នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។ កាលក្លាជាទីបំផុតដល់ព្រម
 ហើយ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឱ្យប្រព័ន្ធទៅ ខ្ញុំឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ដែលមិនមានផរា និងមរណៈ មានសេចក្តីត្រជាក់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ជាតិយា សុត្តវស្សាហំ	អរហន្តំ អនាពុណី
ឧបសម្មាទយិ ពុទ្ធា	កុណាមញ្ញាយ តោតមោ ។
មណ្ឌាបេ រុក្ខម្ហលេ វា	ចាសាទេសុ កុហាសុ វា
សុញ្ញតារេ បជ្ឈាយន្តា ^(១)	បញ្ចទីចា ជលន្តិ មេ ។
ទិព្វបក្ខុ វិសុទ្ធិ មេ	សមាធិកុសលា អហំ
អភិញ្ញា ចារមិប្បត្តា	បញ្ចទីចានិទំ ជលំ ។
សព្វេវេសិតេវេសាណា	កតតិច្ឆា អនាសវា
បញ្ចទីចា មហាវីរ	ចានេ វជ្ជាមិ បក្ខុមា ។
សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ	យំ ទីបមទទី តនា
ទុក្ខតំ ណភិជាណមិ	បញ្ចទីចានិទំ ជលំ ។
កិលេសា យាបិតា មហ្មំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ ទេត្តា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វេត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ភិក្ខុកោ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

១ ឱ. ម. សុញ្ញាភារេ ច ឈាយន្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានដល់នូវព្រះអរហត្ត
 ព្រះពុទ្ធព្រះនាមគោតម ទ្រង់ជ្រាបនូវគុណ ហើយឲ្យខ្ញុំ
 បានឧបសម្បទា ។ ប្រទីបទាំង ៥ របស់ខ្ញុំ រមែងនេះ
 ឡើងក្នុងមណ្ឌប ដិតគល់ឈើក្នុងប្រាសាទ ក្នុងគុហា ក្នុង
 ផ្ទះស្ងាត់ ។ ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំស្អាតរសេស ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះ
 ក្នុងសមាធិ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គមាន
 ការប្រព្រឹត្តិធម៌ទាំងពួង ចប់អស់ហើយ មានសោឡសកិច្ច
 ធ្វើស្រេចហើយ មិនមានអាសវៈ មានប្រទីប ៥ ខ្ញុំសូម
 ថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។ ក្នុងកប្បទីមួយនៃសន អំពីកទ្ធកប្ប
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយប្រទីប ក្នុងកាល
 នោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួងខ្ញុំដក
 ចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ដាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឡ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ទសមំ ទទកទាយិកាបេរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 តតំ សុទំ អាយស្មា បញ្ចទីបិកា ភិក្ខុនិ វេមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បញ្ចទីបិកាបេរិយាបទានំ សមត្តំ ។

ទសមំ ឧទុកទាយិកាបេរិយាបទានំ

(១០) នគរេ ពុទ្ធមតិយា អាសី ឧទកហារិកា(១)
 ឧទហារេន(២) ដីវាមិ តេន ហោសេមិ ធារកេ ។
 ទេយ្យធម្មោ ច មេ នត្តិ បញ្ចក្ខេតេ អនត្តរេ
 កោដ្ឋកំ ឧបសម្ព័ត្ត ឧទកំ បដ្ឋបេសហំ ។
 តេន កម្មេន សុកតេន តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ
 តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ពំ ឧទហារេន និម្ពិតំ ។
 អច្ចរាទំ សហស្សស្ស អហំ ហិ(៣) បវា តទា
 ទសដ្ឋានេហិ តា សញ្ញា អភិកោមិ តទា(៤) អហំ ។

---

១ ម. អហោសី ឧទហារិកា ។ ឧ. អាសី ឧទកណារិកា ។ ២ ឧ. ឧទហារេន ។ ៣ ឧ. អហម្មិ ។ ឧ. ម. សទា ។

ឧទកទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ១០

បដិសម្ពិទា ៤ វិមាភូ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចទីបិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បញ្ចទីបិកាបេរិយាបទាន ។

ឧទកទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ១០

(១០) ខ្ញុំជាស្រីជនទឹក ក្នុងនគរពន្លឺមតី រស់នៅដោយ
ការជន់ទឹក ចិញ្ចឹមពារកដោយការជន់ទឹកនោះ ។ ឯទេយ្យ-
ធម៌ របស់ខ្ញុំមិនមាន ខ្ញុំចូលទៅក្នុងបន្ទប់ បានតម្កល់ទុក
នូវទឹក បំពោះបុគ្គល ជាបញ្ហាក្នុងប្រសើរ ។ ខ្ញុំបានទៅ
កើតក្នុងឋានតារាវត្តិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយ
នោះ ខ្ញុំមានវិមានខ្ញុំដ៏ល្អ ដែលជាផលនៃការជន់ទឹក បាន
និម្មិតឲ្យ ក្នុងឋានតារាវត្តិន្យនោះ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំប្រសើរ
ជាន់ពួកស្រីអប្សរ ១.០០០ នាក់ កាលនោះ ខ្ញុំគ្រប
សង្កត់ នូវស្រីអប្សរទាំងនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចាសិ ទេវវាជ្ជំ

មហោសិគ្គមការយំ

វិសតិចក្កវត្តំ

មហោសិគ្គមការយំ ។

ទុវេ ភវេ សំសរាមិ

ទេវត្តេ អថ មាណុសេ

ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ

ឧទកទានស្សិទំ ដលំ ។

បព្វតក្កេ ទុមក្កេ វា

អន្តលិក្ខេ ច ក្រមិយំ

យទា ឧទកមិច្ឆាមិ

ឱប្បំ បដិលភាមហំ ។

អវុដ្ឋិកា ទិសា អត្ថិ(១)

សន្តត្តា ខុប្បតា ហិ ទេ(២)

មម សក្កប្បមញ្ញាយ

មហាមេយោ បវស្សតិ ។

កទាទិ ធីយមាធាយ

ញាតិសង្ឃេន មេ តទា

យទា ឥច្ឆាមហំ វស្សំ

មហាមេយោ អជាយថ ។

ឧណ្ហំ វា បវិទ្យាហោ វា

សវេរេ មេ ន វិជ្ជតិ

កាយេ ច មេ រដោ នត្ថិ

ឧទកទានស្សិទំ ដលំ ។

វិសុទ្ធមនសា អជ្ឈ

អបេតមនទាបិកា

សញ្ញាសវបរិក្ខំណា

នត្ថិទានិ បុនព្វវោ ។

១ ឧ. ម. នត្ថិ ។ ២ ឧ. សុត្តន្តបិដកា ន ០ ។ ម. សុត្តន្តបិដកា ០ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៥០ ជន បានជាមហេសី
 នៃស្តេចបក្រពត្តិ ២០ ជន ។ ខ្ញុំអន្ទាលទៅក្នុងភពទាំងពីរ
 គឺទេវតា និងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិឡើយ នេះជា
 ផលនៃទានទឹក ។ កាលណា ខ្ញុំបង់បានទឹក លើ
 កំពូលភ្នំក្តី លើបង្កើនភ្នំក្តី ព្រំដីអាគាសក្តី លើផែនដីក្តី
 ខ្ញុំក៏បាននូវទឹកយ៉ាងឆាប់ ក្នុងកាលនោះ ទិសទាំងឡាយ
 មិនធ្លាប់ភ្លៀងធ្លាក់សោះ ក៏ក្តៅសព្វ ខ្ញុំស្រែកទឹក មហា-
 មេយ បានដឹងនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ក៏បង្កើតភ្លៀងប៉ះមក ។
 ដូនណា កាលពួកញាតិកំពុងនាំខ្ញុំទៅ ខ្ញុំបង់បានទឹក ក្នុង
 កាលណា មហាមេយ ក៏ញាំងភ្លៀងឲ្យកើត ក្នុងកាល
 នោះ ។ កម្ពុភ្នំ សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយក្តី មិនមាន
 ក្នុងសិវៈរបស់ខ្ញុំឡើយ ធូលីក៏មិនមាន ក្នុងកាយរបស់ខ្ញុំ
 នេះជាផលនៃទានទឹក ។ ក្នុងវិជ្ជានេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាត
 បរិសុទ្ធ ប្រាសចាកចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួង
 អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។

ទស្សន៍ ឧទកាយិកថេរិយាបទានំ

ឯកន្ទុំតេ ឥតោ កកេឃ្ម	យំ កក្ខមករំ តនា
ធុក្កតំ ធាកិជាធាមិ	ឧទកនា នស្សំទំ ដលំ ។
កិលេសា ឈាមិតា មហ្មំ	កវំ សព្វេ សម្មហតា
ធាកិវំ ពន្ធនំ ធលត្វា	វិហារមិ អនាសវំ ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
មជិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ចា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ឧទកនាយិកា កិក្ខុដំ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧទកាយិកបើរយាបទាន ទី ១០

ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាន
 ធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
 ជាផលនៃទានទឹក ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមាន
 អាសវៈ ដូចជាមេដំរីកាត់ដាច់នូវទ្រូង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 ដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានដូច្នោះ ព្រះទុទកិទាយិកាក្នុងនី មានរាយ បានសម្តែងនូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទកាយិកបើរយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ធានិ

សុមេធា មេខលទទា(១) មណ្ឌបសង្កមន្តថា(២)

នឡមាលីនី បិណ្ឌាទទា(៣) កដច្ចុប្បលប្បទា ។

ដីបឧទកកាយី ច(៤) តាថាយោ កណិភាវិហា

ឯកតាថា សតញ្ចេវ សត្តសំ(៥) តទុត្តរិ(៦) ។

សុមេធាវិញ្ញោ បរិមោ ។

---

១ ឧ. មេខលទទា ។ ម. សុមេខលា ច ។ ២ ឧ. មណ្ឌបសង្កមន្តថា ។ ៣ ម. បិណ្ឌាពតា ។ ៤ ឧ. ដីបទោទកទា ចេវ ។ ៥ ឧ. សតាទស ។ ម. តិសតិ ច ។ ៦ ឧ. តទុត្តរិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាសិ

សុមេធាថេរិយាបទាន ១ មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ១
 មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សន្តិមនទាថេរិយាបទាន ១
 នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ១ ឯកបិណ្ឌបុត្រទាយិកាថេរិយា-
 បទាន ១ កងច្បងិក្ខទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សក្កុឡប្បល-
 មាលិកាថេរិយាបទាន ១ បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ១ ទុទក-
 ទាយិកាថេរិយាបទាន ១ កងវគ្គនេះ មានគាថា ១១៨ ដែល
 អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយរាប់ឃើញហើយ ។

ចប់ សុមេធាវគ្គ ទី ១ ។

ទុតិយោ ឯកុបោសបិវិត្តោ(១)

បឋមំ ឯកុបោសបិកាបិរិយាបទានំ

[១១] នគរេ ពន្ធមតិយា ពន្ធមា នាម ខត្តិយោ

ទិវសេ បុណ្ណមាយ សោ ឧបវសី ឧបោសដំ ។

អហំ តេន សមយេន កុម្មនាសី អហុំ(២) តហំ

ទិស្វា សរាជិតំ សេនំ ឯវហំ ចិន្ទយី តទា ។

រាជាបិ រដ្ឋំ ធាត្ថត្វា ឧបវសី(៣) ឧបោសដំ

សដលំ ទ្ធនំ តំ កម្មំ ជនកាយោ បមោទិតោ។

យោនិសោ បច្ឆវេត្តិត្វា ឧត្តតិត្វា ទលិទ្ធកំ

មាទសំ សម្បហិសិត្វា ឧបវសី ឧបោសដំ ។

អហំ ឧបោសដំ កត្វា សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ

តេន កម្មេន សុកតេន តាវត្តិសំ អកញ្ចហំ ។

១ ឯកុបោសបិវិត្តោ ។ ២ ឱ. អហុំ ។ ម. អហំ ។ ៣ ម. ឧបត្ថម្ភំ ។

ឯកុបោសបិវិត្ត ទី ២

ឯកុបោសបិកាបេរិយាបទាន ទី ១

[១១] មានព្រះមហាក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមពន្ធមៈ

សោយរាជ្យក្នុងនគរពន្ធម៌ ព្រះអង្គរក្សាទេវបាសថ ក្នុងវ័យពេញ

បូណីមី ។ សម័យនោះ ខ្ញុំជាកុម្មទាសី នៅក្នុងទីនោះ ខ្ញុំ

បានឃើញសេនា ព្រមទាំងព្រះរាជា ហើយក៏គិតយ៉ាងនេះថា

សូម្បីស្តេចក៏ទ្រង់លះបង់រាជសម្បត្តិ ហើយរក្សាទេវបាសថ កម្ម

នោះ ពិតជាប្រកបដោយផល បានជាពួកជនរីករាយហើយ ។

ខ្ញុំចាំបារណានូវទុក្ខតិរិយ ទ្វេសេចក្តីក្រីក្រផង ដោយទុបាយនៃ

ប្រាជ្ញា ក៏ញ៉ាំងចិត្តឱ្យរីករាយ ហើយរក្សាទេវបាសថ ។ លុះខ្ញុំ

រក្សាទេវបាសថ ក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានទៅ

កើតក្នុងឋានត្រីវិជ្ជ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តត្ថ មេ សុកតំ ព្យមំ	ឧទ្ធិ(១) យោជនម្បកតំ
ក្សជា ការវរ្ភបេតិ	មហាសនិ សុក្ខសិតំ(២) ។
អច្ឆរា សតសហស្សា	ឧបតិដ្ឋន្តិ មិ សទា
អញ្ញាទេវ(៣) អតិក្កាម	អតិរោចាមិ សព្វនា ។
ចតុស្សដ្ឋិទេវវាជ្ជនំ	មហោសិត្តមការយី
តេសដ្ឋិចក្កវត្តនំ	មហោសិត្តមការយី ។
សុវណ្ណវណ្ណា ហត្ថាន	កវេសុ សំសរាមហំ
សព្វត្ថ បវរា ហោមិ	ឧហោសថស្សនិ ដលំ ។
ហត្ថិយានំ អស្សយានំ	រថយានញ្ច កេវលំ(៤)
លភាមិ សព្វមេតម្បិ	ឧហោសថស្សនិ ដលំ ។
សោវណ្ណាមយំ រូបិមយំ	អដោមិ ដលិកាមយំ
លោហិតដ្ឋមយញ្ញេវ	សត្វំ បដិលភាមហំ ។
កោសេយ្យកម្ពលកានិ(៥)	ខោមកប្បាសិកានិ ច
មហាឡានិ ច វត្តានិ	សត្វំ បដិលភាមហំ ។

---

១ ឧ. ឧត្ត ។ ម. ឧត្ត ។ ២ ឧ. មហាសយនភូសិតំ ។ ៣ ឧ. ម. អញ្ញា ទេវ ។
 ៤ ប. សិរិកំ ។ ៥ ឧ ប. កោសេយ្យកម្ពលិយានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

វិមានរបស់ខ្ញុំ ដែលកុសលធ្វើល្អហើយក្នុងទីនោះ មានកំពស់
 ទៅខាងលើមួយយោជន៍ ប្រដាប់ដោយផ្ទះកំពូលដ៏ប្រសើរ
 មានអាសនៈធំ ស្អិតស្អាងល្អហើយ ។ ស្រីអប្សរមួយសែន
 តែងបម្រើខ្ញុំ សព្វ ។ កាល ខ្ញុំរៀនកន្លងលើសទៅតាមទាំង-
 ឡាយដទៃសព្វ ។ កាល ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៦២
 ផង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៣៦ ផង ។ ខ្ញុំមានពណ៌
 ដូចជាមាស តែងអន្ទាលទៅក្នុងភពទាំងឡាយ ខ្ញុំជាស្រីប្រ-
 សើរក្នុងទីទាំងពួង នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំតែងបាន
 នូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺ យានដំរី យានសេះ យានរថទាំង
 អស់ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង ជា
 វិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃប្រាក់ ជាវិការៈនៃកែវផលិត
 ជាវិការៈនៃកែវមានពណ៌ក្រហម ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង
 គឺ សំពត់កោសេយ្យព្រាស្ត និងសំពត់កម្ពុលផង សំពត់សម្បក
 ឈើ និងសំពត់អំបោះផង សំពត់មានថ្លៃដ៏ច្រើនផង ។

បឋមំ ឯកុយេសបីកថេរិយាបទានំ

អន្ទុចានំ ខាទង្គិយំ

វត្តសេនាសនាទិ ច

សព្វមេតំ បដិលកេ

ឧចោសថស្សីទំ ដលំ ។

វេកដ្ឋញ្ច មាលញ្ច

ធុណ្ណកញ្ច វិលេបនំ

សព្វមេតំ បដិលកេ

ឧចោសថស្សីទំ ដលំ ។

ក្រដាការញ្ច ចាសាទំ

មណ្ឌបំ ហម្មិយំ កុហំ

សព្វមេតំ បដិលកេ

ឧចោសថស្សីទំ ដលំ ។

ជាតិយា សត្តវស្សាហំ

បព្វជី អនការិយំ

អន្ទុមាសេ អសម្បត្ត

អរហត្តំ អថាប្បណី

សព្វាសវបរិក្ខណា

នត្តិទានិ បុណ្ណោ ។

ឯកនុត្តេ វតោ កប្បេ

យំ កម្មមករី តទា

ទុក្ខតិ លាភិជាលាមិ

ឧចោសថស្សីទំ ដលំ ។

កិលេសា យាបិតា មយ្ហំ

ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពុទ្ធនំ ធមត្វា

វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ

ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឯកុណេសច័កាថេរិយាបទាន ទី ១

ខ្ញុំបាននិយមវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺ បាយ ទឹក ខាទនីយៈ សំពត់និង
សេនាសនៈ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននិយមវត្ថុទាំង
ពួងនេះ គឺ គ្រឿងក្រអូបដ៏ប្រសើរ និងកម្រងផ្កា លំអិត
សម្រាប់លាប នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននិយមវត្ថុទាំង
នេះ គឺ ផ្ទះមានកំពូល ប្រាសាទ មណ្ឌប ប្រាសាទមានដំបូល
រលីង និងគុហា នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំមានអាយុ ៧
ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានចូលទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់បានកន្លះខែ
ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ
ឥឡូវនេះ ភពប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។ ក្នុងកម្សាន្ត ៧១ អំពី
កម្សាន្តនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាល
នោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។
កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង
ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឯកុហោសដិកា ភិក្ខុនិ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកុហោសបិកថេរិយាបទានំ សមត្តំ ។

ទុតិយំ សលទ្យុបប្បិកាថេរិយាបទានំ

(១២) ចទ្គកាតាននីតីវេ អហោសី កិណ្ណី តទា

អថទ្ធសំ^(១) ទេវទេវំ ចជ្ឈមន្តំ ធរាសកំ ។

ឌីចិណ្ឌា សលទ្យុប្បិ^(២) ពុទ្ធសេដ្ឋស្សនាសហំ

ឌុបសិដ្ឋី^(៣) មហាវិរោ សលទ្យំ ទេវកុណិកំ ។

បដិកុហោត្វា សម្ពុទ្ធោ វិបស្សី លោកិណាយកោ

ឌុបសិដ្ឋី^(៣) មហាវិរោ បេក្ខមាណាយ មេ តទា ។

១ ឋ. អទ្ធសំហំ ។ ២ ឌ. ឋ. ឌិចិណ្ឌាន សលទ្យំ ។ ៣ ឌ. ឌុបសិណយិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកុបោសបិកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកុបោសបិកាបិរិយាបទាន ។

សលទ្ធិប្បបិកាបិរិយាបទាន ទី ២

(១២) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកិក្ខនីញី នៅក្បែររន្ទេរ
ស្ទឹងចន្ទកាតា គ្រានោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជា
ទេវតាប្រសើរជាងទេវតា ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរជន ទ្រង់
កំពុងចង្រ្គម ។ ខ្ញុំបានបេះផ្កាស្រល់ យកទៅថ្វាយព្រះសម្ពុទ្ធ
ដ៏ប្រសើរ ឯព្រះមហាវិរៈ ទ្រង់ហិតនូវផ្កាស្រល់ ដែល
មានក្នុងដួងដៃទិព្វ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធព្រះនាមវិបស្សី ជាលោក-
នាយក មានព្យាយាមធំ ទ្រង់បានទទួលយកហើយ កាល
ដែលខ្ញុំកំពុងតែសំឡឹងមើល ទ្រង់ក៏ហិតក្នុងកាលនោះ ។

ទុតិយំ សលឡបុប្ផិកាថេរិយាបទានំ

អញ្ជាលី បក្កហេត្វាន	វិនិគ្គតា ទិបទិត្តមំ
សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	តតោ បព្វតមារុហំ ។
ឯកនុត្តោ ឥតោ កកេប្ប	យំ បុប្ផមទទី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធច្វាយិទំ ជលំ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
ធាតុវ ពុទ្ធនំ ធរត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្នកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា សលឡបុប្ផិកា កិក្ខនំ ឥហា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សលឡបុប្ផិកាថេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

សលឡបុប្ផិកថេរិយបទាន ទី ២

ខ្ញុំផងអញលីថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រសើរជាងសត្វដើងពីរ
 ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ឡើងទៅកាន់ភ្នំ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៧១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា
 ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធ-
 បូជា ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំង
 ពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូជាមេដំកាត់ផ្កាចំនូលទន្លេ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 ដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្មិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡបុប្ផិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្រែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សលឡបុប្ផិកថេរិយបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិរិយំ មោទកទាយិកាបើរិយាបទានំ

[១ ៣] នគរេ ពន្ធមតិយា	កុម្មុណាសី អហោសហំ
មម ភាគំ កហេត្វាន	កង្កំ(១) ឧទកហារិកេ(២)។
បន្តម្ហិ សមណំ ទិស្វា	សន្តចិត្តំ សមាហិតំ
បសន្តចិត្តា សុមថា	មោទកេ ភីណិទាសហំ។
តេន កង្កេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ឯក្ខន្តត្ថិស(៣) កប្បានិ	វិនិចាតំ ន អកញ្ញហំ(៤)។
សម្បត្តិញ្ច ករិត្វាន	សត្វំ អនុកវី អហំ
មោទកេ ភីណិ ទត្វាន	បត្តាហំ អចលំ បទំ ។
កិលេសា យាបិតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

---

១ ឧ. គម្ពី ។ ២ ឧ. ឧទកហារិកា ។ ម. ឧទកហារិកា ។ ៣ ឧ. ម. ឯកនវតិ ។
 ៤ ឧ. ម. នគរញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មោទកទាយិកាបរិយាយទាន ទី ៣

(១៣) ខ្ញុំជាកុម្មុទាសី នៅក្នុងនគរពន្ធមតី បានកាន់យក
 នូវចំណែក (និរន្តរៈ) របស់ខ្ញុំ ហើយទៅកាន់កំពង់ទឹក ។ ខ្ញុំ
 បានឃើញសមណៈមួយរូប ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លោក
 មានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ មានចិត្តតម្កល់មាំមួន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ បានប្រគេននិរន្តរៈ ៣ ។ ខ្ញុំមិនដែលទៅ
 កាន់និបាតអស់ ២៧ កប្ប ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
 ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ខ្ញុំធ្វើនូវកុសល
 ហើយ ខ្ញុំបានទទួលសម្បត្តិទាំងអស់ ព្រោះបានធ្វើកុសល
 ឲ្យជាសម្បត្តិ ខ្ញុំបានដល់នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន ព្រោះ
 ប្រគេននិរន្តរៈ ៣ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់បំណង ដូចមេដឹកកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធីន ។
 ឡ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣
 ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ចតុតំ ឯកសនទាយិកាបើរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តិ សុទំ អាយស្មា មោទកនាយិកា ភិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មោទកទាយិកាបើរិយាបទានំ សម្ពត្តំ ។

ចតុតំ ឯកសនទាយិកាបើរិយាបទានំ

(១២) នករេ ហិសវតិយា អហោសី មាលីកា តទា
 មតា ច មេ បិតា ចេវ កម្មន្តំ អភមិសុ តេ ។
 មជ្ឈន្តិកម្មិ សុរិយេ អន្តសំ សមណំ អហំ
 វិជីយា អនុកចន្តិ អាសនំ បញ្ញាបេសហំ ។
 តោណាកចិត្តកាដិហិ បញ្ញាបេត្រាហមាសនំ(១)
 បសន្នចិត្តា សុមនា ឥមំ វចនមត្រវី ។
 សន្តត្តា កបិតា(២) ភូមិ សូរោ មជ្ឈន្តិកោ(៣) វិតោ
 មាលុតា ច ន វាយន្តិ កាលោ ចេវត្តមេហិតិ(៤) ។

---

១ ឧ. បញ្ញាបេត្រា ហាវិសនំ ។ ម. បញ្ញាបេត្រា មមាសនំ ។ ២ ម. កុបិតា ។ ឧ. ម. មជ្ឈន្តិកោ ។ ៤ ឧ. ចេវត្តមេហិតិ ។

ឯកាសនទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ៤

បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះមោទកទាយិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប មោទកទាយិកាបេរិយាបទាន ។

ឯកាសនទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ៤

[១៤] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីក្រុងផ្កា នៅក្នុងនគរបាង្ស-
វតី មាតាបិតារបស់ខ្ញុំទាំងនោះ បានទៅធ្វើការងារ ។ កាល
ព្រះអាទិត្យកំពុងត្រង់ជាក់ ខ្ញុំឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ជាសមណៈ
កំពុងនិមន្តទៅតាមថ្នល់ ខ្ញុំក៏ក្រាលអាសនៈ ។ ខ្ញុំក្រាលអា-
សនៈដោយកម្រាល មានព្រំដែលមានរោមវែង ៤ ធ្នាប់ និង
កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ
ជាដើម ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានពោលពាក្យ
នេះថា ផែនដីក្បាលាស់ ឈរនៅពុំបាន ព្រះអាទិត្យ
កំពុងត្រង់ជាក់ ខ្យល់ក៏មិនបក់ ទាំងកត្តកាល ក៏ដិតអស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ញត្តិមាសនេ បិទំ	តវត្ថាយ មហាមុនិ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ	និសីទិ មម អាសនេ ។
និសីទិ តត្ថ សមណោ	សុទន្តោ សុទ្ធមានសោ
តស្ស បត្តំ កហេត្វាន	យថាវន្តំ អទាសហំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ដហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្ថំសំ អកក្កាហំ ។
តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្មំ	អាសនេន សុនិម្មិតំ
សដ្ឋិយោជនម្បត្ថេនំ	តិសយោជនវិត្ថតំ ។
សោណ្តាបយា បណិបយា	អថោចិ ដលីកាមយា
លោហិតផ្កមយា ចេវ	បល្លង្កា វិវិជា មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី អាសនៈនេះ ខ្ញុំក្រាលហើយ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គអាស្រ័យ នូវសេចក្តី
 អនុគ្រោះ គង់លើអាសនៈ របស់ខ្ញុំ ។ ព្រះសមណៈមាន
 ព្រះទ័យទូន្មានហើយ មានព្រះទ័យបរិសុទ្ធ គង់លើអាសនៈ
 នោះ ខ្ញុំទទួលយកបាត្រនៃព្រះអង្គ បានប្រគេនចម្លាក់ សម
 គួរដល់ការចំអិន ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ក៏
 បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
 នោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវបេតនានោះផង ។ វិមាន
 របស់ខ្ញុំល្អ ត្រូវផលនៃអាសនៈនិម្មិតហើយ ក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ
 នោះ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មានទំហំ ៣០ យោជន៍ ។
 បល្ល័ង្កផ្សេងៗ របស់ខ្ញុំ ជាវិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃកែវបណ៌
 ជាវិការៈនៃកែវផលិត ជាវិការៈនៃមាសមានពណ៌ក្រហម ។

ចតុត្ថំ ឯកាសនាយកាថេយោបទានំ

ត្វលីការិកត្ថិហិ ច(១)

កដិស្សា ចិត្តកាហិ ច(២)

ឡុទ្ធិំ ឯកន្តលោមិ ច

មល្លដ្ឋា មេ សុស ឈ្លិតា ។

យនា ឥន្ទាមិ កមនំ

ហាសទិដ្ឋា សមប្បិតា

សហ មល្លដ្ឋសេដ្ឋន

កន្ទាមិ មម បត្តិតំ ។

អសីតិនេវរជ្ជនំ

មហេសិត្តមការយំ

សត្តតិចក្កវត្តនំ

មហេសិត្តមការយំ ។

កវកវេ សំសរន្តំ

មហារោកំ លភាមហំ

កោគេ មេ ឡានតា នត្តិ

ឯកាសនដលំ ឥទ្ធិ ។

នុវេ កវេ សំសរាមិ

នេវត្តេ អថ មាណុសេ

អពោ កវេ ន ជាបាមិ

ឯកាសនដលំ ឥទ្ធិ ។

---

១ ឱ. ម. ត្វលីការិកត្ថិកាហិ ។ ២ ឱ. កដិស្សារិកត្ថិកាហិ ច ។

ឯកសន្តទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៤

កម្រាលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមប្រាង្គតាំងពីរខាង បល្ល័ង្ក
 របស់ខ្ញុំ តាំងនៅល្អហើយ ដោយកម្រាលដែលញាត់ដោយគរ
 និងកម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ដ៏វិចិត្រដោយរូបសត្វ
 មានសីហៈនិងខ្លាធំជាដើមផង ដោយកម្រាលដែលធ្វើដោយ
 ឱនមាសនិងសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនៈនិងកម្រាល
 ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរោមសត្វសាហាវផង ។
 ខ្ញុំស្តាប់ស្តាប់ដោយការសើចនិងការលេង កាលណា ខ្ញុំចង់
 ទៅ ខ្ញុំក៏ទៅកាន់ទីដែលខ្ញុំប្រាថ្នា មួយអន្លើដោយបល្ល័ង្ក
 ដ៏ប្រសើរ (ក្នុងកាលនោះ) ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ
 ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចបក្រពត្តិ ៧០ ដង ។ ខ្ញុំ
 អន្ទាលទៅក្នុងភពតូចភពធំ តែងបានឮវាកោតៈដ៏ច្រើន ខ្ញុំ
 មិនដែលខ្វះខាតកោតៈឡើយ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។
 ខ្ញុំតែងអន្ទាលទៅក្នុងភពពីរ គឺទេវតានិងមនុស្ស ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ភពដទៃឡើយ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧវេ កុលេ បជាយាមិ	ខត្តិយេ ចាបិ ព្រាហ្មណោ
ឧទ្ធាកុលីកា សព្វត្ថ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
នោមនស្សំ ន ជាធាមិ	ចិត្តសម្ពាបនំ មម
វេវណ្ណិយំ ន ជាធាមិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
នាតិយោ មំ ឧបជ្ជន្តិ	ឧដ្ឋា ចេលាវកា(១) ពហ្វ
អន្តេន អន្តំ កច្ឆាមិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
អញ្ញា មមេវ ច្ឆាបេន្តិ	អញ្ញា កោជេន្តិ កោជនិ
អញ្ញា មំ អលដ្ឋកេន្តិ	អញ្ញា រមេន្តិ មំ សទា ។
អញ្ញា កន្តំ វិលិម្បន្តិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ
មណ្ឌាបេ វុត្តម្ភលេ វា	សុញ្ញតារេ វសន្តិយា ។
មម សដ្ឋប្បមញ្ញាយ	បល្លុដ្ឋោ ឧបតិដ្ឋតិ
អយំ បច្ឆិមកោ មញ្ញំ	ចរិមោ វត្តតេ ភរោ ។
អដ្ឋាបិ រជ្ជំ នធម្មតា	បព្វជី អនការិយំ

១ ឱ. ចេលាវកា ។ ម. ចេលាបិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំតែងកើតក្នុងត្រកូលព័រ គឺក្សត្រនិងព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយ
ត្រកូលខ្ពស់ ក្នុងទីពឹងពឹង នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។
ខ្ញុំមិនស្គាល់ទោមនស្ស ដែលញាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំឲ្យរក្សា ខ្ញុំមិន
ស្គាល់នូវភេទផ្សេងៗ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។ មេនំ
ស្រីគម ស្រីកំពុងពេញល្បែងច្រើននាក់ តែងបម្រើខ្ញុំ ខ្ញុំទៅពី
ចង្កេះមួយទៅចង្កេះមួយ គឺគេពង្រាសប្តូរគ្នា មិនដែលដើរដី
នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។ ពួកស្រីដទៃផ្គូផ្គងទឹកឲ្យខ្ញុំ ពួក
ស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំបរិភោគភោជន ពួកស្រីដទៃប្រដាប់តាក់តែង
ឲ្យខ្ញុំ ពួកស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំត្រកអរ សព្វៗ កាល ។ ពួកស្រី
ដទៃ លាបគ្រឿងក្រអូបឲ្យខ្ញុំ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។
កាលខ្ញុំនៅក្នុងមណ្ឌបក្តី នៅជិតគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់
ក្តី បល្ល័ង្កតែងកើតឡើង ព្រោះដឹងនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ នេះ
ភពទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ ភពជាទីបំផុតនេះកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ថ្ងៃ
នេះ ខ្ញុំទំលាក់ចោលនូវរាជ្យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។

ចក្ខុវិស័យ ឯកសន្តបាយិកាវេរិយាបទានំ

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ ទានមទទិ តទា

ទុក្ខតំ ជាភិជាតាមិ ឯកាសនដលំ ឥទំ ។

កិលេសា ឈាមតា មយ្ហំ ភវ សព្វេ សម្មហតា

នាភិវ ពន្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ឯកាសនទាយិកា ភិក្ខុនំ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកសន្តបាយិកាវេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ឯកសនទាយិកថេរិយាបទាន ទី ៤

ក្នុងកប្បទីមួយសេន អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ

បានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា

ផលនៃអាសនៈឯក ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ

ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ

ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឡ!

ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ

បានសម្រេចហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើ

ហើយ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ

ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ

ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកសនទាយិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ

ភាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកសនទាយិកថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមិ បញ្ចទីបទាយិកាបរិយាបទានំ

(១៥) នគរេ ហំសវតិយា	ចារិកា(១) អាសហំ តទា
អារាមេន វិហារេន	ចរមិ កុសលត្ថិកា ។
កាឡបក្ខម្ហិ ទិវសេ	អន្ទសំ ពោធិម្បត្តមំ
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា	ពោធិម្បលេ ទិសីទហំ ។
កុរុចិត្តំ ឧបដ្ឋេត្វា	សិវេ កត្វាន អញ្ជលី
សោមនស្សំ បវេទេត្វា	ឃំ ចិន្ទេសិ តាវទេ ។
យទិ ពុទ្ធោ អមិតកុណា	អសមប្បដិប្បកុលោ
ទស្សេតុ ចាដិហំ មេ	ពោធិ ឌុកាសតុ អយំ ។
សហ អាវដ្ឋិតេ មញ្ញំ	ពោធិ បដ្ឋលិ តាវទេ
សព្វសោវណ្ណាមយា អាសិ	ទិសា សព្វា វិរោចតិ ។
សត្តវត្ថិន្ធិំ តត្ថ	ពោធិម្បលេ ទិសីទហំ
សត្តមេ ទិវសេ បត្តេ	ទីបប្បជំ អកាសហំ ។

១ ឱ. ម. ហិរិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចទីបទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៥

(១៥) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីអ្នកដំណើរ នៅក្នុងនគរ
 ហង្សវតី ខ្ញុំជាស្រីត្រូវការដោយកុសល តែងដើរទៅរក
 អាពម ទៅរកវិហារ ។ ខ្ញុំបានឃើញដើមពោធិព្រឹក្សដ៏ទុក្ខម
 ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក្ខ ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះពោធិព្រឹក្ស
 នោះ ក៏អង្គុយនៅក្បែរគល់នៃពោធិព្រឹក្ស ។ ខ្ញុំតម្កល់ចិត្ត
 គោរព ធ្វើនូវអញ្ជាលលើសិរ្សៈ ហើយរងនូវសោមនស្ស ក៏
 គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធមានគុណរាប់
 មិនបាន មិនមានបុគ្គលផ្ទឹមស្មើមែន សូមឲ្យពោធិព្រឹក្ស
 នេះ សម្រែងនូវបាដិហារៗ ដល់អាត្មាអញ គឺសូមឲ្យពោធិ-
 ព្រឹក្សភ្នំស្វាង ។ ដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា ពោធិព្រឹក្ស
 ក៏ភ្នំស្វាង ក្លាយទៅជាពណិមាសទាំងអស់ ទិសទាំងពួងក៏
 រុងរឿង ក្នុងខណៈនោះ ។ ខ្ញុំអង្គុយក្បែរគល់ពោធិព្រឹក្ស
 នោះ អស់៧ថ្ងៃ៧យប់ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខ្ញុំបានបូជាប្រទីប ។

បញ្ចមំ បញ្ចុប្បាយិកាវេរិយាបកាមំ

អាសនំ បរិវារត្វា	បញ្ចុ ទីបាទិ បដ្ឋល្ហំ
យាវ ឧទេតិ សុរិយោ	ទីបា មេ បដ្ឋល្ហំ តទា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អភញ្ញហំ ។
តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្មំ	បញ្ចុទីបាតិ វុច្ឆតិ
សដ្ឋិយោជនមុព្វេជំ	តិសយោជនវត្តតំ ។
អសង្កេយ្យានិ ទីបាទិ	បរិវារេ ជលីសុ មេ
យាវតា ទេវភវំនំ	ទីបាលោកេន ជាតតិ ។
ពុព្វមុខា(១) និសីទិត្វា	យទិ ឥន្ទាមិ បស្សិត្តំ
ឧទ្ធិំ អនា ច តិរិយំ	សត្វំ បស្សាមិ ចក្កុណា ។
យាវតា អភិកម្មាមិ	ទដ្ឋំ សុកតទុក្កដំ(២)
តត្ថ អាវរណំ(៣) នត្តិ	វត្តេសុ បព្វតេសុ វា ។

១ ម. បរិមុខា ។ ២ ឧ. សុកតទុក្កតេ ។ ម. សពតទុក្កតេ ។ ៣ ឧ. មេ វិរណំ ។

បញ្ចទីបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៥

ប្រទីបទាំង៥ នោះ ក៏ភ្នំរឿងរឿងឡើងព្រំសន្ធិសន្ធិៈ កាលនោះ
 ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ភ្នំរឿងរឿង ដរាបដល់ព្រះអាទិត្យរះ
 ឡើង ។ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ក៏បានទៅ
 កើតក្នុងឋានត្រៃវិញ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
 ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ប្រាសាទរបស់ខ្ញុំ
 ដែលបុព្វកម្មធ្វើល្អហើយ ក្នុងឋានត្រៃវិញនោះ លោក
 ហៅថា បញ្ចទីបប្រាសាទ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មាន
 ទំហំ ៣០ យោជន៍ ។ ប្រទីបទាំងឡាយ របស់ខ្ញុំ មាន
 ចំនួនរាប់មិនអស់ តែភ្នំរឿងរឿងជុំវិញ ភពទេវតា ក៏ភ្នំដោយ
 ពន្លឺប្រទីបនោះដែរ ។ ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅកាន់ទិសខាងកើត
 បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើល ខាងលើ ខាងក្រោម និងទិសទាំង
 ខ្ញុំក៏ឃើញនូវវត្ថុទាំងអស់ ដោយចក្ខុ ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញ
 នូវកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អធ្វើអាក្រក់ ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុង
 វត្ថុទាំងនោះ ពោះជាឈឺឬក្តី ក៏មិនមាន ដរាបនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបពាឌំ

អសីតិទេវវរជ្ជនំ	មហេសិត្តមការយំ
សតានំ ចក្កវត្តនំ	មហេសិត្តមការយំ ។
យំ យំ យោនូបបដ្ឋាមិ	ទេវត្តំ អថ មាណុសំ
ទីបសតសហស្សានិ	ចរវារេ ជលន្តិ មេ ។
ទេវលោកា ចវត្វាន	ឱប្បជីវី មាតុក្កុច្ឆិយំ
មាតុក្កុច្ឆិកតំ សន្តិ(១)	អក្ខិ មេ ន និមលតិ ។
ទីបសតសហស្សានិ	បុញ្ញកម្មសមន្តិទោ(២)
ជលន្តិ ស្វតិកាកេហេ(៣)	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	មាណសំ វិនិវត្តយី(៤)
អជរាមរំ សីតិការំ	និព្វានំ បស្សយី អហំ ។
ជាតិយា សត្តវស្សាហំ	អរហន្តំ អទាបុណី
ឧបសម្បទយិ ពុទ្ធោ	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ(៥) ។
មណ្ឌិយេ វុក្ខម្បលេ វា	សុញ្ញាការេ វសន្តិយា
សទា បជ្ឈលតេ ទីបំ	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ ។

---

១ ឱ. មាតុក្កុច្ឆិកតា សន្តិ ។ ២ ឱ. បុញ្ញកម្មសមន្តិទោ ។ ៣ ម. ស្វតិគេ គេហេ ។
 ៤ ឱ. វិនិវត្តិយី ។ ៥ ម. ពុណាមញ្ញាយ គោតមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃ
 ស្តេចបក្រាតិ ១០០ ដង ។ ខ្ញុំទៅកាន់កំណើតណា ។ ជា
 ទេវតាប្តមនុស្ស ប្រទើបមានចំនួនមួយសែន ភ្នំជុំវិញខ្ញុំ ។
 លុះខ្ញុំច្បាតចាកទៅលោក មកកើតភ្នំផ្ទៃមាតា កាលខ្ញុំនៅ
 ភ្នំផ្ទៃមាតា ក្រែករបស់ខ្ញុំមិនដែលធ្លេចឡើយ ។ ប្រទើប
 ចំនួនមួយសែន ដែលប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម រមែងភ្នំភ្នំផ្ទៃ
 ជាទីប្រសូតិ នេះជាផលនៃប្រទើប ៥ ។ កាលភពជាទីបំផុត
 ដល់ព្រមហើយ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ខ្ញុំយំញាព្រះ
 និព្វាន មិនមានជរានិងមរណៈ មានសេចក្តីត្រជាក់ ។ ខ្ញុំ
 មានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត
 ព្រះពុទ្ធត្រង់ឲ្យរួបសម្បទាដល់ខ្ញុំ នេះជាផលនៃប្រទើប ៥ ។
 កាលខ្ញុំនៅភ្នំមណ្ឌបក្តី ដិតគល់ឈើក្តី ភ្នំផ្ទៃស្ងាត់ក្តី ប្រ.
 ទើបតែងភ្នំរឿង សព្វ ។ កាល នេះជាផលនៃប្រទើប ៥ ។

បញ្ចម៍ បញ្ចវិបកាយិកាធម៌យាបកានំ

ទិព្វចក្ខុ ^(១) វិសុទ្ធិ មេ	សមាធិកុសលា អហំ
អភិញ្ញា ចារមិប្បត្តា	បញ្ចដីចានិទំ ដលំ ។
សព្វវេសិតវេសាធា	កតកិច្ចា អនាសវា
បញ្ចដីចា មហាវីរ	ចានេ វដ្ឋាមិ ^(២) ចក្ខុម ។
សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ យំ ទានមទទី ^(៣) តទា	
ទុក្ខតំ ធាកិជាធាមិ	បញ្ចដីចានិទំ ដលំ ។
កិលេសា ឈាមិតា មប្បំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
ធាកីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្មាកតំ វត មេ អាសិ	មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
តិស្សេ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្មិទា ចតស្សេ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ឱ. ទិព្វំ ចក្ខុំ ។ ២ ឱ. ម. វដ្ឋាមិ ។ ៣ ម. ទីបមទទី ។

បញ្ចវគ្គបាយិកាថេរិយបទាន ទី ៥

ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំ ស្អាតវិសេស ខ្ញុំជាស្រីល្អាសក្នុងសមាធិ
 ផលនូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំមានការប្រព្រឹត្តិ
 ធម៌ចប់ស្រេចហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មិនមាន
 អាសវៈ ជាស្រីមានប្រទីប ៥ សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទទាំង
 គ្នា ។ ក្នុងកប្បទីមួយវិសេស អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
 ផលនៃប្រទីប ៥ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 កតទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិន៍ ។ ឡ
 ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្បទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា បញ្ចុទ្ធិបទាយិកា ភិក្ខុនិ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បញ្ចុទ្ធិបទាយិកាបិដកេ អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ និទ្ទមាលិកាបិដកេ អបទានំ

(១៦) ចន្ទភាតានន្តិវេ	អហោសី តិណ្ណវី តទា
អន្ទសំ វិវដិ ពុទ្ធិ	សយម្ពំ អបរាជិតំ ។
បសន្នចិត្តា សុមនា	វេទជាតា កតញ្ចលី
នទ្យមាលំ កហេត្វាន	សយម្ពំ អភិប្បជយី ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា តិណ្ណវីទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ចហំ ។
ឆត្តិសនេវរាជ្ជនំ	មហោសិត្តមការយី
មនសា បត្តិតំ មយ្ហិ	និព្វត្តិតិ យបិច្ឆិតំ ។
ទស្នំ ចក្កវត្តនំ	មហោសិត្តមការយី
ឌិបិតត្តារាវ(១) ហុត្វាន	សំសរាមិ កវេសុហំ(២) ។

១ ឌ. សុបិញ្ញវិ ។ ២ ឌ. រាវេសុហំ ។ ម. រាវេសហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះបញ្ចទីបទាយិកាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បញ្ចទីបទាយិកាបិណ្ឌបទាន ។

ឥឡូវមាលិកាបើរិយាបទាន ទី ៦

(១៦) កាលនោះឯង ខ្ញុំកើតជាកិក្ខុនី ទៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងចន្ទ-
កាតា ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធជាព្រះសយម្បូ ទ្រង់ប្រាសចាកធូលី
ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយខ្លាំង
មានចិត្តត្រេកអរ ធ្វើនូវអញ្ញាលី ហើយកាន់យក នូវកម្រង
ផ្កាបបួះ ទៅចូលដំពោះព្រះសយម្បូ ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជា
កិក្ខុនី បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិន្ទ្រ ដោយកុសលកម្មវ័ជល
ខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ខ្ញុំ
បានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៣៦ ផង សេចក្តីប្រាថ្នាដោយ
ចិត្តរបស់ខ្ញុំ រមែងកើតឡើង តាមសមគួរដល់សេចក្តីប្រាថ្នា ។
ខ្ញុំបានជាអគ្គមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០ ផង ព្រោះបាន
សន្សំក្នុងកុសល ខ្ញុំតែងអន្ទោលទៅ ក្នុងភពទាំងឡាយ ។

ឆ្នង់ សឡុមាលីកាបើយាបទាន់

កុសលំ វិជ្ជតេ មយ្ហំ	បព្វជី អនការិយំ
បូជារហា អហំ អជ្ជ	សក្យបុត្តស្ស សាសនេ ។
ចតុន្ទរតេ ឥតោ កក្កេយ្យ	យំ ពុទ្ធមភិប្បជយី
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	នឡ្ហមាលាយិទំ ដលំ ។
វិសុទ្ធមនសា អជ្ជ	អបេតមនថាបិកា
សព្វាសវបរិក្ខំណា	នត្ថំនាទិ បុនព្ពវេ ។
កិលេសា ឈាបតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ នេត្តា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេន វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សេន	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតិ សុទិ អាយស្មា	នឡ្ហមាលីកា ភិក្ខុនិ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សឡុមាលីកាបើយាបទាន់ សមគ្គំ ។

ឧប្បមាណិកាថេរិយាបទាន ទី ៦

កុសលរបស់ខ្ញុំ រមែងមាន ខ្ញុំបានចូលទៅកាន់ផ្ទះស្នាក់ ថ្ងៃនេះ
 ខ្ញុំជាស្រីគួរដល់ការបូជា ក្នុងសាសនា នៃព្រះសក្យបុត្ត ។
 ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
 ព្រះពុទ្ធ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តភិ នេះជាផល
 នៃកម្រងផ្កាបបូរ ។ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាត ប្រាសចាក
 ចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភព
 ប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុត
 បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិន
 មានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្កាចំនូរ
 ទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រ-
 សើវ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិតា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនឿមាលិកាកិត្តនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមិ មហាបដិបតិគោតមិប្រិយាបទានំ

[១៧] ឯកទា លោកបដ្ឋោតោ វេសាលិយំ មហាវនេ

ក្សដាតារេសុ សាលាយ វសតេ នវសារដិ ។

តទា ជិនស្ស មាតុន្ទា មហាកោតមិ ភិក្ខុនិ

តហិយេវ បុរេ រម្មេ វសិ ភិក្ខុនុបស្សយេ ។

ភិក្ខុនិហិ វិមុត្តាហិ សតេហិ សហ បញ្ចហិ

រហោកតាយ តស្សេវិ ចិត្តស្សា ច វិតក្កតំ ។

ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានិ សាវកក្កយុកស្ស វា

វាហុលានន្ទនន្ទានំ នាហំ លន្ទាមិ(១) បស្សិតំ ។

បដិក្កាយុស្ស ផ្លាវំ ឌីសដ្ឋិត្វាន និព្វតិ

កន្ទេយ្យំ លោកនាថេន អនុញ្ញាតា មហេសិទា ។

តថា បញ្ចសតានិចិ ភិក្ខុនិ និ វិតក្កតំ

អាសិ ខេមាទិកានម្បិ ឯតនេវ វិតក្កតំ ។

១ ឧ. សញ្ជេមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មហាបជាបតិគោតមីប៊ែរិយាបទាន ទី ៧

(១៧) ភ្នំសម័យមួយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាប្រធាននៃលោក
 ព្រះអង្គជាសារថី ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ទ្រង់គង់នៅ
 ភ្នំគង់ជាតារសាលា ភ្នំមហានៃ ទៀបក្រុងវេសាលី ។
 កាលនោះ ភិក្ខុនិឈ្មោះមហាបជាបតិគោតមី ជាព្រះមាតុប្តា
 នៃព្រះជិនស្រី នៅភ្នំសំណាក់ភិក្ខុនិ ដិតបុរីជាទឹកកាយនោះ
 ឯង ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនិ នៅភ្នំទីស្ងាត់
 ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនិ ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះចាកកិលេស
 ចំនួន ៥០០ រូប ព្រះនាងមានចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញ
 (បើរស់នៅ) មិនបានទាន់ការបរិនិព្វាន នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ នៃ
 គូសារីក នៃរាហុល អានន្ទនិងនន្ទទេ នឹងសុំអនុញ្ញាតព្រះ
 លោកនាថជាមហេហី លះបង់នូវអាយុសង្ខារ ទៅកាន់ព្រះ
 និព្វានភ្លាម ។ ។ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនិ ៥០០
 រូបក្តី សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនិទាំងឡាយ មាននាង
 ភិក្ខុនិឈ្មោះខេមាជាដើមនេះក្តី ក៏ដូចព្រះនាងគោតមីដែរ ។

សព្ទម៌ មហាបទិបតិពោតមិលិយាបទានំ

ក្លមិចាលោ តនា អាសិ	នាទិតា ទេវទុន្ទិកិ
ឧបស្សយា ជិវត្តាយោ	ទេវតា សោកប័ជ្ឈិតា ។
វិលបន្តា សករុណំ	តត្ថស្សនិ បវត្តយុំ
សញ្ញា ^(១) ភិក្ខុនិយោ តាហិ	ឧបកម្មាន កោតមី ។
និបច្ចុ សិរសា ចានេ	ឥទិ វចនមត្រវំ
តត្ថ តោលយវសិត្តា ^(២)	មយមយ្យ រហោកតា ។
សាចលា ចលិតា ក្លមិ	នាទិតា ទេវទុន្ទិកិ
បរិទេវា ច សុយ្យន្តេ	កិមត្តំ ទ្ធន កោតមី ។
តនា អរោច សា សត្វំ	យថាបរិវិតក្កិតំ
តតោបិ ^(៣) សញ្ញា អាហំសុ ^(៤)	យថាបរិវិតក្កិតំ ។
យទិ តេ រុចិតំ អយ្យ	និញ្ញនំ បរមំ សិរិ
និញ្ញាយិស្សាម សញ្ញាបិ	ពុទ្ធានុញ្ញាតបុព្វកេ ^(៥) ។

---

១ ម. មិត្តា ។ ២ ឱ. តោយលវសិត្តា ។ ៣ ឱ. ម. តាយោបិ ។ ៤ ម. អហំសុ ។
 ៥ ឱ. ម. ពុទ្ធានុញ្ញាយសុព្វកេ ។

មហាបដាបតិគោតមិថេរិយាបទាន ទី ៧

គ្រានោះ មានការកក្រើកផែនដី ទាំងផ្គូផ្គងលាន់ព្នឿន
 ទៅតាមទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ក៏
 ត្រូវសេចក្តីសោកបៀតបៀន ។ (ទៅតាមទាំងនោះ) យំទួញ
 ញាំងទឹកភ្នែកនិងសេចក្តីករុណាឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ ភិក្ខុ-
 នីទាំងអស់ ចូលទៅជិតនាងគោតមិភិក្ខុនី ជាមួយនឹងទៅតា
 មាំងនោះ ហើយក្រាបចុះដោយសិរ្សទៀបបុព្វា ពោលនូវ
 ពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនៅ
 ក្នុងទីស្ងាត់ ត្រូវដំណាក់ទឹកស្រោចស្រប់ហើយ ក្នុងទីនោះ ។
 បពិត្រព្រះនាងគោតមិជាម្ចាស់ ផែនដីនោះ កក្រើកញាប់ញ័រ
 ទាំងផ្គូផ្គងលាន់ព្នឿន ទាំងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ពួកយើងក៏
 បានឮដែរ តើមានហេតុដូចម្តេច ។ គ្រានោះ ព្រះនាង
 ក៏ប្រាប់នូវហេតុទាំងអស់ ដែលនាងត្រិះរិះ ។ លំដាប់នោះ
 ភិក្ខុនីទាំងអស់ បានប្រាប់នូវហេតុដែលខ្លួនត្រិះរិះហើយដែរ
 ថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ ព្រះនិព្វានជាទីក្សេមយ៉ាងក្រៃ-
 លែង បើព្រះនាងពេញចិត្តហើយ បពិត្រព្រះនាងដែលបាន
 ព្រះពុទ្ធសញ្ញាតហើយ យើងទាំងអស់គ្នានឹងនិព្វានដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

មយំ សហាវំ និក្ខត្តា

យរាបិច ភវាបិច

សហាយេវំ កមិស្សាមិ

និព្វានំ បុរមុត្តមំ ។

និព្វានាយ វជន្តិនំ(១)

កី វត្តាមតិ សា វនំ(២)

សហ សព្វាហិ និក្ខត្តា

ភិក្ខុនីលយនា តទា ។

ឧបស្សយេ យាធិវត្តា

ទេវតា តា ខមន្ត មេ

ភិក្ខុនីលយនស្សនំ

បច្ឆិមំ ទស្សនំ មម ។

ន ជរា មច្ចុ វា យត្ត

អប្បយេហិ សមាគមោ

បិយេហិ ន វិយោកោត្តិ

តំ វជ្ជិយំ(៣) អសង្ខតំ ។

អវតរតា តំ សុត្តា

វចនំ សុកតោរសា

សោកដ្ឋា បរិទេវីសុ

អហោ នោ អប្បបុត្តាតា ។

១ ម. វិទន្តិនំ ។ ២ ឧ. វិទិ ។ ៣ ឧ. ម. វិជ្ជិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

យើងទាំងឡាយនឹងចេញចាកផ្ទះចាកក្រុង ជាមួយនឹងព្រះនាង
 វិជរ យើងនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ជាបុរីដ៏ឧត្តម ជាមួយនឹង
 ព្រះនាងទៀត ។ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពោលដើម្បីនិព្វាន
 គ្រានោះ ព្រះនាងក៏ពោលថា ខ្ញុំនឹងថាអ្វី ហើយក៏ចេញ
 ទៅចាកលំនៅភិក្ខុនី ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងអស់ រួចពោលថា
 ទេវតាណាដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ទេវតាទាំង
 នោះ សូមអត់ទោសដល់ខ្ញុំ ការឃើញលំនៅនាងភិក្ខុនីនេះ
 ជាការឃើញទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ ។ ជរាភិ មច្ចុភិ មិនមានក្នុងទី
 ណា ការជួបប្រទះដោយសត្វនិងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់ក្តី
 ការព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ក្តី មិនមាន
 ក្នុងទីណា ទីនោះ ហៅថាអសង្ខតៈ ។ ពួកភិក្ខុនីជាឧរស
 របស់ព្រះសុគត ដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ បានស្តាប់
 នូវពាក្យនោះហើយ ត្រូវសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ ក៏ខ្សឹក
 ខ្សួលថា ឧហ្ម! យើងទាំងឡាយ ជាបុគ្គលឥតបុណ្យ ។

សត្តមំ មហាបដិបតិពោតមិថេរិយាបទានំ

ភិក្ខុនិវេសយោ សុតោ ក្លតោ តាហិ វិណា អយំ

បភាតេ វិយ តារាយោ ន ទិស្សន្តិ ជិណោសា ។

និព្វានំ តោតមី យាតិ សតេហិ សហ បញ្ចហិ

នទីសតេហិវ សហា កង្កា បញ្ចហិ សាករំ ។

វេយាយ វជន្តិ តំ(១) ទិស្វា សត្វា ឧបាសិកា

យរា និក្ខម្ម ចានេស្ស និបច្ច ឥន្ទមព្រា ។

បស័ទស្ស មហាកោតេ អនាថាយោ វិហាយ នោ

តយា ន យុត្តំ និព្វាតំ ឥច្ឆដ្ឋា វិលប័ស្ស តា ។

តាសំ សោកបហានត្តំ អរោច មធុរំ កិរំ

វុទិតេន អលំ បុត្តា ហាសកាលោយមជ្ជ វោ ។

១ ឱ. វិជ្ជន្តិ ។ ម. វិជ្ជន្តិយោ ។

បញ្ចប់ជាបតិភោគមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ទីលំនៅភិក្ខុនីនេះ បើវៀរចាកពួកភិក្ខុនីទាំងនោះហើយ ក៏នឹង
សូន្យឈឹង ពួកនាងភិក្ខុនី ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃព្រះជិនស្រី ក៏លែង
ប្រាកដ ដូចជាផ្កាយ ដែលមិនប្រាកដក្នុងពេលភ្លឺច្បាស់ ។ ព្រះ
នាងគោតមី នឹងទៅកាន់និព្វាន ជាមួយភិក្ខុនី ៥០០ រូប ដូច
ទេវតាគ្រា ហូរទៅកាន់សាគរជាមួយស្នឹង ៥០០ ដូច្នោះ ។ ពួក
ឧបាសិកា ដែលមានសព្វ ចេញអំពីផ្ទះ ដើរទៅតាមច្រក បាន
ឃើញព្រះនាងគោតមីនោះ ក៏ក្រាបទៀបបុណ្យ ហើយពោល
នូវពាក្យនេះថា ព្រះនាងម្ចាស់ ចូរជ្រះថ្លាក្នុងភោគៈដ៏ច្រើនចុះ
ព្រះនាងមិនគួរលះបង់ នូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យនៅឥតទីពឹង
ហើយនិព្វានទេ ឧបាសិកាទាំងនោះ ត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់
ហើយក៏យំរៀបរាប់ (យ៉ាងនេះ) ។ ព្រះនាងគោតមីបាន
ពោលវាចាដ៏ពិរោះ ដើម្បីបន្ថាបង់នូវសេចក្តីសោក របស់ស្រី
ទាំងនោះថា ម្ចាស់កូនទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយមិនគួរយំស្រែក
ទេ ថ្ងៃនេះ ជាកាលគួរនាងទាំងឡាយសេចសប្បាយ ទេតី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បរិញ្ញាតំ មយា ទុក្ខំ ទុក្ខហេតុ វិវដ្តិតោ

និរោធា មេ សច្ចិកតោ មត្តោ បាចិ សុភារិតោ ។

បឋមំ ភាណវិរំ ។

បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌីហិតោ កុរុកោ ភារោ ភវនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្ថាយ(១) បព្វជិតា អតារស្មា អនតារិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោ ។

ពុទ្ធា ភស្ស ច សទ្ធិម្មោ អន្ធលោ យាវ តិដ្ឋតិ

និញ្ញតំ តាវ កាលោ មេ មា មំ សោ ច ច បុត្តិកា ។

១ ខ. យស្សវិញ្ញយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រោះសេចក្តីទុក្ខ ខ្ញុំបានកំណត់ដឹងហើយ ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ
ខ្ញុំរៀនស្រឡះហើយ ព្រះនិព្វានជាទីរលត់ទុក្ខ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងមគ្គទៀត ខ្ញុំក៏បានអប់រំល្អហើយ ។

ចប់ រាណវារៈ ទី ១ ។

ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបំរើហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ប៉ះហើយ តណ្ហាជាធម្ម-
ជាតិទាំងស្រុងទៅក្នុងកិច្ច ខ្ញុំក៏បានដកចោលហើយ ។ ស្រី
ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បី
ប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍ជាទីអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំង
ពួងនោះ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ ។ ព្រះពុទ្ធក៏ ព្រះសទ្ធម្ម
របស់ព្រះពុទ្ធនោះក៏ បិតនៅមិនខ្វះខាត ដរាបណា កាលនេះ
ជាកាលគួរដើម្បីខ្ញុំនឹងនិព្វាន ដរាបនោះ ម្ចាស់កូនស្រី
ទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ កុំសោកស្តាយខ្ញុំឡើយ ។

សត្តម្ភំ មហេបដាបតិពោកមិថេរិយាបទានំ

កោណ្ឌញ្ញានន្ទនន្ទានិ	តិដ្ឋន្តិ រាហុលោ ជិវោ
សុខិតោ សហិតោ សង្ខេបោ	ហតទប្បវរ(១) តិវុយា ។
ឌីក្កាករិសស្ស យសោ	ឧស្សិតោ មារមន្ទនោ
នន្ទ សម្បត្តិកាលោ មេ	និញ្ញានត្ថាយ បុត្តិកា ។
ចិវប្បក្ខតិ យំ មយ្ហំ	បត្តិតំ អជ្ជំ សិដ្ឋិតេ
អាណន្ទករិកាលោយំ	កិ វោ អស្សហិ បុត្តិកា ។
សចេ មយំ ធម្មា អត្តំ	យទិ ចត្តិ កតញ្ញា
សទ្ធិម្មដ្ឋិតិយា សញ្ញា	ករោថ វិរិយំ ធន្នំ ។
ដំនំ អនាសិ បព្វដ្ឋំ	សម្ពុទ្ធា យាចិតោ មយា
តស្មា យថាហំ នន្ទិស្សំ(២)	តថា តំ អនុតិដ្ឋេ ។

១ ម. ហតតញ្ញា ច ។ ២ ឱ. តស្មា យថាហមុទ្ធិស្ស ។

មហាបទិបតិកោតមីថេរិយាបទា១ ទី ៧

ព្រះកោណ្ឌញ្ញ ព្រះអាណន្ទ ព្រះនន្ទ ព្រះរាហុល ព្រះដ៏នស្រី
 ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ចូរបិតនៅជាសុខចុះ ទាំងពួកភ័យដែល
 មានសេចក្តីល្ងង់ខ្សោសាបសូន្យហើយ ក៏បិតនៅជាសុខចុះ ។
 យសនៃវង្សរបស់ស្តេចឧក្កាភៈ ចម្រើនឡើងហើយញាំញីនូវមារ
 ម្នាលកូនស្រីទាំងឡាយ ក្រែង (កាលនេះ) ជាសម្បត្តិកាល
 ដើម្បីឱ្យខ្ញុំនិព្វានហើយឬ ។ ចាប់តាំងអំពីយូរយារមកហើយ
 សេចក្តីប្រាថ្នាណា ដែលខ្ញុំតម្កល់ទុក (សេចក្តីប្រាថ្នានោះ)
 នឹងសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះ កាលនេះ ជាកាលគួរទូលកេរ្តិ៍ គឺសេចក្តី
 ក្រេកអរក្នុងធម៌ ម្នាលកូនស្រីទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ មាន
 ប្រយោជន៍អ្វី នឹងសម្រក់ទឹកភ្នែក ។ បើនាងទាំងឡាយមាន
 សេចក្តីអាណិតខ្ញុំ ឬក៏ជាអ្នកកតញ្ញានឹងខ្ញុំ នាងទាំងអស់គ្នា ចូរ
 ធ្វើព្យាយាមឱ្យមាំ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសម្ពុទ្ធ ឱ្យតាំងនៅមាំចុះ ។
 ព្រះសម្ពុទ្ធដែលខ្ញុំអង្វរសុំហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រទាននូវផ្លូវ
 ដល់ស្រីទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងក្រេកអរ យ៉ាងណា
 នាងទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តតាមដំណើរនោះ យ៉ាងនោះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តា ឯវមនុស្សា សិគ្គា	ភិក្ខុនីហិ បុរក្ខតា
ឧបេច្ច ពុទ្ធិ វុទ្ធិត្វា	ឥទំ វេចនមព្រាវី ។
អហំ សុកត តេ មាតា	តុវំ(១) ធីរ បិតា មម
សទ្ធម្មសុខនោ ជាដ	តយា ជាតម្មិ តោតម ។
សំវុទ្ធិតោយំ សុកត	រូបកាយោ មយា តវ
អានន្ទិយោ ធម្មកាយោ(២)	មម សំវុទ្ធិតោ តយា ។
មហាន្តំ តណ្ហាសមនំ	ឌីរំ ត្វំ ចាយិតោ មយា
តយាហំ សន្តមច្ចន្តំ	ធម្មឌីរម្បិ(៣) ចាយិតា ។
ពាទ្ធិនារក្ខនេ(៤) មយំ	អនណោ ត្វំ មហាមុនេ
បុត្តកាមិត្តិយោ យាចំ	លកន្តិ(៥) តាទិសំ សុតំ ។

---

១ ឧ. ភ្នំ ប ។ ២ ឧ. អនិទ្ធិយោ ធម្មតនុ ។ ម. អនិទ្ធិវោ ធម្មតនុ ។ ៣ ឧ. ធម្មឌីរម្បិ ។
 ៤ ឧ. វុទ្ធិនារក្ខនេ ។ ៥ ឧ. បុត្តកាមា បិយោ ការំ លកនំ ធីតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងគោតមី បានប្រៀនប្រដៅនូវពួកៗ បាសិកាទាំងនោះ
យ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុនីក៏ហែហម ហើយចូលទៅថ្វាបង្គំ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ បានពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំ
ព្រះអង្គ ជាព្រះមាតារបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មាន
ប្រាជ្ញា តែព្រះអង្គជាព្រះបិតានៃខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះនរណាក
នាថ ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននូវព្រះសទ្ធម្មនិងសេចក្តីសុខ
បពិត្រព្រះគោតម ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះថា កើតអំពីព្រះអង្គ ។
បពិត្រព្រះសុគត រូបកាយនៃព្រះអង្គនេះ ខ្ញុំឲ្យចំរើនហើយ
ធម្មកាយជាទីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គឲ្យចំរើនហើយ ។
ខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យព្រះអង្គប្រោសទឹកក្ស័រ ដែលរម្ងាប់នូវសេចក្តីស្រេក
យូរមួយរំពេច ព្រះអង្គឲ្យខ្ញុំប្រោសទឹកក្ស័រគឺធម៌ មានសេចក្តី
ស្ងប់រម្ងាប់ជាទីបំផុត បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គមិនមាន
បំណុលដល់ខ្ញុំ ក្នុងការរក្សានូវចំណងទេ ស្រីទាំងឡាយចង់
បានកូន កាលបន់ស្រន់ រមែងបានកូនប្រាកដដូចព្រះអង្គ ។

ស្កម្មំ មហាបដិបតិពោធិមីវេរិយាបទានំ

មន្ទាតាទិណិណ្ណំ

យា មាតា សា^(១) កវណ្ណេ

និមុត្តាហំ តយា បុត្រ

តារិតា កវសាគរ ។

រញ្ញោ មាតា មហេសីតិ

សុលកំ នាមមិត្តំ

ពុទ្ធមាតាតិ យំ នាមំ

ឯតំ បរមទុល្លកំ ។

តព្វា លទ្ធិ មហារីរ^(២)

បណិណ្ណំ មមន្តយា

អនុកំ វា មហន្តំ វា

តំ សព្វំ ប្បវិតំ តយា^(៣) ។

បរិនិព្វានុមន្តាមិ

វិហាយេមំ កលេវរំ

អនុជាតាហិ មេ វីរ

ទុក្ខនករ នាយក ។

ចក្កផ្កសធាតិណ្ណោ

មាទេ កមលកោមលេ

បសារេហិ បណាមន្តេ

កវិស្សំ បុត្របេមហំ^(៤) ។

១ ឱ. ៣ ។ ២ ឱ. មយា វីរ ។ ៣ ឱ. ម. មណេ ។ ៤ ឱ. បុត្តបេមសា ។

មហាបដិបតិភោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

បពិត្រព្រះអង្គជាឧវស មាតា ណា របស់ស្តេចជាធំជាងនរៈ
 មានស្តេចមន្ទាតុជាដើម មាតានោះ គឺខ្ញុំព្រះអង្គដែលលិចចុះ
 ក្នុងសមុទ្រគឺកត បានព្រះអង្គចំឡើងហើយ ចាកសមុទ្រគឺកត ។
 ព្រះនាម ជាព្រះមាតា ជាព្រះមហេសីរបស់ស្តេច គឺស្រីទាំង
 ឡាយ តែងបានដោយនាយទេ ឯព្រះនាមថាព្រះពុទ្ធមាតានេះ
 គឺស្រីទាំងឡាយ សឹងបានដោយកម្រក្រៃពេក ។ បពិត្រព្រះ
 មហាវីរៈ ឯសេចក្តីប្រាថ្នាជាដំបូងនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានហើយ
 ដោយសារព្រះអង្គ សេចក្តីប្រាថ្នាទាំងអស់នោះ ទោះតូចក៏ធំក៏
 ព្រះអង្គបានបំពេញឲ្យហើយ ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមលះបង់នូវសាកសព
 នេះ ប្រាថ្នានឹងបរិនិព្វាន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមជានាយក
 ទ្រង់ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
 សូមព្រះអង្គសណ្ឋូក នូវព្រះបាទទាំងគូ ដ៏ទេវល្ល័យដូចជាយូក
 ដែរជាសដោយស្នាមចក្រ កង្វើរនឹងទង់ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ចំពោះព្រះឧវស នឹងថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុវណ្ណារាសិសម្ពាសំ

សរីរិក្ករវាគ្គជំ

កត្វា ទេហំ សុទិដ្ឋន្ត

សន្តិ(១) កច្ឆាមិ នាយក ។

ទ្ធិត្ថសលក្ខណ្យបេតំ

សុប្បកាលផ្គតំ តន្តិ

សញ្ញាគ្រូនាវ ពាលក្ខំ(២)

មាតុច្ឆំ ទស្សយិ ជីវោ ។

ដុល្លារវិទូសម្ពាសេ

ត្រុណា ទិច្ចសប្បកេ

ចក្កន្តិភេ ចាទតលេ

តតោ(៣)សាសិរសា បតិ ។

បណាមាមំ នរទិច្ចំ

អាទិច្ចកុលកេតុនំ

បច្ឆិមេ សរណំ(៤) មយ្ហំ(៥)

នតំ ទក្ខាមហំ បុន(៦) ។

តតិយោ នាម លោកត្ត

សព្វនោសក្ករា មតា

យទិ កោចត្តិ នោសោ មេ ខមស្សុ ក្ករុណា ក្ករ ។

១ ឧ. ម. សន្តិ ។ ២ ឧ. ម. សញ្ញាគ្រូនាវ ពាលក្ខំ ។ ៣ ឧ. បាទេ ។ ៤ ឧ. ម. បណោ ។ ៥ ម. ត្បុយ្ហំ ។ ៦ ម. ឥក្ខាមហំ បុនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

សរិះរបស់ព្រះអង្គ ប្រាកដស្មើដោយគំនរមាសដែលប្រាកដ
 ក្នុងដែនកុរុ សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យជាវរណកាយ គឺខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ
 បានដោយងាយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់
 ព្រះនិព្វាន ជាទីស្ងប់ម្ងប់ ។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់សម្តែង
 នូវវរណកាយ ប្រកបដោយលក្ខណៈ ៣២ ប្រដាប់ដោយពន្លឺ
 ដ៏ល្អ ដូចព្រះអាទិត្យដ៏ស្រទន់នាអាកាស ក្នុងវេលាល្ងាច ។
 លំដាប់នោះ ព្រះនាងគោតមីនោះ ក្រាបចុះដោយសិរ្សៈ
 ទៀបព្រះបាទា ប្រាកដស្មើដោយជ្រុះឈូករឹក មានរស្មីដូច
 ព្រះអាទិត្យទើបនឹងរះ ប្រដាប់ដោយចក្រ ហើយទូលថា
 ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គជាព្រះអាទិត្យរបស់នរជន ជាទង់ក្នុង
 អាទិចក្រកូល ព្រះអង្គជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលជាទីបំផុត
 ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះអង្គទៀតទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូល
 នៃលោក ធម្មតាស្រ្តីទាំងឡាយ ធ្វើនូវវេទាសទាំងពួងហើយ
 ស្លាប់ទៅ បើវេទាសរបស់ខ្ញុំមានបន្តិចបន្តួច បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីកុរុណា សូមព្រះអង្គអត់វេទាសនោះដល់ខ្ញុំ ។

សត្តមំ មហាបដិបត្តិគោតមីថេរិយាបទានំ

ឥត្តិកានញ្ច បព្វជំជំ យមហំ យាចី បុនប្បុរិ

តត្ថ បេ អត្តិ ទានសោ មេ តំ ខមស្សុ នរាសក ។

មយា ភិក្ខុនិយោ វីរ តវនុញ្ញាយ សាសិតា

តត្ថ បេ អត្តិ ទិដ្ឋិតំ តំ ខមស្សុ ខមាជិតិ(១) ។

អក្ខន្ត ធាម ខន្តំ កី កវេ កុណាក្ខសនេ

កិម្មត្តន្ត វក្ខាមំ ទិញ្ញាយ វន្តិយា(២) ។

សុទ្ធេ អន្ធនេ មម ភិក្ខុសង្ឃ

លោកា ឥតោ ទិស្សវិត្តំ ខមន្ត

បភាតកាលេ ព្យសន្តតានំ(៣)

ទិស្វាន ទិយ្យតិ ហិ(៤) ចន្តលេខា ។

---

១ ឧ. ខមាជិប ។ ប. ខមាជិពោ ។ ២ ឧ. ប. វិនិច្ឆ័យា ។ ៣ ឧ. វិសន្តិយានំ ។

៤ ប. វិ ។

មហោបទិបតិកោតមីថេរិយោបទាន ទំ ៧

ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសូមផ្អែកស្រឡាញ់ ៗ ដើម្បីស្រីទាំងឡាយ បើខ្ញុំមាន
 ទោសក្នុងហេតុនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរជាងនរជន សូមព្រះ
 អង្គអត់ ទូរទោសនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម កិត្តិនី
 ទាំងឡាយ ដែលខ្ញុំប្រៀនប្រដៅហើយ តាមសេចក្តីអនុញ្ញាត
 របស់ព្រះអង្គ បើខ្ញុំទូន្មានមិនល្អក្នុងរឿងនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់មានសេចក្តីអត់ធ្មត់នឹងមានព្យាយាម សូមព្រះអង្គអត់ទូរទោស
 នោះដល់ខ្ញុំ ។

(ព្រះសម្តេចត្រាស់តបថា) តថាគតអត់ទោស ក្នុងហេតុដែល
 តថាគតមិនទាន់អត់ ប្រយោជន៍អ្វីក្នុងភព ដែលប្រដាប់ដោយគុណ
 តថាគតនឹងពោល ទូរអ្វីដ៏លើសលុប ជាងនាងដែលពោលដើម្បី
 និព្វាន ។ កាលកិត្តិសង្ឃរបស់តថាគត ស្អាតគ្រប់គ្រាន់ កិត្តិសង្ឃ
 កិត្តិដើម្បីរឿង ចេញចាកលោកនេះ ដូចកាលព្រះចន្ទនិង
 ផ្កាយទាំងឡាយ ដល់ទូរសេចក្តីវិនាស ក្នុងកាលព្រះអាទិត្យរះ
 ឡើង ស្នាមព្រះចន្ទដែលគេឃើញច្បាស់ ក៏រលុបបាត់ទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទេតវា ភិក្ខុនិយោ ជិន្នកំ

តាវវ ចន្ទានុកតា សុមេរំ

បទត្ថុណំ កត្វ(១) និបច្ច ចានេ

បិតា មុខនស្ស មុទិត្តមាណ ។

ន តិត្តបុត្វំ តវ ទស្សនេន

ចក្កំ ន សោតំ តវ ភាសិតេន

ចិត្តំ មម កេវលមេកមេវ

បប្បយ្យ(២) តំ ធម្មរសេន តិត្តំ ។

នទតោ បរិសាយន្ត វាទិទប្បបហារិលោ(៣)

យេ តេ ទត្ថន្តំ វទនំ ធម្មា តេ នវប្បន្តវ ។

ដីយន្តលិតម្ពនខេ សុភេ អាយតបណ្ឌិតេ

យេ ចានេ បណាមាយន្ត(៤) តេបិ ធម្មា វណានុក(៥) ។

១ ម. កព្វ ។ ២ ច. បុព្វយ្យ ។ ៣ ខ. វិទិទប្បបហារិលោ ។ ៤ ម. បណមិស្សន្តំ ។
៥ ម. ពុណន្តវ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភិក្ខុនីដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនោះ
 ធ្វើប្រទេក្សិណព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ដូចជាផ្កាយប្រព្រឹត្ត
 ទៅតាមព្រះចន្ទ ដើរប្រទេក្សិណភ្នំសិរីនេរុ ហើយក្រាប
 ចុះទៀបព្រះបាទា រួចឈររមិលមើល នូវព្រះកក្រូនៃ
 ព្រះសាស្តានោះ ។ ព្រះនាងបជាបតិគោតមីក្រាបទូល
 ថា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ មិនធ្លាប់ឆ្កែត ដោយការឃើញនូវ
 ព្រះអង្គ ត្រចៀករបស់ខ្ញុំ មិនធ្លាប់ឆ្កែត ដោយភាសិត
 របស់ព្រះអង្គ ។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដល់នូវ
 សេចក្តីឆ្កែត ដោយរសនៃធម៌ដ៏ពេញលេញ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្តិឡើង ក្នុងកណ្តាលបរិស័ទ
 ទ្រង់ប្រហារនូវសេចក្តីវិន័យ របស់ជនអ្នកមានវាទៈ ពួកជនណា
 បានឃើញព្រះធុស្ថ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងនរៈ ជនទាំងឡាយ
 នោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។ ជនទាំងឡាយណា ថ្វាយបង្គំ
 នូវព្រះបាទា មានព្រះអង្គលីវែង មានព្រះនាមក្រហម មាន
 ព្រះបញ្ចវិវែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គ ទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃសេចក្តី
 សៅហ្មង ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។

សត្វម៌ មហាបដិបតិពោតមិថេរិយាបទានំ

មធុរាណិ បហដ្ឋានិ ទោសយានិ ហិតានិ ច^(១)

យេ តេ វាក្យានិ សុណានិ^(២) តេបិ ធិញ្ញា នរុត្តម ។

ធិញ្ញាហន្តេ មហារីរ បាទប្បជនតប្បវា^(៣)

តិណ្ណាសំសារកត្តារា សុវាក្យេន សិរីមតោ^(៤)។

តតោ សា អនុសាវេត្វា ភិក្ខុសង្ឃម៌^(៥) សុត្តតា

វារុណានន្ទនន្ទេ ប វន្តិត្វា ឥនមព្រវី ។

អាសិវិសាលយសមេ រោតាវសេ កលេវវេ

និព្វិណ្ណា ទុក្ខសង្កេតោ^(៦) ជវមវណតោចវេ ។

នាណកុណាបមលាកិណ្ណោ^(៧) បរាយត្តេ និវហាកេ

តេន និព្វាត្តមិដ្ឋាមិ អនុមញ្ញេ បុត្តកា ។

១ ឧ. ទោសយានី នហិតានិ ច ។ ម. ទោសត្ថ្យានិ ហិតានិ ច ។ ២ ឧ. សុស្ស្តិនិ ។ ម. សុយ្យន្តិនិ ។ ៣ ម. មាទប្បជនតប្បវា ។ ៤ ឧ. សុទ្ធម្មេន សិរីមតា ។ ៥ ម. អនុមាណេវា ភិក្ខុសង្ឃម៌ ។ ៦ ឧ. ទុក្ខបង្កេ តេ ។ ម. ទុក្ខសង្ខរដេ ។ ៧ ឧ. តាតាវលលមាភិណ្ណោ ។ ម. តាតាកម្មបលាភិណ្ណោ ។

មហាបជាបតិពោតមីថេរិយាបទាន ទំ ៧

ជនទាំងឡាយណា ស្តាប់នូវពាក្យទាំងឡាយដ៏ពិរោះ ជាទី
 រីករាយចិត្ត ជាគ្រឿងដុតចោលនូវទោស ជាទីនាំមកនូវ
 ប្រយោជន៍ បតិគ្រព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ជនទាំងឡាយ
 នោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។ បតិគ្រព្រះមហារីរៈ ខ្ញុំជា
 ស្រីមានបុណ្យ ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបូជានូវព្រះ
 បាទារបស់ព្រះអង្គ ជាស្រីធ្ងន់ចាកផ្លូវលំបាកគឺសង្សារ តាម
 ព្រះពុទ្ធដ៏កា របស់ព្រះអង្គមានសិរី ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 នាងគោតមី បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាស្រីមាន
 វត្ថុល្អចំពោះភិក្ខុសង្ឃ រួចថ្វាយបង្គំព្រះរាហុល ព្រះអានន្ទ
 និងព្រះនន្ទ ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា ខ្ញុំមានសេចក្តី
 នឿយណាយក្នុងសាកសព ជាលំនៅរបស់រោគ ស្មើដោយ
 លំនៅ នៃសត្វមានពិស ជាគ្រឿងកំណត់នៃទុក្ខ ជាទីគោចរ
 នៃជវនិងមរណៈ ។ ជារូបដេរជាសដោយមន្ទិល គឺសាក-
 សពផ្សេងៗ ជាអាយត្ត(៧) នៃបុគ្គលដទៃ ជារូបប្រាសចាក
 អំណាច ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីព្រះនិព្វាន បតិគ្រ
 កូនទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរសំគាល់ចុះ ។

---

១ ដែលពឹងផ្អែកអ្នកដទៃ ដែលឥតអំណាចលើខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នឡោ វាហុលកឡោ ច វិតសោកា និវាសវា

វិតាចលា ជិត្តំ វិវា(១) ធម្មតមនុច្ឆន្តយុំ ។

ជិវត្តុ សង្ខតំ លោកិ(២) អសារំ កកទល្ហបមិ

មាយោមវចិសទិសំ ឥត្តរំ អនវជ្ជិតំ ។

យត្ត ធាម ជិនស្សារេវំ មាតុប្បា ពុទ្ធចោសិកា

កោតមី និធនំ យាតិ អនិច្ចំ សព្វសង្ខតំ ។

អាណឡោ ច ភទា សេក្ខោ កនិដ្ឋោ ជិនវច្ឆលោ

តត្តស្ស្សនិ ករោឡោ(៣) សោ កកុណំ បរិទេវតិ ។

ភាសន្តិ(៤) កោតមី យាតិ ទ្ធន(៥) ពុទ្ធាបិ និព្វតិ

ភិច្ឆតិ ន ចិវេនេវ អត្តិ វិយ និវិទូនោ ។

១ ឧ. ម. បិកាចលជីតិ ជីវា ។ ម. បិកាចលជ្ជិតិ បិវា ។ ២ ឧ. លោលំ ។ ៣ ឧ. ធរត្តោ ។

៤ ឧ. ហាសន្តិ ។ ម. ហាសន្តី ។ ៥ ឧ. ន្ទនំ ។ ម. នន្ទ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនន្ទ និងព្រះរាហុលដ៏ចម្រើន ជាអ្នកមិនមានសេចក្តី
សោក មិនមានអាសវៈ មានចិត្តនឹងជឿន មិនមានកម្រើក
មានប្រាជ្ញា មានព្យាយាម គិតរំពឹងនូវធម៌ថា ថ្វើយ ! សង្ខត-
ធម៌ ជារបស់វិនាស ជារបស់មិនមានខ្លឹម មានទុបមាដូច
ដើមចេក ប្រាកដស្មើដោយកល់មាយា និងថ្លៃបណ្តើរកូន
ជារបស់តិចតួច មិនបានតាំងនៅយ៉ែនយូរឡើយ ។ ព្រះនាង
គោតមីនេះ ជាព្រះមាតុប្តាវនៃព្រះជិនស្រី បានចិញ្ចឹមព្រះ
សម្ពុទ្ធ ដើរទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ ក្នុងទីណា (ទីនោះ) មិន
ទៀង ត្រូវមានបច្ច័យតាក់តែងទាំងអស់ ។ ចំណែកឯព្រះ
អានន្ទ នៅជាសេក្ខបុគ្គល ជាបួនជាទីស្រឡាញ់នៃព្រះជិន-
ស្រី ព្រះអានន្ទនោះ បង្ហូរទឹកភ្នែកក្នុងទីនោះ ធ្វើនូវសេចក្តី
ករុណា ទូញយំខ្សឹកខ្សួលថា ព្រះនាងគោតមី ពោលលាទៅ
កាន់ព្រះនិព្វានហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្ពុទ្ធក៏គង់
ទៅកាន់ព្រះនិព្វានពុំខានដែរ ដូចភ្លើងមិនមានកំញាម ។

សត្វមំ មហាបដិបត្តិគោតមិថេរិយាបទានំ

ឃ្លី វិលបមា នន្តំ អា នន្តំ អាហា តោតមំ

សុត្តិសា ករកម្មំ ពុទ្ធាបដ្ឋានតប្បវំ ។

ន យុត្តិ សោចិត្តំ បុត្ត ហាសកាលេ ឧបដ្ឋិតេ

តស្ស(១) មេ មរណំ(២) បុត្ត និព្វាននម្មតាកតំ ។

តយា តាត សមជ្ឈិដ្ឋោ បព្វជំ អនុជានិ លោ

មា បុត្ត វិមលោ ហោហិ សដលោ តេ បរិស្សមោ ។

យំ ន ទិដ្ឋំ បុរាលោហិ តិត្តិកាចរិយេហិ ច

តំ បទំ សុក្កមារិហិ សត្តវស្សហិ វេទិតំ ។

ពុទ្ធសាសនចាលេតា បច្ឆមំ ទស្សនំ តវ

តត្ថ កង្ខាមហំ បុត្ត កតោ(៣) យត្ត ន ទិស្សតិ ។

---

១ ឱ. ម. ពយា ។ ២ ឱ. ម. សរណំ ។ ៣ ម. គណ ។

មហាបទពិព្រាតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ព្រះនាងគោតមី បានមានព្រះសវនីយ៍ ទៅកាន់ព្រះអានន្ទ
 ដែលកំពុងតែយំរៀបរាប់យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានវេទដ៏ជ្រៅដូច
 សាគរ ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបម្រើព្រះសម្តេច
 បពិត្រលោកកូន កាលបើកាលជាទីរីករាយ ប្រាកដហើយ
 លោកកូនមិនគួរសោយសោកទេ បពិត្រលោកកូន សេចក្តី
 ស្ងប់របស់ខ្ញុំនោះ ជាកិច្ចចូលទៅកាន់ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត
 វិញតើ ។ បពិត្រលោកកូន ព្រះសាស្តាដែលលោកកូន
 បានទូលសុំហើយ ទ្រង់ក៏អនុញ្ញាតនូវផ្ទះដល់យើង បពិត្រ
 លោកកូន ចូរលោកកូនកុំគួបចិត្តឡើយ ព្រោះសេចក្តីខ្វល់
 ខ្វាយរបស់លោកកូន ជាការមួយប្រកបដោយផល ។ បទ
 ណាដែលពួកគិតកាចារ្យជាន់ចាស់ មិនបានយល់ បទនោះ
 សូម្បីពួកកុមារដែលមានអាយុ ៧ឆ្នាំ ក៏យល់ច្បាស់ហើយ ។
 លោកកូនចូររក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាចុះ ការឃើញលោកកូន
 (គ្រានេះ) ជាកិច្ចទីបំផុត (របស់ខ្ញុំ) បពិត្រលោកកូន បុគ្គល
 ទៅហើយមិនប្រាកដ ក្នុងទីណា ខ្ញុំនឹងទៅក្នុងទីនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កនាចំ ធម្មំ ទេសេនោ ខិបំ លោកក្កនាយកោ

តនាហំ អាសីសវនំ អភេតំ អនុកម្មិតា ។

ចំរំ ដីវ មហារីរ កប្បំ តិដ្ឋ មហាមុនេ

សព្វលោកហិតត្ថាយ កវស្សុ អជរាមរោ ។

តំ តថាវទិនី ពុទ្ធា មមំ សោ ឯតទព្រិ

នហរំ វន្តិយា ពុទ្ធា យថា វន្តសិ កោតមិ ។

កថញ្ញាហិ សព្វញ្ញ វន្តិតញ្ញ តថាតតា

កថំ អវន្តិយា ពុទ្ធា តំ មេ អក្ខាហិ ពុច្ឆិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាយក ជាកំពូលនៃលោក ទ្រង់សម្តែងធម៌ផ្សាយទៅ
 ក្នុងកាលណា កាលនោះ ខ្ញុំជាស្រ្តីអនុគ្រោះ ខ្ញុំបានពោល
 នូវវាចាឲ្យព្រះបិតា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សូមព្រះអង្គ
 គង់ព្រះជន្មនៅអស់កាលយូរ បពិត្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះ
 អង្គគង់នៅអស់មួយកប្បចុះ សូមព្រះអង្គកុំមានដរានិមរណៈ
 ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោកទាំងអស់ ។ ព្រះពុទ្ធនោះ
 ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំ ដែលជាអ្នកក្រាបទូលដូច្នោះ នូវពាក្យ
 នេះថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងថ្វាយបង្គំយ៉ាងណា
 ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គេមិនដែលថ្វាយបង្គំ យ៉ាងនោះទេ ។

ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ជាសព្វញ្ញ បុគ្គលគប្បីថ្វាយ-
 បង្គំ ដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ បុគ្គលមិន
 គប្បីថ្វាយបង្គំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះអង្គដែលខ្ញុំសួរ
 ហើយ សូមប្រាប់នូវហេតុនោះឲ្យទាន ។

សត្តមំ មហាបដិបតិពោតមីថេរិយាបទានំ

អាវុទ្ធវិរិយេ បហិតតេ	និទ្ធិំ ទទ្ស្យបរក្កមេ
សមគ្គេ សាវកេ បស្ស	ឯតំ ពុទ្ធាន វន្តំ ។
តតោ ឧបស្សយំ កន្ធា	ឯតិកាហំ វិច្ឆន្តយី
សមគ្គំ បរិសំ នាថោ	ពោចេតិ ^(១) តិកវន្តតោ ។
ហន្តាហំ បរិនិព្វាយំ ^(២)	មា វិបត្តិ តមទ្ធុសំ ^(៣)
ឯវាហំ ចន្តយិត្វាន	ទិស្វាន ឥសិសត្តមំ ។
បរិនិព្វានកាលំ មំ ^(៤)	អាពោចេមិ វិនាយកំ
តតោ សោ សមនុស្សាសិ	កាលំ ជាណាហិ តោតមិ ។
តិលេសា យាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ វេត្តា	វិហារមិ អនាសវា ។

១ ម. ពោចេសិ ។ ២ ឧ. ម. បរិនិព្វិស្សំ ។ ៣ ឧ. ឧបទ្ធុសំ ។ ៤ ឧ. មេ ។

មហាបដិបតិពោធិ៍ថេរិយាបកាខ ទី ៧

នាងចូរមើលនូវសារឹកទាំងឡាយ ដែលមានព្យាយាម
តឹងតែង មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានសេចក្តីប្រឹង
ប្រែងដ៏មាំជានិច្ច ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា នេះឈ្មោះថាការ
ថ្វាយបង្គំនូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ។

លំដាប់នោះ ខ្ញុំទៅកាន់លំនៅកិក្ខុនីតែម្នាក់ឯង ក៏គិត
យ៉ាងនេះថា ព្រះលោកនាថ ទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃត្រកូត
ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យនឹងបរិស័ទ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។
ឈ្លើយចុះ ខ្ញុំនឹងបរិព្វាន កុំឲ្យឃើញនូវវិបត្តិនោះ ខ្ញុំគិតយ៉ាង
នេះហើយ ក៏ឃើញនូវព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧ ។ ខ្ញុំក្រាបទូល
នូវកាលបរិនិព្វានរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះនាយក លំដាប់នោះ
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរ
ដឹងនូវកាលជាទីបរិនិព្វានចុះ ។ ក៏លេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំ-
ផ្លាញហើយ ភពទាំងពួងខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមាន
អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ

ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សម្មិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ដំនំ ធម្មាភិសមយេ

យេ ពាលា វិមត្តិ កតា

តេសំ ទិដ្ឋិបហានត្ថំ

ឥន្ទំ ទស្សេហិ តោតមិ ។

តទា និបច្ចុ សម្មទ្ធិ

ឧបត្តាន អម្បំ

ឥន្ទំ អនេកា ទស្សេសិ

ពុទ្ធានុញ្ញាយ តោតមិ ។

ឯតិកា ពហុជា អាសិ

ពហុកា បេតិកា តថា

អាវិភាវំ តិរោកាវំ

តិរោកុទ្ធិ តិរោនកំ(១) ។

អសដ្ឋមាទា អកមា

ក្សមិយម្មិ និម្មដ្ឋប

អភិជ្ជមាទេ ឧទកេ

អកញ្ចំ មហិយំ យថា ។

១ ឧ. តិរោនកំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទា៦

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣
 ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាភូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិ-
 បត្តិហើយ ។

ពួកជនពាលណា ដល់នូវសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការគ្រោស៍ដឹង
 នូវធម៌ នៃស្រ្តីទាំងឡាយ បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរ
 សម្តែងនូវឫទ្ធិ ដើម្បីកំចាត់បដិសម្ភិទ្ធិនៃពួកជនពាលនោះ ។

គ្រានោះព្រះនាងគោតមី ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះសម្តែង
 ហើយហោះទៅទៀតទៅ ឯអាកាស សម្តែងនូវឫទ្ធិដ៏ច្រើនជា-
 អនេក តាមពុទ្ធានុញ្ញាត គឺស្រ្តីតែម្នាក់ ធ្វើឲ្យទៅជាច្រើន
 អ្នកក៏បាន ស្រ្តីច្រើននាក់ ធ្វើឲ្យទៅជាម្នាក់ក៏បាន ទៅកាន់
 ទីវាល ជាទីខាងក្រៅ ខាងក្រៅជញ្ជាំង ខាងក្រៅភ្នំក៏បាន
 ដើរទៅមិនទើសទាក់ មុជចុះក្នុងផែនដីក៏បាន ដើរលើទឹក
 មិនបែកឆ្ងាយទឹក ហាក់ដូចជាដើរលើផែនដី ក៏បាន ។

សង្គម មហេសីបតិពោធិ៍មិថេរិយាបកាន់

សកុណី ^១ យថា កាសេ	បល្ល័ង្កន កមី តទា
វសំ វត្តសិ កាយេន	យាវ ព្រហ្មនិវេសនំ ។
សិនេវុំ ទណ្ឌំ កត្វាន	ធនំ កត្វា មហាមហី
សម្មលំ បរិវត្តត្វា	ជារយំ ធន្មីមី នកេ ។
ធស្សុរោទយ កាលោវ ^(១)	លោកញ្ញា កាសិ រុច្ឆិ ^(២)
យុគន្ទេ រិយ តំ លោកំ ^(៣)	ជាលមាលា កុលំ អកា ។
មុច្ឆលំ មហាសេលំ	មេវុំ មញ្ញាទទ្ធកេ
សាសថា ទិវ ^(៤) សព្វានិ	ឯកេន កុណិ មុដ្ឋិថា ។
អន្តលក្ខេន ធានេសិ	ភាករំ សនិសាករំ
ចន្ទសុរិយសហស្សនិ ^(៥)	អាវេឡមិវ ជារយំ ។
ចតុសាករតោយានិ	ជារយំ ឯកថាលិណ
យុគន្ទជលនាការំ ^(៦)	មហាវស្សំ អវស្សុ ^(៧) ។
ចក្កវត្តិ សបរិសំ	មាមយំ សា នកត្តលេ
ករុឡំ ធូរទំ សីហំ	វិនទន្តញ្ច ទស្សយិ ^(៨) ។

---

១ ម. អស្សុរោទយកាលោវ ។ ២ ឧ. ធូមិកំ ។ ម. ធូមិកំ ។ ៣ ឧ. ម. យុគន្ទេ រិយ លោកំ សា ។ ៤ ឧ. ម. សាសថាវិ ។ ៥ ឧ. ម. ចន្ទសុរិយសហស្សនិ ។ ៦ ឧ. យុគន្ទ- ជលនាការា ។ ៧ ម. បរិស្សុថ ។ ៨ ម. វិនទន្តំ បទស្សយិ ។

មហាបទពិភពមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ទៅទាំងក្នុងលើអាកាស ដូចជាសត្វស្វាបក៏បាន ញ៉ាំងអំណាចកាយឲ្យអវលោកិតទៅ ដរាបដល់លំនៅនៃព្រហ្ម ក៏បាន ។ យកភ្នំសិនេរុធ្វើជាជង្គង់គ្រូ យកផែនដីធ្វើជាគ្រូបង្វិលជង្គង់គ្រូ បាំងដើរលើផ្ទៃអាកាស ។ ធ្វើនូវលោកឲ្យរុងរឿង ដូចជាព្រះអាទិត្យ ៦ រះឡើងផង ធ្វើនូវលោកនោះឲ្យជាកម្រងសំណាញ់ ដូចជានៅលើភ្នំយុគន្ទរផង ។ កាន់យកនូវវត្ថុទាំងពួង គឺ ដើមមុច្ចុលិន្ទ ប្រដំ ភ្នំសិនេរុ ដើមមន្ទារនិងដើមទទ្ទុរៈទាំងឡាយ ដោយក្តាប់ដៃមួយ ដូចជាកាន់គ្រាប់ស្ពៃ ។ បិទបាំងព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ្រ ដោយបងម្រាម ទ្រនូវព្រះចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យមួយពាន់ ដូចជាទ្រនូវគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល ទ្រនូវទឹកភ្នំសមុទ្រទាំង ៤ ដោយដៃម្ខាង ញ៉ាំងភ្លៀងធំមានអាការដូចជាទឹក ហូរអំពីភ្នំយុគន្ទរឲ្យបង្ហូរចុះ ។ ព្រះនាងគោតមីនោះ បាននិម្មិតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រមទាំងបរិស័ទ សម្តែងនូវអត្តភាពជាគ្រូឌុផង ដំរីផង សីហៈផង បន្ទីនូវសម្រែក លើផ្ទៃនៃអាកាស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកិកា អភិទិច្ចិត្តា អប្បមេយ្យំ ភិក្ខុនិកណំ

បុន អន្តរទាមេត្តា ឯកិកា មុនិមព្រាវិ ។

មាតុញ្ញា តេ មហាវីរ តវ សាសនការិកា

អនុប្បត្តា សកំ អត្ថំ ចានេ វន្ទាមិ^(១) ចក្កមា ។

ទស្សត្តា វិវិទំ ឥន្ទី^(២) ឌីរោហិត្តា នកត្តលា

វន្ទិត្តា លោកបជ្ជោតំ ឯកមន្តំ និសីទិ សា ។

សា វីសវស្សសតិកា ជាតិយាហំ មហាមុនិ

អលំ ឯត្តាវតា វីរ ទិញាយិស្សាមិ នាយក ។

តនាតិវិម្មិតា^(៣) សព្វា បរិសា សា កតញ្ញលំ

អរោចយ្យ កតំ អាសិ អតុលិន្ទិ បរក្កមេ ។

បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ សព្វធម្មសុ ចក្កមា

ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កប្ប្យ ឧប្បវ្ក^(៤) នាយកោ ។

---

១ ឧ. វិន្ទិ ។ ២ ឧ. វិវិទា ឥន្ទី ។ ៣ ឧ. ម. តទា ហំ វិម្មិតា ។ ៤ ឧ. ម. ឧប្បវ្កី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងតែម្នាក់ឯងនិម្មិតនូវពួកភិក្ខុនិ ដ៏ច្រើនប្រមាណមិនបាន
 ហើយឲ្យបាក់ទៅវិញ នៅតែម្នាក់ឯង ទើបពោលនឹងព្រះមុនីថា
 បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ខ្ញុំជាមាតុញ្ញរបស់ព្រះអង្គ ជាស្រ្តីអ្នកធ្វើតាម
 នូវសាសនា របស់ព្រះអង្គ បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានចក្ខុ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាទាំងគូ ។
 ព្រះនាងគោតមីនោះ លុះសម្តែងប្បទូផ្សេងៗហើយ ក៏ចុះចាកផ្ទះ
 នៃអាកាស មកថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាពន្លឺនៃលោក ហើយ
 អង្គុយកងទីដ៏សមគួរ រួចក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ
 កើតមកបានអាយុ ១២០ ហើយ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ខ្ញុំល្មម
 ប៉ុណ្ណោះហើយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំនឹងបរិនិព្វាន ។ គ្រានោះ
 បរិសទ៍ទាំងពួងនោះ មានសេក្តីអស្ចារ្យក្រៃពេក ផ្តងអញ្ជាលី
 ហើយពោលថា បពិត្រព្រះនាងមានប្បទូថ្មីដ៏ពុំបាន មានព្យា-
 យាម កិច្ចទាំងពួង ព្រះនាងបានធ្វើហើយ ។

ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមគ្គវៈ មានបញ្ញាចក្ខុកងធម៌ទាំងពួង
 ជានាយក ទ្រង់ត្រាស់ឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែនអំពីកប្បនេះ ។

សត្តមំ មហាបដិបតិពោតមីថេរិយាបទានំ

តនាហំ ហំសវតិយា	ជាតាមច្ចុក្កុលេ អហុ
សព្វោបការសម្បន្តេ	ឥន្ទេ ដីតេ មហាទ្ធុនេ ។
កតាចិ បិតុតា សទ្ធិ	នាសីកណាបុរក្ខតា
មហតា បរិវរេន	តំ ឱបេច្ច ធរាសកំ ។
វាសរំ វិយ វស្សនំ	ធម្មមេយមនាសរំ(១)
សវនាទិច្ចសទិសំ	វិសិមាលាកុលំ ជិនំ(២) ។
ទិស្វា ចិត្តំ បសាទេត្វា	សុត្វា តស្ស តស្សិកាសីតំ
មាតុច្ចំ ភិក្ខុនី អក្កេ	វេបេនំ នវនាយកំ ។
សុត្វា ទត្វា មហានានំ	សត្តាហំ តស្ស តាទិណោ
សសដ្ឋស្ស នវកុស្ស	បច្ចយានិ ពហ្វនិ ច ។
និបច្ច តានម្ភលម្ហិ	តំ ហំនំ អភិបត្តយី

---

១ ម. ធម្មមេយំ បរិស្សយំ ។ ២ ឱ. វសិដាលាកុលក្ខំនំ ។ ម. វិសិដាលសមុត្តិលំ ។

មហាបដិបតិពោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំក៏តក្កងត្រកូលនៃអាមាត្យ ក្នុងនគរហង្ស-
 វតី ជាត្រកូលបរិបូណ៌ដោយឧបការៈទាំងពួង ដ៏ស្តុកស្តម្ភមាំ
 មួន មានទ្រព្យច្រើន ។ ក្នុងកាលមួយ ខ្ញុំទៅជាមួយនឹងបិតា
 មានពពួកខ្ញុំស្រីចោមរោម មានបរិវារច្រើន ចូលទៅកាល
 ព្រះសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ។ ខ្ញុំបានឃើញ
 ព្រះជិនស្រី មិនមានអាសវៈ ប្រាកដស្មើដោយព្រះអាទិត្យ
 ក្នុងសវនកាល ដ៏ដេរដាសដោយកម្រងគីរស្មី ទ្រង់បង្កិច្ចះនូវ
 ភ្លៀងគឺធម៌ ដូចជាព្រះឥន្ទ្រ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា បាន
 ស្តាប់សុភាសិត នៃព្រះពុទ្ធនោះ ព្រះអង្គជាទាយកនៃនរៈ
 ទ្រង់តាំងនូវនាងកិក្ខុនី ជាព្រះមាតុប្តា ក្នុងទីដ៏ប្រសើរលើស ។
 លុះខ្ញុំស្តាប់ហើយ ក៏បានថ្វាយនូវមហានាងផង នូវបច្ច័យ
 ដ៏ច្រើនផង ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរជាងនរជនអង្គនោះ
 ទ្រង់ជាតាទិបុគ្គល ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ អស់ ៧ ថ្ងៃ រួចខ្ញុំ
 ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទា ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ មហាបរិសតិ អរោច ឥសិសត្តមោ ។

យា សសង្ឃំ អកោជេសិ សត្តាហំ លោកនាយកំ

តមហំ កិត្តយិស្សាមិ សុណាថ មម ភាសតោ ។

សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឪក្កាកក្កុលសម្ពុរោ

តោតមោ ជាម ជាមន សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ។

តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឪរសា ធម្មនិម្មិតា

តោតមី ជាម ជាមន ហេស្សតិ សត្តសារិកា ។

តស្ស ពុទ្ធស្ស មាតុញ្ញា ជីវិតាចាលិកា(១) អយំ

រត្តញ្ញនញ្ញ អតតំ ភិក្ខុនីនំ លភិស្សតិ ។

តំ សុត្តាហំ បមុទិតា យាវជីវំ តទា ជិនំ

បន្ទយេហិ ឧបដ្ឋិតា តតោ កាលំ កតា អហំ។

១ ឧ. វិបិសាណិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី ៧ បានពោលក្នុងបរិស័ទ
 ច្រើនថា ស្រ្តីណា បានញ៉ាំងព្រះលោកនាយក ព្រមទាំង
 ព្រះសង្ឃឲ្យឆាន់ អស់៧ ថ្ងៃ គឺថាគតនឹងសរសើរនូវស្រ្តីនោះ
 អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ នូវពាក្យដែលគេថាគត នឹងសម្តែង
 ដូចតទៅនេះ ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឧក្កាភៈ នឹង
 គ្រាសំឡើងក្នុងលោក ។ ស្រ្តីនោះ នឹងបានជាឧវស ជាអ្នក
 ទទួលមតិក ក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធនោះ ជាធម្មនិម្មិត ឈ្មោះនាង
 គោតមី នឹងបានជាសាវិកា នៃព្រះសាស្តាអង្គនោះ ។ នាង
 គោតមីនេះជាព្រះមាតុប្តា ជាអ្នករក្សានូវជីវិតនៃព្រះពុទ្ធនោះ នឹង
 បាននូវទីជម្រកសើរលើស ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ជាអ្នកដឹងនូវ
 រាត្រីដ៏វែង (មានអាយុវែង) ។ គ្រានោះ ខ្ញុំស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីកា
 នោះ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានបម្រើនូវព្រះជីនស្រី ដោយបច្ច័យ
 ទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត តមក ខ្ញុំក៏ធ្វើមរណកាល ។

សត្តមំ មហាបដិបតិកោតមិបើយាបកំ

តាវត្តិសេសុ ទេវេសុ	សព្វកាមសមិទ្ធិសុ
និព្វត្តា ទសហន្តិហិ	អពោ អភិករី អហំ ។
រូបសន្តិហិ កន្តិហិ	រសេហិ ឥស្សនេហិ ច
អាយុនាបិច វណ្ណាន	សុខេន យសសាបិច ។
តថេវាជិបតេយ្យន	អនិកយ្ហ វិពេចហំ
អហោសី អមរិន្ទស្ស	មហោសី ធីយតា តហី ។
សំសារេ សំសរន្តិហិ (១)	កម្មវាយុសមេរិតា
កាសិករពោ វិសយេ	អជាយី ធាសតាមតេ ។
បញ្ចនាសសតានុនា	និវេសន្តិ តហី តនា
សព្វេសំ តត្ត យោ ជេជ្ជា	តស្ស ជាយា អហោសហំ ។
សយម្ពនោ បញ្ចសតា	តាមំ បិណ្ណាយ ចារិសុំ
តេ ទិស្វាន អហំ តុដ្ឋា	សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។
កត្វា បញ្ចសតិ កុដិ (២)	ចាតុម្ពាសេ ឧបដ្ឋិយ (៣)
តិច័វានិ ទត្វាន	បសន្នម្ម (៤) សសាមិកា ។

---

១ ឱ. ម. សំសរន្តិហំ ។ ២ ឱ. បូតា ភវិញា សព្វា យោ ។ ម. បូតា ហុញាវ សព្វា យោ ។ ៣ ម. ឧបដ្ឋិហំ ។ ៤ ឱ. សំសរម្ព ។ ម. សំសរិម្ព ។

មហាបជាបតិពោធិមិថេរិយាបទាន ទី ៧

ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងពួកទេវតាជាន់តារត្តីង្ស សម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង បានគ្របសណ្តិត នូវទេវតាទាំងឡាយដទៃ ដោយអង្គ ១០ យ៉ាង គឺដោយរូប សំឡេង ក្លិន រស សម្ផស្ស អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ យស ។ មួយទៀត ខ្ញុំ ឈ្នះឈ្មោះរុងរឿង ដោយអធិបតេយ្យ (ជាគំរប់ ១០) ខ្ញុំ បានជាមហេសី របស់ព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងឋាននោះ ។ ខ្ញុំត្រូវ ខ្យល់គឺកម្មបក់ផាត់ទៅ អន្តោលទៅ ក្នុងសង្សារ បានទៅ កើតក្នុងស្រុកទាសគ្រាម ក្នុងដែននៃស្តេចឈ្មោះកាសិកៈ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំប្រុស ៥០០ នាក់ ឥតខ្វះខាត នៅក្នុងស្រុក នោះ ជនណាជាធំជាងជនទាំងពួង ក្នុងស្រុកនោះ ខ្ញុំបាន ជាប្រពន្ធរបស់ជននោះ ។ ភិក្ខុប្រាំរយអង្គ របស់ព្រះសយម្បូ បានចូលទៅកាន់ស្រុកនោះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ខ្ញុំព្រមទាំងញាតិ ទាំងអស់ ឃើញភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ខ្ញុំព្រម ទាំងប្តី មានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើកុដិប្រាំរយខ្នង (ប្រគេន) ចូលទៅបម្រើ អស់ ៤ ខែ ហើយប្រគេននូវត្រៃបីវរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ឫតា សបតិកា(១) តាវត្ថីសំ កតា មយំ

បច្ឆិមេ ច កវេនានិ ជាតា ទេវទហោ បុរេ ។

បីតា អញ្ញនសកោ មេ មាតា មម សុលក្ខណា

តតោ កបិលវត្ថុស្មី សុទ្ធាទនយំ កតា ។

សព្វា(២) សក្យកុលេ ជាតា សក្យានំ(៣) យរមាគម្មំ

អហំ សេដ្ឋា ច(៤) សព្វាសំ ជិនស្សាទានិកា អហំ ។

ស មេ(៥) បុត្តានិកិក្ខុម្ម ពុទ្ធា អាសិ វិនាយកោ

បន្ទាហំ បព្វជិត្តាន ភតេហិ សហ បព្វហិ ។

សាភិយានិហិ វិរាហិ សហ សន្តិសុខំ ដុសី

យេ តទា បុព្វជាតិយា អស្មាកំ អាសុ សាមិនោ ។

---

១ ម. សព្វបិកា ។ ២ ឧ. ម. សេសា ។ ៣ ឧ. តស្សេរិ ។ ៤ ឧ. ម. វិសិដ្ឋា ។

៥ ឧ. ម. មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំព្រមទាំងប្តី លុះច្រកចាកអត្តភាពនោះ បានទៅកើតក្នុង
 ឋានតារាភ័ក្ត្រ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំកើតក្នុងប្តី ឈ្មោះទេវហៈក្នុង
 ភពជាទីបំផុត ។ ព្រះបិតារបស់ខ្ញុំជាសាក្យៈ ព្រះនាមអញ្ជ្ជនៈ
 ព្រះមាតារបស់ខ្ញុំ ព្រះនាមសុលត្វណា លំដាប់នោះ ខ្ញុំបាន
 ទៅកាន់ដំណាក់ (អគ្គទេពី) នៃព្រះរាជា ព្រះនាមសុទ្ធោទនៈ
 ក្នុងក្រុងកបិលពស្កិ ។ ស្រ្តីទាំងអស់ កើតក្នុងសាក្យត្រកូល
 បានទៅកាន់ដំណាក់ (ស្រីស្នំ) របស់ព្រះបាទសុទ្ធោទនៈនោះ
 ខ្ញុំប្រសើរជាងស្រ្តីទាំងអស់ បានជាអ្នករក្សានូវព្រះជិនស្រី ។
 ព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ជានាយក ជាបុគ្គលរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ចេញទៅបញ្ជា
 លុះកាលជាខាងក្រោយ ខ្ញុំក៏ចេញទៅបួសជាមួយនឹងស្រ្តីប្រាំ-
 រយនាក់ ។ ខ្ញុំបានពាល់ត្រូវនូវសន្តិសុខ ជាមួយនឹងពួកនាង
 សាកិយានីទាំងឡាយ ជាស្រ្តីមានព្យាយាម ក្នុងកាលនោះ
 ជនទាំងឡាយណា ជាស្វាមីរបស់យើង ក្នុងជាតិមុន ។

សត្វមំ មហាបដិបតិពោតមីថេរិយាបទានំ

សហ បុញ្ញស្ស កត្តារោ មហាសមយ ការកា

ដុស្សីសុ អរហត្តន្តេ សុគតេនា នុកម្មិតា ។

តទេតវា ភិក្ខុនិយោ អារូហីសុ នកត្តលំ

សង្កតា វិយ តារាយោ វិរោចីសុ មហិទ្ធិកា ។

ឥទ្ធិ អនេកា ទស្សេស្សិ ចិលន្ធវិកតី យថា

កម្មារោ កនកស្សេស្ស បុញ្ញកម្មេសុ សុសិក្ខិតា(១) ។

ទស្សេត្វា បាដិហោរាទិ វិវិជានិ(២) ពហ្វនិ ច

តោសេត្វា វាទិច្ឆវិ(៣) មុនី សបរិសំ តទា ។

ឡិរោហិត្វា នកត្តលា(៤) វុទ្ធិត្វា ឥសិ សត្តមំ

អនុញាតា នរក្កេន យថា ហនេ និស័ទិស្សិ ។

អហោនុកម្មិតាម្ហាកំ(៥) សញ្ញាសំ វិវ តោតមំ

វាសិតា តាយ បុញ្ញោហិ បត្តា លោ អាសវត្តយំ ។

---

១ ឱ. កម្មញ្ញស្ស សុសិក្ខិតោ ។ ម. កតាកម្មញ្ញស្ស សុសិក្ខិតា ។ ២ ឱ. ម. ចិក្ខានិប ។
៣ ឱ. ម. វាទិបវិ ។ ៤ ឱ. ម. នគតា ។ ៥ ឱ. ម. អហោនុកម្មិតា អម្ហិ ។

មហាបជាបតិពោធិមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ជនទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើបុណ្យ អ្នកធ្វើលទ្ធិដ៏ធំ ដែលព្រះ
សុគតអនុគ្រោះហើយ ក៏បាននូវព្រះអរហត្ត ។

ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិ-
គោតមីនោះ ហោះទៅកាន់ផ្នែកអាគាស មានបូជិប្រើន រុន
រឿង ដូចជាផ្កាយប្រជុំគ្នា សម្តែងបូជិយាសនក ជាស្រ្តីសិក្សា
ក្នុងបញ្ចកម្មទាំងឡាយ ដូចជាជានិមាស ធ្វើនូវគ្រឿងប្រដាប់
ដ៏ថ្លៃកៗ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ សម្តែងនូវបាដិហារ្យ
ផ្សេងៗ ជាប្រើន ញ៉ាំងព្រះមុនីដ៏ប្រសើរដូចជាព្រះអាទិត្យ
ព្រមទាំងបរិសទ័ឲ្យគ្រេកអរ ។ ចុះអំពីផ្នែកអាគាស មកថ្វាយ
បង្គំព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧ លុះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរជាងនរ ទ្រង់
អនុញ្ញាតហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដដែលវិញ រួចទូលថា បពិត្រ
ព្រះមហាវិរៈ ព្រះនាងគោតមី បានអនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គទាំង
អស់គ្នា ពួកខ្ញុំព្រះអង្គ បានព្រះនាងគោតមីនោះ អប់រំដោយ
បុណ្យទាំងឡាយ ក៏បានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិលេសា ឈាបិតា ម្នាក់ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារម អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត ជោ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្និកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឥន្ទ្រិយញ្ច វសី ហោម ទិញ្ចាយ សោតនាតុយា

ចេតោបរិញ្ញាណស្ស វសី ហោម មហាមុនិ ។

បុព្វេនិវាសំ ជាធាម ទិព្វចក្ខុ វិសោទិតំ

សញ្ញាសវបរិក្ខំណា ធន្តិនានិ បុនព្ពវោ ។

អត្តេ ធម្មេ ច នេវត្តេ បដិកាលោ ច វិជ្ជតិ

ញាណំ អម្ពំ មហាវីរ ឧប្បន្នំ តវ សន្និកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំង
 ពួង ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដកចោលហើយ ពួកខ្ញុំ ជាអ្នកមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់
 នូវទន្លឹង ។ ឧ ពួកខ្ញុំម្ចាស់មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃ
 ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានដល់ហើយ សា-
 សនា របស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិ-
 ទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំ
 ព្រះអង្គក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ពួកខ្ញុំ
 ម្ចាស់ជាអ្នកស្មាត់ក្នុងប្លន្ទផង ស្មាត់ក្នុងទិព្វសោតនាគុ និង
 ចេតោបរិយញ្ញាណផង ។ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ ដឹងនូវបុព្វនិវាសៈ
 ដ៏ម្រះនូវទិព្វចក្ខុ អស់អាសវៈទាំងពួងហើយ ឥឡូវនេះភព
 ថ្មីទៀត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ញាណរបស់
 ខ្ញុំម្ចាស់ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ រមែងមានក្នុង
 អត្ថផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរត្តិផង ក្នុងបដិវាណផង ។

សត្តមំ មហាបដិបត្តិគោតមីវេរិយបទានំ

អស្មាហិ^(១) បរិចិណ្ណាសិ មេត្តនិត្តាហិ នាយក

អនុជាតាហិ សត្វាយោ ធិញ្ញនាយ មហាមុនេ ។

ធិញ្ញយិស្សម ឥច្ឆេរិ កី វក្ខាមិ វទន្តិយោ

យស្សនាធិច វោ កាលំ មព្វាដាតិ ជិនោ ព្រិវិ ។

តោតមិអាទិកា តាយោ តនា កិក្កនិយោ ជិនំ

វទ្ធិត្តា អាសនា តម្លា វុជ្ជាយ អភមីស្ស តា ។

មហតា ជនកាយេន សហ លោកក្កនាយកោ

អនុសំសារវយិ^(២) ដីរោ មាតុច្ឆំ យាវ កោដ្ឋកំ ។

តនា ធិបតិ មាទេស្ស តោតមី លោកតន្តុនោ

សហេតវាហិ^(៣) សត្វាហិ បច្ឆិមំ ចានវន្តំ ។

១ ម. អស្មាហិ ។ ២ ឱ. អនុសំយាយិ សោ ។ ៣ ម. សហេវ ពាហិ ។

មហេសីបតិភោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

បតិគ្រព្រះនាយក ភ្នកខ្ញុំព្រះអង្គមានមេត្តាចិត្ត បានបម្រើព្រះ
 អង្គហើយ បតិគ្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតភ្នកខ្ញុំ
 ព្រះអង្គទាំងអស់ ដើម្បីបរិនិព្វាន ។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់
 ថា តថាគតនឹងពោលដូចម្តេច ចំពោះនាងទាំងឡាយ ដែល
 ចេះតែទទួលបាននិយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ សុំបរិ-
 និព្វានឥឡូវនេះ (កាលបើយ៉ាងនេះ) នាងទាំងឡាយ ចូរ
 សំគាល់នូវកាលគួរដើម្បីនិព្វានចុះ ។ កាលនោះ ភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយនោះ មានព្រះនាងគោតមីជាដើម ថ្វាយបង្គំព្រះ
 ជិនស្រី ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយដើរទៅ ។ ព្រះលោក-
 នាយក ជាកំពូលនៃលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ មួយអង្វើដោយ
 ពួកជនដ៏ច្រើន បានស្តាប់ទៅតាមព្រះមាតុច្ចា ដរាបដល់
 បទុប ។ គ្រានោះឯង ព្រះនាងគោតមី ក្រាបចុះទៀបព្រះ
 បាទាទាំងគូ នៃព្រះលោកពន្ធុ ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទាំងអស់
 ។ នេះឈ្មោះថាការថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទជាទីបំផុត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥទំ បច្ឆមកំ មយ្ហំ   លោកនាមស្ស ទស្សនំ

ន បុរោ អបតាការំ   បស្សីស្សាមិ មុទំ តវ ។

ន ច មេ វន្តំ វរំ   តវ ចារិទេ សុកោមលេ

សម្មសិស្សតិ លោកក   អន្ល កណ្ណមិ និព្វតិ ។

រូបេន កិណ្ណវនេន   ទិដ្ឋេ ធម្មេ យថាតថេ

សត្វំ សត្វតមេវេតិ   អនស្សា សិកមិត្តំ ។

សា សហ តាហិ កណ្ណន   កិក្ខុន្ធបស្សយំ សកំ

អឡ្ហបល្ល័ង្កោក្ខន្ធ   និសីទិ បរមាសនេ ។

តនា ឧចាសីកា តត្ថ   ពុទ្ធសាសនវច្ឆលា

តស្សា បវត្តិ សុត្តាន   ឧបេស្សំ ចារិទ្ធិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ការឃើញព្រះលោកនាថនៃខ្ញុំនេះ ជាការឃើញទីបំផុត
 ខ្ញុំនឹងមិនបានឃើញ នូវព្រះកក្កវរបស់ព្រះអង្គ ដែលមាន
 អាការមិនស្លាប់ទៀតឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម
 ការថ្វាយបង្គំរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះបាទារបស់ព្រះអង្គដ៏ទន់ល្ងន់
 នឹងមិនមានទៀតឡើយ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូលនៃលោក ខ្ញុំ
 នឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងថ្ងៃនេះ ។ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្រាស់
 តបថា) ព្រះនាងនឹងមានប្រយោជន៍អ្វីដោយរូប ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 នេះ ព្រោះរូបទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានបច្ច័យតាកតែង ជា
 របស់មិនមាំមួន ជារបស់ស្តចរស្តើង ។ ព្រះនាងគោតមី
 នោះ ទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី មួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងនោះ
 អង្គុយបត់ជើង លើអាសនៈប្រសើរ ។ គ្រានោះ ឧបាសិកា
 ទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះ ជាអ្នកស្រឡាញ់ព្រះពុទ្ធសាសនា
 បានឮដំណឹងព្រះនាងគោតមី ក៏ទៅថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។

សត្តមំ មហាបដិបតិពោតមិថេរិយបទំ

ករេហិ ឌុរំ បហន្តា	ធិន្ទម្បុលា យថា លតា
រុទន្តា ករុណំ វារំ	សោកត្តា ភូមិចាតិកា(១)។
មា នោ សរណទេ នាថេ	វិហាយា កមិ និត្តំ
និបតិគ្គាន យាចាម	សញ្ញាយោ សិរសា មយំ ។
យា បដានំ កមា តាសំ	សន្តា បញ្ញា ឌុចាសិកា
តស្សុ សីសំ បមជ្ឈន្តិ(២)	ឥទិ វចនមត្រាវិ ។
អលំ បុត្តា វិលាបេន(៣)	មារចាសា ឌុវត្តិចា
អនិច្ចំ សង្ខតំ សត្វំ	វិយោកន្តំ ចលាចលំ ។
តតោ សា តា វិសជ្ជិត្តា	បវេមជ្ឈានមុត្តមំ
ឌុតិយញ្ចុ តតិយញ្ចុ	សមាបដិ ចតុត្តកំ ។
អាតោ សាយតនេញ្ចាវ	វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ តថា
អាតិញ្ចំ នេវសញ្ញញ្ចុ	សមាបដិ យថា ក្កមំ ។

---

១ ឌ. វរិបាតិកា ។ ប. សុវរិបាតិកា ។ ២ ឌ. ប. បមជ្ឈន្តិ ។ ៣ ឌ. ប. វិសាទេន ។

មហាបជាបតីពោធិមិថេរិយាបទាន ទី ៧

យកដៃគក់ទ្រូង យំស្រែក គួរអាណិត សោយសោកផ្អូផ្អល
 ខ្លួនលើផែនដី ដូចជាវល្លិដែលគេកាត់ពូជគល់ ពោលដូច្នោះ
 វា បតីគ្រព្រះនាងជាទីពឹងទីរលឹក ព្រះនាងកុំលះបង់នូវ
 យើងទាំងឡាយ ទៅកាន់ព្រះនិព្វានឡើយ យើងទាំងអស់គ្នា
 ក្រាបចុះដោយសិរ្សៈ សូមអង្វរឃាត់ ។ ឧបាសិកាណា
 មានសព្វមានបញ្ញា ជាប្រធាននៃស្រីទាំងនោះ ព្រះនាង
 គោតមិបានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងឧបាសិកានោះ ដែល
 កំពុងប្រថុយចុះព្រះសិររបស់ព្រះនាងថា នៃកូនស្រី កុំពិលាប
 ឡើយ ព្រោះការយំសោក ជាហេតុនាំឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាម
 នូវអន្ទាក់នៃមារទេ រូបទាំងអស់ ដែលមានបច្ច័យប្រជុំតាក់
 តែងហើយ សុទ្ធតែមិនទៀង មានការព្រាត់ប្រាសជាទីបំផុត
 ជាប់របស់នាំឲ្យចលាចល ។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងលះបង់
 នូវពួកឧបាសិកាទាំងនោះ ចូលកាន់បឋមជ្ឈានដ៏ឧត្តម ទុតិ-
 យជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ចូលកាន់អាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន អាកិញ្ញញ្ញាយត-
 នជ្ឈាន នេវិសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន តាមលំដាប់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិលោមេន ឈានានិ	សមាបជ្ជ៥(១) កោតមី
យាវតា បវមំ ឈានំ	តតោ យាវ ចតុត្តកំ ។
តតោ វុដ្ឋាយ និព្វាយិ	ដីបច្ឆវ និរាសវ(២)
ភូមិចាលោ មហា អាសិ	នកសា វិជ្ជតា បតិ ។
បនាទិតា(៣) ទុន្ទកិយោ	បរិទេវីសុ ទេវតា
បុប្ផវដ្ឋិ ច កកនា	អភិវស្ស៥ មេទនី ។
កម្មិតោ មេវុរាជិបិ	វត្ថមជ្ឈេ យថា នដោ
សោកេន វាតិទីនោ ច	វិរវោ អាសិ សាគរោ ។
ទេវា នាតាសុរា ព្រហ្មា	សិវិត្តាហិសុ តំខលោ(៤)
អនិច្ចា វត សត្វា ក	យថាយំ វិលយំ កតា ។
យា ចេមំ បរិវាវីសុ	សត្តសាសនការិកា
តាយោបិ អនុបាទានា	ដីបសិខា វិយ(៥) និព្វតា ។

---

១ ម. សមាបច្ឆិត្ត ។ ២ ឧ. ម. និរាសតា ។ ៣ ឧ. បាទាទិតា ។ ៤ ឧ. ពារិវេ ។ ៥ ឧ. ម. វិបច្ឆិ វិយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងគោតមី ចូលកាន់ឈានទាំងឡាយ ជាបដិលោម
 តាំងពីចតុត្ថជ្ឈាន មកដល់បឋមជ្ឈាន ។ ព្រះនាងគោតមី
 មិនមានអាសវៈ ចេញពីចតុត្ថជ្ឈាននោះហើយ ក៏និព្វាន ដូច
 ជាប្រទីបអស់ប្រឆេះ ការកម្រើកផែនដីដ៏ធំ ក៏កើតមានឡើង
 ផ្ទុកបន្ទោរ ក៏ធ្វៀលធ្លាក់ធ្លាក់ចុះពីអាកាស ។ ទាំងផ្កក៏
 លាន់ពួកគ្រឹកគគ្រេង ទៅតាទាំងឡាយក៏យំខ្សឹកខ្សួល ធ្វៀង
 ផ្កាក៏ធ្លាក់ចុះអំពីអាកាស មកកាន់ផែនដី ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះ
 សិនេរុ ក៏កក្រើកញាប់ញ័រ ដូចអ្នករាំក្នុងកណ្តាលរឿណ
 រង្វំ ទាំងសាគរក៏ស្រែក ហាក់ដូចជាមានសេចក្តីសោកគ្រប
 សង្កត់ ។ ទៅតា នាគ អសុរ ព្រហ្ម មានសេចក្តីសង្វេគ
 បានពោលក្នុងខណៈនោះថា ឧហ្ម៍សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀង
 ទេ ដូចយ៉ាងព្រះនាងគោតមីនេះ គង់ដល់នូវការរលាយបាត់
 ទៅ ។ ស្រីទាំងឡាយណា ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះ
 សាស្តា ចោមរោមព្រះនាងគោតមីនេះ ស្រីទាំងនោះមិនមាន
 ឧបាទាន និព្វានហើយ ដូចជាអណ្តាតប្រទីបដែលរលត់ ។

សត្តមំ មហាបដិបត្តិកោតមិថេរិយាបទំ

ហា យោតា វិប្បយោកន្តា	ហា និច្ចំ សត្វសង្ខតំ
ហា ជីវិតំ វិនាសន្តំ	ឥច្ឆាសិ បរិទេវនា ។
តតោ ទេវំ ច ព្រហ្មា ច	លោកេន ម្នាធុវត្តនំ
កាលា ធុរ្យបំ ក្បព្វនំ	ឧបេត្វា ឥសិសត្តមំ ។
តទា អាមន្តយិ សត្តា	អាទន្តំ សុតិសាករំ
កង្ខានន្តំ និវេទេហំ	ភិក្ខុនំ មាតុ និព្វតំ ។
តទានន្តោ និរានន្តោ	អស្សនា បុណ្ណាលោចនោ
កក្ករេន សរេនាហា	សមាគង្ខន្តំ ភិក្ខុវេ ។
បុព្វទិក្ខុណាបច្ឆាសុ	ឧត្តរាយ វសន្តំ យេ ^(១)
មយ្ហំ សា ភិក្ខុនំ មាតា ^(២)	ភិក្ខុវេ សុកតោរសា ។
យា វទ្ធិយិ ^(៣) បយត្តេន	សរិរំ បដ្ឋមំ មុនេ
សា តោតមី កតា សន្តិ	តារាវ សុរិយោទយេ ។

---

១ ម. ឧត្តរាយ ឬ សន្តិកេ ។ ២ ឱ. សុណន្តំ ភាសិតមយ្ហំ ។ ម. សុណន្តំ ភាសិតំ មយ្ហំ ។
 ៣ ឱ. ម. វិទ្ធិយិ ។

មហេសីបតិពោតមិថេរិយាបទាន

ហី! ការប្រកប មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាសជាទីបំផុត ហី! រូបទាំង-
 ពួងដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ សុទ្ធតែមិនទៀង ហី! ដីរិតមាន
 សេចក្តីវិនាសជាទីបំផុត មានសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលដូច្នោះឯង ។ លំ-
 ដាប់នោះ ទេវតា ព្រហ្ម ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី ៧
 ធ្វើនូវការប្រព្រឹត្តទៅតាមធម្មតាលោក ដ៏សមគួរតាមកាល ។
 គ្រានោះ ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទ ដែលមាន
 វេទដ៏ជ្រៅដូចសាគរថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរទៅប្រាប់នូវ
 បរិនិព្វាន របស់ព្រះមាតាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ គ្រានោះ
 ព្រះអានន្ទមានសេចក្តីទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មាន
 សំឡេងរអាក់រអួល ពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ណានៅក្នុងទិស
 ខាងកើត ខាងត្បូង ខាងលិច ខាងជើង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ចូរប្រជុំគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នាងភិក្ខុនីនោះ ជាព្រះមាតា
 របស់ខ្ញុំ ជាឧរសរបស់ព្រះសុគត ។ ព្រះនាងគោតមីណា
 ថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈរបស់ព្រះមុនី ជាទីបំផុតដោយការផ្គិតផ្គង
 ព្រះនាងគោតមីនោះ ទៅហើយកាន់ទីស្ងប់ម្ខាបគឺព្រះនិព្វាន
 ដូចជាផ្កាយបាត់ទៅ ក្នុងកាលជាទីរះឡើងនៃព្រះអាទិត្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពុទ្ធមាតានិ សញ្ញានិ^(១) វេបយិត្តា កតា សម្មំ^(២)
 ឯ យត្ថ បញ្ចនេត្តោបិ តត្ថំ^(៣) ទិក្ខុតិ នាយកោ ។
 យស្សត្ថិ សុកតេ សទ្ធា យោ វា សិស្សោ^(៤) មហាមុនេ
 ពុទ្ធស្ស មាតុ សក្ការិ ករោតុ សុកតោរសោ ។
 សុទ្ធវជ្ជាបិ តំ សុត្វា សីយមាគច្ឆ^(៥) ភិក្ខុវោ
 កេចិ ពុទ្ធានុភាវេន កេចិ ឥទ្ធិសុ កោវិទា ។
 ក្រដាតារវេ រម្មេ សព្វសោណ្ណាមយេ សុកេ
 មញ្ញកំ សមរោចេសំ^(៦) យត្ថ សុត្តាសិ^(៧) កោតមី ។
 ចត្តារោ លោកហាលា យេ^(៨) អំសេហិ សមធារយំ
 សេសា សក្កាទិកា ទេវា ក្រដាតារេ សមគ្គហំ ។
 ក្រដាតារាទិ សព្វានិ អាស្សំ បញ្ចសតានិ ហិ
 សរទាទិច្ឆវណ្ណានិ វិសុកម្មកតានិ^(៩) ហិ ។

---

១ ឱ. បញ្ញត្តិ ។ ម. បញ្ញត្តំ ។ ២ ឱ. សយំ ។ ៣ ឱ. គតំ ។ ម. គតិ ។
 ៤ ប. យោ ច បិយោ ។ ៥ ឱ. សីយមាគត្យ ។ ម. សង្ឃមាគត្យ ។ ៦ ម. សហរាបេសំ ។
 ៧ ឱ. សុត្តាបិ ម. វុណ្ណសិ ។ ៨ ឱ. ម. តេ ។ ៩ ឱ. វិស្សកម្មកតានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះលោកនាយក សូម្បីមានព្រះនេត្រ ៥ មិនឃើញ (នូវគតិ
 របស់ព្រះនាងបជាបតិគោតមី) ទើស្ងប់រម្ងាប់ណា ព្រះនាង
 បជាបតិគោតមីក៏កុំនឹ តម្កល់ទុកនូវឈ្មោះថាពុទ្ធមាតា ទៅ
 ហើយកាន់ទើស្ងប់រម្ងាប់នោះ ។ បុគ្គលណា មានជំនឿចំពោះ
 ព្រះសុគត ម្យ៉ាងទៀត សិស្សណា របស់ព្រះមហាមុនី
 សិស្សនោះ ជាឧរសរបស់ព្រះសុគត ចូរធ្វើសក្ការៈដល់ព្រះ
 ពុទ្ធមាតាចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីនៅក្នុងទីឆ្ងាយក្រៃពេក
 លុះឮដំណឹងនោះ ក៏មកដោយរហ័ស ភិក្ខុពួកខ្លះមកដោយ
 ពុទ្ធនុភាព ភិក្ខុពួកខ្លះជាអ្នកឈ្លាសក្នុងប្ញទ្ធិទាំងឡាយ ក៏មក
 ដោយប្ញទ្ធិ ។ ព្រះនាងគោតមី ផ្ទុំលើគ្រែណា ដន់ទាំង
 ឡាយលើកនូវគ្រែនោះ ជាក្នុងផ្ទះកំពូលដ៏ប្រសើរ ជាទី
 រីករាយ ដ៏ស្អាត ជាវិការៈនៃមាសទាំងអស់ ។ លោក-
 បាលទាំង៤ ក៏សែនដោយស្មោះទាំងឡាយ ទៅតាមសេស
 មានព្រះឥន្ទ្រជាដើម ក៏បានចាប់កាន់ផ្ទះកំពូល ។ ផ្ទះកំពូល
 ទាំងអស់មានចំនួន ៥០០ ខ្នង ដែលព្រះវិស្សកម្មទៅបុត្រ
 និម្មិតហើយ មានពណ៌ដូចជាព្រះពាទិត្យ ក្នុងសវណ្ណកាល ។

សង្គម្មំ មហាបដិបតិកោតមីថេរិយាបទានំ

សព្វា តហិ ^(១) ភិក្ខុនិយោ	អាស្សំ មញ្ជេសុ សាយិតា ^(២)
ទេវានិ ខន្ធមារយ្ហ ^(៣)	និយ្យន្តិ អនុបុត្រសោ ។
សព្វសោ ធាទិតំ អាសិ	វិតានេន នកត្តលំ
សតារា ចន្ធសុរា ច	លញ្ជិតា ^(៤) កនកាមយា ។
បដាកា ឧស្សិតានេកា	ចិត្តកា ^(៥) បុប្ផកញ្ចកា
ឌុកត្តកា សបទុមា ^(៦)	មហិយា បុប្ផមុក្ខតំ ។
ទិស្សន្តិ ចន្ធសុរិយោ	វិជ្ជលន្តិ ^(៧) ច តារកា
មជ្ឈដ្ឋតោ បិចាទិច្ឆោ	ន តាបេសិ សសិ យថា ។
ទេវា ទិព្វហិ កន្ធមហិ	មាលេហិ សុរកិហិ ច
វាទិតេហិ ច នច្ឆេហិ	សន្តីតិហិ ច បូជយំ ។
នាតាសុរា ច ព្រហ្មានោ	យថាសត្តិ យថាពលំ
បូជយេសុ វិនិយ្យន្តិ ^(៨)	និព្វតំ ពុទ្ធមានរិ ។
សព្វាយោ បុរតោ នីតា	និព្វតា សុកតោរសា
កោតមី និយ្យតេ បច្ឆា	សក្កតា ពុទ្ធភោសិកា ^(៩) ។

---

១ ម. តាបិ ។ ២ ម. សាយិកា ។ ៣ ឧ. ម. ខន្ធមារយ្ហ ។ ៤ ម. លញ្ជិតា ។ ៥ ឧ. វិតតា ។
 ៦ ឧ. ឧតតាកាសច្ឆមារិ ។ ៧ ម. ឧតតាកាសច្ឆា ច ។ ៨ ម. បន្ទិលន្តិ ។ ៩ ម. ច និយ្យន្តិ ។
 ៩ ឧ. ពុទ្ធភោសិកា ។

មហាបណ្ឌិតពោធិ៍បិណ្ឌបទ ទី ៧

ភិក្ខុនិទាន់អស់ សឹងនៅលើគ្រែក្នុងទីនោះ ទេវតាទាំងឡាយ
 រំលែងគ្រែលើស្នា នាំចេញទៅតាមលំដាប់ ។ ផ្ទៃអាកាសបិទ
 បាំង ដោយពិសានទាំងអស់ ព្រះចន្ទ្រព្រះអាទិត្យនិងផ្កាយ
 សឹងមានស្នាមស្មុំតែមាសទាំងអស់ ។ ទង់ទាំងឡាយ ជា
 អនេក ដ៏រិច្ចត្រ ដូចជាអាវុធ ដែលគេលើកឡើងហើយ
 មានផ្កាឈូកធ្លាក់ចុះអំពីអាកាស ផ្កាផុសឡើងអំពីផែនដី ។
 ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យក៏ប្រាកដ ទាំងផ្កាយក៏រុំរឿង ព្រះ
 អាទិត្យត្រង់ជាក់តែមិនក្តៅដូចព្រះចន្ទ្រ ។ ទេវតាទាំងឡាយ
 ក៏បូជាដោយគ្រឿងក្រអូប កម្រងផ្កាជាទិព្វ មានភ្លុនឈ្ងុយ
 ឈ្ងប់ផង ដោយគ្រឿងប្រគំផង ដោយការរំប្រៀងផង ។
 នាគ អសុរ ព្រហ្ម ក៏បូជាសមគួរតាមសេចក្តីអង្គអាច សម
 គួរតាមកម្លាំង នាំចេញទៅទូរពុទ្ធមាតាដែលនិព្វានហើយ ។
 ភិក្ខុនិទាន់អស់ ជាឧរសព្រះសុគតដែលនិព្វានហើយ ជនទាំង-
 ឡាយ នាំទៅខាងមុខ ឯព្រះនាងគោតមី ដែលចិញ្ចឹមព្រះ
 ពុទ្ធ ទេវតាធ្វើទូរសក្ការៈ ហើយនាំចេញទៅខាងក្រោយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុរោ ទេវមនុស្សា	សនាតាស្សប្រាប្បកា
បញ្ញា សសារកោ ពុទ្ធា	ប្ងជន្តំ យាតិ មាតុយា ។
ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានំ	ទេទិសំ អាសិ យាទិសំ
តោតមីបរិនិព្វានំ	អតិអច្ឆរិយំ ^(១) អហុ ។
ន ពុទ្ធា ពុទ្ធនិព្វានេ ^(២)	សារីបុត្តានិ ភិក្ខុវេ ^(៣)
ពុទ្ធា តោតមីនិព្វានេ	សារីបុត្តានិកា យថា ។
និគកានិ ករិត្តាន	សព្វកន្ធមយានិ ច ^(៤)
កន្ធចុណ្ហវិកិណ្ណានិ ^(៥)	យាបយីសុ ច តា តហី ។
សេសភាតានិ ឌុយ្ហីសុ	អដ្ឋិសេសានិ សព្វសោ
អានន្តោ ច តទាវោច	សំវេកជនតំ វចោ ។

---

១ ឧ. ម. អតីវច្ឆរិយំ ។ ២ ម. ពុទ្ធា ពុទ្ធស្ស និព្វានេ ។ ៣ ឧ. តោ បទិស្សតិ ភិក្ខុវេ ។
 ម. តោ បជ័យាទិ ភិក្ខុវេ ។ ៤ ឧ. ម. តេ ។ ៥ ឧ. កន្ធចុណ្ហវិកិណ្ណានិ ។ ម. កន្ធចុណ្ហ-
 បកិណ្ណានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទេវតា មនុស្ស ព្រមទាំងនាគ អសុរ ព្រហ្ម ដើរខាងមុខ

ឯព្រះពុទ្ធព្រមទាំងសាវ័ក យាងទៅខាងក្រោយ ដើម្បីបូជាព្រះ

មាតា ។ បរិនិព្វានរបស់ព្រះនាងគោតមី ជាការណ៍អស្ចារ្យ

ក្រៃពេក យ៉ាងណា បរិនិព្វានរបស់ព្រះពុទ្ធ មិនដូច្នោះទេ ។

(ព្រោះថា) ក្នុងពុទ្ធបរិនិព្វាន មិនមានព្រះពុទ្ធនិងពួកភិក្ខុមាន

ព្រះសារីបុត្តជាដើម (ជាអធិបតីទេ) ក្នុងគោតមីបរិនិព្វាន មាន

ព្រះពុទ្ធនិងពួកភិក្ខុមានព្រះសារីបុត្តជាដើម (ជាអធិបតី) ទេវ-

តាទាំងឡាយ ធ្វើដើងថ្កូវទាំងឡាយជាវិការ.នៃគ្រឿងក្រអូប

ទាំងអស់ ដេរជាសង្ខេបលំអិតមានភ្នំក្រអូប ហើយបូជាសព

ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ។ ចំណែកនៃសរីរាវយវៈសេស

សល់ និងផ្កាដែលសេសសល់ ក៏នេះសុសអស់ គ្រានោះ

ព្រះមានន្ទ បានពោលនូវវាចា ដែលញ៉ាំងសេចក្តីសង្ខេប

សត្តមំ មហាបដាបេតិកោតមីចើយបទានំ

កោតមី និធនំ យាតា ទឡ្យញ្ញស្ស(១) សរីរកំ

សង្កេតំ ពុទ្ធនិព្វានំ ន ចិរេន ករិស្សតិ ។

តតោ កោតមីជាត្វនិ តស្សា បត្តគតានិ សោ

ឧបនាមេសិ នាថស្ស អាណន្តោ ពុទ្ធចោទិតោ ។

ចាណិណា តានិ បត្តយ អរោថ ឥសិសត្តមោ

មហាតោ សារវន្តស្ស យថា វុត្តស្ស តិដ្ឋិតោ ។

យោ សោ មហាត្តរោ ខន្តោ បលុដ្ឋេយ្យ អនិច្ចតា

តថា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស កោតមី បរិនិព្វតា ។

អាណន្ត បស្ស ពុទ្ធស្ស(២) និព្វតាយេថ មាតុយា

សរីរមត្តសេសាយ ន សោកបរិទេវនា(៣) ។

១ ម. ឧប្បញ្ញស្ស ។ ២ ឧ. ម. អហោ អច្ឆរិយំ មម្ហំ ។ ៣ ឧ. ម. នត្ថិ សោកបរិទ្ធិវេ ។

មហាបណ្ឌិតគោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ឲ្យកើតថា ព្រះនាងគោតមី ទៅកាន់សេចក្តីស្លាប់ ទាំងស្រីវៈ
 របស់ព្រះនាង ក៏ឆេះសុសអស់ មិនយូរក្តីនាន ព្រះពុទ្ធនឹង
 បរិនិព្វាន ជាប្រាកដដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអាណន្ទនោះ
 ដែលព្រះពុទ្ធច្រង់ដាស់តឿន ក៏បង្កើននូវព្រះធាតុ របស់ព្រះ
 នាងគោតមី ដែលតម្កល់ទុកក្នុងបាត្ររបស់ព្រះនាង មកញ្ជុយ
 ព្រះលោកនាថ ។ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី៧ ទ្រង់ទទួលនូវព្រះធាតុ
 ទាំងឡាយនោះ ដោយព្រះហស្ត ហើយទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា
 ដើមរយ័ធំមានក្នុង កាលនេវាវស ទាំងទំហំដើមក៏ធំ គប្បី
 បាក់ទៅ ព្រោះសភាវៈមិនទៀង យ៉ាងណា ព្រះនាងគោតមី
 ជាប្រធាននៃកិច្ចនីសង្ស័យ បរិនិព្វានហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្ចាស់អាណន្ទ អ្នកចូរមើលចុះ ព្រះពុទ្ធមាតាដែលបរិនិព្វាន
 ហើយ សល់តែស្រីវៈទេ អ្នកកុំសោកខ្សឹកខ្សួលឡើយ ។

ពុទ្ធកថាបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ន សោចិយា បវេសំ សា	តិណ្ណាសំ សារសាករា
បរិវេជ្ជិតសន្តាថា	ស័តិក្ខតា សុទិព្វតា ។
បណ្ឌិតាសិ មហាបញ្ញា	បុត្តបញ្ញា តថេវ ច
រត្តញ្ញា ភិក្ខុនិទំ សា	ឃិវំ វិញ្ញាដ(១) ភិក្ខុវេ ។
ឥន្ទិយោ ច វេសំ អាសិ	ទិញាយ សោតទានុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វេសំ អាសិ ច តោតមី ។
បុព្វេនិវាសមញ្ញាសិ	ទិព្វបក្ខុ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវា បរិក្ខំណា	នត្តិនានិ(២) បុនព្វវេ ។
អត្តធម្មនិវត្តិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
បរិសុទ្ធិំ អហុ ញ្ញាណំ	តស្មា សោចនិយា ន សា ។
អយោយនហតស្សេវ	ជលតោ ជាតវេទសោ
អនុបុព្វបសន្តស្ស	យថា ន ញ្ញាយតេ កតិ ។

១ឱ. ជាតាបិ ។ ម. តាវេបិ ។ ២ឱ. ប. ពស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងគោតមីនោះ ឆ្លងចាកសាគរគឺសង្សារហើយ វៀរ
ចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មានសេចក្តីត្រជាក់ មានទុក្ខរលត់
ហើយ មិនមែនព្រោះតែសេចក្តីសោក របស់ពួកជនដទៃ
ឡើយ ។ ព្រះនាងគោតមីក៏នឹងនោះ ជាបណ្ឌិត មាន
បញ្ញាច្រើន មានប្រាជ្ញាក្រាស់ មួយទៀត ព្រះនាងជាអ្នកដឹង
នូវវាត្រូវវែង គឺអាយុវែង ជាងភិក្ខុនិទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុនិទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ។ ព្រះនាងគោតមី
ស្ងាត់ក្នុងបូជិផង ស្ងាត់ក្នុងទិព្វសោតនាគុ និងចេតាបរិ-
យញ្ញាណផង ដឹងបុព្វេនិវាសៈ ដម្រះទិព្វចក្ខុ មានអាសវៈ
ទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។
ញាណក្នុងអត្តផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរត្តិផង ក្នុងបដិកាណ
ផង ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរសោកស្តាយ
ព្រះនាងគោតមីនោះឡើយ ។ គតិរបស់បុគ្គលដែលមានចិត្ត
ស្ងប់រម្ងាប់ តាមលំដាប់ វេមនមិនប្រាកដ ដូចដុំដែកដែល
បុគ្គលដំហើយ ក៏ក្បួនរឿង ដោយសារក្លែង យ៉ាងណា ។

អង្គម៍ ទេមាបើរិយាបទានំ

ឯវិំ សឡាវិមុត្តានំ កាមតាម្រោយតារិទំ
 បញ្ញាចានំ(១) កតិ នត្តិ បត្តានំ អចលំ បទំ(២) ។
 អត្តទីតា តតោ ហោម សតិប្បដ្ឋានតោចរា
 ភាវេត្វា សត្តពោជ្ឈង្គំ(៣) ទុក្ខសន្តិ ករិស្សជាតិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា មហាបជាបតិគោតមី ភិក្ខុនិ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

មហាបជាបតិគោតមីទេរិយាបទានំ សមត្តំ ។

អង្គម៍ ទេមាបើរិយាបទានំ

[១៨] បទុមុត្តរោ នាម ជីនោ សព្វធម្មេសុ ចក្កុមា
 ឥតោ សតសហស្សម្ភិ កក្កេ ឧប្បដ្ឋិ នាយកោ ។
 តនាហំ(៤) ហំសវតិយំ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុ(៥)
 នានាវតនបដ្ឋោតេ មហាសុខសមប្បតា ។

---

១. ឧ. ម. បញ្ញាបេត្តំ ។ ២ ឧ. ម. សុទំ ។ ៣ ឧ. ម. សត្តពោជ្ឈង្គំ ។ ៤ ឧ. នគរេ ។
 ៥ ឧ. អហំ ។

ខេមាបើរិយាបទាន ទី ៤

គតិរបស់បុគ្គល មានចិត្តផុតចាកកិលេសហើយ ដោយ
 ប្រពៃ ត្រូវចាកចំណងគឺកាមនិងធុរៈ ដល់នូវអចលបទគឺព្រះ
 និព្វានហើយ ក៏មិនប្រាកដយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរមានខ្លួនជាទីពឹងចុះ មានសតិប្បដ្ឋានជាអារម្មណ៍ចុះ ចូរ
 ចម្រើននូវសត្តិពោជ្ឈន៍ចុះ ចូរធ្វើនូវទីបំផុតនៃកងទុក្ខចុះ ។
 បានឮថា ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវភាពទាំងនេះ ដោយបការដូច្នោះ ។

ចប់ មហាបជាបតិគោតមីបើរិយាបទាន ។

ខេមាបើរិយាបទាន ទី ៨

(១៨) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមត្រូវ មានបញ្ញាចក្ខុ
 ចំពោះធម៌ទាំងពួង ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុង
 កប្បទីមួយសែន អំពីកទ្ទកប្បនេះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុង
 គ្រូកូលសេដ្ឋី ក្នុងនគរហង្សវតី ដែលរុងរឿងដោយរតនៈ
 ផ្សេងៗ ខ្ញុំត្រូវស្តាប់ស្តាប់ហើយ ដោយសេចក្តីសុខច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ បុទ្ទកនិកាយស្ស អបេកនំ

ឧបេត្តា នំ មហារីរិំ អស្សេណសី ធម្មទេសនំ
 តតោ ជាតប្បសាទាហំ ឧបេសី សរណំ ជិនំ ។
 មាតរិំ ប័តវត្តាហំ អាណាចិត្តា វិនាយកំ
 និមន្តយិត្តា សត្តាហំ កោជយី សហ សាវកំ ។
 អតិក្កន្តេ ច សត្តាហេ មហាបញ្ញា នម្មតមិំ
 ភិក្ខុនី ឯតទក្ខត្តិ វេបេសី នវសារថិ ។
 នំ សុត្តា មុទិតា ហុត្តា បុន តស្ស មហេសិណោ
 ការិំ កត្តាន នំ ហំនំ បនិបច្ច បណិទហី ។
 តតោ មំ ស^(១) ជិណោ អាហា^(២) សិជ្ឈនំ បណិទិ តវ
 សសង្ឃេ មេ កតំ ការិំ អប្បមេយ្យដលំ តយេ (៣)
 សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឌីក្កាកក្យលសម្ពុតោ
 តោតមោ ធាម ធាមេន សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ ។
 តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា ឌីវសា ធម្មនិម្មិតា
 ឯតទក្ខមនុប្បត្តា ខេហា ធាម ភវិស្សតិ ។

១ ម. មម ។ ២ ម. សាហា ។ ៣ ឱ. ពិវ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះមហាវិរិយុស ហើយបានស្តាប់ធម្មទេសនា
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើង ហើយដល់នូវព្រះ
 ជិនស្រីជាទីពឹង ។ ខ្ញុំសូមអង្វរមាតាបិតា ហើយនិមន្តព្រះពុទ្ធ
 ជានាយក ព្រមទាំងព្រះសាវ័កមកឆាន់ អស់ ៧ ថ្ងៃ ។ លុះ
 កន្លង ៧ ថ្ងៃផុតទៅ ព្រះពុទ្ធជានរសារថ្មី ទ្រង់តាំងភិក្ខុនី ដែល
 ទុក្ខដាងពួកភិក្ខុនី មានបញ្ញាច្រើន ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ។ ខ្ញុំឮព្រះ
 ពុទ្ធរាំបារនោះហើយ ក៏រីករាយ បានធ្វើសក្ការៈ ចំពោះព្រះពុទ្ធ
 ជាមហេសីនោះទៀត ក្រាបចុះហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់ចំពោះខ្ញុំថា សេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់នាង សម្រេចហើយ សក្ការៈដែលនាងធ្វើហើយ
 ចំពោះតថាគត ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ជាសក្ការៈមានផលរាប់មិន
 បាន ។ ក្នុងកិច្ចទីមួយសែន អំពីកិច្ចនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះ
 នាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្ស័ត្រឧក្ការៈ នឹងឧប្បត្តិឡើង
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាភិក្ខុនីឈ្មោះវេទមា ជាធម្មទាយាទ
 ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិតនៃព្រាសាស្តានោះ ដល់នូវទីជាឯតទគ្គៈ ។

អង្គម៍ ទេហលើយោបទានំ

តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិស្វបកា អហំ ។
តតោ ចុតា យាមមកំ	តតោហំ តុសិតំ កតា
តតោ ច និម្មានតំ	វសវត្តិប្បំ កតា ។
យត្ត យត្តបបដ្ឋាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
តត្ត តត្តវ រាជ្ជនំ	មហោសិត្តមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សតេ	រាជ្ជន ចក្កវត្តនំ
មណ្ឌលំនញ្ច រាជ្ជនំ	មហោសិត្តមការយី ។
សម្បត្តិ អនុភោត្វាន	ទេវេសុ មនុស្សេសុ ច(១)
សព្វត្ត សុខិតា ហត្វា	អនេកកក្សេសុ សំសរី ។
ឯកនុតេ ឥតោ កក្សេ	វិបស្សី លោកនាយកោ
ឧប្បជ្ជិ ចារុទស្សនោ(២)	សព្វធម្ម វិបស្សកោ ។

១ ឧ. ម. មនុស្សេសុ ។ ២ ឧ. ចារុទយតោ ។

ខេមបឺរិយាបទាន ទី ៨

ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ហើយចូលទៅកើត
ក្នុងឋានតារាភ្នំនិរ្យ ដោយបុញ្ញកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
ការតម្កល់នូវចេតនាផង ។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកឋានតារាភ្នំនិរ្យនោះ
ហើយ ទើបទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ លុះច្យុតចាកឋានយាមៈ
នោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងតុសិត លុះច្យុតចាកឋានតុសិត
នោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី ទៅកើតក្នុងឋាន
បរិនិម្មិតវសវត្ថុបរិ ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលណា ។ ខ្ញុំបានធ្វើ
ភាពជាមហេសីនៃពួកស្តេចក្នុងត្រកូលនោះ ។ ព្រោះអាទិ-
សង្ស័យនៃបុញ្ញកម្មនោះ ។ លុះច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ
បានធ្វើជាមហេសីនៃពួកស្តេចក្រុងត្រងង នៃពួកស្តេចមាន
មណ្ឌលផង ក្នុងអត្តភាពជារបស់មនុស្ស ។ ខ្ញុំបានទទួល
សម្បត្តិក្នុងទេវលោកទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សលោកទាំង-
ឡាយផង ដល់នូវសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង ហើយអន្តរាល
ទៅក្នុងកប្បទាំងឡាយដ៏ច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្ប
នេះ ព្រះពុទ្ធវិបស្សី ជាលោកនាយក មានព្រះនេត្រដ៏រុង-
រឿង ឃើញនូវពួកធម៌ទាំងអស់ ទ្រង់កើតឡើងហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តមហំ លោកនាយកំ	ឧបេត្តា ^(១) នរសារថី
ធម្មំ បណ្ឌិតំ ^(២) សុត្តាន	បព្វដ្ឋី អនការិយំ ។
ទសវស្សសហស្សានិ ^(៣)	តស្ស វិវស្ស សាសនេ
ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្តាន	យុត្តយោកា ពហុស្សតា ។
បច្ចយា ការកុសលា	ចតុស្សត្ថវិសារនា
និបុណា ចិត្តកថិកា	សុត្តសាសនការិកា ។
តតោ បុតាហំ តុសិតំ	ឧបបន្នា យសស្សីដី
អភិកោសី ^(៤) តហិ អញ្ញោ	ព្រហ្មចរិយដលេ នហំ ។
យត្ត យត្តោបបន្នាហំ	មហាកោតាមហាទ្ធជា
មេធាវិដី រូបវតី ^(៥)	វិដិតិចរិសាបិច ។
ភវមិ តេន កម្មេន	យោគេន ជិនសាសនេ
សព្វា សម្បត្តិយោ មយំ	សុលភា មនសា បិយា ។

---

១ ឧ. ឧបេមិ ។ ២ ម. វណិតំ ។ ៣ ម. អសីតិវិស្សសហស្សានិ ។ ៤ ម. អភិកោមិ ។
 ៥ ម. សីលវតី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះលោកនាយកនោះ ព្រះអង្គជានិរសារថី
បានស្តាប់ធម៌ដ៏ប្រសើរ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។ ខ្ញុំបាន
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធជាវិបុរសនោះ
ប្រកបព្យាយាម ជាពហុសូត្រ អស់មួយម៉ឺនឆ្នាំ ។ ខ្ញុំជាអ្នក
ល្ងាសវៃ ក្នុងធម៌ជាបច្ចយាការ ភ្ញៀវភ្នាក់ក្នុងចតុរិយសច្ច
មានបញ្ញាដ៏ល្អិត ជាធម្មកថិកាដ៏វិចិត្រ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា
របស់ព្រះសាស្តា ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ ក៏
បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាទេវតាមានយស គ្របសង្កត់
ពួកទេវតាដទៃ ក្នុងឋានតុសិតនោះ ដោយផលនៃព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ។ ខ្ញុំទៅកើតក្នុងទីណា ។ ជាស្រីមានភោគៈច្រើន
មានទ្រព្យច្រើន មានប្រាជ្ញា មានរូបល្អ ទាំងបរិសទីក៏មាន
សណ្តាប់ធ្នាប់ ។ ខ្ញុំតែងកើតទានសាសនា នៃព្រះជិនស្រី
ដោយបុញ្ញកម្មនិងសេចក្តីព្យាយាមនោះ សម្បត្តិទាំងអស់ ខ្ញុំ
រកបានដោយងាយ ទាំងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ ។

អង្គមំ ទេហថេរិយបទានំ

យោបិ មេ កវ៌តេ កត្តា	យត្ថ យត្ថ កតាយិ បិ
វិមាណេតិ ន មំ កោច	បដិបត្តិដលេ ន តេ ។
ឥមម្ហំ កទ្កុកេ កប្ប	ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ
នាមេន កោនាភមនោ	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។
តទា ហិ ពារាណសិយំ	សុសមិទ្ធិកុលប្បជា
ធនញ្ញានំ សុមេនា ច	អហិបិច តយោ ជនា ។
សង្ឃារមំ អនាសិម្ហ	នេកេ សហស្សិកេ មុនេ ^(១)
សសង្ឃស្ស វិហារំ ហិ ^(២)	ឧទ្ធិស្ស កាវិកា ^(៣) មយំ ។
តតោ តុតា មយំ សព្វា	តាវត្ថស្តុបតា អហំ
យសសា អក្កតំ បត្តា	មនុស្សេសុ តថេវ ច ។
ឥមស្មីយេវ កប្បម្ហំ	ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ
កស្សហោ នាម នាមេន	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។

---

១ ឧ. ទានំ សហស្សិកំ មុនេ ។ ម. ទានសហស្សិកា បុរេ ។ ២ ម. សង្ឃស្ស ច វិហារម្យំ ។
 ៣ ឧ វាយិកា ។

ទេមថេរិយាបទាន ទី ៨

សូម្បីបុរសណា ជាកស្តារបស់ខ្ញុំ ដែលខ្ញុំដើរទៅក្នុងទីណា ។
 កស្តានោះ ។ មិនដែលមើលឆាយខ្ញុំឡើយ ព្រោះផលនៃការ
 ប្រតិបត្តិរបស់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកទ្ធកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកោនា-
 គមនៈ ទ្រង់មានដៅពង្សប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរជាង
 ពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង ។ កាលនោះ ជន ៣ នាក់ គឺ
 នាងធនញ្ញានី ១ សុមេធា ១ ខ្លួនខ្ញុំ ១ កើតក្នុងត្រកូលដ៏ស្តុក-
 ស្តម្ភ ក្នុងនគរពារាណសី ។ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកកសាង
 វិហារ ហើយទទួលថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ
 បានវេរថ្វាយសង្ឃរាមនិងទាន រាប់ដោយពាន់ដំប្រើន ចំពោះ
 ព្រះមុនី ។ លុះយើងទាំងឡាយគ្រប់គ្នា ចូរតបាកអត្តភាពនោះ
 ហើយ បានទៅកើតឯឋានតាវត្តីន្ស ដល់នូវភាពជាបុគ្គល
 ប្រសើរដោយយម ទាំងក្នុងមនុស្សលោកក៏ដូចគ្នា ។ ក្នុងកប្ប
 នេះដដែល ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានដៅពង្សប្រសើរ
 មានយសធំ ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបេកាមំ

ឧបដ្ឋាកោ មហោសិស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ

កោសិ រាជា កិកិ ជាម ពារាណសិប្បត្ថមេ ។

តស្សសី ជេដ្ឋកា ជីតា សមណី ឥតិ វិស្សតា

ធម្មំ សុត្តា ជិនក្កស្ស បព្វជ្ជំ សមរោចយី ។

អនុជាទិ ន លោ តាតោ អតារេ តទា មយំ

វិសវស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អកន្ថិតា ។

កោមារព្រហ្មចរិយំ(១) រាជកញ្ញា សុខេ បិតា

ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ជីតរោ ។

សមណី សមណាកុត្តា ច ភិក្ខុនី ភិក្ខុនាសិកា(២)

ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា(៣) ។

អហំ ឧប្បលវណ្ណា ច បជាបារា ច កុណ្ណលា

កិសាតោតមី ធម្មទិញ្ញា វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

---

១ ឧ. ពោមារព្រហ្មចរិយំ ។ ២ ឧ. ភិក្ខុនាយិកា ។ ម. ភិក្ខុនាយិកា ។ ៣ ឧ. ម. សង្ឃនាយិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាធំលើប្រ-
 ជាជន ក្នុងនគរពារាណសី ជាប្តីដ៏ឧត្តម ជាទុបដ្ឋាករបស់
 ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ ខ្ញុំត្រូវជាធីតាច្បង របស់ព្រះរាជាអង្គ
 នោះ ដែលគេព្រមព្រៀងថាឈ្មោះសមណី ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះ
 ធម៌របស់ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។
 ព្រះវររាជបិតា ទ្រង់ពុំអនុញ្ញាតដល់យើង គ្រានោះ យើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូសទេ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី
 អស់ ២០ ពាន់ឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញា បិតានៅក្នុងសេចក្តី
 សុខ គ្រេកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា
 ៧ អង្គ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទា-
 សិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។
 (ក្នុងពុទ្ធប្បទព្រះសមណគោតមនេះ ធីតាទាំង ៧ នោះ)
 គឺ ខ្លួនខ្ញុំ ១ ទប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ណលកេសី ១
 ភិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។

អង្គម៍ ខេត្តបរិយាបទានំ

កណា ចំ សោ ន រា ជិ ប្រោ	ធម៌ំ ទេ សេ តិ អ ព្យា តំ
ម ហា ជិ ទា ន សុ តំ	សុ ត្វា តំ ប រិ យា បុ ណី ។
តេ ហិ ក ម្ម ហិ សុ ក តេ ហិ	ចេ ត នា ប ណី ជិ ហិ ច
ជ ហិ ត្វា មា នុ សំ ទេ ហិ	តា វ ត្ថំ សំ អ ក ញ្ញ ហំ ។
ប ច្ឆ មេ ច ក វេ ទា និ	សា ក ណ យំ បុ រុ ត មេ
រ ញោ ម ទុ ស្ស ជី តា សី	ម នា ទា ទ យ តា បិ យា ។
ស ហា មេ ជា ត ម ត មិ	ខេ មំ ត មិ បុ រេ អ ហិ
ត តោ ខេ មា តិ ជា មំ មេ	កុ ណា តោ ^(១) ឧ ប ប ជ្ជ ថ ។
យ ទា ហំ យោ ត្វំ នំ ប ត្តា	រូ ប វ ណ្ណ វ កុ សិ តា
ត ទា អ ទា សិ មំ តា តោ	ពិ ម្ពិ សា រ ស្ស រា ជិ ជោ ។
ត ស្ស ហំ សុ បិ យា អា សី	រូ ប កេ ណ យ ទេ រ តា
រូ បា នំ ទោ ស វា ទី តិ	នេ ឧ បេ មិ ម ហា ទ យំ ។

១ ឱ. គុណីកំ ។

ទេមថេរិយាបទាន ទី ៨

ក្នុងកាលមួយ ព្រះអង្គជាអាទិច្ចវង្សរបស់ជន កំពុងសម្តែងធម៌
 ខ្ញុំបានស្តាប់មហានិទានសូត្រ ដែលជាសូត្រមិនទាន់ដែលកើត
 មាន ហើយក៏រៀនយកនូវសូត្រនោះ ។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ
 ជារបស់មនុស្សហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋានត្រៃវិជ្ជា ដោយអំពើ
 ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ។
 លុះដល់មកក្នុងបច្ច័យភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានជាធិតា ជាទីពេញចិត្ត
 ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីប្រោសប្រាណ របស់ស្តេចព្រះនាមមន្ទៈ
 ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះសាកលា ។ ការក្សេមក្សាន្ត កើតមាន
 ឡើងក្នុងបុរីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដែលខ្ញុំកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុនោះ ពាក្យថា នាងខេមា ជាឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ កើតឡើង
 ដោយគុណ ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យដ៏ចម្រើន ស្មិត
 ស្មាស្រួបនឹងពណ៌ ក្នុងកាលនោះ ព្រះវររាជបិតាបានប្រទាន
 ខ្លួនខ្ញុំទៅព្រះបាទពិម្ពិសារ ។ ខ្លួនខ្ញុំជាទីស្រឡាញ់ដ៏ក្រៃលែង
 របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ជាស្រីត្រេកអរក្នុងការប្រកាន់រូប ខ្ញុំមិន
 ដែលបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានសេចក្តីអាណិតធំ
 ដោយខ្ញុំគិតឃើញថា ព្រះពុទ្ធជាអ្នកពោលទោស ចំពោះរូប ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិម្ពិសារោ តទា រាជា

មហានុកហតុទិយា

វណ្ណាយិត្តា វេទ្យវនំ

កាយកេ កាបយំ មមំ ។

វម្មំ វេទ្យវនំ យេន

ន ទិដ្ឋិ សុកតាលយំ

ន តេន នន្ទនំ ទិដ្ឋិ

ឥតិ មពាមសេ មយំ ។

យេន វេទ្យវនំ ទិដ្ឋិ

ន វនន្ទននន្ទនំ

សុទិដ្ឋិ នន្ទនំ តេន

អមវន្តសុនន្ទនំ ។

វិហាយ នន្ទនំ ទេវា

ឌីតវិត្តា មហ័តលេ

វម្មំ វេទ្យវនំ ទិស្វា

ន តប្បន្តិ សុវិម្ពិតា ។

រាជបុព្វាន និព្វតិ

ពុទ្ធបុព្វាន ក្ខសិតំ

កោ វត្តា តស្ស និស្សសំ

វនស្ស កុណាសញ្ចយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ញ៉ាំងអ្នកប្រៀនឲ្យប្រៀន
សរសើរវត្តវេទ្យវ័នឲ្យខ្ញុំស្តាប់ ដោយទុបាយក្នុងការអនុគ្រោះ
ចំពោះខ្លួនខ្ញុំ ដូច្នោះថា ពួកយើងសំគាល់ថា បុគ្គលណាមិន
ឃើញ នូវវត្តវេទ្យវ័ន ជាទីរីករាយ ជាលំនៅនៃព្រះសុគតទេ
នន្ទនទុទ្យាន ក៏ឈ្មោះថាបុគ្គលនោះមិនឃើញដែរ ។ វត្តវេទ្យ-
វ័ន ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែង របស់ប្រជាជន បុគ្គលណាបាន
ឃើញហើយ ទុទ្យានឈ្មោះនន្ទនៈ ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែង
របស់សម្តេចអមរិន្ទ្រាធិរាជ ក៏ឈ្មោះថាបុគ្គលនោះ ឃើញ
ហើយដែរ ។ ពួកទេវតាលះបង់នន្ទនទុទ្យាន ចុះមកលើផ្ទៃ
ផែនដី បានឃើញវត្តវេទ្យវ័នជាទីរីករាយហើយ ក៏អស្ចារ្យ
ចំឡែក មិនផ្អែកក្នុងការមើល ។ វត្តវេទ្យវ័ននេះ កើតឡើង
ដោយបុណ្យព្រះរាជា ដែលស្អិតស្អាងហើយ ដោយបុណ្យ
របស់ព្រះពុទ្ធ នរណាឡើយអាចពោល នូវការសន្សំគុណ
របស់វត្តវេទ្យវ័ន ដោយសព្វគ្រប់បាន ។

អង្គបំ ខេមបេរិយាបទានំ

តំ សុត្តា វិនិសិដ្ឋំ	មម សោតមលោហារំ
ទិដ្ឋកាយា តម្មយ្យានំ	រញ្ញោ អាហេតយី តទា ។
មហតា បរិវារេន	តទា មំ ^(១) សោ មហាបតិ
សម្បសេសិ ^(២) តម្មយ្យានំ	ទិស្សនាយ សម្មស្សុកំ ។
កត្ត បស្ស មហាកោកេ	វិនំ នេត្តរសាយនំ
យំ សទា ភាតិ សិរិយា	សុកតាភាណុរញ្ញំ តំ ។
យទា ច បិណ្ណាយ មុនិ	កិរិព្វជប្បត្តមំ
បរិដ្ឋោហំ តទាយេវ	វិនំ ទិដ្ឋមុចាភមី ។
តទា តំ សម្មល្អវិនំ ^(៣)	នាណាភមរក្សជ្ជិតំ
កោកិណ ក៏តសហិតំ	មយ្យរកណ នច្ចិតំ ។
អប្បសទ្ធម នាកិណ្ណំ	នាណាចង្កមក្ខសិតំ
ក្យជិមណ្ឌ បសង្កិណ្ណំ	យោ កិរិវិរិវាជិតំ ^(៤) ។

---

១ ម. ប ។ ២ ឧ. សម្មាបេសិ ។ ម. មំ បេសេសិ ។ ៣ ឧ. ផុល្លបិណំ ។ ម. ផុល្លបិណំ ។
 ៤ ឧ. ម. យេតិវិរិវាជិតំ ។

ទេ ថេរិយ បទាន ទី ៨

គ្រានោះ ខ្ញុំព្រួសមិទ្ធិនៃវត្តវេឡ្យនៃ ជារឿងនាំមកដល់
 គ្រូចៀកនិងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានប្រាថ្នាចង់ទៅមើលទណ្ឌនោះ
 ទើបក្រាបទូលព្រះរាជា ។ គ្រានោះ ព្រះរាជាម្ចាស់វងនដ៏
 អង្គនោះ ទ្រង់បញ្ជូនខ្ញុំដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីទៅមើល
 ទណ្ឌដោយបរិវារច្រើន ដោយព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់នាងមាន
 ភោគៈច្រើន ព្រៃណាដែលគេត្រេកអរហើយ ដោយពន្លឺ
 ព្រះសុគត រមែងភ្លឺដោយសិរីគ្រប់កាលទាំងពួង ចូរនាងទៅ
 ចុះ ចូរនាងមើលព្រៃនោះ ដែលជាទីត្រេកអរនៃភ្នែក ។
 ព្រះមុនីសម្ពុទ្ធ ស្តេចទៅកាន់បុរីដ៏ទុក្ខម ឈ្មោះគិរិពូជៈ ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ក្នុងកាលណា ខ្ញុំក៏ចូលទៅមើលវត្តវេឡ្យនៃ ក្នុង
 កាលនោះ ។ គ្រានោះ វត្តវេឡ្យនៃនោះ មានដើមឈើរីក
 ផ្កាស្កុះស្កាយ ដែលទ្រហឹងដោយកមរជាតិផ្សេងៗ ប្រកប
 ដោយចម្រៀងនៃសត្វតារុវី ដែលពួកភ្លោកកំពុងពងពេន ។
 វត្តវេឡ្យនៃ ជាវត្តមានសំឡេងតិច មិនកុះករដោយមនុស្ស
 ស្អិតស្អាងដោយទឹច្រមផ្សេងៗ មានកុដិនិងមណ្ឌបរៀបជា
 ជួររៀងរាយ ដែលយោគីវិបុរសគួរត្រេកអរដ៏រិសេស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបគង

វិចារន្តិ អមញ្ញាស្សំ	សដលំ នយនំ មមំ(១)
តទាបិ(២) តុណំ ភិក្ខុំ	យុត្តំ ទិស្វា វិចិន្តយី ។
ន្យទិសេបិវនេ(៣) រុទ្ធ	វិរោយំ នវយោព្វនេ
វសន្តមិវ កន្តន	រូបេន សុសមន្និតោ ។
និសិទ្ធោ រុក្ខមូលមិ	មុណ្ណា សង្ឃាដិចារុតោ
ណាយតេ វតយំ ភិក្ខុ	ហិត្វា វិសយនំ វតី ។
ននុ ឆាម កហដ្ឋេន	កាមំ កុត្វា យថាសុខំ
បដ្ឋា ជណ្ណេន ធម្មោយំ	ចរិតញោ សុភទ្ធកោ ។
សុញ្ញកន្តិ វិទិត្វាន	កន្ធកេហំ វិណាលយំ
ឧបេត្វា ជិនមទក្ខី	ឧទយន្តិវ ភាករំ ។
ឯកកំ សុខមាសំនំ	វីជមាណំ វិវត្តិយា
ទិស្វានេវំ វិចិន្តសី	ឆាយំ ល្អទោ នវាសកោ ។

១ ឧ. ម. មម ។ ២ ឧ. ម. តត្ថាបិ ។ ៣ ឧ. បរិនេ ។ ម. វិបិនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

កាលខ្ញុំដើរទៅ បានសំគាល់ឃើញថា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ ប្រកប
ដោយផល ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុកំឡោះមួយរូបជា
អ្នកព្យាយាម ខ្ញុំគិតថា ភិក្ខុនេះបិតនៅក្នុងព្រៃគួររីករាយបែប
នេះ ប្រកបដោយរូបជាទីត្រេកអរ ហាក់ដូចជារូបកាលនៅក្នុង
វ័យក្មេង ។ យី ! ភិក្ខុគ្រងាលនេះ ឃ្នុំសង្ឃដ៏អង្គុយពិនិត្យ
ទៀបគល់ឈើ លះបង់នូវតម្រេកដែលកើតអំពីអារម្មណ៍ ។
ធម៌នេះ ជាធម៌ដ៏ល្អ ក្រែងគ្រហស្ថចាស់ទុំ បរិភោគកាមសុខ
តាមសប្បាយ គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងកាលខាងក្រោយទេឬ ។ ខ្ញុំ
ដឹងច្បាស់ថា ព្រៃនេះស្ងាត់ ហើយចូលទៅកាន់គន្ធក្នុងដីជា
លំនៅព្រះជិនស្រី បានឃើញព្រះជិនស្រី ដូចជាព្រះអាទិត្យ
កំពុងរះឡើង ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គ គង់ជាសុខតែមួយ
ព្រះអង្គ ដែលស្រីដ៏ប្រសើរកំពុងបក់ថ្ងាយ ហើយគិតយ៉ាងនេះ
ថា ព្រះជិនស្រីនេះ ជាបុគ្គលប្រសើរជាងជន មិនសៅហ្មងទេ ។

អង្គម៍ ទេពបិណ្ឌបទ

សា កញ្ញា កនកាភាសា បទុបាទននេនាចនា

ពិម្ពោដ្ឋិ កុន្ទទស្សនា មនោនេត្តរសាយនា ។

ហេមនោលា សុវទនា កមលាការសុត្ថដ៏^(១)

វេទិមជ្ឈា វសោណី រម្មោ^(២) ចារុក្ខសនា ។

រត្និសកុបសម្ព័ន្ធនា^(៣) ដីលមដ្ឋនិវាសនា

អត្តវ្យនេយ្យ្របេន សព្វាករណម ភិកា^(៤) ។

ទិស្វា តមេរិ ចិន្ទសី អហាយមត្តរិបដ៏

ន មយានេន នេត្តេន ទិដ្ឋបុញ្ញ កុនាចដំ ។

តតោ ជនភិក្ខុតា សា វិវណ្ណា វិកតាននា

និទ្ទទនា^(៥) សេតសិវា សលាលា វទនាសុចិ ។

១ ឧ. វិសវិតា កលសាការសុត្ថដ៏ ។ ម. វសវិតា កលិកាការសុត្ថដ៏ ។ ២ ម. វេទិមជ្ឈា វិសុសោណី រម្មោ ។ ៣ ឧ. រត្និសកុសុសិវិតា ។ ៤ ឧ. ម. ហាសករិសមន្តិកា ។ ៥ ឧ. សីនទត្តា ។ ម. រិទ្ធិទត្តា ។

ទេស.ថេរិយាបទាន ទី ៨

នាងកញ្ញានោះ មានវស្ស័យចម្រើន មានមាត់និងភ្នែក ដូច
គ្រូបកដ្ឋានយូក មានបបូរមាត់ក្រហម មានមុខស្រស់បស់
ជាទីត្រេកអរនៃចិត្តនិងភ្នែក ។ មានដងខ្លួនល្អ មាសម្បុរដូច
មាស មានមាត់ល្អ មានស្មន់ល្អ មានអាការដូចដ្ឋានយូក
មានពាក់កណ្តាលដងខ្លួនមូលក្នុង មានទ្រុតកល្អ មានភ្លៅ
គួរជាទីត្រេកអរ មានគ្រឿងស្អិតស្អាងល្អ ។ មានសំពត់
បង់លើស្មាពណ៌ក្រហម មានសំពត់សម្បុកសាច់ម្តងទៀត
មានពណ៌ខៀវ ជាកញ្ញាប្រដាប់ដោយអាករណៈគ្រប់វិធី
ដោយសភាពគួរមើលមិនចេះឆ្កែត ។ លុះខ្ញុំឃើញយ៉ាងនេះ
ហើយ ទើបគិតថា ឧហ្ម ៗ ស្រីនេះមានរូបល្អណាស់ តាំង
ពីកាលណាមក អញមិនដែលឃើញ ដោយភ្នែកនេះទេ ។
លំដាប់នោះ ស្រីនោះត្រូវជកគ្រូបសង្កត់ ទៅជាមានសម្បុរ
វែក មានមាត់វៀច មានធ្មេញបាក់ មានក្បាលស្តុកព្រាង
មានមាត់កខ្វក់ ប្រកបដោយទឹកមាត់ ហៀរកក្កាក់ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សង្កត្តកិណ្ណា សេតក្ខី	លម្អាសុភបយោជរា
វលីវិតតសព្វង្គី(១)	សិរវិតតទេហិនី ។
នតង្គី(២) ទណ្ឌទុតិយា	ឧបណ្ណបណ្ណកា កិសា(៣)
បវេជមាណា បតិតា	ទិស្សសង្កី មហំ មហំ(៤)។
តតោ មេ អាសិ សំវេតោ	អព្ភតោ លោមហិសនោ
ជិវត្ត រូបំ អសុចិ	រមន្តេ យត្ត ពាលិសា(៥)។
តទា មហាការុណិកោ	ទិស្វា សំវិត្តមាទសំ
ឧទក្ខចិត្តោ សុមនោ(៦)	ឥមា តាថា អកាសថ ។
អាតុរំ អសុចិ បូតិ	បស្ស ខេមេ សមុស្សយំ
ឧក្សរង្គំ បក្សរង្គំ	ពាលានំ អភិទង្គិតំ ។
អសុកាយ ទិវតំ កាវេហិ	ឯកក្កំ សុសមាហិតំ
សតិ កាយកតា ត្យត្ត	និព្វិទាតហុលា ភវ ។

---

១ ម. វិលីវិតចិសព្វង្គី ។ ២ ម. នតង្គា ។ ៣ ខ. ឧប្បាសុឡិកតា កិសា ។ ម. ឧប្បាសុលិកា កិសិកា ។ ៤ ម. មុហំ មុហំ ។ ៥ ម. ពាលិយា ។ ៦ ម. សុត្តពោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មានស្លឹកត្រចៀកខ្លះ មានភ្នែកសល្អក៏ មានស្ពានមិនល្អស្លឹកយុវ-
 យាវ មានអវយវៈទាំងអស់ជ្រួញជ្រើវ មានសាច់ទុះ មានរាង
 កាយរវាមដោយសរសៃ ។ មានខ្នងកោង មានឈើប្រគ់ដាក់រប់
 ពីរ មានសម្បុរលឿង ស្លេកស្លាំង ស្តាំងស្តម ញាប់ញ័រ
 ចំប្រប់ ដួលដេកស្រតឹក ដកដង្ហើមផ្អិតៗ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
 មានសេចក្តីសង្វេគដ៏ចំឡែក ជាគ្រឿងព្រឺព្រួចរោមថា ថ្វីយត្នក
 ជនពាលតែងរីករាយចំពោះរូបណា រូបនោះជារបស់មិនស្អាត ។
 ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះបរមសាស្តា ប្រកបដោយមហាករុណា
 ឃើញខ្ញុំមានចិត្តសង្វេគ ព្រះអង្គក៏មានព្រះហឫទ័យរីករាយត្រេក
 អរ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះថា ម្ចាស់នាងខេមា ចូរនាង
 មើលគ្រោងកាយ ជារបស់ក្តៅ ជារបស់មិនស្អាត ជារបស់ស្អុយ
 រលួយ ដែលហូរខ្លះខ្លះចេញ ដែលមានតែត្នកជនពាលទេ
 ត្រេកត្រអាល ។ នាងចូរអប់រំចិត្ត ដោយអសុកសញ្ញា ឲ្យជា
 ចិត្តមានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ឲ្យជាសមាធិចិត្តដ៏ល្អ ចូរនាងមាន
 កាយគិតាសតិចុះ ចូរនាងច្រើនដោយនិព្វិតានុបស្សនាចុះ ។

អង្គម៉ ទេហាលើយបទានំ

យថា ឥទំ តថា ឯតំ   យថា ឯតំ តថា ឥទំ

អជ្ឈត្តញ្ញុ ពហំន្ទា ច   កាយេ នន្ទំ វិរាជយ ។

អនិមិត្តញ្ញុ កាវេហិ   មាណុសយ បដ្ឋហា(១)

តតោ មាណកិសមយា   ឧបសន្តា ចរិស្សសិ ។

យេ រាគរត្តានុបតន្តំ សោតំ

សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ

ឯតម្បិ នេត្វាន បរិព្វជន្តិ

អនបេត្តិលោ កាមសុខំ បហាយ ។

តតោ កល្និកចិត្តំ មំ   ញត្វាន នរសារថិ

មហានិទានំ ទេសេសិ   សុត្តន្តំ វិនយាយ មេ ។

---

១ ឱ.ម មាណុសយម្បដ្ឋហា ។

ទេមាថេរិយាបទាន ទី ៨

រូបនេះ យ៉ាងណា សរីរៈនៃនាងនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនោះ សរីរៈនៃ
 នាងនុ៎ះ យ៉ាងណា រូបនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ នាងចូរបន្យាត់
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាយទាំងខាងក្នុងនិងខាងក្រៅចេញ ។
 មួយទៀត ចូរនាងអប់រំនូវអនិមិត្តសមាធិ លះបង់ចោល
 នូវមាណស័យ តពីរោះ នាងនឹងបានជាបុគ្គលស្ងប់ ព្រោះ
 យល់ច្បាស់នូវមាណស័យ ។

ពួកជនណា ដែលត្រេកអរដោយពត៌ៈ រមែងធ្លាក់
 ទៅកាន់វិទ្យុគីតណ្ណា ដូចជាសត្វពឹងពោងដែលជាប់នឹង
 បណ្តាញ ដែលខ្លួនឯងធ្វើ លុះវត្តពួកជនទាំងនោះ ជា
 អ្នកមិនមានអាស័យ កាត់នូវវិទ្យុគីតណ្ណានុ៎ះ លះបង់នូវ
 កាមសុខហើយ ទើបចេញបួសបាន ។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជានរសារថី ជ្រាប
 ច្បាស់នូវខ្ញុំថា ជាអ្នកមានចិត្តស្រួល ក៏ទ្រង់សម្តែងនូវមហា-
 និពានសូត្រ ដើម្បីបន្ទាបងំ (នូវកិលេស) របស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុត្តា សុត្តនិសេដ្ឋនំ	បុព្វសព្វាមនុស្សរឹ
តត្ថដ៏តារាហំ សុត្តិ	នម្មចក្កំ វិសោធយំ ។
និបត្តិត្តា មហេសិស្ស	ចានិម្មលម្ហិ តារាទេ
អន្ទយំ ទេសនត្តាយ	ឥមំ វចនមត្រវី ។
នមោ តេ សព្វនិស្សរឹ	នមោ តេ ករុណាលយ(១)
នមោ តេ តិណ្ណសំសារ	នមោ តេ អមតន្ត(២) ។
ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា(៣)	កោមរាគវិមោហិតា
តយា សម្មា ឧបាយេន	វិជិតា វិនយេ រតា ។
អនិស្សនេន វិហិតា(៤)	តាទិសានិ មហេសិទំ
អនុកោនិ មហាទិក្ខំ	សត្តា សំសារសាគរេ ។

---

១ ឱ. ករុណាលយ ។ ម. ករុណាករ ។ ២ ឱ. អមតប្បុ ។ ៣ ឱ. ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា ។
 ម. ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា ។ ៤ ឱ. វិហិតា ។ ម. វិយោគា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវព្រះសូត្រ ដ៏ប្រសើរនោះហើយ ក៏រំលឹក
 ឃើញនូវសញ្ញាក្នុងកាលមុន ខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីនោះ បានជម្រះ
 នូវធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិផល ជាគុណដ៏ស្ងប់ ។ ខ្ញុំក្រាបចុះ
 ទៀបបាទមូលនៃព្រះសម្ពុទ្ធជាមហេសី ក្នុងឧណៈនោះភ្លាម
 បានពោលពាក្យនេះ ដើម្បីសម្តែងទោសថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់ឃើញនូវហេតុទាំងពួង (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះ
 ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានករុណាលំនៅ (ខ្ញុំម្ចាស់)
 សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានសង្សារឆ្ងង
 ហើយ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់ឲ្យនូវអមតធម៌ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ ។
 ពួកជនដែលស្ទុះទៅកាន់ព្រៃស្សាត គឺទិដ្ឋិ ដែលរង្វើងឈប់
 ក្នុងកាមរាគ ព្រះអង្គបានទូន្មានឲ្យគ្រេកអរក្នុងវិន័យ ដោយ
 ទុបាយដ៏ប្រពៃ ។ ពួកសត្វដែលយូរ ចាកប្រយោជន៍
 ព្រោះមិនបានដួបប្រទះ នូវព្រះមហេសី ដែលប្រាកដដូចជា
 ព្រះអង្គទេ រមែងរងសេចក្តីទុក្ខធំ ក្នុងសាគរគឺសង្សារ ។

អង្គបិទ ខេមរាយបក្ស

យនាហំ លោកសរណំ អរណំ មរណាន្តកំ(១)

នាទ្ធសាមិ មជ្ជរតំ(២) ទេសេស្សាមិ(៣) តមច្ចយំ ។

មហាហិតំ វរទ្ធនំ(៤) អហិតោតិ វិសង្កិតា

នោបេសី រូបនិរតា ទេសេស្សាមិ តមច្ចយំ ។

តនា មជ្ជនិក្ខេបសោ មហាការុណិកោ ជិនោ

អរោច តិជ្ជ ខេមេតិ សិញ្ញោ អមតេន មំ ។

តនា បណាម្ម សិរសា កត្វា ច នំ បទក្ខណំ

កត្វា ទិស្វា នរបតិ ឥមំ វចនមត្រវី ។

អហោ សម្មា ឧចាយោ តេ ចិន្តិតាយមវិទ្ធម

វននស្សនកាមាយ ទិដ្ឋោ និព្វនថោ(៥) មុនិ ។

១ ប. អរណាន្តកំ ។ ២ ឧ. មជ្ជរតំ ។ ម. អទ្ធរតំ ។ ៣ ឧ. ទេសយាមិ ។ ៤ ឧ. មហាហិតំ ។ ៥ ឧ. មហាហិតំ វិវទនំ ។ ៥ ម. និព្វានតោ ។

ខេមាថេរិយាបទាន ទី ៨

ក្នុងកាលណា ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះពុទ្ធជាទីពឹងរបស់សត្វលោក
 ព្រះអង្គមិនមានកងកិលេស ដល់នូវទីបំផុតនៃមរណៈ ខ្ញុំនឹង
 សម្រេចទោសនោះ មានអត្ថជីវិតពោះ ក្នុងកាលនោះ ។ ខ្ញុំព្រះ
 អង្គឥតមានរង្សៀស ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានប្រយោជន៍ធំ
 ឲ្យនូវគុណដ៏ប្រសើរថា ព្រះអង្គឥតប្រយោជន៍ ដូច្នោះឡើយ
 ខ្ញុំជាអ្នកក្រេកអរក្នុងរូប ទើបមិនបានចូលមកគាល់ព្រះអង្គ ខ្ញុំនឹង
 សូមសម្រេច នូវទោសនោះ ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដិនស្រី
 មានសម្លេងពីរោះ ប្រកបដោយមហាករុណា ស្រោចខ្ញុំដោយ
 ទឹកគឺអម្រឹត ហើយបានត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងខេមា ចូរនាង
 ឈប់សិន ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំអាចប្រណម្យដោយត្បូង ធ្វើ
 ប្រទក្សិណចំពោះព្រះអង្គហើយ ទើបដើរចេញទៅ លុះខ្ញុំឃើញ
 ព្រះនរេបតីហើយ ខ្ញុំពោលពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គទូន្មាននូវ
 សត្រូវ ឧហ្ម! ។ បុរោហិតនេះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចំន្ដាហើយ ដោយ
 ប្រពៃ បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ការរំលត់ (កិលេស) ដែលខ្ញុំ
 ម្ចាស់ ប្រាថ្នាដើម្បីមើលនូវវត្ថុវិទ្យុនៃ ក៏បានឃើញហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យទិ តេ រុក្ខតេ វាជាំ	សាសនេ តស្ស តាទិយោ
បព្វជិស្សាមិ រូបេហំ	និព្វិដ្ឋា មុនិ ភាណិណា(១)។

ទុតិយំ ពាលាវិរំ ។

អញ្ចលី បក្កហេត្វាន	តទាហ ស មហីបតិ
អនុជាធាមិ តេ កន្ថេ	បព្វជ្ជា តវ សិដ្ឋតុ ។
បព្វជិក្ខា តទា បាហំ	សត្តមាសេ ឧបដ្ឋិតេ
ទីហោទយញ្ច កេទញ្ច	ទិស្វា សិរិក្កមាទសា ។
និព្វិដ្ឋា សព្វសដ្ឋានេ	បច្ចយា ការកោវិទា
ចតុរោយេ អតិក្កម្ម	អរហន្តំ អនាបុណំ ។
ឥន្ទ្រិយា(២) ច វសី អាសី	ទិញាយ សោតទាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី បាបិ កវាមហំ ។

១ ម. និព្វិដ្ឋា មុនិ ពាទិណា ។ ២ ម. ឥន្ទ្រិយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះរាជា បើព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យ ចំពោះ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលនឹងធីតានោះ បពិត្រព្រះអង្គ
 ជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកនឿយណាយក្នុងរូប ដោយព្រះ
 វាចា នឹងសូមបួសក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

ចប រាណវរៈ ទី ២ ។

កាលនោះ ព្រះរាជា ជាម្ចាស់ផែនដី ផ្តន្ទាអញ្ជើញត្រាស់ថា
 ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន ខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យនាង សូមបព្វជ្ជារបស់
 នាងសម្រេចចុះ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបួសរួចហើយ លុះ
 ដល់ថ្ងៃ ៧ ប្រាកដហើយ ខ្ញុំបានឃើញនូវការកើតឡើង
 និងការបែកធ្លាយនៃប្រទេស ហើយក៏មានចិត្តភក់ស្លុតរន្ធត់ ។
 ខ្ញុំជាអ្នកនឿយណាយ ក្នុងសង្គ្រាមទាំងពួង ធ្វើវិទ្យាសក្តិ
 បច្ចុយាការ កន្លងផុតនូវឈ្នះទាំង ៤ ហើយបាននូវភាព
 នៃខ្លួនជាព្រះអរហន្ត ។ ខ្ញុំជាស្រីស្អាតក្នុងប្តូទ្ធដង ក្នុងទិព្វ-
 សោតនាគុផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។

អង្គបំ ទេហលើយាបពានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សព្វាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនាទិ បុណ្ណោ ។
អត្ថធម្មនិវត្តសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
បរិសុទ្ធិំ មមិ ញ្ញាណំ	ឧប្បន្នំ ពុទ្ធសាសនេ ។
កុសលាហំ វិសុទ្ធិសុ	កថាវគ្គវិសារទា
អភិធម្មនយញ្ញ ច	វសិប្បត្តាម្មំ សាសនេ ។
តតោ តោរណាវត្តស្មី	រញ្ញោ កោសលសាមិទា
បុត្តិត្វា និបុណោ បញ្ញោ	ព្យាករេន្តី យថាកង្ខំ(១) ។
តទាស រាជា សុភតំ	ឧបសង្កម្ម បុត្តេ
តថេវ ពុទ្ធា ព្យាកាសិ	យថា តេ ព្យាកតា មយា ។
ដិលោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ឯតទេក្ខ វេបេសិ មំ
មហា បញ្ញា នមត្តាតិ	ភិក្ខុនីនំ នរុត្តមោ ។

១ ម. ពមំ ។

ខេមបឺរិយាបទាន ទី ៧

ខ្ញុំដឹងឡូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្កក៏ខ្ញុំបានជម្រះហើយ អាសវៈ
 ទាំងអស់របស់ខ្ញុំ អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀត
 មិនមានទេ ញាណរបស់ខ្ញុំ ដ៏បរិសុទ្ធ ក្នុងអត្ត ធម៌ និរត្តិ
 និធិបដិភាណ កើតឡើងហើយក្នុងពុទ្ធសាសនា ។ ខ្ញុំជាស្រី
 រាងវែកវែងវិសុទ្ធិទាំងឡាយផង ភ្ញៀវភ្ញាតក្នុងកថាវត្ថុទាំងឡាយ
 ផង ស្គាល់ន័យក្នុងអភិធម្មផង ដល់នូវការស្ងាត់ក្នុងសាសនា
 ផង ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំដែលព្រះរាជាម្ចាស់ដែនកោសល
 ទ្រង់សាកសួរទៀបទីក្លោងទ្វារ ក៏ដោះនូវប្រស្នាទាំងឡាយ
 ដ៏ល្អិត តាមសេចក្តីពិត ។ គ្រានោះ ព្រះរាជានោះ ទ្រង់
 ចូលទៅតាល់ព្រះសុគតហើយទូលសួរ ឯព្រះពុទ្ធ ក៏ទ្រង់
 ដោះស្រាយ ដូចខ្ញុំបានដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនោះដែរ ។
 ព្រះដ៏នស្រី ព្រះអង្គជាបុគ្គលទុក្ខមជានិជន ក្រេកអរចំពោះ
 គុណនោះ ហើយតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកទគ្គៈថា ខេមាក្ខន្ធនេះ
 ប្រសើរផុតជាងក្ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រាជ្ញាច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្មាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សេព្វ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សេព្វ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា ខេមា ភិក្ខុនិ ឥមា កាថា-

យោ អកកសត្តាតិ ។

ខេមាបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

និរិមិ ឧប្បលវណ្ណាបើរិយាបទានំ

(១៧) ភិក្ខុនិ ឧប្បលវណ្ណា ឥទ្ធិយា ចារមី កតា

វន្តិតា សត្តនោ ចានេ ឥមំ វចនមព្រាវី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 គាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ដាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ ! ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា
 ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះ
 ពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះខេមាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ
 ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ខេមាថេរិយាបទាន ។

ឧប្បលវណ្ណាលើរិយាបទាន ទី ៧

(១៧) ឧប្បលវណ្ណាកិក្ខនី ដល់នូវគ្រឿងនៃបុទ្ធិ បាន
 ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះសាស្តា ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណចេរិយាបទានំ

និគ្គណ្ណា ជាតិសំសារំ បត្តាហំ អចលំ បទំ

សព្វទុក្ខំ មយា ខំណំ អាភោចេមិ មហាមុនិ ។

យាវតា បរិសា អត្ថំ បសដ្ឋា ជិនសាសនេ

យេសញ្ច(១) មេបរាណាត្ថំ ឧមន្ត ជិនសម្មទា ។

សំសារេ សំសារន្តា មេ ខលំតំ មេ សុចេ ករេ

អាភោចេមិ មហាវីរ អបរាធំ ឧមស្ស មេ(២) ។

ឥន្ទិញ្ចាបិ និទស្សេហិ មម សាសនការិកេ

ចតស្សេ បរិសា អដ្ឋ កត្តំ ធិដ្ឋាហិ យាវតា ។

ដីតា តុយំ មហាវីរ បញ្ចវន្ត ជនិទ្ធរ

ពហុញ្ច ទុក្ខំ កម្មំ កតំ មេ អតិទុក្ខំ ។

១ ឧ. យេសញ្ច ។ ២ ឧ. តំ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៥

បតិក្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ឆ្នុងផុត នូវជាតិសន្យារហើយ
 ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីមិនកម្រើក ខ្ញុំម្ចាស់សូមក្រាបទូលនូវ
 ទុក្ខទាំងពួង របស់ខ្ញុំម្ចាស់ដែលអស់ហើយ ។ ពួកបរិស័ទទាំង
 ប៉ុន្មាន ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី កំហុសរបស់ខ្ញុំ
 ម្ចាស់ មានចំពោះពួកជនណា សូមពួកជននោះ អត់ទោស
 ក្នុងទីចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះជិនស្រីឲ្យទាន ។ បតិក្រព្រះអង្គ
 ជាមហារីបុរស ខ្ញុំម្ចាស់កំពុងអន្ទាលទៅក្នុងសន្យារ បើខ្ញុំ
 ម្ចាស់មានសេចក្តីភ្នាក់ភ្នាំង ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះអង្គ
 អត់ទោសចំពោះកំហុសនៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។ ម្ចាស់នាងអ្នកធ្វើ
 តាមសាសនារបស់តថាគត បើដូច្នោះ ចូរនាងសម្តែងនូវបូជិ
 ចុះ ចូរនាងញ៉ាំងបរិស័ទទាំង ៤ ឲ្យកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ
 ទាំងប៉ុន្មាន ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ ។ បតិក្រព្រះអង្គជាមហារីបុរស
 ទ្រង់មានបញ្ញា ទ្រង់នូវសេចក្តីរុងរឿង ខ្ញុំម្ចាស់ជាធិតា
 របស់ព្រះអង្គ ចំណែកខាងអំពើដ៏ច្រើន ដែលគេកម្រធ្វើ
 បាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យជាអំពើ រឹតតែកម្រក្រៃលែង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧប្បលស្មេវ មេ វណ្ណា នាមេធុប្បលនាមិកា
 .សា ដីតា តេ មហាវីរ ចានេ វណ្ណមិ ចត្តមា ។
 វហុលោ ច អហត្ថោ- នេកដានិសតេ ពហុ
 ឯកស្មី សម្ពវេ ជាតា សមាទនន្តចេតសា ។
 ធិព្ភត្តិ ឯកតោ ហោតិ ជាតិយា នាបិ ឯកតោ
 បច្ឆមេ កវសម្បត្តេ ឧកយោ(១) នាមសម្ពវា ។
 បុត្តោ ច វហុលោ នាម ដីតា ឧប្បលស្មេវយា
 បស្ស វីរ មម វេទ្ធិ ពលំ ទស្សេមិ សត្តនោ ។
 មហាសម្បទ្ធិ ចតុរោ បត្តិចិ ហត្តចាណិយំ(២)
 តេលំ ហត្តគតតោវ(៣) ខិដ្ឋោ(៤) កោមារកោ យថា ។
 ឧព្ភត្តយិត្តា បវេរី បត្តិចិ ហត្តចាណិយំ(២)
 ចិត្តមុញ្ញំ(៥) យថា នាម លុញ្ញំ កោមារកោ យុវា ។

---

១ ឧ. ទកោបិ ។ ២ ម. ហត្តបាតិយំ ។ ៣ ឧ. វិត្តិតតោវ ។ ៤ ឧ. វេន្តោ ។ ៥ ឧ. បិក្ខុបុញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវិរបុរស ទ្រង់មានបណ្ណាចក្ខុ សម្បុរ
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ដូចជាសម្បុរនៃជាឧប្បល ខ្ញុំម្ចាស់មានឈ្មោះថា
 ឧប្បលវណ្ណា ជាធីតារបស់ព្រះអង្គ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។
 ព្រះរាហុលត្រូវនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ធ្លាប់កើតក្នុងភពតែមួយ អស់រយ
 នៃជាតិជាច្រើន ជាអ្នកមានចិត្តនឹងឆន្ទៈស្មើគ្នា ។ ការកើត
 ឡើងក្នុងទីជាមួយគ្នាក៏មាន ក្នុងជាតិជាមួយគ្នាក៏មាន លុះដល់
 បច្ច័មភព ជនទាំងពីរនាក់កើតដោយឈ្មោះ (ផ្សេងគ្នា) ។
 ព្រះរាជបុត្រ បានមកជាកុមារឈ្មោះរាហុល ខ្ញុំម្ចាស់បានមក
 ជាធីតាឈ្មោះឧប្បលវណ្ណា បពិត្រព្រះអង្គជាវិរបុរស សូម
 ព្រះអង្គទតឫទ្ធិនៃខ្ញុំម្ចាស់ចុះ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងសម្រែងកម្លាំងថ្វាយ
 ព្រះសាស្តា ។ នាងឧប្បលវណ្ណា ជាកុមារាសមុទ្រទាំង៤
 លើផ្ទៃបាតដៃ ហាក់ដូចកូនក្មេងលេងប្រេង ដែលតាំង
 នៅលើបាតដៃ ។ នាងឧប្បលវណ្ណា ក្លិនផែនដីដាក់លើ
 ផ្ទៃបាតដៃ ដូចជាក្មេងជំនង់ ដកនូវស្បូវយាបូងជ័រិចិត្រ ។

នវមំ ឧប្បលវណ្ណបើរិយាបទានំ

ចក្កវរុទ្ធសមំ ចាលី	ធនយិត្វាន មត្តកេ
វស្សាបេត្វាន ដុសិតំ	នាណវណ្ណំ បុនប្បនំ ។
ភូមិ ឧទុក្ខលំ កត្វា	ធាញ្ញំ កត្វាន សក្ខវំ
សំនេរុំ មុសលំ កត្វា	មទ្ធិ កោមារិកា(១) យថា ។
ដីតាហំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស	នាមេនុប្បលស្សយា
អភិញ្ញា ឬ វសីភូតា	តវ សាសនការិកា ។
នាណវិក្កព្វនំ កត្វា	នស្សត្វា លោកនាយកំ
នាមកោតំ បកាសេត្វា(២)	ចានេ វណ្ណមិ ចក្កមា ។
ឥទ្ធិយា ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សព្វាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនាទិ បុនព្វវេ ។

១ ឧ. បទពោមារិកា ។ ២ ឧ. ម. សំសាវេញា ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩

នាងឧប្បលវណ្ណា ប៉ាន់នូវបាតដែល្មើចក្រដាច់ឲ្យ លើក្បាល
 ហើយញ៉ាំងគ្រាប់ភ្លៀង មានពណ៌ផ្សេងៗ ឲ្យធ្លាក់ចុះ ។
 នាងធ្វើវិធីដ៏ជាត្បាល់ ធ្វើគ្រួសជាស្រូវ ធ្វើក្នុងនៃរុក្ខជាតិស្រែ
 ដូចក្នុងស្រីបុកស្រូវ ។ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះឧប្បលវណ្ណា ជាធីតា
 របស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកស្នាក់ក្នុងអភិញ្ញាទាំងឡាយ ជា
 អ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គមាន
 បញ្ជាចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់សូមធ្វើនូវវិក្កពនបុទ្ធិផ្សេងៗ សរម្តែងថ្វាយ
 ព្រះលោកនាយក ហើយប្រកាសនូវនាមនិងតាត្រ ទើប
 ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់
 ជាអ្នកស្នាក់ក្នុងបុទ្ធិផ្សេង ក្នុងទិព្វសោតធាតុបុទ្ធិផ្សេង ជាអ្នក
 ស្នាក់ក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ
 ទាំងទិព្វចក្ខុខ្ញុំម្ចាស់ដ៏ជ្រះហើយ អាសវៈទាំងអស់ ក៏អស់
 រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀត មិនមានទៀតទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អត្ថធម្មនិរតិស្ស

បដិភាណោ តថេវ ច

ញាណំ មេវិប្បលំ សុទ្ធិ

សភាវេន(១) មហេសិនោ ។

បុរិមានំ ជិនត្តានំ

សង្កមន្តេន ទស្សិតំ(២)

អធិការំ ពហុ មហិ

តុយត្តាយ មហាមុនិ ។

យំ មយា បុរិមំ កម្មំ

កុសលំ សរ មេ(៣) មុនិ

តវត្តាយ មហារីរ

បុញំ ឧបចិតំ មយា ។

អភព្វដ្ឋានេ វជ្ជត្វា

បរិចារេន្តោ(៤) អនាចារំ

តវត្តាយ មហារីរ

ចត្តំ មេ(៥) ជីវិតុត្តមំ ។

ទសកោជិសហស្សានំ

អនាសិ មម ជីវិតំ

បរិចត្តា ច មេ ហោមិ

តវត្តាយ មហាមុនិ ។

១ ឱ. បកាវេន ។ ២ ឱ. សង្កមន្តេ និទស្សិតំ ។ ម. សង្កមន្តេន ទស្សិតំ ។ ៣ ឱ. សំសរេ ។

៤ ម. វិរយន្តំ ។ ៥ ឱ. វិត្តម្មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបកាស

ញាណរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដ៏ទូលាយស្អាតក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និង
 បដិកាណ តាមសភាពរបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ព្រះអង្គធ្លាប់សម្តែងនូវសង្គ្រាម ចំពោះព្រះជិនស្រីដ៏
 ប្រសើរទាំងឡាយក្នុងកាលមុន កិច្ចការដ៏ក្រៃលែងប្រើនយ៉ាង
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី អំពើណាមានក្នុងកាលមុន ដែលខ្ញុំម្ចាស់ធ្វើ
 ហើយ សូមព្រះអង្គ រលឹកនូវអំពើជាកុសលរបស់ខ្ញុំម្ចាស់នោះ
 បពិត្រព្រះមហាវិបុរស បុណ្យដែលខ្ញុំម្ចាស់ សន្សំទុកហើយ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវិបុរស
 ខ្ញុំម្ចាស់វៀរ (នូវអំពើ) ក្នុងទីមិនគួរ ហើយបានទាត់ចោលនូវ
 អាណាចារ ជីវិតដ៏ឧត្តម ដែលខ្ញុំម្ចាស់លះបង់ហើយ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបាន
 ប្រទានជីវិតដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់ ១០ ពាន់កោដិ ទាំងខ្លួនខ្ញុំម្ចាស់
 ដែលខ្ញុំម្ចាស់បានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទានំ

តទាតិវិម្ពិតា សញ្ញា	សិរសាវ កតត្បាលី
អរោចេយ្យ កតំ ^(១) អាសិ	អតុលិទ្ធិ បរក្កមា ។
សតសហស្សេ ឥតោ កេប្បេ	នាគកញ្ញា អហំ តទា
វិមលា នាម នាមេន	កញ្ញានំ សាដុស្មតា ។
មហោរតោ មហានតោ	បសន្នោ ជិនសាសនេ
បទុមុត្តរំ មហានេជំ	និមន្តេសិ សសាវកំ ។
រតនមយញ្ច មណ្ឌបំ	បល្ល័ក្កំ រតនាមយំ
រតនវាលុកា កិណ្ណំ	ឧបកោកំ រតនាមយំ ។
មកុញ្ច បដិយានេសិ ^(២)	រតនជជក្ខសិតំ
បច្ចុក្ខនាន សម្ពុទ្ធិំ	វដ្ឋន្តោ តុរិយេហិ សោ ។
បរិសាហិ ច ចត្វហិ	ដរតេ ^(៣) លោកនាយកោ
មហោរតស្ស កវនេ	និសីទិ បរមាសនេ ។

---

១ ម. កថំ ។ ២ ឧ. បដិណទេសិ ។ ៣ ឧ. បរិសាហិ ច ចត្វហិ បរេតោ ។ ម. បរិសាហិ បតស្សហិ បរិពោ ។

របៀបវាយចាន ទី ៧

គ្រានោះ បរិស័ទទាំងអស់ ស្របស្រួលក្រែកលេង ធ្វើអញ្ជូល
ដោយត្បូងពោលថា បពិត្រនាងម្ចាស់ សេចក្តីព្យាយាម
មានប្លឺប្លឺដ៏មិនបាន ដែលនាងធ្វើហើយ តើដូចម្តេច ។

ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ កាលនោះខ្ញុំកើត
ជាកញ្ញានៃនាគ ឈ្មោះនាងវិមលា ដែលគេសន្មតហៅថា
ស្រីល្អ ជាងនាគកញ្ញាទាំងឡាយ ។ ពស់ធំឈ្មោះមហា-
នាគ ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះដ៏នស្រី បាននិមន្តព្រះពុទ្ធ
ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់មានគេជះច្រើន ព្រមទាំងសារីក ។
មហានាគនោះ បានរៀបចំនូវមណ្ឌប ជាវិការៈនៃកែវផង
នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃកែវផង នូវគ្រឿងទុបភោគជាវិការៈនៃ
កែវ ដែលលាយដោយខ្យល់ជាវិការៈនៃកែវផង នូវផ្លូវ
ដែលស្អិតស្អាងដោយទង្គិយ ជាវិការៈនៃកែវផង ហើយ
ប្រគំដោយត្បូងត្រឡី ទទួលព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ចំណែកខាងព្រះ
លោកនាយក ដែលបរិស័ទទាំង ៤ បានហែហមហើយ
ទ្រង់គង់លើអាសនៈដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំនៅនៃមហានាគ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អន្តបាណំ ខាននិយំ	កោជនញ្ច(១) មហារហំ
វរំ វរញ្ច បាទាសិ	នាគរាជា មហាយសំ(២)។
កុញ្ញត្តាន ឥសស្តុទ្ធោ	បត្ត(៣) ជេវិត្តា យោនិសោ
អនុមោទនិយំ កាសិ	នាគកញ្ញា មហិទ្ធិកា ។
សត្វញ្ញំ ដុល្លិតំ ទិស្វា	នាគកញ្ញា មហាយសំ
បសន្នំ សត្តោ ចិត្តំ	សុនិវុទ្ធិញ្ច(៤) មាណសំ ។
មមញ្ច ចិត្តមញ្ញាយ	ជលជុត្តមនាមកោ
តស្មំ ខណោ មហារិកោ	ភិក្ខុនិ ទស្សយិទ្ធិយា ។
ឥទ្ធិ អនេកា ទស្សសិ	ភិក្ខុនិ សាវិសារទា
បមោទិតា វេទជាតា	សត្តារំ ឯតទ្រព្វី ។
អន្តសាហំ ឥមា ឥទ្ធិ(៥)	សុមិតា ឥតរាយបិ
កបំ អហោសិ សា ធីរ	ឥទ្ធិយា សុវិសារទា ។

---

១ ឱ. កោជនិយំ ។ ២ ឱ. មហាយសោ ។ ៣ ម. បត្តំ ។ ៤ ឱ. ម. សុនិវុទ្ធិញ្ច ។
 ៥ ឱ. ម. ធីមំ ឥទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សេចនាគបានថ្វាយនូវបាយទឹកផង នូវកោដនដែលគួរបរិ-
 ភោគមានថ្លៃច្រើនផង នូវពរដ៏ប្រសើរផង ចំពោះព្រះពុទ្ធច្រង
 មានយសធំ ។ លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទ្រង់សោយហើយ ទ្រង់
 លាងបាត្រ ហើយធ្វើអនុមោទនា ដោយទុបាយនៃប្រាជ្ញាថា
 ចូរនាងនាគកញ្ញា មានប្ញទ្ធិច្រើនចុះ ។ នាងនាគកញ្ញាបាន
 ឃើញព្រះសព្វពាពុទ្ធដែលទ្រង់ស្រស់បស់ មានយសច្រើន
 ចិត្តក៏ជ្រះថ្លាចំពោះព្រះសាស្តាផង ចិត្តក៏ប្រជឺព័ទ្ធចំពោះព្រះ
 សាស្តាផង ។ ក្នុងខណៈនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមហាវិរបុរស
 ព្រះនាមបុគ្គល្លោកៈ ជ្រាបច្បាស់នូវចិត្តរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់បង្ហាញនូវ
 ភិក្ខុនីដោយប្ញទ្ធិ ។ ភិក្ខុនីនោះ ភ្ញៀវភ្លា សម្តែងនូវប្ញទ្ធិច្រើន
 ប្រការ ខ្ញុំក៏រីករាយ គ្រេកអរ បានពោលពាក្យនេះ ចំពោះ
 ព្រះសាស្តាថា បតិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់បានឃើញ
 ប្ញទ្ធិទាំងនេះ ដែលរាប់ថាគ្រៃលែងជាងប្ញទ្ធិឯទៀត ភិក្ខុនីនោះ
 ភ្ញៀវភ្លាដោយប្ញទ្ធិទាំងម៉្លេះ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។

សម្តែង ឧប្បល្លាស្តោបិយបទានំ

ឡើយសា មុខតោ ជាតា	ដីតា មម មហិទ្ធិកា
មមាណុសាសនីកាក	ឥទ្ធិយា សុវិសារទា ។
ពុទ្ធស្ស វចនំ សុត្តា	តុដ្ឋា ឃរំ អរោចហំ(១)
អហំបិ តានិសា ហោមិ	ឥទ្ធិយា សុវិសារទា ។
បមោទិតាហំ សុមនា	បត្តឡត្តមមាណសា
អនាគតម្ហិ អន្តានេ	ន្នៀទិសា ហោមិ នាយក ។
មណិមយញ្ច បល្លង្កំ	មណ្ឌបញ្ច បកស្សំ
អន្តបាណេន(២) តប្បត្តា	សសង្សំ លោកនាយកំ
នាកានំ បរំ បុប្ផំ	អរុណំ នាម ឧប្បលំ
វណ្ណំ មេ ន្នៀទិសំ ហោតុ	ប្បជេសី លោកនាយកំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ចហំ ។

១ ឧ. ភ្នំ ឯវ បក្ខេសហំ ។ ម. ឯវ មហោសហំ ភព ។ ២ ឧ. ម. មហាជីវេន ។

ឧប្បវណ្ណបិយោបទាន ទី ៧

កិក្ខុនីនេះ ជាជីតា ជាឧវសកើតអំពីមាត់របស់គាត់
ទើបជាភិក្ខុនីមានប្ញទ្ធិច្រើន ជាអ្នកធ្វើតាមអនុសាសន៍របស់
គាត់ បានជាមានសេចក្តីភ្ញៀវភ្ញាតក្រែកលែងដោយប្ញទ្ធិ ។

លុះខ្ញុំស្តាប់ព្រះវោចន៍ព្រះពុទ្ធហើយ ក៏គ្រេកអរពោល
នូវពាក្យយ៉ាងនេះថា សូមឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រ្តីភ្ញៀវភ្ញាតក្រែកលែង
ដោយប្ញទ្ធិ ប្រាកដដូចជាភិក្ខុនីនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជា
នាយក ខ្ញុំម្ចាស់មានចិត្តអវសប្បាយ រីករាយ មានចិត្តខ្ពស់
ខ្ពស់ សូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនីនេះ ក្នុងកាលអនាគត ពុំខាន ។
(ខ្ញុំបានថ្វាយ) នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃវិករមណីផង នូវមណ្ឌប
ដីក្តីផ្នែកផង ហើយញ៉ាំងព្រះពុទ្ធជាសោកនាយក ព្រមទាំង
ព្រះសង្ឃឲ្យឆាន់ផ្អែកស្តាប់ស្តាប់ ដោយបាយនិងទឹក ។ ខ្ញុំ
បូជាផ្កាឧប្បលឈ្មោះអរុណ ជាផ្កាដ៏ប្រសើរ របស់ពួកនាគ
ចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាសោកនាយក ហើយសូមឲ្យពណ៌សម្បុរ
របស់ខ្ញុំដូចផ្កានេះ ។ ដោយអំពើ ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
ដោយការតម្កល់ទុក នូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
ជាប់សមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានភារីត្តីវិញ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតាហំ មនុជេ	ឧបបដ្ឋា សយម្កុនោ
ឧប្បលេហិ បដិច្ចន្នំ	បិណ្ណាទាតមទាសហំ ។
ឧកនុតេ ឥតោ កកេប្ប	វិបស្សី ឆាម ឆាយកោ
ឧប្បជ្ជិ ចារុនយនោ(១)	សព្វធម្មេសុ ចក្កមា ។
សេដ្ឋីដីតា តទា ហត្ថា	ពារាណសិប្បត្ថមេ
និមន្តេត្វាន សម្ពុទ្ធិ	សសង្ឃំ លោកឆាយកំ ។
មហានានំ ទទិត្វាន	ឧប្បលេហិ វិនាយកំ
បូជយិត្តា ច តថេហេវ(២)	វណ្ណសោកំ អបត្តយី ។
ឥមម្ពំ កន្ថកេ កកេប្ប	ព្រហ្មពន្ធិ មហាយសោ
កស្សោទោ ឆាម ឆាមេន	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។
ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជិ កកី ឆាម	ពារាណសិប្បត្ថមេ ។

១ ម. ឃរុស្សត ។ ២ ម បេតសារី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំច្បាស់ចាកឋានតាវត្តិវ្យាណះហើយ ក៏មកកើតក្នុងឋាន
 មនុស្ស បានថ្វាយបំណុល បាតដែលបិទ ចាំនឹងដោយដ្កា ឧប្បល
 ទាំងឡាយ ចំពោះព្រះពុទ្ធជាសយម្ហូ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពី
 កប្បនេះ ព្រះពុទ្ធជា នាយកព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដ៏
 ភ្លឺថ្លា មានបញ្ញាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។ ក្នុង
 កាលនោះ ខ្ញុំបានកើតជាសេដ្ឋីធីតា ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តមឈ្មោះពា-
 រណសី បាននិមន្តព្រះសម្ពុទ្ធជា លោកនាយក ព្រមទាំងព្រះ
 សង្ឃ ខ្ញុំថ្វាយមហាទាន បូជាព្រះពុទ្ធជា នាយក ដោយដ្កា
 ឧប្បលទាំងឡាយ ហើយប្រាថ្នាឲ្យមានពណ៌សម្បុរល្អដូចដ្កា
 ឧប្បលទាំងនោះ ។ ក្នុងកទ្ធុកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាម
 កស្សបៈ មានដៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរ
 ជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើង ។ គ្រានោះ ព្រះរាជា
 ដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន ក្នុងពារណា-
 សីបុរីដ៏ប្រសើរ បានជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណថេរិយបទនំ

តស្សសី ទុតិយា ដីតា សមណីកុត្តស្សយា(១)

ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស បព្វជំ សមរោចយី ។

អនុជានិ ន លោតាតោ អតារេវ តទា មយំ

វីសំ វស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អតទ្ធិតា ។

កោមារិត្រហ្មចរិយំ រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា

ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ដីតរោ ។

សមណី សមណកុត្តា ច ភិក្ខុដី ភិក្ខុនាសិកា(២)

ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា(៣)។

អហំ ខេមា ច សប្បញ្ញា បដាចារា ច កុណ្ណលា

កិសរតោតមី ធម្មទិដ្ឋា វិសាខា ហោតិ សត្តមី។

តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណិដីហិ ច

ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ តាវត្តីសំ អគញ្ញហំ ។

---

១ ឱ. ម. សមគុត្តស្សយា ។ ២ ឱ. ភិក្ខុទាយិកា ។ ម. ភិក្ខុទាយិកា ។ ៣ ឱ. ម. សង្ឃ-
ទាយិកា ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទា៩ ទី៩

ខ្ញុំជាធីតាទីពីរ របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ឈ្មោះនាងសមណី-
 គុត្តា បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធជិនស្រី ជាបុគ្គលប្រសើរ
 ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។ ក្នុងគ្រានោះ ព្រះវររាជបិតា
 របស់យើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាត យើងក៏មិនខ្ជិលប្រកួសប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី អស់ ២០ ពាន់ឆ្នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជា
 ព្រះរាជកញ្ញាបិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអររីករាយក្នុងការ
 បម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា ៧ អង្គ គឺ នាងសមណី ១
 សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុពាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១
 សង្ឃពាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។ (ក្នុងពុទ្ធប្បទព្រះសមណ-
 គោតមនេះ ធីតាទាំងនោះ បានមកជា) ខ្លួនខ្ញុំ ១ នាងខេមា
 មានប្រាជ្ញា ១ បង្កាចារា ១ កុណ្ណលកេសី ១ ភិសារគោតមី
 ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខាជាគំរប់ប្រាំពីរ ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំ
 ធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជាប់របស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតារវត្តន្សី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតា មនុស្សសុ	ឧបបដ្ឋា មហាកុលេ
បីតមដ្ឋវំ ទុស្សំ	អនំ អរហតោ អហំ ។
តតោ ចុតា អវិជ្ជបុរេ	ជាតា វិប្បកុលេ អហំ
ដីតា ភិវិដិវច្ឆស្សំ ^(១)	ឧម្មាទង្គិ មនោហរា ។
តតោ ចុតា ជនបទេ	កុលេ អពាតរេ អហំ
បសុតា ឆានិដិភម្មិ	សាលី តោបេមហន្តនា ។
ទិស្វា បច្ឆេកសម្ពុទ្ធិ	បញ្ចុលាជសតានហំ
ទត្វា បទិមនដ្ឋានិ	បញ្ចុ បុត្តសតានិបិ ^(២) ។
បត្តយី តេសុ បុត្តេសុ ^(៣)	មនុំ ទត្វា សយម្ពុនោ
តតោ ចុតា អរពោហំ	អជាយី បទិមោទរេ ។
កាសិរពោ មហេសីហំ	ហត្វា សក្កតប្បដីតា
អជនី រាជបុត្តានិ	អន្ធនេ សតបញ្ចកំ ។

---

១ ឧ. ភិវិដិវច្ឆស្ស ។ ២ ឧ. បុត្តសតានិហំ ។ ម. បុត្តសតានិហំ ។ ៣ ឧ. តេសុ បត្តេសុ ។ ម. តេបិ បត្តេសុំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះច្បាតចាកឋានតាវត្តិវ្យាណោះហើយ ក៏មកកើតក្នុងមនុស្ស
 ត្រកូលធំ បានថ្វាយនូវសំពត់សាច់មដ្ឋមានពណ៌លឿងដល់
 ព្រះអរហន្ត ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើត
 ក្នុងអវិជ្ជបរិ ក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ជាធីតាវិនិច្ឆ័យវិច្ឆេសដ៏
 ឈ្មោះនាងឧម្មាទន្តី ជាទីពេញចិត្ត (របស់ជន) ។ លុះខ្ញុំ
 ច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងជនបទ ក្នុងត្រកូល
 មួយ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ មិនជាអ្នកស្តុកស្តម្ភណាស់ណានោះទេ ។
 គ្រានោះ ខ្ញុំថែរក្សានូវស្រូវសាលី ខ្ញុំបានឃើញព្រះបច្ចេក-
 សម្ពុទ្ធ ហើយថ្វាយលាងប្រាំរយកន្តាន ដែលគ្របដោយ
 ផ្កាយូក ហើយប្រាថ្នានូវកូនប្រាំរយរូប ខ្ញុំថ្វាយទឹកយ៉ូ
 ដល់ព្រះពុទ្ធជាសយម្ពូ ព្រោះតែកូនទាំងនោះ លុះច្បាតចាក
 អត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតក្នុងត្របកផ្កាយូក នៅ
 ក្នុងព្រៃ ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីរបស់ស្តេចដែនកាសិ ដែលគេ
 ធ្វើសក្ការបូជា បានបង្កើតព្រះរាជបុត្រចំនួនប្រាំរយឥតខ្ចោះ ។

នវមំ ឧប្បលវណ្ណបើរយោបទានំ

យទា តេ យោ ព្វនប្បត្តា កីឡាន្តា ជលកីឡាន្តំ

ទិស្វានំ ឌីបត្តមទុមំ អាស្មំ បច្ឆេកនាយកា ។

សាហំ តេហិ វិជាក្ខតា សុត្តវេហិ(១) សោ កិធិ

បុតា ឥសិកិលិបស្សេ តាមកម្មំ អជាយិហំ ។

យទា ពុទ្ធាសុតមតិ សុតានំ អត្តនោមិ ច

យាភុំ អាទាយ កច្ឆន្តំ អដ្ឋ បច្ឆេកនាយកេ ។

ភិក្ខាយ តាមំ កច្ឆន្តំ ទិស្វា បុត្រ អនុស្សវំ

ទីរជារា វិនិក្ខត្តំ តទា មេ បុត្រមេមសា ។

តតោ តេសំ អទំ យាភុំ បស្សា សេហិ ចាណិភិ

តតោ បុតាហំ តទសំ នន្ទនំ ឧបបដ្ឋហំ ។

---

១ ឧ. សុត្តវេហិ ។ ម. សុត្តវិភាវិ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៧

កាលណា ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ដល់នូវវ័យចម្រើនឡើង
កំពុងលេងល្បែងក្នុងទឹក បានឃើញស្លឹកនិងផ្កាឈូកសំយុង
ចុះ (មានចិត្តនឿយណាយក្នុងសន្ធឹក ក៏ចេញបួស) បានជា
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ជានាយក ក្នុងកាលនោះ ៗ ខ្ញុំនោះជាអ្នក
ព្រាត់ប្រាសចាករាជបុត្រដ៏ប្រសើរទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តី
សោកស្តាយ លុះច្បាត (ចាកអត្តភាពនោះហើយ) បានមក
កើតក្នុងស្រុកតូចមួយ ទៀបក្នុងសិគិលី ៗ កាលណាខ្ញុំមាន
ចិត្តក្នុងនឹកដល់កូន ដែលជាព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ក៏នាំយកបបរ
ដើរទៅដើម្បីកូនទាំងឡាយផង ដើម្បីខ្លួនផង ខ្ញុំបានឃើញ
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធជានាយក ៨ ព្រះអង្គ ដែលកំពុងដើរទៅកាន់
ស្រុក ដើម្បីភិក្ខុ ក៏នឹករលឹកកូនទាំងឡាយ កាលនោះ ទេ
នៃទឹកដោះរបស់ខ្ញុំក៏ខ្ពស់ចេញ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះ
កូន ៗ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានប្រគេនបបរដល់ព្រះបច្ចេក-
ពុទ្ធទាំងនោះ ដោយដែរបស់ខ្លួន លុះច្បាតចាកអត្តភាពនោះ
ក៏បានទៅកើតឯឧទ្យាន ឈ្មោះនទ្ធីនៈ ក្នុងឋានព្រៃត្រីឆ្នំ ៗ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ	សំសរិត្តា កវាករេ
ភវត្តាយ មហារីរ	បរិច្ចត្តញ្ច ជីវិតំ ។
ឃំ ពហុវិធំ ទុក្ខំ	សម្មត្តំ ច ពហុវិទា(១)
បច្ឆិមេ ភវសម្មត្តេ	ជាតា សារត្តិយំ បុរេ ។
មហាទ្ធលេ សេដ្ឋិកុលេ	សុខិតេ សដ្ឋិតេ តថា
នាណវតនបដ្ឋោតេ	សព្វកាមសមិទ្ធលេ ។
សក្កតប្បជីតា ចេវ	មាណិសាបចិតា តថា
រូបសីរី អនុប្បត្តា	កុលសុ អតិសក្កតា ។
អតីរ បត្តិតា ចាសី	រូបកោកសីរិហិ ច
បត្តិតា សេដ្ឋិបុត្តេហិ	អនេកេហិ សតេហិ ច ។
អតារិ បជហិតាន	បព្វជី អនការិយំ
អធិបាសេ អសម្មត្តេ	ចតុស្ស័ត្ថំ អបាបុណី ។
ឥទ្ធិយា អភិទិម្ពិត្តា	ចតុស្ស័ រមំ អហំ
ពុទ្ធស្ស ចានេ អវន្តិ(២)	លោកនាថសិរិមតោ(៣) ។

១ ម. សម្មត្តិញ្ច ពហុវិធំ ។ ២ ឧ. វិនិស្សំ ។ ៣ ម. លោកនាថស្ស ពាទិគោ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះអង្គ ជាមហាវិបុលស ខ្ញុំម្ចាស់បានទទួលសុខទុក្ខ
អន្តរាលទៅក្នុងភពតូចភពធំ ទាំងដីវិតក៏ខ្ញុំលះបង់ ដើម្បីប្រ-
យោជន៍នៃព្រះអង្គ ។ សេចក្តីទុក្ខផ្សេងៗ ជាច្រើនយ៉ាងក្តី
សម្បត្តិផ្សេងៗ ជាច្រើនក្តី (របស់ខ្ញុំ) រវែមន៍មានយ៉ាងនេះឯង
លុះដល់បច្ច័យកព ខ្ញុំមកកើតក្នុងសាវត្ថុបូរី ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល
នៃសេដ្ឋីមានទ្រព្យច្រើន ដល់នូវសេចក្តីសុខ ជាត្រកូលចាត់
ចែងល្អហើយ រុងរឿងដោយរតនវត្ថុផ្សេងៗ សម្រេចសេចក្តី
ប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។ ខ្ញុំត្រូវគេធ្វើសក្ការបូជាផង រាប់អានកោត
ក្រែងដូច្នោះផង ដល់នូវរូបសិរី ត្រូវគេធ្វើសក្ការៈក្រែកលែង
ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំជាស្រ្តីដែលពួកជនអ្នកមានសិរី
ដោយរូបនិងភាគៈប្រាថ្នាលើសលុបផង ដែលពួកកូនសេដ្ឋី
ជាច្រើនរយនាក់ប្រាថ្នាហើយផង ។ ខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះហើយ
ចូលទៅកាន់ផ្ទះ កាលមិនទាន់ដល់កន្លះខែនៅឡើយ ក៏
បានលុះនូវសច្ចៈ ៤ ។ ខ្ញុំនិម្មិតនូវវេលាមានជ្រុង ៤ ដោយបុទ្ធិ
ហើយថ្វាយបង្គំ នូវព្រះបាទនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គជាទីពឹងដ៏
មានសិរី របស់សត្វលោក ។

នរិមំ ឧប្បលវិណ្ណញ្ញចេរិយាបទានំ

សុប្បញ្ញត្តិកំ ឧបកម្ម ចានិទមំ(១)

ឯកា តុរិ តិដ្ឋសិ សាលមូលេ

ន ចាថ តុយំ ធុតិយត្តិ កោចិ(២)

ពាលេ ន ត្វំ កាយសិ ជុត្តកានំ ។

សតំ សហស្សនិចិ ជុត្តកានំ(៣)

ឥណ្ឌាតា ឯទិសកា(៤) កវេយ្យំ

លោមំ ន ឥញោ នចិ សម្បវេជេ(៥)

កិ មេ តុរិ ហរ ករិស្សសេកោ(៦) ។

ឯសា អន្តរាយាមិ កុច្ឆិ វា បរិសាមិ តេ

កម្មកុច្ឆិកាយម្បិ តិដ្ឋន្តិ មំ ន ទត្តសិ ។

ចិត្តមិ វសិក្ខតាហំ(៧) ឥទ្ធិចាទា សុរិការិតា

សព្វពន្ធនមត្តាមិ ន តំ កាយាមិ អាវុសោ ។

១ ឧ. ម. ភក្កនី ។ ២ ឧ. ម. ន បត្តិ តេ ទុតិហោ វិណ្ណណតុ ។ ៣ ឧ. សតំ សហស្សនម្បិ ជុត្តកានំ ។ ម. សតំ សហស្សនិចិ ជុត្តកានិ ។ ៤ ម. វាទិសកា ។ ៥ ឧ. ម. លោមំ ន ឥញោមិ ន សន្តសាមិ ។ ៦ ឧ. ហរំ ន កាយាមិ តំ ឯកាសំ ។ ម. ន ហរំ កាយាមិ តមេរិកាបិ ។ ៧ ឧ. ចិត្តស្មី វិសិក្ខតស្មី ។ ម. ចិត្តស្មី វិសិក្ខតាម្បិ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩

(មារពោលថា) នាងអាស្រ័យនូវដើមរយ័ដែល

មានចុំនឹកដាំស្កុះស្កាយ បិតនៅទៀបគល់រាំងតែម្នាក់

ឯង ទាំងអ្នកណាមួយ ជាគំរប់ពីរនឹងនាង ក៏មិនមាន

តើនាងមិនខ្លាចពួកជនពាល ឬពួកអ្នកលេងទេឬ ។

(ខ្ញុំឆ្លើយថា) ពួកជនអ្នកលេង ចំនួនមួយរយក្តី មួយ

ពាន់ក្តី ដែលប្រាកដដូច្នោះ មកក្នុងទីនេះ យើងក៏

ឥតព្រឺរាម ឥតញាប់ញ័រ ម្នាលមារ អ្នកជាបុគ្គល

ម្នាក់ឯង តើនឹងធ្វើម្តេចដល់យើង ។

យើងនិ៎ះ អាចបំបាត់ខ្លួនក៏បាន ចូលទៅក្នុងពោះអ្នកឯងក៏

បាន កាលយើងបិតនៅត្រង់ប្រជុំចិញ្ចឹម ក៏អ្នកមើលមិន

ឃើញ ។ យើងជាស្រីស្អាតក្នុងផ្លូវចិត្ត ទាំងឥទ្ធិបាទទាំង

ឡាយ យើងក៏បានចម្រើនល្អហើយ យើងជាស្រីរូបចាកចំ-

ណាងទាំងអស់ហើយ នៃអារុសោ យើងមិនខ្លាចអ្នកទេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តិស្វល្លបមា កាមា ខន្ធហិ(១) អធិកុណ្ណារ(២)

យត្ត(៣) កាមរតី ព្រសិ អរតិទានិ សា មម ។

សព្វត្ត វិហតា នន្ទិ តមោក្ខន្ធា បទាលិតា

ឃរិ ជាតាហិ ចាបិម និហតោ ត្រមសិ អន្តក ។

ជិនោ តស្មី(៤) កុណោ តុដ្ឋោ ឯតទក្កេ វេបេសិ មិ

សេដ្ឋា(៥) ឥន្ទិមត្តនន្ទិ បរិសាសុ វិហាយតោ ។

បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌីហិតោ កុកោ ភារោ កវិនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្ថាយ បព្វជិតា អការស្មា អនការិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនត្តយោ ។

---

១ ម. ខន្ធហិ ។ ២ ឧ. ម. អធិកុណ្ណិណ ។ ៣ ឧ. ម. យំ ត្ថំ ។ ៤ ឧ. ម. តស្មី ។ ៥ ម. អត្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អ្នកពោលនូវសេចក្តីត្រេកអរក្នុងកាម ចំពោះគំនរកាមណា
 គំនរកាមនោះ ឧបមាដូចម្តេចលំដែង ដ៏មុតក្រវែលនឹង ឥឡូវ
 នេះ យើងមិនមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងកាមនោះទៀតទេ ។
 សេចក្តីរីករាយ ក្នុងអារម្មណ៍ទាំងអស់ យើងបានកំចាត់បំបាត់
 ហើយ ទាំងគំនរនៃសេចក្តីនឹងឆ្ងល់ យើងក៏ទំលាយចេញហើយ
 ម្តាលមារមានចិត្តបាប អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ខ្លួនអ្នកត្រូវ
 យើងកំចាត់បានហើយ ។ ព្រះដ៏នស្រីជានាយក ត្រេកអរ
 ចំពោះគុណនោះ តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ក្នុងបរិស័ទទាំង-
 ឡាយថា នាងឧប្បលវណ្ណា ជាស្រីប្រសើរបំផុតជាងកិត្តិនី
 ដែលមានប្តូរទាំងឡាយ ។ ព្រះសាស្ត្រខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាម
 ហើយ ទាំងសាសនរបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ភាវៈ
 ដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំក៏ទំលាក់ចេញហើយ គណ្ណាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅ
 កាន់ភព ខ្ញុំបានគាស់រំលើងចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ
 ចូលទៅកាន់ជួស ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា
 ប្រយោជន៍ គឺគុណវិសេសនោះឯង ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃ
 សំយោជនៈទាំងអស់ ខ្ញុំបានក៏ដល់ជាលំដាប់ហើយ ។

នវម ឧប្បលវណ្ណាថេរិយបទានំ

ចំរំ បណ្ឌិតាតញ្ច បញ្ចយំ សយនាសនំ

ខណោន ឧបនាមេន្តិ សហស្សានិ សមន្តតោ ។

កិលេសា យាបិតា មយំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាភី ពន្ធនំ ធមត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

នទ្ធិកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឧប្បលវណ្ណា កិក្ខុនិ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយបទានំ សមន្តំ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរីយាបទាន ទី ៧

ចំនួនពាន់នៃពួកជនដោយជីវិត្យ វេមនិបរម្ពានមកនូវបច្ច័យ

គឺថវីវ បិណ្ឌបុត្រ សេនាសនៈ ដោយកាលភូមិ ។ ។

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់ ខ្ញុំ

គាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់

ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ

ហើយក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន

ដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

បដិសម្ព័ត្តិ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ

ឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន

ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧប្បលវណ្ណកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧប្បលវណ្ណាថេរីយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
ទេសមំ បដាចារាស្មីយាបទានំ

[២០] បទុមុត្តរោ នាម ជំនោ	សព្វធម្មាន ចារក្ខ
ឥតោ សតសហស្សម្ភិ	កប្បេ ឧប្បជ្ជី នាយកោ ។
តនាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា សេដ្ឋីកុលេ អហុ
នាណាតនបដ្ឋោត	មហាសុខសមប្បីតា ។
ឧបេត្វា តំ មហារីរំ	អស្សោសី ធម្មទេសនំ
តតោ ជាតប្បសាទាហំ	ឧបេសី សរណំ ជិនំ ។
តតោ វិនយនារីនំ	អកំ វណ្ណាសិ នាយកោ
ភិក្ខុនី លជ្ជិនី តានី	កប្បាកប្បវិសារនំ ។
តនា មុទិតតិក្កាហំ	តំ ហំនំ អភិក្ខុយី
និមន្តត្វា នសពលំ	សសង្ឃំ លោកនាយកំ ។
កោជយិត្វាន សត្តាហំ	នទិត្វា បត្តចរីរំ(១)
និបច្ចុ សិរសា ចានេ	ឥមំ វចនមត្រវី ។

---

១ ឧ. ទទិត្វា ឬ តិចរីរំ ។ ម. ទទិត្វាវ តិចរីរំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិចារាបើរិយាបទាន ទី ១០

(២០) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមត្តរៈ ព្រះអង្គដល់នូវគ្រើយ
 វៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន
 អំពីកប្បនេះ ។ ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំក៏ភក្តីត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុង
 នគរហង្សវត្ត រុងរឿងដោយរតនៈផ្សេងៗ ជាស្រីវត្តស្តាប់
 ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខច្រើនយ៉ាង ។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់
 ព្រះអង្គ ជាមហាវិរបុរសនោះ បានស្តាប់ធម្មទេសនា លំ-
 ដាប់នោះ ខ្ញុំក៏តសេក្តីជ្រះថ្លា ហើយដល់នូវព្រះជិនស្រីជា
 ទីពឹង ។ លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ្រង់សរសើរ
 ភិក្ខុនីជាអ្នកអៀនខ្មាស មានចិត្តនឹងជំនំ ភ្លៀវភ្នាក់ងារហេតុគួរ
 នឹងមិនគួរ ជាភិក្ខុនីខ្ពង់ខ្ពស់ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ អ្នកទ្រទ្រង់
 នូវវិន័យ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ ប៉ុនប៉ងចំពោះ
 តំណែងនោះ ហើយនិមន្តព្រះទេសពល ជាលោកនាយក ព្រម
 ទាំងព្រះសង្ឃ ឲ្យធាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ហើយបានថ្វាយបាត្រនិង
 បិវរ ក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ហើយពោលពាក្យនេះថា

ទសមំ បដាបារាថេរិយាបទនំ

យា តយា វណ្ណិតា ដីរ ឥតោ អដ្ឋមកេ មុនិ(១)
 តាទិសាហំ កវិស្សាមិ យទិ សិជ្ឈតិ នាយកេ។
 តនា អវោច មំ សត្តា កទ្កេ មា ភាយិ អស្សស
 អនាគតម្ហិ អទ្ធានេ លច្ឆសេនំ មនោរដំ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឌីក្កាកកុលសម្ពវោ
 កោតមោ នាម នាមេន សត្តា លាកេ កវិស្សតិ។
 តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឌីរសា ធម្មនិម្មតា
 បដាបារាតិ នាមេន ហេស្សតិ សត្តសារីកា ។
 តនាហំ មុនិតា ហត្ថា យាវដីរំ តនា ជិនំ
 មេត្តចិត្តា បរិចរី សសដ្ឋំ លោកនាយកំ។
 តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច
 ជហិត្ថា មាទុសំ ទេហំ តាវត្តសំ អកញ្ចហំ ។

១ ឌ. ទំនេ ។

បដិចារាថេរិយាបទាន ទី ១០

បពិត្រព្រះមុនីជាធីត្តបុរស ភិក្ខុនីណា ដែលព្រះអង្គសរសើរ
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក ខ្ញុំមានសូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនី
 នោះ ក្នុងកប្បទី ៨ អំពីកប្បនេះ បើសេចក្តីប្រាថ្នា នឹង
 សម្រេច ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់នឹងខ្ញុំថា
 ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន នាងកុំខ្លាច ចូរនាងត្រេកអរចុះ ក្នុង
 កាលអនាគត នាងនឹងបានតំណែងនិះដូចចិត្តប្រាថ្នា ។ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគាតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឡក្តាកៈ
 នឹងមានក្នុងលោក ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។
 នាងនឹងបានជាដៅពន្យក្នុងធម៌ទាំងឡាយ នៃព្រះសាស្តាអង្គ
 នោះ ជាឧរសជាធម្មនិម្មិត មានឈ្មោះថា នាងបដាចារា ជា
 សាវិការបស់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ
 មានមត្តាចិត្តបម្រើព្រះជិនស្រី ជាលោកនាយក ព្រមទាំង
 ព្រះសង្ឃ ដរាបអស់ជីវិត ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតារាវត្តីវ្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥមម្ហំ កន្ត្តកេ កេហ្មេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សចោ ឆាម ឆាមេន	ឧប្បជ្ជិ វេទនំ វេរោ ។
ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជា កិកិ ឆាម	ពារាណាសិប្បត្ថមេ ។
តស្សាសី តតិយា ជីតា	ភិក្ខុនំ ឥតិ វិស្សតា
ធម្មំ សុត្តា ជិនកុស្ស	បព្វជ្ជិ សមរោចយី ។
អនុជាជិន នោ តាតោ	អតារេ តទា មយំ
វិសំ វិស្សសហស្សានិ	វិចរិម្ហ អតន្តិតា(១) ។
កោមារិព្រហ្មចរិយំ	រាជកញ្ញា សុខេជ្ជិតា
ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា	មុទិតា សត្ត ជីតរោ ។
សមណី សមណកុត្តា ច	ភិក្ខុនំ ភិក្ខុទានិកា(២)
ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច	សត្តមី សជ្ឈទានិកា(៣)។
អហំ ឧប្បលវណ្ណា ច	ខេមា កន្តា ច ភិក្ខុនំ
កិសាកោតមី ធម្មទិដ្ឋា	វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

១ ម. អតន្តិកា ។ ២ ឧ. វិក្កុទាយិកា ។ ម. វិក្កុទាយិកា ។ ៣ ឧ. ម. សង្ឃទាយិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានជាតង្ស័យប្រសើរ មានយស
ធំ ប្រសើរជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកទ្ធកប្ប
នេះ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសិព្រះនាមកិក
ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន
ក្នុងក្រុងពារាណសីបូរីដ៏ឧត្តម ។ ខ្ញុំបានជាធីតាទី ៣ នៃព្រះ
បាទកិកនោះ ដែលប្រាកដថាភិក្ខុនី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះ
ដ៏នស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។ តែក្នុងកាល
នោះ ព្រះបិតារបស់យើងទ្រង់ពុំអនុញ្ញាត យើងក៏ជាស្រ្តីមិន
ខ្ជិលប្រក្សស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារីអស់ ២០
ពាន់នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញាបិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ
ត្រេកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាធីតា ៧ អង្គ គឺ នាង
សមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា
១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។ (រាជកញ្ញា
ទាំងនោះ លុះចេរវិលវិធមក ក្នុងពុទ្ធប្បទនេះ) បានមក
ជា ខ្ញុំ ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ ខេមា ១ ភទ្ទាភិក្ខុនី ១ កិសា-
តោតមី ១ ធម្មទិន្ទា ១ វិសាខា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។

វេសមំ បដិចារាពើរិយាបពានំ

តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ	ចេតនាបណ្ឌិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ ^(១) ។
បច្ឆិមេ ច កវេនានិ	ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ
សាវត្តិយំ បុរវេ	សន្តេ ដីតេ មហាទ្វនេ ។
យនា ច យោពូនុបេតា	វិតក្កវសកា អហំ ។
នរញ្ញានបទំ ^(២) ទិស្វា	តេន សន្តិ អកញ្ញហំ ។
ឯកបុត្តប្បសុតាហំ	ទុតិយោ កុច្ឆិយា មម
តនាហំ មាតាបិតរោ	សក្ខាមតិ ^(៣) សុនិច្ឆតា ។
នារោចេសី បតី មយ្ហំ	តនា តម្ហំ បវាសិតេ
ឯកិកា និក្ខតា កេហា	កន្តំ សាវត្តិមត្តមំ ។
តតោ មេ សាមិ អាគន្ធា	សម្មាវេសិ បថេ មមំ
តនា មេ កម្មជា វាតា	ឧប្បន្នា អតិទារុណា ។

---

១ ឧ. អកញ្ញស្រ ។ ម. អកញ្ញហំ ។ ២ ម. នវំ ជារបតី ។ ៣ ឧ. ឧក្ខមីតិ ។ ម. ឧក្ខមីតិ ។

បដិពារថេរិយាបទាន ទី ១០

ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនា
 នោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជាប់សមនុស្សហើយ បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតារាត្រីង្ស ។ ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ច័យភព ខ្ញុំ
 កើតក្នុងគ្រូកូលសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាប្តីដ៏ប្រសើរមាំមួន
 ស្តីស្តីម្តី មានធនធានច្រើន ។ ខ្ញុំកំពុងប្រកបដោយវ័យ
 ដ៏ចម្រើន លុះក្នុងអំណាចនៃវិតក្កៈ ខ្ញុំបានឃើញនូវបុរសអ្នក
 នៅក្នុងជនបទហើយ ក៏បានទៅនៅជាមួយនឹងបុរសនោះ ។
 ខ្ញុំមានបុត្រប្រុស ១ នាក់ ប្រសូតហើយ បុត្រទី ២ នៅ
 ក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកាត់ចិត្តថា អញត្រូវទៅរក
 ជួបមាតាបិតាវិញ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមិនបានប្រាប់ស្វាមីរបស់ខ្ញុំទេ
 លុះស្វាមីនោះឃ្លាតចេញទៅ ខ្ញុំជាស្រ្តីតែម្នាក់ឯងរត់ចេញចាក
 ផ្ទះ ដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដ៏ឆ្ងាយ ។ លំដាប់នោះ ប្តីរបស់ខ្ញុំ
 មកតាមទាន់ក្នុងផ្ទះ បបួលខ្ញុំទៅវិញ ក្នុងគ្រានោះ ខ្យល់កម្មជវត
 (ខ្យល់កើតអំពីកម្ម) ដ៏អាក្រក់ពន់ពេក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទិសោ(១) មហាមេយោ	បស្សតិសមយេ មម
ទព្វត្ថាយ តទា កត្តា	សាមិ សម្បេន មារិតោ ។
តទា វិជានុក្កេន	អនាថា កថណា អហំ
ក្កន្ធដី ប្តិវតំ ទិស្វា	កត្តន្តិ សកុលាលយំ ។
ពាលំ អាទាយ ឌុតរី(២)	ចារក្កលេ ច ឯកិកា
ចាយេត្វា(៣) ពាលកំ បុត្តំ	ឥតរិ នារណាយហំ(៤) ។
និវត្តា ឧក្កសោ ហាសិ	តុណំ វិលបន្តកំ
ឥតរញ្ច វហិ សោតោ	សាហំ សោកសមប្បតា ។
សាវត្តនករំ កត្តា	អស្សោសី សជនេ មតេ
តទា អរោច សោកដ្ឋា	មហាសោកសមប្បតា ។
ឌុកោ បុត្តា កាលកតា	វនេ(៥) មយ្ហំ បតិ មតោ
មាតា បិតា ច ភាតា ច	ឯកចិត្តម្ហិ ឌុយ្ហេ ។

១ ម. ឧទ្ទិកោ ។ ២ ឧ. ម. អតរិ ។ ៣ ម. បាតេត្វា ។ ៤ ម. តរណាយហំ ។ ៥ ឧ. ម. បន្តេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រាប់តែភ្ញៀវធំតាំងឡើង ក្នុងសម័យជាទីប្រសូតិ នូវកូននៃខ្ញុំ
 គ្រានោះ ប្តី (របស់ខ្ញុំ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទុស ត្រូវពស់
 ចឹកស្លាប់ទៅ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីកំព្រាមិនមានទីពឹង ដោយ
 សេចក្តីទុក្ខ ព្រោះសម្រាលកូន ខ្ញុំដើរទៅកាន់លំនៅនៃត្រកូល
 របស់ខ្លួន ឃើញនូវស្នឹងតូច មានទឹកពេញព្រៀប ។ ខ្ញុំជា
 ស្រីម្នាក់ឯង នាំយកកូនតូច ធ្ងន់ទៅដាក់ក្នុងប្រាំងត្រើយនាយ
 ហើយញ៉ាំងកូនតូចឲ្យប្រៅ រួចត្រឡប់មកចម្លងកូនបង ។ មាន
 សត្វខ្លាំងមួយឆាប់យកកូនតូចដែលកំពុងយំ ទាំងខ្សែទឹកក្នុង
 យកកូនបងទៅទៀត ខ្ញុំជាស្រីចុកណែនដោយសេចក្តីសោក ។
 ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានឮថាពួកជនរបស់ខ្លួន គឺមាតា-
 បិតាត្រូវស្លាប់អស់ហើយ គ្រានោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោកគ្រប
 សង្កត់ ចុកណែនដោយសេចក្តីសោកដ៏ធំ ហើយបានពោលថា
 កូនទាំងពីរធ្វើមរណកាលហើយ ទាំងប្តីរបស់ខ្ញុំក៏ស្លាប់ក្នុងព្រៃ
 មាតាបិតានិងបងប្រុស ក៏ត្រូវគេដុតលើដីដ៏ថ្មជាមួយគ្នា ។

ទស្សន៍ បដិពារាថេរិយាបទានំ

តនា កិសា ច បណ្ណា ច   អនាថា ទិនមា នសា

ឥតោ តតោ កច្ចង្គិហំ(១)   អទ្ធុសំ នរសារដី ។

តតោ អរោច មំ សត្តា   បុត្តោ មា សោច អស្សស

អត្តាទំ តេ កវេស្សស្ស កិ   និរត្តំ វិហាញាសិ ។

ន សង្កំ បុត្តា តាណាយ   ន ញាតិ នបិ ពន្ធា

អត្តកេនាធិបទ្ធស្ស   នត្តំ ញាតិស្ស តាណាតា ។

តំ សុត្តា មុនិ នោ វាក្យំ   បវេមំ ជលមជ្ឈកំ

បព្វជិត្តាន ន ជិរំ   អរហត្តំ អថាបុណី ។

ឥទ្ធិស្ស ច វសី ហោមិ   ទិញាយ សោតទាតុយា

បរចិត្តានិ ជាតាមិ   សត្តំ សាសនការិកា ។

---

១ ឧ. រាមន្តិហំ ។ ម. គមេន្តិហំ ។

បដិណ្ណាថេរិយបទាន ទី ១០

កាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីស្គាំងស្គមផង កើតរោគល្បឿងផង ឥត
មានទីពឹង មានចិត្តប្រកបដោយសេចក្តីទុក្ខ លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
ដើរចេញទៅអំពីទីនេះ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គជាសារថី
របស់ប្រជាជន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ចំ-
ពោះខ្ញុំថា នាងចូរកុំសោកស្តាយចំពោះកូនទាំងឡាយឡើយ
ចូរនាងស្រស់ស្រាយឡើង ចូរនាងស្វែងរកខ្លួនរបស់នាងវិញ
នាងព្រួយឥតប្រយោជន៍សោះទេ ។ កូនទាំងឡាយពឹងពុំបាន
ញាតិក៏ពឹងពុំបាន ទាំងនៅពេលក្រីពឹងពុំបាន បុគ្គលដែលត្រូវ
សេចក្តីស្លាប់គ្របសង្កត់ ទីពឹងចំពោះញាតិពុំបានឡើយ ។
លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះវាចានោះរបស់ព្រះមុនី ក៏បាននូវផលទី ១
ខ្ញុំបួសមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ។ ខ្ញុំជា
អ្នកស្ងាត់ក្នុងប្តូរផង ក្នុងសោតពាក្យជាទិព្វផង ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាម
សាសនានៃព្រះសាស្តា រមែងដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដ៏ទៃផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
ខេបេត្តា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុទិច្ចលា ។
តតោហំ វិនយំ សព្វំ	សន្តិកេ សព្វទស្សនោ
ឧក្កហី សព្វវិទ្ធារំ	ព្យាហរី ច យថាតមំ ។
ជិនោ តស្មី គុណោ គុដ្ឋោ	ឯតទក្កេ វេបេសិ មំ
អក្កំ វិនយធារំទំ	បដាចារាវ ឯកិកា ។
បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
ឌីហិតោ ករុកោ ភារោ	កវនេត្តិ សម្មហតា ។
យស្ស អត្តាយ បព្វជិតា	អការស្មា អនការយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនក្កយោ ។
កិលេសា ឈាមិតា មហ្មំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំជា
 ភិក្ខុនិវាសិស្តទ្រង់មានមន្ទិល ព្រោះបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង
 ឲ្យអស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានរៀនវិន័យទាំងអស់
 ក្នុងសំណាក របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គឃើញហេតុទាំងអស់ផង
 ខ្ញុំឆ្ងាយដោះស្រាយ នូវសេចក្តីពិស្តារគ្រប់យ៉ាងតាមពិតផង ។
 ព្រះជិនស្រីត្រេកអរ ចំពោះគុណនោះ ហើយតាំងខ្ញុំក្នុងទីជា
 ឯកទគ្គៈថា នាងបដាចារា ជាភិក្ខុនិវាសិក ប្រសើរជាងពួកភិក្ខុនិ
 វាសិកទ្រង់វិន័យ ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបាន
 ដាក់ចេញហើយ គណ្តាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបាន
 តាស់រំលើងចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍ គឺគុណធម៌
 នោះរបស់ខ្ញុំ ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងពួង ខ្ញុំក៏បាន
 សម្រេចហើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 ភពទាំងអស់ ខ្ញុំតាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ដាច់នូវទន្ទឹង ។

ឧទ្ធរណ៍

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាប ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា បដាចារា កិក្ខុនី ឥមា តាថា-

យោ អកាសិត្តាតិ ។

បដិចារាចេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ធរណ៍

ឯកុទោសថិកា ចេវ សលទ្កោ ចាថ មោទកា(១)
 ឯកាសថា បញ្ចទីទា(២) នទ្កមាលី ច តោតមី ។
 ខេមា ឧប្បលវល្លា ច បដាចារា ច កិក្ខុនី
 តាថាសតានិ បញ្ចេវ នវ ចាថ តទុត្តរិ(៣) ។

ឯកុទោសថិកោ ទុតិយោ ។

---

១ ឧ. ម. សលទ្កោ ច តិមោទកា ។ ម. សទ្កុលា ច តិមោទកី ។ ២ ឧ. ម. ឯកាសថា ច បញ្ចទីទា ។ ៣ ឧ. ម. ឯកាសថា ច បញ្ចេវ ។

ឧទាន

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបដាចារាជកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាពទាំង
 នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បដាចារាជវិយាបទាន ។

ឧទាន

ឯកុរុបាសថិការថេរិយាបទាន ១ សឡុលបុប្ផិការថេរិយាបទាន
 ១ មោទកទាយិការថេរិយាបទាន ១ ឯកាសនទាយិការថេរិយាប-
 ទាន ១ បញ្ចទីបទាយិការថេរិយាបទាន ១ នឡមាលិការថេរិ-
 យាបទាន ១ បដាបតិគោតមីថេរិយាបទាន ១ ខេមាថេរិ-
 យាបទាន ១ ឧប្បុលវណ្ណាថេរិយាបទាន ១ បដាចារាជថេរិ-
 យាបទាន ១ មានភាថា ៥០៧ ភាវា ។

ចប់ ឯកុរុបាសថិវិគ្គ ទី ២ ។

តតិយោ កុណ្ណាលកេសវិត្តោ

បឋមំ កុណ្ណាលកេសីលើរិយាបទានំ

(២០) បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ
 វតោ សតសហស្សម្ពំ កេច្ឆេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ ។
 តនាហំ ហំសវតិយំ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុំ^(១)
 នាធារតនបដ្ឋោតេ មហាសុខសមប្បតា ។
 ឧបេត្វា តំ មហារីរំ អស្សោសី ធម្មមុត្តមំ^(២)
 តតោ ជាតប្បសាទាហំ ឧបេសី សវណំ ជិនំ ។
 តនា មហាការុណិកោ បទុមុត្តរនាយកោ
 ឱប្បាភិញ្ញានមគ្គនិ^(៣) វេបយិ^(៤) ភិក្ខុនី សុភំ ។
 តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា នានំ នត្វា មហេសិវោ
 និបត្តុ សិរសា ចារេន តំ វានំ អភិបត្តយី ។

---

១ ឧ. ម. អហុំ ។ ២ ឧ. ម. ធម្មទេសនំ ។ ៣ ឧ. វិប្បាភិញ្ញានមគ្គត្ថេ ។ ៤ ឧ. បឋមសី ។
 ម. ចិបេសី ។

កុណ្ណាលកោសលវិគ្គ ទី ៣

កុណ្ណាលកោសលីបិយោបទាន ទី ១

(២១) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គដល់នូវ
 ត្រ័យនៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកប្បទិ
 មួយសែន អំពីកទុកប្បនេះ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូល
 នៃសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងហង្សវតី ជាគ្រកូលរុងរឿងដោយរតនវត្ថុ
 ផ្សេង ។ ខ្ញុំជាស្រីស្តាប់ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខច្រើនប្រការ ។
 ខ្ញុំចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជាមហាវិរបុរសអង្គនោះ ហើយបានស្តាប់
 ធម៌ដ៏ទុក្ខម លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើងហើយ
 បានដល់ព្រះជិនស្រីជាទីពឹង ។ ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះពុទ្ធជា
 នាយក ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ប្រកបដោយមហាករុណា ទ្រង់តាំង
 សុភាគិកុនី ថាជាគិកុនីប្រសើរជាងពួកគិកុនី ដែលគ្រាស្រីដឹង
 ឆាប់ហ័ស ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធហោរនោះហើយ ខ្ញុំមាន
 សេចក្តីរីករាយ បានថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាមហាសី ហើយ
 ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

បឋមំ កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទានំ

អនុមោទិ មហារីពោ កន្ថេ យន្តេភិបត្តិតំ

សមិជ្ឈិស្សតិ តំ សត្វំ សុខិនំ ហោហិ និព្វតា ។

សតសហស្សេ ឥតោ កាយ្យ ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ

កោតមោ ធាម ធាមេន សត្វា លោកេ ភវិស្សតិ។

តស្ស ធម្មេសុ ធាយាទា ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា

កន្ថា កុណ្ណាលកេសាតិ ហេស្សតិ សត្តសារីកា។

តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច

ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តារត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

តតោ ចុតា យាមមកំ តតោហំ តុសិតំ កតា

តតោ ច និម្មានតី វសវត្តិប្បំ កតា ។

កុណ្ណាលកេសីថេរិយោបទាន ទី ១

ព្រះពុទ្ធជាមហាវិរបុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាងដ៏
 ចម្រើន តំណែងណា ដែលនាងប្រាថ្នាហើយ តំណែង
 ទាំងអស់នោះ នឹងសម្រេចពុំខាន ចូរនាងបានសេចក្តីសុខ
 រំលត់ទុក្ខចុះ ។ ក្នុងកប្បជ័យយសៃន អំពីកប្បនេះ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឈ្មោះ
 ឧក្កាកៈ នឹងកើតឡើងក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាញាតិ
 ក្នុងធម៌របស់ព្រះសាស្តាអង្គនោះ ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត ជា
 សារីកានៃព្រះសាស្តា ឈ្មោះនាងកុណ្ណាលកេសីដ៏ចម្រើន ។

ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុក
 នូវវេចនានោះផង ខ្ញុំលះបង់ពងកាយជាវរបស់មនុស្សហើយ
 បានទៅកើតក្នុងឋានភារីត្ថីន្ស ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកឋានភារីត្ថីន្ស
 នោះ ទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ ច្បាតចាកឋានយាមៈនោះ បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ច្បាតចាកឋានតុសិតនោះ ក៏បានទៅ
 កើតក្នុងឋាននិម្មានតី រួចទៅកើតក្នុងបរនិម្មិតវសវត្ថីបូរី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
តត្ថ តត្ថវ រាជ្ជនំ	មហោសិក្ខមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សសុ	រាជ្ជនំ ចក្កវត្តនំ
មណ្ឌលំនព្វ រាជ្ជនំ	មហោសិក្ខមការយី ។
សម្មត្ថំ អនុកោត្តាន	ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
សព្វត្ថ សុខិតា ហត្ថា	នេកកប្បេសុ សំសរី ។
ឥមម្មិ ភទ្ទកេ កប្បេ	ព្រហ្មពន្ធិ មហាយសោ
កស្សហោ ឆាម ឆាមេន	ឧប្បជ្ជិ វន្តនំ វរោ ។
ឧបដ្ឋាកោ មហោសិស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជា តិក្កំ ឆាម	ពារាណសិប្បត្ថមេ ។
តស្ស ដីតា ចតុត្ថាសី	ភិក្ខុទាសិកិ(១) វិស្សតា
ធម្មំ សុត្ថា ជិនក្កស្ស	បព្វជ្ជិ សមរោចយី ។

១ ខ. វិក្កុទាយិកិ ។ ម. វិក្កុទាយិកិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសីរបស់ស្តេចទាំង
 ឡាយ ក្នុងទីនោះ ។ ព្រោះអាទិសង្ឃនៃបុព្វកម្មនោះឯង ។
 ខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះ ហើយបានមកកើតក្នុងមនុស្សលោក
 បាននូវភាពជាមហេសី របស់ស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង
 របស់ស្តេចក្នុងមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំបាននូវសម្បត្តិ
 ក្នុងទេវលោកផង ក្នុងមនុស្សលោកផង ហើយជាស្រីដល់
 នូវសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង អន្តរាលទៅក្នុងកប្បជ័យច្រើន ។
 ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកសូប្រះ ព្រះអង្គមានវេទិត្យជ័យច្រើន មាន
 យសច្រើន ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើងក្នុង
 កទ្ធកប្បនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសីព្រះនាម
 កិកី ក្នុងពារាណសីបូរីដ៏ឧត្តម ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន បាន
 ជាទុបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ ខ្ញុំជាធិតាទី ៤ របស់ព្រះ
 រាជាក្នុងនោះ ដែលប្រាកដថាភិក្ខុទាសី បានស្តាប់ធម៌របស់
 ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយក៏ពេញចិត្តចំពោះបព្វជ្ជា ។

បឋមំ កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទំ

អនុជានិ ន លោ តាលោ អកាវេវ វតទា មយំ

វិសំ វស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អតន្តិតា ។

កោមារិត្រហ្មចរិយំ រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា

ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ដ៏តរោ ។

សមណី សមណាកុត្តា ច ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនាសិកា(១)

ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា(២)។

ខេមា ឧប្បលវល្លា ច បដាបារា អហន្តនា

កិសាកោតមី ធម្មទិញ្ញា វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណិដិហិ ច

ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ ។

បច្ឆមេ ច កវេទានិ កិរិព្វជប្បវត្តមេ

ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ដ៏តេ យទាហំ យោព្វនេ បិតា ។

១ ឧ. ភិក្ខុទាយិកា ។ ម. ភិក្ខុទាយិកា ។ ២ ឧ. ម. សង្ឃទាយិកា ។

កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១

ព្រះបិតាយើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាតឲ្យប្អូនទេ កាលនោះ យើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយសម្រាប់កុមារី
 អស់ពីរម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ។ យើងជាព្រះរាជធីតា ៧ នាក់ ជា
 កញ្ញាបិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ក្រេកអររីករាយ ក្នុងការបម្រើ
 ព្រះពុទ្ធ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុ-
 ទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ នាងសង្ឃទាសិកា ជា
 គំរប់ប្រាំពីរ ។ កាលនោះ (ព្រះរាជធីតាទាំង ៧ នាក់នោះ
 ចេរិលវីធិមក) បានជានាងខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដា-
 ចារា ១ ខ្ញុំ ១ ភិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជា
 គំរប់ប្រាំពីរ ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំបានធ្វើល្អនោះផង ដោយ
 ការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជា
 របស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាំង ។ ឥឡូវ
 នេះ ដល់មកបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូលសេដ្ឋីស្តុកស្តម្ភ
 ក្នុងបូជីវត្តម ឈ្មោះគិរិព្វជៈ បិតានៅក្នុងវ័យដ៏ចម្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចោរំ វេទន្តំ និយ្យន្តំ	ទិស្វា រត្តា តហី អហំ
បិតា មេ តំ សហស្សេន	មោចយិត្វា វេទា តតោ ។
អនាសិ តស្ស មំ តាតោ	វិទិត្វាន មនំ មម
តស្សា បាមាសិ វិស្សដ្ឋា	អតិវ ទយិតា ហិតា ។
សោ មេ ក្ខុសនលោកេន	ពលី បច្ឆាហរំ ^(១) ទិសោ
ចោរឃ្មុនាតំ នេត្វាន	បព្វតេ ចេតយិ វេទំ ។
តនាហំ បណាមិត្វាន	សត្តកំ សុកតញ្ជលី
រត្តន្តំ អត្តនោ ចាលំ	ឥមំ វេចនមព្រាវី ។
ឥនំ សុវណ្ណកាយុរំ ^(២)	មុត្តា វេទ្យុរិយា ពហូ
សត្វំ ^(៣) ហរស្ស កន្តន្តេ	មញ្ច ធាសីតិ សាវយ ។
ឌុរោបយស្ស កល្យាណិ	មា ពាឡំ បរិទេវសិ ^(៤)
ច ចាហំ អភិជាតាមិ	អហន្តា វេទមាកតំ ^(៥) ។

---

១ ឱ. មាលបច្ឆាហតំ ។ ម. ពលីមជ្ឈិសយោ ។ ២ ឱ ម. សុវណ្ណកាយុរំ ។ ៣ ឱ. សត្វំ ។ ៤ ឱ. មា ពហុំ បរិទេវយិ ។ ៥ ឱ. ម. ធនមារតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំឃើញនូវចោរដែលគេកំពុងបណ្តើរ យកទៅដើម្បីសម្លាប់
 ហើយស្រឡាញ់ចំពោះចោរនោះ លំដាប់នោះ បិតារបស់ខ្ញុំ
 ដោះចោរនោះ ចេញអំពីទោសដែលត្រូវសម្លាប់ ដោយកហា-
 បណៈមួយពាន់ ។ បិតាបានឲ្យខ្ញុំទៅចោរនោះ ព្រោះដឹង
 ច្បាស់នូវចិត្តខ្ញុំ ខ្លួនខ្ញុំជាស្រីឥតរង្ស៊ីស ជាអ្នកអាណិតអនុ-
 គ្រោះក្រៃពេក ចំពោះចោរនោះ ។ ឯចោរនោះ នាំមកនូវ
 គ្រឿងបូជា ហើយនាំខ្ញុំទៅកាន់ជ្រោះ សម្រាប់ទំលាក់ចោរ
 ហើយគិតសម្លាប់ខ្ញុំ លើក្នុង ដោយសេចក្តីចង់បាននូវគ្រឿង
 ប្រដាប់របស់ខ្ញុំ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំធ្វើអញ្ជូលដីល្អ ប្រណម្យ
 ចំពោះចោរ ឈ្មោះសត្តកៈ រក្សានូវជីវិតរបស់ខ្លួនទុកសិន
 ហើយពោលពាក្យនេះថា បពិត្រអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចូរនាំ
 យកនូវសង្ហាជារិការនៃមាស ព្រមទាំងកែវមុត្តា កែវពៃឡូរ្យ
 ដ៏ច្រើន ទាំងអស់នេះទៅចុះ រួចសូមឲ្យអ្នកប្រាប់គេឲ្យដឹងថា
 ខ្ញុំជាទាសីចុះ ។ ម្ចាស់នាងកល្យាណី នាងចូរដាក់នូវគ្រឿង
 ប្រដាប់ មកឲ្យអញចុះ នាងកុំខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងឡើយ អញមិន
 ដែលថាមិនសម្លាប់ នូវមនុស្សដែលមកក្នុងព្រៃសោះទេ ។

បឋមំ កុណ្ណលកេសីថេរិយាបទានំ

យតោ សរាមិ អត្តានិ	យតោ បត្តោសិ វិញ្ញាតិ
ន ចាហំ អភិជានាមិ	អញ្ញំ បិយតរិ តយា ។
ឯហិ តំ ឧបកុយ្ហិស្សំ ^(១)	កត្វាន តំ បទត្តិណំ
តំ វជ្ជាមិ វុន នត្តិ ^(២)	មម តុយ្ហញ្ច សន្តមោ ។
ន ហិ សព្វេសុ ម៉ានេសុ	បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
ឥត្តិបិ បណ្ឌិតា ហោតិ	តត្ត តត្ត វិបក្ខណា ។
ន ហិ សព្វេសុ ម៉ានេសុ	បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
ឥត្តិបិ បណ្ឌិតា ហោតិ	លហំ អត្តំ វិច្ឆិតា ^(៣) ។
លក្សញ្ច វត ខិប្បញ្ច	នេកត្ត សមចេតយិ
ចិត្តបណ្ណាយតានេ ^(៤)	តទាហំ សត្តកំ វជ្ជិ ។

---

១ ឧ. ម. ឧបកុយ្ហិស្សំ ។ ២ ឧ. ម. ន បទតិ បុតោ អត្តិ ។ ៣ ឧ. ម. អត្តវិច្ឆិកា ។
 ៤ ឧ. មិពំ បុណ្ណាយ តេសេវិ ។

កុណ្ណាលកេសីថេរីហោបទាន ទី ១

អញ្ជើញករកមើលនូវខ្លួនអញ ចាប់តាំងពីអញដល់នូវភាពជាអ្នក
ដឹងត្រឹមត្រូវ អញមិនដែលស្គាល់អ្នកដទៃទ្រង់ជាទីស្រឡាញ់ជាង
នាងឡើយ ។ អ្នកចូរមកនេះ ខ្ញុំនឹងបានកៀកកើយអ្នកសិន
ហើយសូមធ្វើប្រទេក្សិណអ្នក ថ្វាយបង្គំអ្នក ព្រោះថាការរួបរួម
គ្នារវាងខ្ញុំនឹងអ្នកមិនមានទៀតទេ ។ (ទេវតាពាលថា) ប្រុស
មិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិត ក្នុងហេតុទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រី
សោះ តែជាអ្នកមានទុបាយវាងវៃ ក្នុងហេតុនោះៗ ក៏ឈ្មោះ
ថាបណ្ឌិតបាន ។ ប្រុសមិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិត ក្នុងហេតុ
ទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រីសោះ តែជាអ្នកគិតឃើញនូវប្រយោជន៍
រហ័ស ក៏ឈ្មោះថាបណ្ឌិតដែរ ។ បុគ្គលណា ត្រិះរិះឃើញ
នូវប្រយោជន៍ច្រើនដ៏រហ័សផង ធ្លាប់ផង ដូចជាបុគ្គលកាល
ឃើញតាមហេតុនៃសំបុត្រ ឬតម្រាងវិចិត្រ បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះបណ្ឌិត គ្រានោះ ខ្ញុំបានសម្លាប់នូវចោរឈ្មោះសត្តកៈ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យោ ច ឧប្បតិភំ អត្ថំ	ន ទិប្បំ អនុពុជ្ឈតិ
សោ ហពាតេ មន្ទមតិ	នោហេវ ភិរិកត្តវេ ។
យោ ច ឧប្បតិភំ អត្ថំ	ទិប្បមេវ និពោជតិ
មុត្តតេ សត្តសម្ពាណា	តនាហំ សត្តកាយ ថា ។
តនាហំ ចាតយិត្តាន	ភិរិទ្ធកម្មំ សត្តកំ
សន្តិកំ សេតវត្តានំ	ឧបេតា បព្វជី អហំ ។
សណ្ណាសេន ច កេសេ មេ	លុព្វិត្តា សព្វសោ តនា
បព្វជិត្តាន សមយំ	អាចិត្តិសុ និវន្តំ ។
តតោ តំ ឧក្កហិត្តាន	និសីទិត្តាន ឯកិកា
សមយំ តំ វិចិត្តេសី	សុវាមោ ចានុសំ ករំ ។
នំ កយ្ហ សមិបេ មេ	ចាតយិត្តា អបក្កមិ
ទិស្វា និមិត្តំ អលភី	តិជ្ជនំ បុឡ្យវក្កលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បុគ្គលណា មិនយល់តាប់នូវប្រយោជន៍ ដែលកើតឡើង
 ហើយ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមានគំនិតទន់ រមែងទុកព្រួយ
 ដូចជាចោរដែលធ្លាក់ចុះទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ បុគ្គលណា យល់
 ច្បាស់តាប់ នូវប្រយោជន៍ដែលកើតឡើងហើយ បុគ្គលនោះ
 រមែងរួចអំពីការចង្អៀតដោយសត្រូវ ដូចជាខ្លួនខ្ញុំរួចចាកបុរស
 ឈ្មោះសត្តកៈ ក្នុងកាលនោះឯង ។ ខ្ញុំបានបុរសឈ្មោះ
 សត្តកៈ ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ រួចហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ពួក
 តាបស អ្នកស្ងៀកពាក់សំពត់សហើយបួស ។ ក្នុងកាលនោះ
 ខ្ញុំទុកសក់របស់ខ្ញុំដោយចន្ទាស ដោយប្រការទាំងពួងហើយ
 ទើបបួស ពួកតាបសក៏ប្រាប់នូវលទ្ធផលមានចន្លោះឡើយ ។
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំរៀននូវលទ្ធិនោះ ហើយអង្គុយតែម្នាក់ឯង
 គិតនូវលទ្ធិនោះ (តាប់ចួន) ឆ្លែកតាំងយកដែរបស់មនុស្ស ។
 ឆ្លែកតាំងដែរបស់មនុស្ស ដែលដាច់មកទំលាក់ចោល ក្នុងទីជិតខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ខ្ញុំបានឃើញហើយ ក៏បាននូវនិមិត្ត
 ចំពោះត្រកូលនៃជនដែលបិតនៅ (ក្នុងសាកសពនោះ) ។

បឋមំ កុណ្ណាលកេសីចេរិយបទានំ

តតោ ឧដ្ឋាយ សំរិតា	អាប្បញ្ញំ សហធម្មកេ
តេ អរោច្ឆំ វជានន្តិ	តំ អត្ថំ សក្យកិក្ខុរោ ។
សាហំ តមត្ថំ ប្បញ្ញស្សំ	ឧបេត្វា ពុទ្ធសារកេ
តេ មមាណាយ កង្ខសុ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ ។
សោ មេ ធម្មមនេសេសិ	ឧបាយតននតុយោ
អសុកានិក្ខំ ទុក្ខាតិ	អនត្តាតិ ច ហាយកោ ។
តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាហំ	ធម្មចក្កំ វិសោធយី
តតោ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា	បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទំ ។
អាយាចិតោ(១) តទា អាហ ឃហិ កទ្កតិ ហាយកោ	
តទាហំ ឧបសម្បជ្ជា	បរិត្តំ តោយមទ្កសំ ។
បាទបក្ខាលនេនាហំ	ញត្វា សឧទយព្វយំ
តថា សព្វេបិ សង្ខារា	តតិ សំចិន្ទយី(២) តទា ។

១ ឧ. អាយាចិតោ ។ ២ ឧ. តតិ សព្វន្តិយី ។ ម. ត្តិទិសំ ចិន្ទយី ។

កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១

លំដាប់នោះ ខ្ញុំតក់ស្លុត ហើយក្រោកទៅសួរពួកសហធម្មិក
 ឯពួកសហធម្មិកទាំងនោះប្រាប់ថា ពួកភិក្ខុជាសក្យបុត្រ ទើប
 ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីនោះបាន ។ ខ្ញុំនោះបានចូលទៅរកពួក
 សាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយសួរសេចក្តីនោះ ពួកសាវ័កទាំង
 នោះ ក៏នាំខ្ញុំទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ ។
 ព្រះពុទ្ធជានាយកនោះ ទ្រង់សម្តែងនូវព្រះធម៌ ចំពោះខ្ញុំថា
 ខន្ធ អាយតនៈ ធាតុ ជាធម្មជាតិមិនស្អាតផង មិនទៀងផង
 ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌របស់ព្រះ
 អង្គហើយ បានជម្រះធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល លំដាប់នោះ
 ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់នូវព្រះសុទ្ធម្មហើយ ក៏សូមនូវបព្វជានិងឧប្ប-
 សម្បទា ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជានាយក ដែលខ្ញុំ
 សូមហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន នាងចូរ
 មកចុះ កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានឧប្បសម្បទា ហើយបានឃើញ
 ទឹកបន្តិច ។ ខ្ញុំដឹងនូវរូបប្រកបដោយការកើតឡើង និង
 ការស្លូតទៅ ដោយគ្រាន់តែលាងជើង ហើយគិតក្នុងកាល
 នោះថា សង្ខទាំងឡាយទាំងពួង មានសភាពដូចគ្នា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ធិត្តំ វិមុត្តិ មេ	អនុបាទាយ សព្វសោ
ឱប្បាភិញ្ញានមក្កម្មេ	តនា បញ្ញាបយិ ជិនោ ។
ឥន្ទ្រិស្ស ច វសី ហោមិ	ទិញ្ញាយ សោតនាតុយា
បរចិត្តានិ ជាតាមិ	សត្តសាស នការិកា(១)។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ(២)	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
ខេបេត្តា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុនិម្មណា ។
បរិចិណ្ណោ មយោ សត្តោ	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
ទំហិតោ ករុកោ វារោ	កវនេត្តិ សម្មហតា ។
យស្សត្តាយ បព្វជិតា	អការស្មា អនការិយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនក្ខយោ ។
អត្តធម្មនិរត្តិស្ស	បជិកាណោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ មេ វិបុលំ(៣) ស្សន្តិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។

---

១ ម. សត្តសាសនការិកាតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិតិ ឥមេ យហំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ. ម. វិបលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លំដាប់នោះ ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈ ព្រោះមិន
 ប្រកាន់ដោយប្រការទាំងពួង គ្រោះនោះ ព្រះដ៏នស្រីទ្រង់តាំង
 ខ្ញុំជា ប្រសើរលើសជាងពួកភិក្ខុនិ ដែលត្រាស់ដឹងឆាប់ហើស
 ខ្ញុំជាស្រីស្ងាត់ក្នុងបុព្វទាំងឡាយផង ក្នុងសោតនាគុជាទិព្វផង
 ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ដ៏នឡូចិត្តនៃបុគ្គល
 ដទៃផង ។ ខ្ញុំដ៏នឡូបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វបក្ខខ្ញុំបានជំរះហើយ
 ខ្ញុំជាភិក្ខុនិបរិសុទ្ធមិនមានមន្ទិល ព្រោះញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង
 ឲ្យអស់ហើយ ។ ព្រះសាស្តាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ ទាំង
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំជាក
 ចេញហើយ គណ្តាជាគ្រឿងនាំទៅកាន់កពប្បិ ខ្ញុំតាសវរលើង
 ចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រ
 យោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍គុណធម៌នោះរបស់ខ្ញុំ
 ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។
 ញាណរបស់ខ្ញុំ ដ៏ទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ត ធម៌ និរត្តិ និង
 បដិភាណក៏ដូចគ្នា ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ ។

ទុតិយំ កិសោគោតមីបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវ សព្វេ សម្មហតា

នាភី ពុទ្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ភទ្កា កុណ្ណាលកេសា ភិក្ខុដិ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុណ្ណាលកេសីបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

ទុតិយំ កិសោគោតមីបើរិយាបទានំ

[២២] បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ កេហ្មេ ឧប្បដ្ឋិ នាយកោ ។

កិលោតមីបើរិយាបទាន ទី ២

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 គាត់រំលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ដាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុណ្ណាលកេសីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុណ្ណាលកេសីបើរិយាបទាន ។

កិលោតមីបើរិយាបទាន ទី ២

(២២) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់
 នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើត
 ឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែន គិតអំពីកទ្ធកប្បនេះទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា អពាតេ កុលេ ញ
ឧបេត្តា នំ នវរំ	សវណំ សមុចាភមី ។
ធម្មញ្ញ តស្ស អស្សោសី	ចតុស្កប្បសញ្ញានំ
មជ្ជរំ បរមស្សានិ	ចិត្តសន្តិសុខាវហំ ។
តទាបិ(១) ភិក្ខុនី ដំរោ(២)	ល្អៗចំរោជារិកំ
វេបេន្តោ ឯតទគម្ម នហំ	វណ្ណាយិ បុរិសុត្តមោ ។
ជនេត្តានប្បកំ បតី	សុត្តា ភិក្ខុនិយា កុណំ
ការំ កត្តាន ពុទ្ធស្ស	យថាសន្តិ យថាពលំ ។
និបច្ច មុនិដំរនំ	នំ ហំនំ អភិបត្តយី
តទានុមោទិ សម្ពុទ្ធោ	ហំនណាកាយ ជាយកោ ។
សតសហស្សេ តតោ កកប្ប	ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ
កោតមោ ជាម ជាមេន សត្តា	លោកេ ភវិស្សនិ ។

១ ឧ. កថា ។ ម. តតា ៣ ។ ២ ឧ. ម. វិរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូលមួយ នៅក្នុងក្រុងហង់ស្រីតី បាន
 ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ប្រសើរជាងនរ-
 ជននោះ ហើយយកព្រះអង្គជាទីពឹង ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ធម៌ដ៏
 ពិរោះរបស់ព្រះអង្គ ជាធម៌ប្រកបដោយសច្ចៈ ៤ មានអាទិ-
 សង្ស័យក្រែរលង នាំមកនូវសេចក្តីស្ងប់និងសេចក្តីសុខ ក្នុង
 ចិត្ត ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាបុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
 ទ្រង់សរសើរតាំងភិក្ខុនី អ្នកទ្រទ្រង់ចរិវដ៏សៅហ្មង ក្នុងទីជា
 ឯតទគ្គៈ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងបីតិមានប្រមាណច្រើនឲ្យកើត ស្តាប់នូវ
 គុណនៃភិក្ខុនី ខ្ញុំធ្វើនូវគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះពុទ្ធ តាមគួរ
 ដល់សេចក្តីអង់អាច តាមគួរដល់កម្លាំង ។ ខ្ញុំបានក្រាបចុះ
 ជិតព្រះអង្គ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានប្រាជ្ញាខ្លាំងខ្លះនោះ ហើយ
 ប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ កាលនោះ ព្រះសម្តែង ជានាយក
 ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះការបាននូវតំណែងនោះថា ក្នុងកប្ប
 ទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម
 ទ្រង់កើតក្នុងឥក្កាក្រកូល នឹងត្រាស់ឡើង ក្នុងលោក ។

ទុតិយំ កិសាភោតមីចេវិយាបទានំ

តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឱវសា ធម្មនិម្មិតា
 កិសាភោតមិ នាម នាមេន ហេស្សតិ សត្តសារីកា ។
 តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា យាវជីវំ តទា ជិនំ
 មេត្តចិត្តា បរិចរី បច្ចុយេហិ វិនាយកំ ។
 តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្តសំ អកញ្ញហំ
 ឥមម្ហំ កទ្ធកេ កប្ប ព្រហ្មពន្ធិ មហាយសោ
 កស្សទោ នាម នាមេន ឧប្បជ្ឈិ វទតំ វរោ ។
 ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ
 កាសិរាជា កិកិ នាម ពារាណសិបុរត្ថមេ ។
 បញ្ចមី តស្ស ដីតាហំ(១) ធម្មា នាមេន វិស្សតា
 ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស បព្វជ្ឈិ សមរោចយី ។

---

១ ឱ. ម. ជីវាសំ ។

កិសាគោតមីបេរិយាបទាន ទី ២

នាងនេះនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះគោតម
នោះ ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសារិកានៃព្រះសាស្តា
មានឈ្មោះថាកិសាគោតមី ។ កាលនោះ ខ្ញុំស្តាប់នូវពុទ្ធ-
ព្យាករណ៍នោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បាន
បម្រើព្រះជិនស្រីជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាប
ដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
ការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់
មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតារាវត្តិន្យ ។ ព្រះពុទ្ធ
ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ មាននៅពន្យឺដ៏ប្រសើរ មានយសធំ
ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងហើយ ក្នុង
ភូមិកប្បនេះ ។ កាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះ
នាមកិក៏ ព្រះអង្គជាធំជាងនរាជន ក្នុងក្រុងពារាណសីដ៏ទុក្ខម
ទ្រង់ជាទុបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ។
ខ្ញុំជាធីតាទី ៥ នៃព្រះរាជានោះ មានឈ្មោះប្រាកដថាធម្មា
បានស្តាប់ធម៌ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផ្លូវ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

អនុជានំ និទេហោ តាតោ	អតារេវ តទា មយំ
វិសវស្សសហស្សានិ	វិចរិម្ហ អតន្តិតា ^(១) ។
កោមារិត្រហ្មចរិយំ	រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា
ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា	មុទិតា សត្ត ជិតរោ ។
សមណី សមណកុត្តា ច	ភិក្ខុនី ភិក្ខុទានិកា
ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច	សត្តមី សង្ឃទានិកា ។
ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច	បដាចារា ច កុណ្ណាលា
អហញ្ច ធម្មទិដ្ឋា ច	វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។
តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ	ចេតនាបណិជំហិ ច
ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ ។
បច្ឆិមេ ច កវេទានិ	ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ
ទុក្ខតេ អធនេ និចេ	កតា ច សធនំ កុលំ ។
បតិដ្ឋបេត្តាន ^(២) សេសា មេ	ទិស្សនិ អធនា ឥតិ
យទា ច បសុតា អាសី	សព្វេសំ ទយិតា តទា ។

១ ម. អតន្តិកា ។ ២ ឧ. ម. ចតិ បិបេត្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះបិតានៃយើង មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្អូនទេ កាលនោះយើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព័ន្ធត្រហូចរយធម៌ សម្រាប់កុមារី
 អស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ។ យើងជាព្រះរាជធីតា ៧ នាក់ ជាកញ្ញា
 នៃស្តេច បិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ គ្រេកអរ រីករាយ ក្នុងការ
 បម្រើព្រះពុទ្ធ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១
 ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់៧ ។
 (ព្រះរាជធីតា ៧ អង្គនោះ ចេរវិលវឺនមកបានជា) នាងខេមា ១
 ឧប្បលវណ្ណា ១ បជាចារា ១ កុណ្ណលា ១ ខ្ញុំ ១ ធម្មទិដ្ឋា ១
 វិសាខា ជាគំរប់៧ ។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
 ការតម្កល់រូបចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាវរបស់
 មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ។ ឥឡូវនេះ
 មកដល់បច្ច័យកត ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូលសេដ្ឋី ដែលជាអ្នកធ្លាក់ខ្លួន
 កំសត់ឥតទ្រព្យ ជាគ្រកូលទន់ទាបវិញ តែខ្ញុំបានមានប្តីគ្រកូល
 សម្បូណិ ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ជនទាំងឡាយ ដ៏សេស
 វៀរលែងតែប្តីរបស់ខ្ញុំចេញ សុទ្ធតែជាអ្នកឥតទ្រព្យ ខ្ញុំប្រសូត
 កូនក្នុងកាលណា ជនទាំងពួងក៏អាណិតខ្ញុំ ក្នុងកាលនោះ ។

ទុតិយំ កំសាពោតមីថេរិយាបទានំ

យនា សោ តុរុណោ បុត្តោ កោមារកោ^(១) សុខេជ្ជិតា

សថាណាមី កក្កោ មេ តនា យមវសំ កតោ ។

សោកដ្ឋា ជិនវននា អស្សុនេត្តា រុទ្ធមុខា

មតំ កុណាមមាទាយ វិលបន្តំ កមាមហំ ។

តនា ឯកេន សន្និដ្ឋា ឧបេត្តា ភិសក្កតមំ

អវេចំ ទេហិ កេសជំ បុត្តសញ្ញវន្តំ កោ ។

ន វិជ្ជនេ មតា យស្មី កេហេ សិទ្ធត្ថកំ តតោ

អាហារតិ ជិនោ អាហា វិនយោចាយកោវិនោ ។

តនា កមត្តា សាវត្ថំ ន លភី តាទិសំ យំ

កុតោ សិទ្ធត្ថកំ តស្មា តតោ លទ្ធា សតី អហំ ។

១ ឱ. រាទ្ធោ កោមលង្កោ ។ ម. រាទ្រោ កោមលកោ ។

កិសាគោតមីវេរិយាចទាន ទី ២

កាលណា កូនខ្ញុំរបស់ខ្ញុំនោះ ជាកុមារតូច បិតនៅក្នុង
សេចក្តីសុខ ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ ដូចជាជីវិតរបស់ខ្លួន
កាលនោះ កូននោះ ក៏លុះអំណាចនៃសេចក្តីស្លាប់ទៅ ។
ខ្ញុំមានសេចក្តីសោកគ្រប់សង្កត់ មានមុខប្រកបដោយសេចក្តី
ទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មានមាត់យំ ពសាកសព
ដែលស្លាប់នោះ ដើរយំក្នុងភ្នំភ្នំ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានជួប
បុរសម្នាក់ ក៏ចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជាគ្រូពេទ្យដ៏ប្រសើរ ហើយ
ពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គឲ្យឃុំប្រោះកូន
ឲ្យរស់ ។ ព្រះជិនស្រីព្រះអង្គជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងទុបាយនៃ
ការទូន្មាន ទ្រង់ត្រាស់ថា ជនទាំងឡាយដែលស្លាប់ហើយ
មិនមានកងផ្ទះណា ចូរនាងយកគ្រាប់ស្ពៃ អំពីផ្ទះនោះមក
(ឲ្យតថាគត) ។ កាលនោះ ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី រក
មិនបានផ្ទះប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ នឹងរកគ្រាប់ស្ពៃ
អំពីផ្ទះណាបាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏បាននូវស្មារតីឡើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កុណា វំ ធម្មយំ ត្វាន ឧបេសី លោកោយ កំ

ទ្វរតោ ច មមំ ទិស្វា អរោច មទុរស្សរោ ។

យោ ច វស្សសនំ ដីវេ អបស្សំ ឧទយព្វយំ

ឯកាហំ ដីវិតំ សេយ្យោ បស្សតោ ឧទយព្វយំ ។

ន កាមធម្មោ និកមស្ស ធម្មោ

ន ចាបិយំ ឯកកុលស្ស ធម្មោ

សព្វស្ស លោកស្ស សនេវកស្ស

ឯសោវ(១) ធម្មោ យទិទំ អនិច្ចតា ។

សាហំ សុត្វានិមា កថា ធម្មចក្កំ វិសោធយំ

តតោ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា បព្វជី អនការិយំ ។

តថាបិ បព្វជិតា សន្តិ យុញ្ញន្តិ ជិនសាសនេ

ន ចិវេនេវ កាលេន អរហន្តំ អមាប្បណី ។

១ ម. ឯសេវី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចោលនូវសាគសព ហើយចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជា
 លោកនាយក ចំណែកខាងព្រះអង្គមានសម្លេងពីរោះ ទ្រង់
 ទេតឃើញខ្ញុំអំពីចម្ងាយ ហើយត្រាស់ថា បុគ្គលណា កាលមិន
 បានឃើញនូវការកើតនិងការស្ងួតទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) ទេ
 ហើយរស់នៅមួយរយឆ្នាំក៏ដោយ ដីវិតរបស់បុគ្គល អ្នកឃើញ
 នូវការកើតឡើង និងការស្ងួតទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) សូម្បីរស់
 នៅតែមួយថ្ងៃ ក៏ប្រសើរជាង ។

អនិច្ចតាធម៌នេះ នឹងថាជាធម៌សម្រាប់ស្រុកមួយ
 ក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់និគមមួយក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់
 គ្រូកូលមួយក៏ទេ ធម៌នេះឯងសម្រាប់លោក ព្រមទាំង
 ទេវលោកទាំងអស់ ។

ខ្ញុំនោះ បានស្តាប់នូវគាថាទាំងឡាយនេះ ហើយ
 ជម្រះនូវធម៌ច្នៃ គឺសោតាបត្តិមគ្គ លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏ដឹង
 ច្បាស់នូវព្រះសុទ្ធម្ម ហើយចូលទៅកាន់ផ្លូវ ។ លុះខ្ញុំបួស
 រួចហើយ ក៏មានចិត្តស្ងប់ ប្រកបក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី
 អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ។

ទុតិយំ កំសាណោតមិថេរិយាបទានំ

ឥទ្ធិស្ស ច វសី ហោមិ	ទិញាយ សោតទាតុយា
បរចិត្តានិ ជាធាមិ	សត្តសាសនការិកា ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុទិម្ហលា ។
បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
ឌីហិតោ កុរុកោ ភារោ	កវនេត្តិ សម្មហតា ។
យស្សត្តាយ បព្វជិតា	អការស្នា អនការិយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនក្ខយោ ។
អត្តជម្មនិវត្តិស្ស	បដិភាលោ តថេវ ច
ញានំ មេ វិញុលំ សុទ្ធិំ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។
សង្ការកុជា អាហរិត្វា	សុសាធា រថិយាបិ ច
តតោ សង្ឃាដិកំ កត្វា	ល្អំ ធារេមិ ចីវរំ ។
ជិលោ តស្មី កុណា តុដ្ឋា	ល្អៗ ចីវរធារលោ
វេបេសិ ឯតទក្ខមិ	បរិសាស្ស វិលាយកោ ។

កិសោធន៍ចើរិយាបទាន ទី ២

ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើនូវសាសនានៃព្រះសាស្តា ស្អាតក្នុងប្តូរទិព្វទាយ
 ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតនាគុដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹង
 នូវបុព្វេនិវាសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំក៏បានជម្រះហើយ ខ្ញុំបាន
 ញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ទៅ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិន
 មានមន្ទិលសោះឡើយ ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានបម្រើហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបាន
 ដាក់ចុះហើយ គណ្តាដែលជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់កត ខ្ញុំ
 គាស់រលើងចោលហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់
 ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ គឺកិរិយាអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈទាំងពួងនោះ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។ ញាន
 របស់ខ្ញុំ ដ៏ធំទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និងវជិកាណ
 ព្រោះអំណាចនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំនាំសំពត់អំពីគំនរ
 សម្រាមផង អំពីព្រៃសួសានផង អំពីច្រកផង ហើយធ្វើ
 ជាសង្ឃដ៏ ទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏សៅហ្មង ។ ព្រះជិនស្រី ជា
 នាយក ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងគុណរបស់ខ្ញុំ គឺការទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏
 សៅហ្មងនោះ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកទគ្គៈ ក្នុងពួកបរិស័ទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវំ ពុទ្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគនំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ចា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កិសាគោតមី កិក្ខុនំ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តានិ ។

កិសាគោតមីបើរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ធម្មទិដ្ឋាបើរិយាបទានំ

[២៣] បទុមគ្គកេ នាម ជិលោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 ដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរ កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាភូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកិសាគោតមីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កិសាគោតមីថេរិយាបទាន ។

ធម្មទិដ្ឋាបើរិយាបទាន ទី ៣

(២៣) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់
 ដល់នូវគ្រឿងនៃធម៌ទាំងពួង ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក
 ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។

គតិយំ ធម្មទិដ្ឋាថេរិយាបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយា	កុលេ អពាតវេ អហ្ម
បរកម្មំ កវី អាសី	និបកា សីលសំរុតា ។
បទុមត្រស្ស ពុទ្ធស្ស	សុជាតោ អកុសាវកោ
វិហារា អភិទិត្តម្ម	បិណ្ណាចារាយា(១) កច្ឆតិ ។
យដំ កហេត្វា កច្ឆន្តិ	តទា ឧទកហារិកា
តំ ទិស្វា អននី ប្បវិ(២)	បសន្នា សេហិ ចាណិកិ។
បដិក្កហេត្វា តត្រូវ	និសិដ្ឋោ បរិកុញ្ញំ សោ
តតោ នេត្វា តំ កេហំ	អនាសី តស្ស កោជនំ ។
តតោ មេ អយ្យកោ តុដ្ឋោ	អកាសិ(៣) សុណិសំ សកំ
សស្សយា សហ កន្ធាន	សម្ពុទ្ធិ អភិវាទយី ។
តទា សោ ធម្មកដិកំ	ភិក្ខុនី បរិកត្តយំ
វេបេសិ ឯតទកម្មំ	តំ សុត្វា មុទិតា អហំ ។
និមន្តយិត្វា សុកតំ	សសង្ឃំ លោកោយកំ
មហាទានំ ទទិត្វាន	តំ វា និ អភិបត្តយី ។

១ ម. បត្តមាថាយ ។ ២ ឧ. ស្ងប់ ។ ម. ប្ងប់ ។ ៣ ឧ. អារិ ។ ម. អារី ។

ធម្មទិន្នាលើវិយាបទាន ទី ៣

កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមួយ ក្នុងក្រុងហង្សវ្រតី ជាអ្នកធ្វើ
 នូវការងារនៃជនដទៃ ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាជាចាស់ សង្រួមកងសីល ។
 ព្រះថេរវេណ្ណៈសុជាត ជាអគ្គសារីក នៃព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមត្រូវ
 ចេញអំពីវត្តទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ កាលនោះ ខ្ញុំចេញទៅជងទឹក
 កាន់ក្អមដើរទៅ បានឃើញព្រះថេរវេណ្ណៈ ក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 បានប្រគល់និ ដោយវែងរបស់ខ្លួន ។ ព្រះថេរវេណ្ណៈ ទទួលនិ
 ហើយ ក៏គង់ឆាន់ក្នុងទីនោះ លំដាប់នោះ ម្ចាស់របស់ខ្ញុំមាន
 ចិត្តត្រេកអរនឹងខ្ញុំ បានយកខ្ញុំធ្វើជាកូនប្រសាររបស់ខ្លួន ខ្ញុំទៅ
 ជាមួយនឹងមាយាក្មេក ថ្វាយបង្គំព្រះសម្តេច ។ គ្រានោះ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់តាំងភិក្ខុនីមួយរូប ជាធម្មកថិកា អ្នកសម្តែងធម៌ដល់បរិស័ទ
 ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធតម្រាស់នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយខ្លាំង ។ ខ្ញុំនិមន្តព្រះសុគត ជាលោកនាយក ព្រមទាំង
 ភិក្ខុសង្ឃ ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ មំ សុភតោ អាហា យននិទ្ទានិសុស្សរោ(១)

មម្មបដ្ឋាននិរតា សសដ្ឋបរិវេសិកា ។

សទ្ធិម្មសវនេ យុត្តា កុណាវខ្ស័តមាទសា

កន្ថេ ភវស្ស មុទិតា លច្ឆសេនំ(២) បណិដិដលំ ។

សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ

តោតមោ ជាម ជាមេន សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ ។

តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា ឌីរសា ធម្មទិម្មិតា

ធម្មទិដ្ឋានិ ជាមេន ហេស្សតិ សត្តុ សាវិកា ។

នំ សុត្តា មុទិតា ហុត្តា យាវជីវំ មហាមុទី

មេត្តចិត្តា បរិចរី បច្ឆយេហិ វិទាយកំ ។

តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច

ជហិត្តា មាទុសំ ទេហំ តាវត្តិសំ អគញ្ញហំ ។

---

១ ឌ. យននិទ្ទានិសុស្សរោ ។ ម. យននិទ្ទានិសុស្សរោ ។ ២ ឌ. ម. លច្ឆសេ នតិ
ទិស្សតិយេវ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លំដាប់នោះ ព្រះសុត្ត ព្រះអង្គមានសម្លេងវែងរំពងពីរោះ
ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា នាងជាស្រីគ្រេកអរ ក្នុងការបម្រើតថាគត ជា
អ្នកអង្គាសតថាគត ព្រមទាំងកិក្ខុសង្ឃ ។ នាងជាអ្នកប្រកបក្នុង
ការស្តាប់នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានចិត្តចម្រើនដោយគុណ ម្ចាស់នាង
ដឹងចម្រើន នាងចូររីករាយចុះ នាងនឹងបានផលដែលនាងតាំង
ប្រាថ្នានោះ ។ ក្នុងកប្បទិមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះ
នាមគោតម កើតក្នុងត្រកូលក្សត្រឧត្តក្កាភៈ នឹងត្រាស់ឡើង
ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាញាតិ ក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធអង្គនោះ
ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះ
ថាធម្មទិដ្ឋា ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករនោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកប
ដោយមេត្តា បម្រើព្រះមហាមុនី ជានាយក ដោយបច្ច័យ
ទាំងឡាយ ដ៏រាប់ដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
នោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
កាយជាវបសមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ។

គតិយំ ធម្មទិដ្ឋាបើរិយាបកាខំ

ឥមម្ហិ កន្ថុកេ កប្បេ ព្រហ្មតន្ត មហាយសោ

កស្សហោ ឆាម ឆាមេន ឧបជ្ជិ វេទនំ វេរោ ។

ឧបដ្ឋាកោ មហោសិស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ

កាសិរាជា តិក្កិ ឆាម ពារាណសិប្បតមេ ។

ធម្មា តស្ស អហំ ជីតា សុធម្មា ឥតិ វិស្សតា

ធម្មំ សុត្វា ជិនក្កស្ស បព្វជ្ជិ សមរោចយំ ។

អនុជានំ ន លោ តាតោ(១) អតារេវ តទា មយំ

វិសំ វិស្សសហស្សនិ វិចរិម្ហ(២) អតន្តិតា ។

គតិយំ រាណារិ ។

---

១ ម. តានុ ជាតាសិ មំ តាតោ ឥតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. វិចរិម្ហ ។

ធម្មទិន្នាបើរយោបទាន ទី ៣

ព្រះពុទ្ធមានដៅព័ន្ធជីប្រសើរ មានយសធំ ព្រះអង្គប្រសើរ

ជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ កើតឡើងហើយ

ក្នុងកម្ពុជនេះ ។ កាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះ

នាមកកី ជាឥស្សរៈនៃនរៈ ក្នុងក្រុងពារាណសីជំនុំតួម ជា

ទុបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ស្ម័គ្រកុណីធំ ។ ខ្ញុំជាធីតាទី៦

នៃព្រះរាជាអង្គនោះ មានឈ្មោះប្រាកដថាទាន់សុធម្មា បាន

ស្តាប់ធម៌នៃព្រះជិនស្រីជីប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផ្នួស ។

ព្រះបិតារបស់យើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាត កាលនោះ យើងជា

អ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌សម្រាប់កុមារី

អស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំ ក្នុងផ្ទះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កោ មារិព្រហ្ម ចរិយំ	រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា
ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា	មុទិតា សត្ត ជិតរោ ។
សមណំ សមណកុត្តា ច	ភិក្ខុដំ ភិក្ខុនាសិកា
ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច	សត្តមី សង្ឃនាសិកា ។
ខេមា ខុប្បលវណ្ណា ច	បដាទារា ច កុណ្ណាលា
កោតមី ច អហំ ចេវ	វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។
តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ ។
បច្ឆមេ ច ភវេនានិ	ភិវិត្វជប្បតមេ
ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ដីតេ	សព្វកាមសមិទ្ធិនេ ។
យនា រូបកុណ្ណបេតា	បវមេ យោព្វនេ វិតា
តនា បរកុលំ កុណ្ណ	វសី សុខសមប្បិតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ធីតា ៧ អង្គ ជាកញ្ញានៃស្តេច តាំងនៅក្នុងសេចក្តីសុខ គ្រេកអរ
 រីករាយ ក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ គឺនាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១
 ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុពាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃពាសិកា
 ជាតំរប់ ៧ ។ (ធីតា ៧ អង្គនោះ ចេរវិលវិនិមកបានជា) នាង
 ខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ណា ១ គោតមី ១
 ខន្ធ ១ វិសាខា ជាតំរប់ ៧ ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
 នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ។
 ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រូកូលសេដ្ឋី ដ៏ស្តុក
 ស្តម្ភ ក្នុងក្រុងគិរិព្វជៈ ដ៏ឧត្តម អាចសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង
 បាន ។ កាលណា ខ្ញុំប្រកបដោយគុណគឺរូបសម្បត្តិ តាំងនៅ
 ក្នុងបឋមវ័យហើយ កាលនោះឯង ខ្ញុំបានទៅកាន់គ្រូកូលនៃ
 បុរសដទៃ (មានប្តី) ហើយនៅស្តាប់ស្តល់ដោយសេចក្តីសុខ ។

តតិយំ ធម្មទិដ្ឋាថេរិយាបកាមំ

ឧបេត្វា លោកសរណំ	សុណិត្វា ធម្មទេសនំ
អនាតាមដលំ បត្តោ	សាមិកោ មេ សុត្តន្តិមា ។
តនា តំ ^(១) អនុជាទេត្វា	បព្វជី អនុការិយំ
ន ចិវេនេវ កាលេន	អរហន្តំ អនាបុណី ។
តនា ឧបាសកោ សោ មំ	ឧបកត្តិ អប្បន្នេ
កម្ពីរេ និបុណោ បញ្ញោ	តេ សព្វេ ព្យាករី អហំ ។
ជីវោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ឯតទក្ខេ វេបេសិ មំ
ភិក្ខុនី ធម្មកថិកំ	នាញំ បស្សា មិ ឯទិសំ ។
ធម្មទិដ្ឋា យថា ជីវា	ឯវំ ជាថេថ ភិក្ខុវេ
ឯវាហំ បណ្ឌិតា នាម	នាយកេនានុកម្មិតា ។
បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស ភាសនំ
ឡិហិតោ ករុកោ កាពោ	ករុនេត្តំ សម្មហតា ។

១ ឧ. ប. តពហំ ។

ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ទី ៣

ឯស្វាមីរបស់ខ្ញុំនោះមានប្រាជ្ញាល្អ បានចូលទៅកាលព្រះពុទ្ធ
 ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ស្តាប់ធម៌ទេសនាហើយ ក៏បានដល់
 នូវអនាគាតមិផល ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានញ៉ាំងស្វាមីនោះ ឲ្យ
 អនុញ្ញាតហើយ ចូលទៅកាន់ផ្ទះ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន
 ក៏បានដល់ព្រះអរហត្ត ។ កាលនោះ ឧបាសកនោះ ចូល
 មករកខ្ញុំហើយ សួរនូវប្រស្នាទាំងឡាយដ៏ជ្រាលជ្រៅ ខ្ញុំក៏
 បានព្យាករប្រស្នាទាំងអស់នោះ ។ ព្រះជិនស្រីត្រេកអរក្នុង
 គុណនោះហើយ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈថា តថាគតមិន
 ឃើញភិក្ខុនិជាធម្មកថិកាដទៃ ប្រាកដដូចភិក្ខុនិទេឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកយ៉ាងនេះថា
 នាងធម្មទិន្នា ជាអ្នកប្រាជ្ញ ។

ខ្ញុំឈ្មោះថាជាស្រីបណ្ឌិត ដែលព្រះលោកនាយកអនុ-
 គ្រោះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបាន
 បម្រើដោយគោរពហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជា
 គ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានរំលើងចោលហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យស្សត្ថាយ បព្វជិតា	អការស្មា អនការិយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនក្ខយោ ។
ឥន្ទ្រីសុ ច វសី ហោមិ	ទិញាយ សោតនាតុយា
បរចិត្តានិ ជាធាមិ	ពុទ្ធសាសនការិកា(១) ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
ខេមេត្វា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុនិម្មលា ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពុទ្ធនំ ធមត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វតមេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេន វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពុទា ចតស្សេន	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ខ. ម. សុត្តសាសនការិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្លូវ ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រ-
 យោជន៍នោះ គឺការអស់ទៅនៃសំយោនៈដ៏ទាំងពួង ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ ។ ខ្ញុំជាអ្នកស្នាក់ក្នុងបុទ្ធិទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើ
 តាមពុទ្ធសាសនា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតធាតុ
 ដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសនាណា ទិព្វចក្ខុខ្ញុំបានជម្រះ
 ហើយ ខ្ញុំញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ស្អាត មិនមានមន្ទិលសោះឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ
 ខ្ញុំដកបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំតាស់រំលងរំលោលអស់
 ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូច
 ជាមេដឹកកងផ្កាចំនូរទន្លេ ។ ឧៈ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់
 នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

ចតុត្ថំ សកុណបើរិយាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ធម្មទិដ្ឋា ភិក្ខុនិ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ធម្មទិដ្ឋាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ សកុណបើរិយាបទានំ

(២២) បទុត្តរោ នាម ជិវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កប្បេ ឧប្បជ្ជំ នាយកោ ។

ហិតាយ សព្វសត្តានំ សុខាយ វិនិវរោ វរោ

អត្តាយ បុរិសាជញ្ញោ បដិបន្នោ សនេវកេ ។

យសក្កប្បត្តោ សិរិមា កិក្ខុវណ្ណភតោ ជិវោ

ប្បជិវោ សព្វលោកស្ស ទិសា សញ្ញា សុវិស្សតា ។

ឧត្តិយាវិចិកិច្ឆោ សោ វិវិវត្តកម៌កថា

សម្បណ្ណមនស្តប្បោ បត្តោ សម្ពោធម្មត្ថមំ ។

សកុណលើរិយាបទាន ទី ៤

បានឮថា ព្រះធម្មទិដ្ឋានិក្ខិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ធម្មទិដ្ឋាលើរិយាបទាន ។

សកុណលើរិយាបទាន ទី ៤

(២៤) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមទុម្ពត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវគ្រឿយ
នៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទី
មួយសែន អំពីកប្បនេះ ។ ព្រះអង្គប្រសើរ ជាងអ្នកប្រាជ្ញ
ទាំងឡាយ ជាបុរសអាជានេយ្យ ប្រតិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដល់សព្វសត្វ ក្នុង
មនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក ។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ដល់
នូវយសដ៏ប្រសើរ មានសិរី ពេញពោរដោយក្បួនឈ្មោះនិង
សេចក្តីសរសើរ ដែលលោកទាំងពួងបូជាហើយ ប្រាកដក្នុង
ទិសទាំងពួង ។ ព្រះអង្គមានសេចក្តីសន្ស័យត្រង់ហើយ មាន
សេចក្តីឆ្លើងត្រង់លក់នូវបង់ហើយ មានសេចក្តីគ្រិះរិះ ក្នុងព្រះ
ទ័យបរិបូណ៌ហើយ ទ្រង់ដល់នូវសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ទុក្ខម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុប្បន្ទស្ស មគ្គស្ស	ឧប្បាទេតា នរត្តមោ
អនក្ខាតញ្ច អក្ខាសិ	អសញ្ញាតញ្ច សញ្ញនី ។
មគ្គញ្ច ច មគ្គវិទ្ធិ	មគ្គក្លាយី នវាសកោ
មគ្គស្ស ក្កសលោ សត្តា	សារដ៏នំ វុត្តមោ ។
មហា កាវណិកោ ជាដោ(១)	ធម្មំ ទេសេតិ ជាយកោ
និម្មត្តេ កាមបដ្ឋមិ	សមុទ្ធវតិ ចាណិដោ ។
តទាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា ខតិយនន្ទជា
សុវចា សធនា ចាថិ	នយិតា ច សិរីមតិ ។
អានុន្ទស្ស មហារញ្ញោ	ដីតា បរមសោកជា
វេមាតា កកិដី ចាថិ	បទុមុត្តរជាមិដោ ។
រាជកញ្ញាហិ សហិតា	សញ្ញាករណាក្ខសិតា
ឧបកម្ម(២) មហាវិរិ	អស្សោសី ធម្មទេសនំ ។

១ ឧ. ម សុត្តា ។ ២ ម. ឧបាសម្ព ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរជាងនរាជន ទ្រង់ញ៉ាំងមគ្គ ដែលមិនទាន់កើត
 ឲ្យកើតឡើងផង សម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរជាងនរាជន សម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរជាងនរាជន បណ្តុះ
 នូវមគ្គដែលមិនទាន់បណ្តុះផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកអង្គអាច
 ជាងនរាជន ព្រះអង្គប្រាបនូវមគ្គ ត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ប្រាប់នូវមគ្គ
 ជាគ្រូប្រៀនប្រដៅដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងសារថីទាំងឡាយ ។ ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះទ័យករុណាដ៏ធំ ជាទីពឹងនៃសត្វ-
 លោក ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក ទ្រង់សម្រេចធម៌ ស្រោច
 ស្រង់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលមុជចុះក្នុងកក់កកាម ។ កាល
 នោះ ខ្ញុំកើតក្នុងក្រុងហង្សវ្រឹក ឈ្មោះខត្តិយនន្ទា ជាស្រីមានរូប
 ល្អ ប្រកបដោយទ្រព្យ មានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះអ្នកដទៃ
 ជាស្រីមានសិរី ។ ខ្ញុំជាធីតានៃមហាវរាជព្រះនាមអានន្ទ ជាស្រី
 មានលំអដ៏ប្រសើរ ជាប្អូនស្រីមានមាតាផេង្រីត្នា នៃព្រះពុទ្ធ
 ព្រះនាមបធម្មត្រា ។ ខ្ញុំស្មិតស្មាង ដោយគ្រឿងអាករណៈ
 ទាំងពួង ជាមួយនឹងព្រះរាជកញ្ញាទាំងឡាយ ហើយចូលទៅ
 គាល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់មានព្យាយាមធំ ហើយស្តាប់ធម៌ទេសនា ។

បគ្គតំ សកុលាថេរិយាបទានំ

តនា ហិ សោ លោកវិទូ(១)   ភិក្ខុនី ទិព្វចក្ខុកំ
 ចតុបរិសាយ(២) មជ្ឈេ   អកុដ្ឋានេ វេចេសិ តំ ។
 សុណិត្តា តមហំ ហដ្ឋា   នានំ ទត្តាន(៣) សត្តនោ
 ប្បដេត្តាន ច សម្មទ្ធិំ   ទិព្វចក្ខុំ អបត្តយំ ។
 តតោ អវោច មំ សត្តា   នន្ទេ លច្ឆសិ បដ្ឋិតំ
 បទីបធម្មនាណំ   ដលមេតំ សុទិច្ឆិតំ ។
 សតសហស្សេ តតោ កម្មេ ឌីក្កាកកុលសម្ពវេ
 តោតមោ ធាម ធាមេន   សត្តា លោកេ កវិស្សតិ ។
 តស្ស ធម្មេសុ ធាយាណា   ឌីរសា ធម្មទិម្មិតា
 សកុលាតិ ច(៤) ធាមេន   ហោស្សតិ សត្តសាវិកា ។
 តេន កម្មេន សុកតេន   ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ   តាវត្ថសំ អកញ្ញាហំ ។

---

១ ឧ លោកក្ស ។ ម. លោកក្ស ។ ២ ឧ. កិក្ខយំ បរិសា ។ ម. កិក្ខយំ បរិសា ។
 ៣ ម ភិនន្តិត្តាន ។ ៤ ឧ. ម. សកុលា ធាម ។

សកុលាថេរិយាបទាន ទី ៤

គ្រានោះ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់តាំងកិត្តិនោះ
 ដែលមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ក្នុងឋានៈដ៏ប្រសើរ ក្នុងកណ្តាលនៃ
 បរិស័ទ៤៤ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយ ថ្វាយទានដល់ព្រះសាស្តា បូជាព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយ
 ប្រាថ្នានូវទិព្វចក្ខុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់នឹង
 ខ្ញុំថា ម្ចាស់នាងនន្ទា នាងនឹងបានតំណែងដែលនាងប្រាថ្នា
 ឋានៈដែលនាងប្រាថ្នាដោយប្រពៃនេះ ជាផលនៃធម្មទានដូច
 ជាប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា
 ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងឧក្កាកត្រតូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើង
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃ
 ព្រះសាស្តានោះ ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកាព្រះសាស្តា
 មានឈ្មោះថាសកុលា ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
 ជាប់សមនិស្សរម័យ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតារិក្ខិន្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥមម្ហំ កន្តិកេ កប្បេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សោ ឆាម ឆាមេន	ឧប្បជ្ជិ វិនតំ វារោ ។
បរិព្វាជិតិធិ អាសី	តទាហំ ឯកទារិធិ
ភិក្ខាយ វិចារិក្ខាន	អលភី តេលមត្តកំ ។
តេន ធិបំ បដិបេត្វា	ឧបជ្ជិ សព្វសំវរំ
ចេតិយំ ធិបទក្កស្ស	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហិ	តាវត្ថីសំ អកញ្ញាហំ ។
យត្ត យត្តបបដ្ឋាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
សញ្ញលន្តិ(១) មហាធិនា	តត្ត តត្ត(២) កតាយ មេ ។
តិវោក្កុឡំ តិវោសេលំ	សមតិក្កយ បព្វតំ
បស្សាមហំ យទិដ្ឋាមិ	ធិបទានស្ស្ហិទំ ជលំ ។
វិស្សន្តិទយនា ហោមិ	យសសា បជ្ឈលាមហំ
សទ្ធា បញ្ចាវត្ថំ ចេវ	ធិបទានស្ស្ហិទំ ជលំ ។

១ ឧ. សញ្ញន្តិ ។ ២ ឧ. យត្ត ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកសរុបៈ ព្រះអង្គមានរាជ្យព្រះសីហនុ មាន
យសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងក្នុង
ភទ្ទកប្បវេនៈ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបួសជានាងបរិព្វាជិកា ប្រព្រឹត្ត
ម្នាក់ឯង គ្រាប់ទៅដើម្បីកិក្ខុ ហើយបាននូវវត្ថុត្រឹមតែប្រេង
ប៉ុណ្ណោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានអុជប្រទីបដោយប្រេង
នោះ បម្រើព្រះចេតិយប្រសើរសមរម្យជាងចេតិយទាំងពួង
នៃព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងសត្វមានជើងពីរ ។ ដោយកុសលកម្ម
ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំ
លះបង់រាងកាយ ជាប់សមុទ្រហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុង
ឋានតារត្ថិន្យ ។ ដោយផលនៃកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។
ប្រទីបដ៏ធំទាំងឡាយ បំភ្លឺដល់ខ្ញុំដែលនៅក្នុងទីនោះ ។ ។ ខ្ញុំ
ប្រាថ្នារបស់ណា ខ្ញុំឃើញ (របស់នោះ) ច្រូរហូតខាង
ក្រៅជញ្ជាំង ច្រូរហូតខាងក្រៅនៃភ្នំថ្ម នេះជាផលនៃការ
ឲ្យប្រទីប ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានវិភូកស្អាត រុងរឿងដោយយស
មានសុទ្ធ មានប្រាជ្ញា នេះជាផលនៃការឲ្យប្រទីប ។

ចក្ក្គំ សក្កុណបេរិយាបកាមំ

បច្ឆិមេ ច ភវេនានិ	ជាតា វិប្បត្តុលេ អហំ
បហ្មតធនធាញ្ញិ	មុទិតេ រាជប្បជិតេ ។
អហំ សព្វដ្ឋសម្មដ្ឋា	សព្វាករណក្ខសិតា
បុរាប្បវេសេ សុគតំ	វាតទានេ វិតា អហំ ។
ទិស្វា ជលន្តំ យសសា	ទេវមនុស្សសក្កតំ
អនុព្យញ្ញនសម្មន្តំ	លក្ខណោហិ វិក្ខសិតំ ។
ឌុទ្ធកចិត្តា សុមនា	បព្វជ្ជំ សមរោចយំ
ន ចិរេនេវ កាលេន	អរហន្តំ អទាប្បណំ ។
ឥន្ទ្រិស្ម ច វសំ ហោមិ	ទិញាយ សោតនាតុយា
បរចិត្តានិ ជាធាមិ	សត្តសាសនការិកា ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
ខេបេត្វា អាស វ សព្វេ	វិស្សន្តាសី សុទ្ធិម្ពណា ។

សកុណធម៌យាបទាន ទី ៤

ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ច័មកត ខ្ញុំក៏គិតក្នុងគ្រូកូលព្រាហ្មណ៍
 មានទ្រព្យនិងស្រូវច្រើន ជាគ្រូកូលរីករាយ ដែលស្តេចរាប់
 អានបូជាហើយ ។ ខ្ញុំបរិបូណ៌ដោយអវយវៈគ្រប់យ៉ាង ស្អិត
 ស្អាងដោយអាករណៈទាំងពួង ខ្ញុំឈរនៅត្រង់បង្អួច ឃើញ
 ព្រះសុគត ត្រង់ប្រទេសជាទីចូលទៅកាន់បូរី ។ ខ្ញុំឃើញ
 ព្រះពុទ្ធជឿនដោយយស ដែលទៅតានិងមនុស្សធ្វើសក្ការៈ
 ហើយ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយអនុព្យញ្ញនៈ ស្អិតស្អាងដោយ
 លក្ខណៈទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តអវណ្ណតឡើង មានចិត្តល្អ
 ពេញចិត្តនឹងផ្លូវ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដល់ព្រះអរ-
 ហត្ត ។ ខ្ញុំជាអ្នកស្អាតដំនាញ ក្នុងប្លង់ទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើ
 តាមសាសនានៃព្រះសាស្តា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយ
 សោតធាតុដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិព័សញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ
 ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង ឲ្យអស់
 ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិនមានមន្ទិលឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បរិច្ឆេណោ មយោ សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌីហិតោ កុរុកោ ភារោ កវនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្តាយ បព្វជិតា អតារស្មា អនតារិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោ ។

តតោ មហាការុណិកោ ឯតនេត្ត វេបេសិ មំ

ទិព្វចក្កកានំ អត្តា សកុលាតិ នុត្តមោ ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វេត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះសាស្តាខ្ញុំបានបម្រើហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជាគ្រឿង
នាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាក
ផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ
គឺការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។
លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងនរជន ព្រះអង្គប្រកបដោយ
មហាករុណា ទ្រង់តាំងខ្ញុំជាឯកទគ្គៈ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា
នាងសកុលាបេរី ជាភិក្ខុនីប្រសើរផុត ជាងបេរីទាំងឡាយ
ដែលមានទិព្វចក្ខុ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
ព្រោះបានកាត់បំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ ខ្ញុំ
មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ព
ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
បដិសម្ពុទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចមំ នត្តាបើរិយាបទានំ

បដិសម្ព័ន្ធោ ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនដ្ឋិ។

ឥត្តំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សកុលា ភិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សកុលាបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

បញ្ចមំ នត្តាបើរិយាបទានំ

(២៤) បទុមុត្តរោ នាម ជិណោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ពិ កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

ឌុវនកោ វិញ្ញាបកោ តារកោ សព្វហាលិទំ

នេសនាកុសលោ ពុទ្ធា តារេសំ ជននំ ពហំ ។

អនុកម្មកោ ការុណាកោ ហិតេសំ សព្វហាលិទំ

សម្បត្តេ តិត្តិយេ សព្វេ បញ្ចសីលេ បតិដ្ឋហិ ។

នត្តាបើរិយាបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះសកុលាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងខ្យល់តាមទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សកុលាបើរិយាបទាន ។

នត្តាបើរិយាបទាន ទី ៥

(២៥) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវ
 គ្រឿយ នៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កេតខ្សឹង
 កងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ទូន្មាន
 សត្វលោក ញ៉ាំងសត្វលោកឲ្យដឹងច្បាស់ ចម្លងសត្វទាំងពួង
 ឈ្លាសវៃក្នុងទេសនា ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជន ជាច្រើន ឲ្យច្រង
 ហើយ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រកបដោយករុណា
 វិស្វរកទូរិប្រយោជន៍ ដល់សត្វទាំងពួង ទ្រង់ញ៉ាំងតិរិយ
 ទាំងពួង ដែលមកដល់ហើយ ឲ្យតាំងនៅក្នុងសីល ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឃំ ធិរាគុលំ អាសិ	សុញ្ញំ តិគ្គិយេហិ ច
វិចិត្តំ អរហន្តេហិ	វសីភូតេហិ តាធិកិ ។
រតនានុដ្ឋបញ្ញាសំ	ឧក្កតោ សោ មហាមុនិ
បញ្ចនឡិយសង្កាសោ	ទ្ធព្វិសវលក្ខណោ ។
វស្សសតសហស្សានិ	អាយុ វិជ្ជតិ ^(១) តាវនេ
តាវតា តិដ្ឋមាដោ សោ	តារេសិ ជនតំ ពហំ ។
តនាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ
នាណរតនបដ្ឋោតេ	មហាសុខសមប្បិតា ។
ឧបេត្វា តំ មហារិរិ	អស្សោសី ធម្មទេសនំ
អមតំ បរមស្សានំ	បរមត្ថំ និវេទកំ ។
តនា និមន្តយិត្វាន	សសង្ឃំ លោកនាយកំ ^(២)
ទត្វា តស្ស មហានានំ	បសុញ្ញា សេហិ ចាណិកិ។

១ ឧ. តិដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. តិវវន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សីល ៥ ជាវរបស់មិនវិកវវាយ៉ាងនេះ ជាវរបស់សូន្យពួកតិរិយ
 ជាវរបស់ដែលព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានសេចក្តីស្ងាត់
 ជំនាញ ប្រកបដោយតាទិគុណវិចិត្រហើយ ។ ព្រះពុទ្ធព្រះ
 នាមបុគ្គលនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញធំ មានកំពស់ ៥៨ ហត្ថ មាន
 ទ្រង់ព្រាយដូចចតិយមាស មានលក្ខណៈ ៣២ ដ៏ប្រសើរ ។
 ព្រះអង្គមានព្រះជន្មមួយសែនឆ្នាំជាកំណត់ ទ្រង់បិតនៅអស់
 កាលប៉ុណ្ណោះ ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជនជាច្រើនឲ្យចូលហើយ ។
 កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ជាត្រកូលរុងរឿងដោយ
 វិកវវង្ស ។ ជាអ្នកស្តាប់ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខដ៏ធំ នៅក្នុង
 ក្រុងហង្សវតី ។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គ
 មានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌ទេសនា គឺអមតនិព្វាន
 ជាធម៌មានអានិសង្សក្រៃលែង មានប្រយោជន៍យ៉ាងល្អិតល្អន់
 ជាធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្ត
 ជ្រះថ្លាខ្លាំង បាននិមន្តព្រះលោកនាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ
 ហើយថ្វាយមហាទានដល់ព្រះអង្គ ដោយវែងវែងស្ទើរ ។

បញ្ចប់ នគ្គិយោបទានំ

ឈាយនិទំ ភិក្ខុនិទំ	អក្កជ្ជានិ អបត្តយី
និបច្ច សិរសា វិរិ	សសដ្ឋំ លោកនាយកំ ។
តទា អនិទ្ធនមកោ	តិលោកសរលោ បក្ខ
ព្យាកាសិ នរសុទ្ធភេ(១)	លច្ឆសេតំ សុបត្តិតំ ។
សតសហស្សេ ឥតោ កម្មេ	ឡិក្កាកក្កុលសម្ពរោ
តោតមោ នាម នាមេន	សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ។
តស្ស ធម្មេសុ នាយាណា	ឱរសា ធម្មនិម្មតា
នន្ទាតិ នាម នាមេន	ហេស្សតិ សត្តសារីកា ។
តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា	យាវជីវំ តទា ជិនំ
មេត្តចិត្តា បរិចរី	បច្ចយេហិ វិនាយកំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តីសំ អកញ្ចហំ ។

១ ឧ. នរសុទ្ធភេ ។ ឃ. នរសារថិ ។

នត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

ខ្ញុំក្រាបជិតព្រះលោកនាយក ព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រម
 ទាំងព្រះសង្ឃដោយត្បូង ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងដ៏ប្រសើរ
 ជាងពួកភិក្ខុនីដែលមានឈាន ។ កាលនោះ ព្រះអង្គទូន្មាន
 សត្វដែលមិនទាន់ទូន្មានហើយ ជាទីពឹងនៃលោកទាំងៗ មាន
 រស្មី ព្រះអង្គជានាយសារថីរបស់ពួកនរជន ទ្រង់ព្យាករណ៍ថា
 នាងនឹងបាននូវតំណែង ដែលនាងប្រាថ្នាហើយដោយប្រព័ន
 ៥ ។ ក្នុងមួយសែនកប្ប អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាម
 គោតម សម្ពុតក្នុងឧក្កាកត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ។
 នាងនឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌ទាំងឡាយ របស់ព្រះសាស្តាអង្គ
 នោះ ជាឧរសជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មាន
 ឈ្មោះថានាងនត្តា ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធព្យាករណ៍
 នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា
 បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
 ជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតារត្តិន្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតា យាមមកំ	តតោ ហំ តុសិកំ កតា(១)
តតោ ច ធិម្ហានតី	វស្សត្ថប្បំ កតា ។
យត្ថ យត្ថបបជ្ជាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
តត្ថ តត្ថេវ វជ្ជនំ	មហោសិក្ខមការយី ។
តតោ ចុតា មទុស្សត្ថ	វជ្ជនំ ចក្កវត្ថនំ
មណ្ឌលំ ធាតុ វជ្ជនំ	មហោសិក្ខមការយី ។
សម្បត្តិ អនុកោត្វាន	ទេវេសុ មនុជេសុ ច
សព្វត្ថ សុខិតា ហត្ថា	នេកកប្បេសុ សំសរី ។
បច្ឆិមេ ភវសម្បត្ត	ប្បស្មី(២) កបិល្បយេ
រញ្ជោ សុទ្ធោទទស្សាហំ	ជិតា អាសិ អនិច្ចតា ។
វិសិវិវ(៣) រូបនិ ទិស្វា	និច្ចតំ អាសិ តំ កុលំ
តេន នន្ទាតិ មេ ធាមិ	សុទ្ធកា បវវា អហំ(៤) ។

---

១ ឧ. ម. អតំ ។ ២ ឧ. ម. សុរម្មេ។ ៣ ឧ. ម. សិរិយា។ ៤ ឧ. សុន្តំ បរិ អទុំ ។
 ម. សុន្តំ បរិ អហុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំច្បុកចាកឋានតាវត្តិន្យនោះ បានទៅកើតឯឋានយាមៈ
 ច្បុកចាកឋានយាមៈនោះ បានទៅកាន់ឋានតុសិត ច្បុកចាក
 ឋានតុសិតនោះ បានទៅកាន់និម្មានវតី ច្បុកចាកនិម្មានវតី
 នោះហើយ បានទៅកាន់បរិនិម្មិតវសវត្តិបុរី ។ ដោយផលនៃ
 កុសលកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។ តែងបានជាមហេសីនៃ
 ស្តេចទាំងឡាយក្នុងទីនោះៗ ។ ខ្ញុំច្បុកចាកទីនោះហើយ កើត
 ជាមនុស្ស បានជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង
 នៃស្តេចមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំសោយនូវសម្បត្តិ
 ក្នុងទៅតានិងមនុស្ស ហើយដល់នូវសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង
 អន្តរាលទៅអស់កប្បច្រើន ។ លុះដល់មកក្នុងបច្ច័មកត ខ្ញុំ
 កើតជាជីតា នៃព្រះបាទសុទ្ធោទនៈ មិនមានអ្នកណាមួយគិត-
 ជឿលបាន ក្នុងបុរីឈ្មោះកបិលពស្ត ។ ត្រកូលនោះក៏ដល់
 នូវសេចក្តីត្រេកអរ ព្រោះបានឃើញខ្ញុំជាស្រីមានវស្សី ព្រោះ
 ហេតុនោះ ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំថា នាងនន្ទា ខ្ញុំជាស្រីល្អប្រសើរ ។

បញ្ចម៌ នគ្គិយោបទានំ

យុវតីនញ្ច សញ្ញាសំ	កល្យាណីតិ ច វិស្សតា
តស្មីបំ នករេ រម្មេ	មេមេត្វា នំ យសោធនំ ។
ដេដ្ឋា ភាតា តិលោកត្តោ	បច្ឆិមោ អរហា តថា
ឯកកំនី កហដ្ឋាហំ	មាតុយា បរិចោទិតា ។
សាកិយម្មិ កុលេ ជាតា	បុត្តេ ពុទ្ធានុជា តុរិ
នន្ទេនបំ វិជា ភូតា	អការេ កំ ន លច្ឆសិ ។
ជរាវសានំ យោព្វញ្ញំ	រូបំ អសុចិសច្ចតំ
រោគន្តមបិចារោក្យំ	ជីវិតំ មរណាន្តិកំ ។
ឥទិបំ តេ សុកំ រូបំ	សសិកន្តំ ^(១) មនោហារំ
ភូសនានំ អលង្ការំ	សិរិសង្កេតសង្ខិកំ ^(២) ។
បូជិតំ លោកសារិវំ	នយនានំ រសាយនំ
បុញ្ញានំ កិត្តិជននំ	ឌីក្កាកកកុលនន្តនំ ។

១ ឱ. បស្សកន្តំ ។ ២ ឱ. សិរិសង្កេតសង្ខិកំ ។ ម. សិរិសង្ក្រានិសង្ខិកំ ។

ឥន្ទ្របិណ្ឌបទាន ទី ៥

មួយទៀត ខ្ញុំប្រាកដជាស្រីមានលំអ ជាងស្រីក្រមុំទាំងអស់
 រៀរវៃលងតែព្រះនាងយសោធរា ក្នុងនគរជាទីរីករាយនោះ
 ចេញ ។ បងប្រុសច្បង (របស់ខ្ញុំ) បានជាកំពូលនៃលោក
 ទាំង ៣ បងប្រុសបន្ទាប់ខាងក្រោយ ជាព្រះអរហន្តដូចគ្នា ខ្ញុំ
 នៅជាគ្រូហស្តតែម្នាក់ឯង ដែលមានមាតាតែងដាស់តឿនថា
 នាងជាព្រះអនុជានៃព្រះពុទ្ធ កើតក្នុងគ្រូកូលសក្យបុត្រ នាង
 បើរៀរចាកសេចក្តីគ្រូកអរក្នុងធម៌ហើយ តើនឹងបាននូវអ្វីក្នុង
 ផ្ទះ ។ សេចក្តីចម្រើនមានជរាជាទីបំផុត រូបជារបស់ដែល
 សន្មតថាមិនស្អាត ការមិនមានរោគ មានរោគជាទីបំផុត ជីវិត
 មានសេចក្តីស្លាប់ជាទីបំផុត ។ រូបរបស់នាងនេះល្អ គួររមិល
 មើល គួររីករាយ ជាគ្រឿងប្រដាប់របស់អ្នកស្អិតស្អាងទាំង-
 ឡាយ ដូចជាទីលំនៅដែលមានសិរី ។ (រូបរបស់នាង) ដែល
 គេបូជាហើយ ដូចជាវត្ថុមានខ្លឹមក្នុងលោក ជាទីនាំមកនូវវេស
 ដល់ភ្នែកទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងកិត្តិស័ព្ទ ឱ្យកើតដល់ជនអ្នក
 មានបុណ្យទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងឧត្តក្តាក្រកូលឱ្យគ្រូកអរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ន ចិន្ទោនេវ កាលេន	ជរា សមគិកោស្សតិ(១)
បយាយ(២) កេហំ ការយ្ហំ(៣)	ចរ(៤) ធម្មមទិដ្ឋិតេ ។
សុត្វាហំ មាតុ វេចនំ	បព្វជី អនការិយំ
នេហេន ន តុ ចិត្តន	រូបយោព្វនលោលិតា ។
មហតា ច បយត្តេន	ឈានជ្ឈេន សរំ មមំ(៥)
កាតុញ្ច វេទតេ មាតា	ន បាហំ តត្ត ឧស្សុកា ។
តតោ មហាការុណិកោ	ទិស្វា មំ កមលាននំ(៦)
ទិព្វិន្ទនត្ថំ រូបស្មី	មម ចក្កុបថេ ជិនោ ។
សកេន អាទុកាវេន	តត្ថី មាថេសិ សោកនំ
ទស្សន្តយំ សុរុចិរំ	មមតោច សុរុចិនី ។
តមហំ វិម្មិតា ទិស្វា	អតិវិម្មិតទេហិនិ(៧)
ចិន្ទយំ សដលំ មេតិ	នេត្តលាកញ្ច មាទុសំ ។

---

១ ឧ. សមគិហេស្សតិ ។ ម. សមគិសេស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. វិហាយ ។ ៣ ឧ. ការុញ្ច ។
 ម. ការុញ្ច ចរ ។ ៤ ឧ. វិ ។ ៥ ម. បរំ មម ។ ៦ ឧ. ម. កាមលាលសំ ។ ៧ ឧ.
 អវិនិច្ឆិតទេហិនី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ជរានីត្របសង្កត់ (និរុប្បរបស់នាង)
 មិនខាន នាងគួរលះបង់ផ្ទះ ដែលអ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល ហើយ
 ប្រព្រឹត្តធម៌ ដែលអ្នកប្រាជ្ញមិនតិះដៀលវិញ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យ
 របស់មាតា ជាអ្នកមានចិត្តមិនរលោវលាំ ដោយរាងកាយ និង
 រូបនិងវ័យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ ។ មាតារបស់ខ្ញុំ ពោល
 ដើម្បីធ្វើនិរុសេចក្តីព្រឹក ដោយការរៀនឈានដ៏ធំ ជាធម្មជាតិ
 ស្អាត តែខ្ញុំមិនបានខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងការរៀនឈាននោះទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រី ប្រកបដោយមហាករុណា ឃើញខ្ញុំ
 មានមុខដូចផ្កាយក្រហម ទ្រង់និម្មិតស្រីល្អគួររមិលមើល រុងរឿងក្រៃ-
 ពេក មានរូបល្អជាងខ្ញុំ ក្នុងរង្វង់ចក្ររបស់ខ្ញុំ ដើម្បីឲ្យខ្ញុំនឿយ
 ណាយក្នុងរូប ដោយអាទិភាពនៃព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំឃើញស្រីនោះ
 មានរាងកាយអស្ចារ្យក្រៃពេក ក៏ស្ទើរចិត្តថា ភ្នែករបស់អញប្រ-
 កបដោយផល ព្រោះរូបជារបស់មនុស្សនេះ ជាលាភនៃភ្នែក ។

បញ្ចម៍ នគ្គាបើរយាបកាន់

តមហំ ឃហិ សុករណា(១) យេនត្រោតំ វេទេហិ មេ

កុលន្តេ នាមតោត្តញ្ច វេទ មេ យទិ តេ បិយំ ។

ន បញ្ញា កាណា(២) សុករណា ឧត្តន្តេ មិ និវេសយ(៣)

សីទន្តិ(៤) មមង្គានិ បសុប្បយ(៥) មុហុត្តកំ ។

តតោ សីសំ មមង្គេ(៦) សា កត្វា សយិ សុសោកណា(៧)

តស្សា លលាតេ(៨) បតិតា លុទ្ធា(៩) បរមទារុណា ។

សហ តស្សា និចាតេន បិដ្ឋកា ឧបបដ្ឋថ

បក្សវីសុ បកិដ្ឋា ច កុណាចា បុព្វលោហិតា ។

សង្កិទ្ធិ(១០) វេទ នព្វាបិ កុណាបប្បតិកិទ្ធិកំ

ឧទ្ធានំ វិនិលញ្ច សព្វញ្ចាបិ(១១) សវីរកំ ។

១ ឧ. ម. សុរាគេ ។ ២ ម. ន វិញ្ញាណលោ ។ ៣ ម. និវាសយ ។ ៤ ឧ. និសីទន្តី ។
៥ ឧ. បស្សជិស្សំ ។ ៦ ម មមង្គេ ។ ៧ ឧ. ម. សុលោបថា ។ ៨ ឧ. ម. នលាដេ ។
៩ ឧ. លុទ្ធា ។ ១០ ម. បកិទ្ធិ ។ ១១ ម. បុព្វញ្ចាបិ ។

ឥត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

ខ្ញុំនិយាយនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ស្រីល្អល្អ៖ នាងចូរមក នាង
 មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយវត្តណា នាងចូរប្រាប់វត្តនោះដល់
 ខ្ញុំ បើ (ពាក្យរបស់ខ្ញុំ) ជាទីស្រឡាញ់នៃនាង ចូរនាងប្រាប់ខ្ញុំ
 នូវគ្រូកូល នាម និងគោត្ររបស់នាង ។ ម្ចាស់ស្រីល្អ (កាល
 នេះ) មិនមែនជាកាលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទេ នាងចូរឲ្យខ្ញុំ
 បិតនៅលើភ្នំ អរិយវៈទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំស្រុតចុះ នាងចូរ
 ឲ្យខ្ញុំដកមួយរំពេច ។ លំដាប់នោះ ស្រីដែលព្រះពុទ្ធនិមិត្ត
 ដ៏ល្អនោះ ដេកកើយក្បាលលើភ្នំនៃខ្ញុំ ខ្ញុំជាស្រីអាគ្រក់
 យ៉ាងក្រៃលែង ក៏ដួលទៅលើថ្នាំស្រីនោះ ។ ពកក៏កើត
 ឡើងដល់ស្រីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដួលចុះ ខ្លះនិងឈាម
 ទាំងឡាយ ហូរចេញចាកសាកសព ដែលបែកឆ្ងាយហើយ
 ផង មាត់មានភ្លុនស្អុយ ដូចសាកសពបែកឆ្ងាយហើយផង
 សរិះទាំងមូល ហើមប៉ោងឡើង មានសម្បុរខៀវផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សា បវេទិតសព្វដ៏នំ   វិស្សសុដ៏នំ មហំ មហំ
 វេទយដ៏នំ សកំ ទុក្ខំ   កក្កុណំ បរិទេវយិ ។
 ទុក្ខេន ទុក្ខតា ហោមិ   ដុសយដ៏នំ ច វេទនា
 មហាទុក្ខេ វិមុត្តម្មំ   សរណំ ហោមិ^(១) មេ សុខិ ។
 កុហំ វេទនសោកន្តេ   កុហំនេ តុដ្ឋនាសិកា
 តម្កតិម្កវរោដ្ឋនេ   វេទនន្តេ កុហំ កតំ ។
 កុហំ សសិទិកំ វណ្ណំ^(២)   កម្មកិវា កុហំ កតា
 នាមាលត្មំ^(៣) តេ កណ្ណំ វេវណ្ណំ សមុចា កតំ ។
 មកុលបទុមាការា^(៤)   កលសាវ បយោជរា
 បភិជ្ជា ប្បតិកុណាចា   ទុដ្ឋកន្ធជមាកតា^(៥) ។
 វេទិមជ្ឈា បុតុស្សោណំ^(៦)   សុណាវ វិភកិក្ខិសា
 ជាតា អមជ្ឈករិតា^(៧)   អហោ រូបំ អស្សសតំ ។

---

១ ឱ. ម. ហោហិ ។ ២ ឱ. សសិ និកំ វិត្តំ ។ ៣ ឱ. ទោលាលោហា ប ។ ម. ទោលាលុល្លារិ ។
 ៤ ឱ. ម. មកុឡុវារាភារា ។ ៥ ឱ. ទុដ្ឋកន្ធិត្ថមាគតា ។ ។ ម. ទុដ្ឋកន្ធិត្ថមាគតា ។ ៦
 ម. វេទិមជ្ឈារិ សុស្សោណំ ។ ៧ ឱ. អរោជ្ឈករិតា ។ ម. អមេជ្ឈករិតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រីនោះ មានអវយវៈទាំងពួងញ័ររន្ធត់ ដកដង្ហើមចេញម្តូប ។
 ទទួលរងទុក្ខរបស់ខ្លួន ខ្សឹកខ្សួល (ព្រោះអាស្រ័យ) នូវសេចក្តី
 ករុណាថា អាត្មាអញលំបាក ដោយសេចក្តីទុក្ខ ប៉ះពាល់
 នូវវេទនា ជ្រមុជប៉ះក្នុងទុក្ខធំ អាត្មាអញមានសំឡាញ់ជា
 ទីពឹងនៃអាត្មាអញ ។ ឧ! លំអមុខរបស់នាង បាត់ទៅឯណា
 ទៅ ច្រមុះកោងរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ បច្ចុរមាត់ដី
 ប្រសើរដូចជាផ្លែប្រាសុទ្ធិរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ មាត់
 របស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ។ សម្បុររបស់នាងប្រហែល
 ដោយព្រះចន្ទ្រ បាត់ទៅឯណាទៅ កង្កែបដាច់ដោយមាស
 របស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ចង្កាមង្កានិងកម្រងង្កានិង
 ត្រចៀករបស់នាង ប្រកបដោយសម្បុរខុសគ្នា ។ ដោះ
 របស់នាងក្សំ មានអាការដូចផ្កាយកក្តាប សាកសពមាន
 ភ្លិនស្អុយបែកធ្លាយហើយ មានភ្លិនអាក្រក់ក្រៃពេក ។ នាង
 មានចង្កេះរល មានទ្រតាកធំ មានខ្លួនអាក្រក់ក្រៃលែង ដូច
 ជ្រញ្ចំ ពេញដោយវត្ថុមិនស្អាត ឧហ្ម! រូបមិនទៀងទេតី ។

បញ្ចម៌ សន្តិបិយបទានំ

សត្វំ សរីរសញ្ញានំ បូតិកន្ធិ ភយានតំ

សុសានមិវ ជេកុច្ឆំ(១) រមន្តេ យត្ត ពាលិយា(២)។

តទា មហាការុណិកោ ភាតា មេ លោកនាយកោ

ទិស្វា សិរីកុច្ឆំ មំ ឥមា តាថា អភាសថ ។

អាតុរិ កុណិបំ បូតិ បស្សនន្តេ សមុស្សយំ

អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ ឯកកំ សុសមាហិតំ ។

យថា ឥទំ តថា ឯតំ យថា ឯតំ. តថា ឥទំ

ទុក្ខំ បូតិកំ វាតិ ពាលានំ អភិន្និតំ ។

ឯវមេតំ អវេក្ខន្តិ វត្តិវមត្តិតា

តតោ សកាយ បញ្ចាយ អភិនិព្វិជ្ជ ទក្ខសិ ។

---

១ ម. វេក្ខំ ។ ២ ឱ. ពាលិយា ។

នត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

ពួកពាលតែងត្រេកអរក្នុងរូបណា រូបទាំងអស់នោះ ដែលកើត
 ហើយ ជាសរីរៈមានក្លិនស្អុយ គួរខ្លាច ជាទីខ្លើមរអើម ដូចជា
 ព្រៃស្មូសាន ។ កាលនោះ ព្រះសាស្តាជាបងរបស់ខ្ញុំ ប្រកប
 ដោយមហាករុណា ជានាយកនៃសត្វលោក ទ្រង់ឃើញខ្ញុំមាន
 ចិត្តភក់ស្អុត ទ្រង់បានត្រាស់នូវភាពទាំងនេះថា ម្ចាស់នាងនត្តា
 នាងចូរមើលនូវសាកសព ដែលឈឺជាទិច្ច មានក្លិនស្អុយ មាន
 ផ្លែ ៣០០ កំណាត់លើកឡើងហើយ នាងចូរចំរើនចិត្ត ដោយ
 អស្មុកកម្មដ្ឋាន ឲ្យជាចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ តាំងនៅមាំដោយ
 ប្រពៃចុះ ។ រូបរបស់នាងនេះ យ៉ាងណា រូបរបស់ស្រីនុ៎ះ ក៏
 យ៉ាងនោះដែរ រូបរបស់ស្រីនុ៎ះយ៉ាងណា រូបរបស់នាងនេះ ក៏
 យ៉ាងនោះដែរ រូបនេះមានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយ ផ្សាយទៅ តែពួក
 ពាលប្រាថ្នាក្រៃពេក ។ ដទៃទាំងឡាយ ដែលមិនខ្ជិលទាំងយប់
 ទាំងថ្ងៃ រមែងពិចារណាឃើញរូបនុ៎ះ យ៉ាងនេះឯង នាងនឿយ-
 ណាយចាករូបនោះ ហើយឃើញដោយប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោហំ អាសិ សំវិក្កា(១) សុត្តា តាថា សុភាសិតា

តត្រដ្ឋិតាវហំ សន្តិ អរហន្តំ អនាបុណី ។

យត្ត យត្ត និសិដ្ឋាហំ តទា(២) ណានបរាយនា

ជិនោ តស្មី តុណោ តុដ្ឋោ ឯតទត្តេ វេបេសិ មំ ។

កិលេសា ណាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពន្ធនំ ធមត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាភតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា នន្ទា កិក្កុនិ ជនបទ

កល្យាណី ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

នត្តាបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. អតិសំវិក្កា ។ ២ ម. សពា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវគាថាជាសុភាសិត ក៏មានចិត្ត
 ភក់ស្អុត ខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីនោះ មានចិត្តស្ងប់ បានដល់នូវព្រះ
 អរហត្ត ។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីណា ។ ក៏មានឈាន
 ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ព្រះដ៏ស្រី ត្រេកអរក្នុងគុណនោះ
 ហើយ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ។ កិលេសទាំងឡាយ
 ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជា
 ស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដំរីកាត់ដាច់
 នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាកនៃព្រះពុទ្ធ ជា
 បុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនន្ទាក៏ក្នុងនិវេទនបទកល្យាណី មានអាយុ បានសម្រេច
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ នត្តាថេរិយាបទាន ។

ឆ្លង់ សោណារបៀរយាបទានំ

[២៦] បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារត្ថ

ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កក្កេ ឧប្បជ្ឈិ នាយកោ ។

តនា សេដ្ឋិកុលេ ជាតា សុខិតា សដ្ឋិតា^(១) បិយា

ឧបេត្តា តំ មុនិវំ អស្សេសី មធុវំ វចំ ។

អារទ្ធវិវិយានំ វណ្ណេតិ ភិក្ខុនី ជីវោ^(២)

តំ សុត្តា មុទិតា ហត្តា ការំ កត្តាន សត្តនោ ។

អភិវាទិយ សម្ពុទ្ធិំ តំ ហំនិ បត្តយី តនា

អនុមោទិ មហាវិរោ សិដ្ឋិតំ បណិដ្ឋិ តវំ ។

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ

តោតមោ នាម នាមេន សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ ។

តស្ស ធម្មេសុ នាយានា ឌីវសា ធម្មនិម្មិតា

សោណាតិ នាម នាមេន ហេស្សតិ សត្តសារីកា ។

---

១ ម. បូជិតា ។ ២ ឧ. ម. វណ្ណេនំ ភិក្ខុនី ជីវំ ។

សោណាបើរិយាបទាន ទី ៦

(២៦) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃ
 ធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងហើយក្នុងកប្ប
 ទីមួយនៃសន្ធិសន្ធិកប្បនេះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី
 ដល់នូវសេចក្តីសុខ ជាស្រីមានគេជាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ (នៃ
 ជនដទៃ) ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញដ៏
 ប្រសើរ បានស្តាប់តម្រាស់ដ៏ពិរោះ ។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់សរសើរ
 កិត្តិនី អ្នកមានព្យាយាមលើសលុប ជាងកិត្តិនីទាំងឡាយអ្នកមាន
 ព្យាយាមប្រាណ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធតម្រាស់នោះ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយ ហើយធ្វើនូវសក្ការៈចំពោះព្រះសាស្តា ។ កាលនោះ
 ខ្ញុំយាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ព្រះមហាវិរ-
 បុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា សេចក្តីប្រាថ្នានៃនាងនឹងសម្រេច ។
 ក្នុងកប្បទីមួយនៃសន្ធិសន្ធិកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម
 កើតក្នុងឧត្តកត្រកូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើងក្នុងលោក ។ នាងនឹង
 បានជាញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះសាស្តានោះ ជាឧបាស
 ជាធម្មនិមិត្ត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថាសោណា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តំ សុត្តា មុទិតា ហត្ថា យាវជីវំ តទា ជិនំ

មេត្តចិត្តា បវចរំ បច្ឆយេហំ វិនាយកំ ។

តេន កេម្មន សុកតេន ចេតនាបណ្ឌិតំហំ ច

ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថុសំ អកញ្ញហំ ។

បច្ឆមេ ច កវេទានិ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ

សាវត្ថយំ បុរវេ ឥន្ទេ ដីតេ មហាទ្ធលេ ។

យទា ច យោព្វុនំ បត្តា កត្តា បតិកុលំ អហំ

ទសប្បត្តានិ អជនី សុរ្យទានិ វិសេសតោ ។

សុខេ វិតា ច តេ សុព្វេ ជននេត្តមនោហរា

អមិត្តានម្បិ រុចិតា មម បកេវ តេ បិយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធាចារ្យករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះដ៏នស្រី ជា
នាយកនៃសត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់
អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះផង
ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជា
របស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្ទ្រ ។
ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ច័មភព ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូលនៃសេដ្ឋី
ជាគ្រកូលស្តុកស្តម្ភ ធំទូលាយ មានទ្រព្យច្រើន ក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យ ទៅ
គ្រកូលប្តី បានបង្កើតកូន ១០ នាក់ មានរូបល្អប្លែកៗ គ្នា ។
កូនទាំងអស់នោះ បិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ជាទីគាប់ភ្នែកនិង
ចិត្តនៃជន សូម្បីសត្រូវទាំងឡាយក៏គង់គាប់ចិត្តដែរ នឹងបាច់
និយាយទៅថ្មី ដល់កូនទាំងនោះដែលជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំ ។

ធម្មំ សោណាថេរិយបទានំ

តតោ មយ្ហំ អកាមាយ	ទសបុត្តបុត្តត្ថោ
បព្វជិត្តស មេ កត្តា	ទេវទេវស្ស សាសនេ ។
តទេកិកា វិចិទ្តសី	ជីវិតេនាលមត្ត មេ
ជិនាយ បតិបុត្តហិ	ពុទ្ធាយ មិ(១) វាភិយា ។
អហំបិ តត្ត កត្តិស្សំ	សម្មត្តោ យត្ត មេ បតិ
ឯវាហំ ចិន្តយិត្វាន	បព្វជី អនការិយំ ។
តតោ មមិ(២) ភិក្ខុនិយោ	ឯកំ ភិក្ខុនុបស្សយេ
វិហាយ កត្តាមោវាទំ	តាបេហិ ឧទកំ ឥតិ ។
តទា ឧទកមាទេត្វា	ឌីកិវិត្វាន កុម្មិយា
ចុល្លេ វេបេត្វា អាសិនា	តតោ ចិន្តំ សមាទហី ។
ខន្ទេ អនិច្ចតោ ទិស្វា	ទុក្ខតោ ច អនត្តតោ
ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ	អរហន្តំ អនាបុណី ។
តទាកនា ភិក្ខុនិយោ	ឧណ្ណោ ទកមមុច្ឆិស្សំ
តេជោនាត្តំ អនិដ្ឋាយ	ទិប្បំ សន្តាបយី ជលំ ។

១ ឧ. ម. វុទ្ធាយ ប ។ ២ ឧ. ម. គតោ ប មិ ។

សោណកថេរិយាបទាន ទី ៦

លំដាប់នោះ ប្តីរបស់ខ្ញុំនោះ មានកូន ១០ នាក់ចោមរោម
 ទៅបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធ ជាទេវតាកូនទេវតា ដោយ
 ខុសបំណងរបស់ខ្ញុំ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំតែម្នាក់ឯង បានគិតថា
 ជីវិតមិនគួរដល់អញ ដែលជាស្រីចាស់កំព្រាព្រាត់ប្រាស់ចាក
 ប្តីនិងកូនទាំងឡាយឡើយ ដូច្នោះ ប្តីរបស់អញនៅក្នុងទីណា
 អញនឹងទៅក្នុងទីនោះ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅ
 កាន់ផ្ទះ ។ លំដាប់នោះ ក៏កូនទាំងឡាយលះបង់ខ្ញុំម្នាក់ឯង
 ក្នុងលំនៅនៃក្តីនី ហើយក៏ទៅឲ្យឧវាទថា នាងចូរដាំទឹក ។
 គ្រានោះ ខ្ញុំនាំទឹកមកហើយចាក់អំពីក្តីម តម្កល់ទុកក្នុងភាជន៍
 តូចហើយអង្គុយ តម្កល់បិតមាំ ក្នុងឧណៈនោះ ។ ខ្ញុំឃើញ
 នូវខន្ធទាំងឡាយ ថាមិនទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង
 បានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ ហើយដល់ព្រះអរហត្ត ។
 គ្រានោះ មានក្តីនីទាំងឡាយ មកសួររកទឹកក្តៅ ខ្ញុំក៏បាន
 អធិដ្ឋានតេជោធាតុ ហើយញ៉ាំងទឹកឲ្យក្តៅយ៉ាងរហ័ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វិម្ពតា តា ជិនវរិ	ឯតមត្តមសាវយ្យំ
តំ សុត្វា មុទិតោ នាថោ	ឥមំ កាដំ អកាសេ ។
យោ ច វស្សសតំ ជីវេ	កុសីតោ ហំ នវិយោ
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ	វិយារកតោ ទទ្ធិញ្ចំ ។
អារាជិតោ មហាវិរោ	មយា(១) សុប្បដិបត្តិយា
អារទ្ធុវិយានុកំ	មមាហ ស មហាមុនិ ។
កិលេសា យាបិតា មញ្ញំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាកំ ពុទ្ធនំ ធមត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

១ ម. មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភិក្ខុនីទាំងនោះស្ងើច ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ
 ជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ព្រះពុទ្ធជាទីពឹងនៃសត្វលោក ទ្រង់ព្រះ
 សណ្តាប់សេចក្តីនោះហើយ ក៏រីករាយ ត្រាស់តាថានេះថា
 បុគ្គលណាមួយ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មានព្យាយាមថែកថយ
 គប្បីរស់នៅអស់មួយរយឆ្នាំ ដ៏រីករបស់បុគ្គលដែលមានព្យា-
 យាមប្រាណ្ឌមាំ រស់នៅតែមួយថ្ងៃ ប្រសើរជាង ។ ព្រះ
 មហាមុនី មានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យរីករាយហើយ ដោយ
 សេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ប្រពៃ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរ
 ផុត ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ អ្នកមានព្យាយាមប្រាណ្ឌហើយ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់ ខ្ញុំ
 តាសរលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សត្វមំ ភទ្ទកបិណ្ឌនីបេរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សោណា កិក្ខុនី ឥមា កាថា-

យោ អភាសិត្តាតិ ។

សោណាបេរិយាបទានំ សមត្តំ ។

សត្វមំ ភទ្ទកបិណ្ឌនីបេរិយាបទានំ

(២៧) បទុមុត្តរោ នាម ជីនោ សព្វធម្មាន នារក្ខ(១)
 ឥតោ សតសហស្សម្ហិ កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។
 តនា ហិ(២) ហំសវតិយំ វិទេហោ នាម នាមកោ
 សេដ្ឋី បហូតរតនោ តស្ស ជាយា អហោសហំ។
 កនាចិ សោ នរទិដ្ឋំ ឧបេច្ច សហវជ្ជនោ
 ធម្មំ អស្សោសិ ពុទ្ធស្ស សព្វទុក្ខក្ខយាវហំ ។

១ ឧ. ម. សព្វធម្មេស្ស បក្ខមា ។ ២ ឧ. ម. គពហុ ។

ភទ្ទកាបិណ្ឌីបេរិយាបទាន ទី ៧

បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោណាកិត្តនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំង
នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សោណាបេរិយាបទាន ។

ភទ្ទកាបិណ្ឌីបេរិយាបទាន ទី ៧

(២៧) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃ
ធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ទ្រង់កើតឡើង
ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។ កាលនោះ សេដ្ឋីឈ្មោះ
វិទេហៈ មានកែវដ៏ច្រើន នៅក្នុងក្រុងហង្សវតី ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃ
សេដ្ឋីនោះ ។ ក្នុងកាលមួយ សេដ្ឋីនោះ ព្រមទាំងជនជាបរិស័ទ
ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជាព្រះអាទិត្យរបស់នរោជន ហើយស្តាប់
ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ ជាទីនាំមកនូវការអស់ទៅ នៃទុក្ខទាំងពួង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សាវ័កំ ធុតវាណាជំ	អក្កំ កិត្តេសិ ឆាយកោ
សុត្តា សត្តាហិកំ ធានំ	ទត្តា ពុទ្ធស្ស តាទិណោ ។
និបច្ច សិរសា ចារទេ	តំ ហំនំ អភិបត្តយី
ស ហាសយន្តោ បរិសំ	តទា ហិ(១) នវប្បដ្ឋកោ ។
សេដ្ឋិនោ អនុកម្មាយ	ឥមា តាថា អកាសថ
លច្ឆសេ បត្តិតំ ហំនំ	និព្វតោ ហោហិ បុត្តក ។
សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ	ឌីក្កាកកកុលសម្ពកោ
កោតមោ ឆាម ឆាមន	សត្តា លោកេ ករិស្សតិ ។
តស្ស ធម្មេសុ ឆាយាណា	ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា
កស្សហោ ឆាម ឆាមន	ហោស្សតិ សត្តសាវកោ ។
តំ សុត្តា មុទិតោ ហុត្តា	យាវជីវំ តទា ជីនំ
មេត្តចិត្តោ បរិចរិ	បច្ចយេហិ វិឆាយកំ ។

១ ឌី. ម. តពហ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបកាខ

ព្រះពុទ្ធជា នាយក ទ្រង់សរសើរនូវសារីក ថាជាអ្នកប្រសើរ
 ជាងគំកុំទាំងឡាយ អ្នកពោលពាក្យជាគ្រឿងកំចាត់បង្កំ នូវ
 កិលេស ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ហើយ ថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាតាទិ-
 បុគ្គល អស់ ៧ ថ្ងៃ ។ ខ្ញុំក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយសិរ្សៈ
 ប្រាថ្នាតំណែងនោះ គ្រានោះ ព្រះអង្គជាអ្នកឆ្លើមជាងនរៈ
 ទ្រង់ញ៉ាំងបរិស័ទឲ្យរីករាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់គាថាទាំងនេះ
 ដើម្បីអនុគ្រោះសេដ្ឋីថា ម្ចាស់កូន អ្នកនឹងបានតំណែងដែល
 អ្នកប្រាថ្នាហើយ អ្នកចូរបានរំលត់ទុកចុះ ។ ក្នុងកប្បទីមួយ
 វៃសនអំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម កើតក្នុងគុក្កាក-
 ត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ។ សេដ្ឋីនោះ នឹងបានជា
 ញាតិក្នុងធម៌ទាំងឡាយ វៃព្រះសាស្តានោះ ជាឧរស ជា
 ធម្មនិម្មិត ជាសារីកវៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថាកស្សប ។
 កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏រីករាយមាន
 ចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជា នាយកវៃ
 សត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត ។

សត្តមំ រាជ្ជកាបិណ្ឌនីវេរិយាបទានំ

សាសនំ ជោតយិត្វាន	សោ មទ្ធិត្វា កុតិត្វិយេ
វេនេយ្យំ វិនយិត្វាន ^(១)	និព្វតោ សោ សសាវកោ ។
និព្វតេ ភម្មិ លោកេកេ	បូជនត្តាយ សត្តនោ
ញាតិមិត្តេ សមាទេត្វា	សហ តេហិ អការយិ ។
សត្តយោជនិកំ ប្លបំ	ឧព្វេធំ រតនាមយំ
ជលន្តំ សតវសីវ	សាលរាជីវ ដុល្លិតំ ។
សត្តសតសហស្សានិ	ចាតិយោ ^(២) សត្ត ការយី
នឡិកំ វិយ ជោតនេ	រតនេហោវ សត្តហិ ។
កន្ធតេលេហិ បូរេត្វា	ទីចានុជ្ឈលយី តហិ
បូជនត្តាយ មហេសិស្ស	សព្វសត្តានុកម្មនោ ។
សត្តសតសហស្សានិ	បុណ្ណាក្យានិ ការយី
រតនេហោវ បុណ្ណានិ	បូជនត្តាយ មហេសិនោ ។
មជ្ឈេ អដ្ឋដក្ខមំ	ឧស្សិតា កញ្ចនក្សិយោ
អតិរោចន្តំ វណ្ណន	សារទេវ ទិវកករោ ។

១ ឧ. វេនេយ្យំ វិនយិត្វា សោ ប ។ ម. វេនេយ្យំ វិនយិត្វា ប ។ ២ ឧ. ម. បាតិយោ ។

កទ្ធកបិលានីថេរិយាបទាន ទី ៧

ព្រះពុទ្ធរុក្ខនោះ ញ៉ាំងសាសនាឲ្យរុងរឿង ញ៉ាំងញីន្ទ្រវត្តិយ
 អាគ្រក់ទាំងឡាយ ទូន្មាននូវវេនេយ្យសត្វ ព្រះអង្គព្រមទាំង
 សាវ័កបរិនិព្វានហើយ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ ជាកំពូល
 នៃសត្វលោកនោះនិព្វានហើយ មហាជនបានប្រជុំញាតិនិង
 មិត្ត មួយអន្លើដោយសាវ័កទាំងឡាយនោះ បានញ៉ាំងជនឲ្យ
 ធ្វើព្រះស្នូបជាវិការៈនៃកែវ កម្ពស់ ៧ យោជន៍ ដ៏រុងរឿង
 ដូចព្រះអាទិត្យ ឬដូចស្តេចឈើមានផ្ការីក ដើម្បីបូជាព្រះ
 សាស្តា ។ ខ្ញុំបានឲ្យគេសាងកាជន៍ ៧ អស់ទ្រព្យ ៧ វៃសន
 កាជន៍ទាំងនោះ រុងរឿងដោយកែវ ៧ ដូចភ្លើងឆេះបបូះ ។
 ខ្ញុំញ៉ាំងប្រទេសទាំងនោះឲ្យពេញដោយប្រេងក្រអូប ហើយអុជ
 បំភ្លឺក្នុងទីនោះ ដើម្បីបូជាព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ស្វែងរកគុណធំ ទ្រង់
 អនុគ្រោះដល់សត្វទាំងពួង ។ ខ្ញុំសាងក្រុមដ៏ពេញចំនួន ៧
 វៃសន ដ៏ពេញដោយកែវ ៧ ដើម្បីបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់
 ស្វែងរកគុណដ៏ធំ ។ គ្រឿងបូជាជាវិការៈនៃមាស ដែល
 បុគ្គលលើកឡើងហើយ ក្នុងកណ្តាលនៃក្រុមប្រាំបី ។ ដ៏រុង
 រឿងដោយសម្បូរ ដូចជាព្រះអាទិត្យ ក្នុងសរទេសម័យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុទ្ធាវេសុ សោកន្តិ	តោវណា រតនាមយា
ឧស្ស័តា ដលកា រម្មា	សោកន្តិ រតនាមយា ។
វិរោចន្តិ បរិក្ខាយោ(១)	អវជ្ជិសា សុទិម្មតា
ឧស្ស័តានិ បដាកានិ	រតនានិ វិរោចវេ ។
សុរតំ សុកតញ្ចតំ	ចេតិយំ រតនាមយំ
អតិរោចតិ វណ្ណាន	សសជ្ឈាវ ទិវាការោ ។
ធូបស្ស មេ ទិសា តិស្សោ	ហរិតាលេន ធូរយី
ឯកា មនោសិលាយេកា	អញ្ញនេន ច ឯកិកា ។
ប្បជំ ឯតាទិសំ រម្មំ	កាវត្ថា វរវាទិលោ
អនាសី ទានំ សង្ឃស្ស	យាវជីវំ យថាពលំ ។
សហាហំ(២) សេដ្ឋីនា តេន	តាទិ បុញ្ញានិ សព្វសោ
យាវជីវំ ករិត្យាន	សហាវ សុគតី គតា(៣) ។

១ ឧ ម. បរិក្ខិកា ។ ២ ម. សហាវ ។ ៣ ឧ. អហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្លោងទ្វារជាវិការៈនៃកែវល្អកងទ្វារទាំង ៤ ដែនក្តារជាវិការៈនៃ
 កែវជាទីរីករាយ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយក៏ល្អ ។ រាង
 ទាំងឡាយមានកំពូល ដែលបុគ្គលភាក់តែងល្អរុងរឿង ទងទាំង-
 ឡាយជាវិការៈនៃកែវ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយក៏រុងរឿង ។
 ចេតិយនេះ ជាវិការៈនៃកែវ មានសម្បុរក្រហមល្អ ដែលបុគ្គល
 ធ្វើហើយដោយប្រពៃ រុងរឿងដោយសម្បុរ ដូចជាព្រះអាទិត្យ
 ក្នុងវេលាថ្ងៃល្ងាច ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងទិសទាំង ៣ នៃព្រះស្តុប
 របស់ខ្ញុំ ឲ្យពេញ គឺទិសមួយ ពេញដោយថ្មហិរិសាល ទិស
 មួយ ពេញដោយថ្មមេនាសិលា ទិសមួយ ពេញដោយថ្មមាន
 ពណ៌ខៀវ ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងជនឲ្យធ្វើនូវការបូជា ជាទីរីករាយ
 ប្រាកដដូចនេះ ដល់ព្រះពុទ្ធមានវង្សប្រសើរ ហើយឲ្យទាន
 ដល់ព្រះសង្ឃ តាមសមគួរដល់កម្លាំង ដរាបដល់អស់ជីវិត ។
 ខ្ញុំធ្វើបុណ្យទាំងនោះ ដោយសព្វគ្រប់ ជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ហើយក៏បានទៅកាន់សុគតិ ជាមួយគ្នា ។

សត្តមំ ពទ្ធការបិណ្ឌនិបេរិយបទានំ

សម្បត្តិយោនុកុត្តាន ^(១)	ទេវតោ អថ មាណុសោ
នាយា វិយ សរីរោន	សហ តេនេវ សំសរី ។
ឯកនុតោ ឥតោ កក្កេ	វិបស្សី នាម នាយកោ
ឧប្បជ្ជិ ចារុនយោ	សព្វធម្មវិបស្សកោ ។
តនា ហិ ពន្ធមតិយា	ព្រាហ្មណោ សាធុសម្មតោ
អន្តោ សន្តោ កុណោនាសិ	ធនេន ច សុទ្ធកុតោ ។
តនាបិ ^(២) តស្សាហំ អាសី	ព្រាហ្មណី សមចតសា
កនាចិ សោ ទិជវរោ	សង្កមេសិ មហាមុនី ។
និសិទ្ធិំ ជនកាយម្ហិ	ទេសេន្តំ អមតំ បទំ
សុត្តា ធម្មំ បមុទិតោ	អនាសិ ឯកសាដកំ ។
យរំ ឯកេន វត្តេន	កត្តានេតំ មមព្រវិ ^(៣)
អនុមោទ មហាបុព្វោ	ទិទ្ធិំ ពុទ្ធស្ស សាដកំ ។

១ ឧ. ម. សម្បត្តិយោនុកោត្តាន ។ ២ ឧ. តពា ហិ ។ ៣ ម. ស មព្រវិ ។

ពុទ្ធការបិណ្ឌតិថេរិយាបទាន ទី ៧

ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិទាំងឡាយ ក្នុងអត្តភាពជាទេវតា និង
មនុស្ស អន្ទាលទៅជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ ដូចជាស្រមោល
អន្ទាលទៅតាមសរីរៈ ។ ក្នុងកប្បទី៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រះ
ពុទ្ធជា នាយក ទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចមាស
ពិចារណា ឃើញច្បាស់នូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។ គ្រា
នោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ក្នុងក្រុងពន្ធមតី គេសន្មតថាជា
សប្បវេស ជាអ្នកមាំមួន ស្ងប់ស្ងាត់ដោយគុណ តែជាអ្នកខ្សត់
ទ្រព្យក្រៃពេក ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍របស់ព្រាហ្មណ៍
នោះ មានចិត្តស្មើគ្នា ដួងកាលព្រាហ្មណ៍ ប្រសើរនោះបាន
គប់កព្រះមហាមុនី ដែលគង់សម្តែងអមតនិព្វានក្នុងពួកជន
គាត់បានស្តាប់ធម៌ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយសំពត់សាដក
មួយ ហើយទៅកាន់ផ្ទះដោយសំពត់មួយ ហើយពោលពាក្យ
នេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់នាងមានបុណ្យធំ នាងចូរីករាយចំពោះ
សំពត់សាដក ដែលបងបានថ្វាយ ដល់ព្រះពុទ្ធចុះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ អញ្ញាសី កក្កា អនុមោទី សុវិទិតា(១)

សុទិដ្ឋោ សាដកោ សាមិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស តាទិលោ ។

សុខិតោ សុដ្ឋិតោ ហត្ថា សំសរណោ កវកវេ

ពារាណាសីបុរេ រម្មេ រាជា អាសិ មហិបតិ ។

តទា តស្ស មហេសីហំ ឥត្តំ កុមស្ស ឧត្តមា

តស្ស បិ ទិតិយំកា អាសី បុព្វសិនេហោ ន ឧត្តរិ(២) ។

បិណ្ណាយ វិចរន្តេ សោ អដ្ឋ បច្ចេកនាយកេ

ទិស្វា បមុទិតោ ហត្ថា ទត្ថា បិណ្ណំ មហារហំ ។

ពុទ្ធ(៣) និមន្តយិត្ថាន ន កក្កា រតនមណ្ឌបំ

កម្មារហំ កតមដ្ឋំ(៤) សោវណ្ណំ សតហត្ថកំ(៥) ។

១ ឧ. ម. សុបិណ្ឌិត ។ ២ ឧ. បុព្វស្នេហោន ឧត្តរិ ។ ម. បុព្វស្នេហោន បុត្តរិ ។ ៣ ឧ. បុតោ ។ ម. បុត ។ ៤ ឧ. ម. កតំ បត្តំ ។ ៥ ឧ. ម. វិត តត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

កាលនោះ ខ្ញុំជីវច្យាស៍ បានធ្វើអញ្ជើញលីអនុមោទនាថា បពិត្រ
ស្វាមី ខ្ញុំសូមអនុមោទនាសាដកដែលអ្នកថ្វាយហើយដោយប្រ-
ពៃដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។
ប្តីនៃខ្ញុំនោះ ដល់ហើយនូវសេចក្តីសុខ ត្រូវបូពាកម្មចាត់ចែង
កាលអន្តរាលទៅ ក្នុងភពតូច និងភពធំ បានកើតជាស្តេចម្ចាស់
ដែលដ៏ក្នុងក្រុងពារាណសី ជាទីរីករាយ ។ កាលនោះ ខ្ញុំជា
មហេសីនៃស្តេចនោះ ជាអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកស្រី ហើយជាអគ្គ-
មហេសី ដ៏ប្រសើរក្រៃលែងជាងសេចក្តីស្រឡាញ់នៃស្តេចនោះ
ដែលមានក្នុងភពមុន ។ ស្តេចនោះ ឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ៨
អង្គ និងនូវទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មានចិត្តរីករាយ ប្រគេនចង្ក្រន់
បិណ្ឌបាតមានថ្លៃច្រើន ។ ស្តេចនោះ និងនូវព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
ទាំងឡាយ ហើយធ្វើបារាំងកែវជាវិការៈនៃមាស មានប្រមាណ
១០០ ហត្ថ មានសណ្ឋានរលីង ដែលពួកជាងធ្វើហើយ ។

សត្តម៌ ក្នុងកបិណ្ឌនីបេយ្យាបកនំ

សមាទេត្វាន តេ សព្វេ	តេសំ ទានមទានសំ សោ
សេនាសនេ(១) បរិដ្ឋានំ	បសន្នោ សេហិ ចាលិកិ
តិបិ ទានំ សហាទានសី	កាសិរាជេនហន្តនា
បុនាហំ(២) ពារាណសិយំ	ជាតា កាសិកតាមកេ(៣)
កុដ្ឋិម៌កកុលេ ដីតេ	សុខិតោ សោ សភាតុកោ
ជេដ្ឋស្ស ភាតុនោ ជាយា	អហោសី សុបតិព្វតា ។
បច្ឆេកពុទ្ធិំ ទិស្វាន	មម ភត្តកនិយតោ(៤)
ភាតុ ភត្តំ(៥) តស្ស ទត្វា(៦)	អាគតេ តម្ហិ ចារិទិ(៧) ។
នាភិនន្ទិត្ត សោ ទានំ	តតោ តស្ស អទានសហំ
ពុទ្ធានាទិយ(៨) តំ អន្ទិ	បុនោ តស្សេស្ស សោ អទា ។
តំ ទានំ(៩) ធម្មយិត្វាន	ទុដ្ឋា ពុទ្ធស្សហំ តទា
បតិ កលលបុណ្ណន្ទិ	អទានសី តស្ស តាទិនោ ។

---

១ ឱ សោវណ្ណសនេ ។ ម. សោណ្ណសនេ ។ ២ ឱ. បុតោបិ ។ ៣ ឱ. អនិយំ ទ្វា-
 ធាមកេ ។ ម. រាជាបិ ទ្វារាមកេ ។ ៤ ឱ. ភាតុកនិយសោ ។ ម ភត្តទានិយសោ ។ ៥
 ឱ. ភាតំ តំ ។ ម. ភាតានំ ។ ៦ ឱ. ទព្វាហំ ។ ម. ទព្វាន ។ ៧ ឱ. ម. ចារិទី ។ ៨ ម.
 ទទាអានិយ ។ ៩ ឱ. ម. តទន្ទំ ។

រក្ខតាបិណ្ឌនីវេយាចទាន ទី ៧

ព្រះរាជាទោះ ទ្រង់រាប់អានព្រះបរិច្ចកពុទ្ធាំណាស់នោះ មាន
សេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយបានថ្វាយទាន ដល់ព្រះបរិច្ចកពុទ្ធាំណាស់
នោះ ដែលចូលទៅកាន់ទីសេនាសនៈ ដោយព្រហស្តនៃ
ព្រះអង្គ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឲ្យទាននោះ ជាមួយនឹងស្តេច
កងដែនកាសី ខ្ញុំកើតកងកាសិកគ្រាម ជិតក្រុងពារាណសី
ម្តងទៀត ។ ស្តេចនោះ កើតកងត្រកូលកុដ្តិកៈដ៏ធំទូលាយ
ដល់នូវសេចក្តីសុខ ព្រមទាំងបងប្អូន ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃបងច្បង
ជាស្រីមានវត្តដល់ប្តីដោយប្រពៃ ។ ប្អូនរបស់ខ្ញុំ បានឃើញ
ព្រះបរិច្ចកពុទ្ធហើយ ប្រគេនភត្តរបស់បងដល់ព្រះបរិច្ចកពុទ្ធ
នោះ កាលបើបងនោះត្រឡប់មក ខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់សព្វ
គ្រប់ ។ បងនោះ មិនត្រេកអរចំពោះទាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
បានឲ្យកត្តដល់ប្តីនោះ ប្តីនោះ នាំបាយនោះ ហើយថ្វាយ
ដល់ព្រះពុទ្ធនោះទៀត ។ កាលនោះ ខ្ញុំចាលនូវទាននោះ
ហើយ ប្រទុស្តចំពោះព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានឲ្យបាត្រដ៏ពេញដោយ
ភក់ដល់ព្រះពុទ្ធនោះ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នានេ ច កហាលោ ចេវ	អបចេ បទុសេ បិច
សមចិត្តមុខំ ទិស្វា	តនាហំ សិវិជី ^(១) កុសំ ។
បុរោ បត្តំ កហេត្វាន	សោធយិត្វា សុកន្ធិនា
បសន្នចិត្តា ប្បវេត្វា	សយតំ សក្ករិ អទំ ។
យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	សុរុទា ហោមិ នានតោ
ពុទ្ធស្ស អបការេន	ទុក្ខនា មទនេន ^(២) ច ។
បុរោ កស្សបដិវស្ស	និដ្ឋាបិត្តម្ហិ ^(៣) ចេតិយេ
សោវណ្ណំ ឥដ្ឋកំ វិ ^(៤)	អនាសី មុទិតា អហំ ។
ចតុដ្ឋាតេន កន្លេន	តេមយិត្វា ^(៥) តមិដ្ឋកំ
មុតា ទុក្ខនុនោសម្មា	សព្វផ្កសុសមាភតា ។
សត្តនាតិសហស្សនិ	រតនេហិ ច ^(៦) សត្តហិ
ការេត្វា យតប្បរាទិ	វដ្ឋិនិ ច សហស្សសោ ^(៧) ។
បត្តិបេត្វា បទិបេត្វា	វេបយី សត្ត បន្តិយោ
ប្បជនត្តំ លោកនាថស្ស	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។

---

១ ឧ. មហាសង្ឃ បដិ ។ ២ ឧ. ម. វិទនេន ។ ៣ ឧ. និដ្ឋាយន្តម្ហិ ។ ម. និពាយន្តម្ហិ ។
 ៤ ម. សោវណ្ណវដ្តិកមយំ ។ ៥ ឧ. ម. និបយិត្វា ។ ៦ ឧ. ម. រតនេហេវិ ។ ៧ ឧ. ម.
 សហស្សយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

កាលនោះ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធមានព្រះទ័យស្មើ ក្នុងការឲ្យទាន
ផង ក្នុងការទទួលផង ក្នុងសេចក្តីកោតក្រែងផង ក្នុងសេចក្តី
ប្រទូស្តផង ហើយសង្វេគក្រៃលែង ។ ខ្ញុំកាន់យកបាត្រម្តង
ទៀត ជំរះដោយគ្រឿងក្រអូប មានចិត្តជ្រះថ្លាញ៉ាំងបាត្រ
ឲ្យពេញ ហើយឲ្យស្តរព្រមទាំងទឹកដោះថ្នាំ ។ ខ្ញុំកើតក្នុងទី
ណា ។ ជាស្រីមានរូបល្អព្រោះទាននោះ ខ្ញុំជាស្រីមានកូន
អាត្រក់ ព្រោះប្រទូស្តចំពោះព្រះពុទ្ធផង ព្រោះសេចក្តីស្រវឹង
ផង ។ កាលចេតិយនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកសរូប ជា
អ្នកប្រាជ្ញ គេឲ្យសម្រេចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ បានឲ្យ
ឥដ្ឋជាវិការៈនៃមាសដ៏ប្រសើរទៀត ។ ខ្ញុំជ្រលក់ឥដ្ឋនោះឲ្យ
ទទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប មានជាតិ ៤ យ៉ាង ក៏បានរួចស្រឡះ
ចាករោគមានកូនអាត្រក់ ប្រកបដោយអវយវៈទាំងពួង
ដ៏ល្អ ។ ខ្ញុំឲ្យធ្វើកាជន៍៧ពាន់ ដោយកែវ ៧ប្រការផង ប្រឆេះ
មួយពាន់ដ៏ពេញដោយខ្លាញ់ផង ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាបានចាក់
ប្រេងអុជបំភ្លឺតម្កល់ទុក ៧ ជួរ ដើម្បីបូជាព្រះលោកនាថ ។

សត្តមំ ក្នុងបិណ្ឌនីមេរិយាបទានំ

តទាបិ តស្មី បុញ្ញាស្មី	ភាគីនីហំ វិសេសតោ
បុណោ កាសីសុ សញ្ញាតោ	សមិត្តោ ^(១) ឥតិ វិស្សតោ ។
តស្សាហំ ករិយា អាសី	សុខិតា សន្និតា បិយា
តទា បច្ចេកមុនិណោ ^(២)	អទាសិ យនវេដ្ឋនំ ។
តស្សាបិ ភាគីនី អាសី	មោទិត្វា ទានមុត្តមំ
បុណោបិ កាសិវដ្ឋមិ	ជាតា កោលិយជាតិយា ។
តតោ កោលិយបុត្តានំ	សតេហិ សហ បញ្ចាហិ
បញ្ចា បច្ចេកតុន្តានំ	សតានិ សមុបដ្ឋហិ ^(៣) ។
តេមាសំ វាសយិត្វាន ^(៤)	អទាសិ ច តិច្ឆិវំ ^(៥)
ជាយា តស្ស តទា អាសី	បុញ្ញកម្មបថានុតា ។
តតោ ចុតោ អហុ វាជា	នន្ទោ ហាម មហាយសោ
តស្សាបិ មហេសី អាសី	សព្វកាមសមិទ្ធិនំ ។

---

១ ឱ. សុមិត្តោ ។ ម. សុមិត្តា ។ ២ ឱ. ម. តទាបិ បច្ចេកមុនេ ។ ៣ ឱ. សមុបដ្ឋហិ ។
 ៤ ម. តប្បយិត្វាន ។ ៥ ឱ. ម. អទំសុ ច តិច្ឆិវេ ។

ករុណាបិណ្ឌីបិយាបកាន ទី ៧

គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកក្នុងបុណ្យនោះ ដោយវិសេស
 (បុរសនោះ) កើតក្នុងដែនកាសិទៀត ប្រាកដដោយឈ្មោះ
 ថាសមិត្តបុរស ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាភរិយាបុរសនោះ ជាអ្នក
 ដល់នូវវិសេចក្តីសុខ មានគេជាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់នៃជន
 ឯប្តីខ្ញុំបានប្រគេនឈ្នួតមានសាច់ក្រាស់ ដល់ព្រះបច្ចេកមុនី ។
 ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកដោយបុណ្យ គ្រេកអរនូវ
 ទានដ៏ទុត្តមរបស់ប្តីនោះ ឯបុរសនោះកើតក្នុងជាតិកាលិយ-
 ជន ក្នុងដែនកាសិទៀត ។ កាលនោះ សមិត្តបុរសនោះ
 បម្រើព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ៥០០ អង្គ មួយអន្លើដោយកោលិយបុត្រ
 ៥០០ នាក់ ។ រួចហើយ និមន្តព្រះបច្ចេកពុទ្ធាងឡាយ
 ឲ្យគង់នៅអស់ ៣ ខែ ហើយប្រគេនត្រៃបីវរ កាលនោះ
 ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃសមិត្តបុរសនោះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទៅតាមគន្លង
 នៃបុព្វាកម្ម ។ សមិត្តបុរសនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះ
 បានកើតជាស្តេចព្រះនាមនន្ទៈ មានយសធំ ខ្ញុំជាមហេសី
 នៃស្តេចនោះ ជាអ្នកសម្រេចនូវវិសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ អហុ ចរិត្តាន(១)	ព្រហ្មទត្តោ មហីមតិ
បទុមាវតិបុត្តានំ	បច្ចេកមុនិនំ តទា ។
សតានិ បញ្ចន្ធានិ	យាវជីវំ ឧបជ្ជហី
រាជ្យយ្យនេ និវាសេត្វា	និព្វតានិ ច ច្ចជយី ។
ចេតិយានិ ច កាវេត្វា	បព្វជិត្វា ឧភោ មយំ
កាវេត្វា អប្បមញ្ញាយោ	ព្រហ្មលោកំ អកម្មសេ ។
តតោ ធុតោ មហានិត្ត	សុជាតោ បិប្ផលាយោ
មាតា សុមនទេវី ច	កោសិតោត្តោ ទិដោបិតា ។
អហំ មទ្កេ ជនបទេ	សាកលាយំ(២) បុត្តមេ
កបិលស្ស ទិជស្សសី	ដីតា មាតា សុចិមតិ ។
យនកញ្ចនតិម្រេន	និម្មិនិត្វាន មំ បិតា ។
អទា កស្សបដិវស្ស	កាមេហិ វជ្ជិតស្ស ច(៣)
កទាចិ សោ តុរណិកោ	កញ្ច កម្មន្តបេក្ខកោ
កាកាទិកេហិ ខជ្ជន្ត	ចាលោ ទិស្វាន សំវិជី ។

---

១ ឧ, តតោ ពុតោ ភវិត្វាន ។ ម. តតោ រាជំ ភវិត្វាន ។ ២ ឧ. សាកលាយំ ។ ម. សាក-
លាយ ។ ៣ ឧ. កាមាសាវជ្ជិតស្ស មេ ។ ៤ ឧ. ម. កាុណិកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះច្បាស់អំពីអត្តភាពនោះហើយ បានកើតជាស្តេចព្រហ្មទត្ត
 ជាម្ចាស់ផែនដី កាលនោះ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ជាបុត្រ
 នៃនាងបទុមារតី ។ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ៥០០ អង្គ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត ហើយនិមន្តព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ ឲ្យនៅ
 ក្នុងទន្លេនៃស្តេច ហើយបូជានូវព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ
 ដែលនិព្វានហើយ ។ យើងទាំងពីរនាក់ បានឲ្យជាន់ធ្វើចេតិយ
 ទាំងឡាយ ហើយបួសចម្រើនអប្បមញ្ញទាំងឡាយ ក៏បាន
 ទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ លុះច្បាស់ចាកព្រហ្មលោក ប្តី
 កើតក្នុងមហាគិគ្គៈ ជាកូនចៅនៃបិប្ផលតោត្រ ឯមាតាឈ្មោះ
 សុមនទេវី បិតាជាព្រាហ្មណ៍កោសិរតោត្រ ។ ខ្ញុំ (កើត)
 ក្នុងក្រុងសាកលា ជាបុរីដ៏ទុត្តម ក្នុងជនបទឈ្មោះមទ្ទៈ ។
 ខ្ញុំជាធីតានៃកបិលព្រាហ្មណ៍ មាតាឈ្មោះបុចិមតី បិតាស្អិត
 ស្អាងខ្ញុំ ដោយរូបភាពជាវិការៈនៃមាសតាន់ បានឲ្យខ្ញុំដល់
 កស្សបបណ្ឌិត ជាអ្នកវៀរចាកតាមទាំងឡាយ កាលដែល
 កស្សបបណ្ឌិតនោះ នៅក្មេង បានទៅមើលការងារ ឃើញ
 សត្វតូចៗ ត្រូវពួកសត្វមានភ្នែកជាដើមទំពាស្សី ក៏សង្វេគ ។

សត្តមំ រាជ្ជកបិណ្ឌនីថេរិយាបទានំ

យវេចាហំ តិលេ ជាតេ	ទិស្វានាតបតាបនេ
កិមិកាកេហំ ខន្ទនេ	សំវេកមលកំ តទា ។
តទា សោ បព្វជី ជំរេ	អហំ តំ អនុបព្វជី
បញ្ចវស្សានំ និវសី	បរិព្វាជមថេ(១) អហំ ។
យទា បព្វជិតា អាសិ	កោតមិ ឱនចោសិកា
តទាហំ តម្មចាគត្តា	ពុទ្ធនេ អនុសាសិតា ។
ន ចិរេនេវ កាលេន	អរហន្តំ អថាបុណី
អហោ កល្យាណមិត្តតំ	កស្សបស្ស សិរីមតោ ។
បុត្តោ(២) ពុទ្ធស្ស នាយាទោ	កស្សចោ សុសមាហិតោ
បុព្វេ និវាសំ សោ វេទិ	សត្តាចាយព្វ បស្សតិ ។
អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ	អភិព្វារេសិតោ មុនិ
ឯតាហិ តិហិ វិជ្ជាហិ	តេវិជ្ជា ហោតិ ព្រាហ្មណោ ។

១ ម. បរិព្វាជិវេតេ ។ ២ ម. លុកោ ។

ករុណាបិណ្ឌនិយោបទាន ទី ៧

ខ្ញុំឃើញគ្រាប់ល្ងាចាំងឡាយ ដែលគេហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃជិតផ្ទះ
 ត្រូវពួកដង្កូវនិងក្អែកទំពាស្សី បានឡើងសេចក្តីសង្វេគ ក្នុងកាល
 នោះ ។ កាលនោះ កសិករណ៍នោះបួសហើយ ខ្ញុំក៏
 បួសតាមកសិករណ៍នោះដែរ ខ្ញុំនៅអាស្រ័យក្នុងគូននៃ
 បរិព្វាជកវត្ត អស់ ៥ វស្សា ។ កាលណា នាងគោតមី
 ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះជិនស្រីបួសហើយ កាលនោះ ខ្ញុំក៏ចូលទៅ
 រកនាងគោតមីនោះ ដែលព្រះពុទ្ធប្រៀនប្រដៅហើយ ។
 អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានដល់ព្រះអវហត្ត ឥហ្ម៎ !
 ព្រះកសិករមានសិរីជាមិត្តល្អ ។ ព្រះកសិករជាកូន ជាញាតិ
 នៃព្រះពុទ្ធ មានចិត្តតម្កល់ខ្ជាប់ហើយ ដោយប្រពៃ លោក
 ដឹងនូវបុព្វេនិវាសផង ឃើញនូវវាងស្នូតនិងអបាយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ព្រះកសិករនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានអភិញ្ញានៅ
 រួចហើយ បានដល់នូវការអស់ទៅនៃជាតិ ជាវិណាសវិ-
 ប្រាហ្មណ៍ មានវិជ្ជា ៣ ដោយវិជ្ជាទាំង ៣ នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តថេវ កទ្កកាបិលានិ តេវិជ្ជា មត្តហាយនិ
នារេន្តិ អន្តិមំ ទេហំ ជេត្វា មារិ សវហានំ ។

ទិស្វា អាទិនំ លោកេ ឧកោ បព្វជិតា មយំ

តយម្ហា(១) ខីណាសវា ទន្តា សីតិក្ខតាម្ហ និព្វតា ។

កិលេសា ឈាបិតា មយំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពន្ធនំ ជេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា កទ្កកាបិលានិ កិក្ខុនិ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

កុទ្ធកបិលានីថេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ឱ. អម្ហ ។ ម. ក្សម្ហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

កទ្ធកាបិលានី មានវិជ្ជា ៣ លះបង់មច្ចុ ទ្រទ្រង់រាងកាយ
 មានក្នុងទីបំផុត ឈ្នះមារព្រមទាំងវាបាន៖ ដូចគ្នាដែរ ។
 យើងទាំងពីរនាក់ ឃើញទោសក្នុងលោកហើយបួស យើង
 ទាំងពីរនាក់នោះ មានអាសវៈអស់ហើយ មានខ្លួនទូន្មាន
 ហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរំលត់ហើយ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំ
 ដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរ កាត់ផ្តាច់ទូទ្រីង ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកទ្ធកាបិលានីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ រទ្ធកបិលានីថេរិយាបទ ។

អដ្ឋមិ យសោធរាបៀរិយាបទានំ

(២៨) បុរក្ខតោ ភិក្ខុនិហិ សតេហិ សហស្សេហិ សា^(១)
 មហិទ្ធិកា មហាបុត្រា សម្ពុទ្ធិ ឧបសង្កមំ ។
 សម្ពុទ្ធិ អភិវាទេត្វា សត្តោ ចក្កលក្ខណោ
 និសិទ្ធា ឯកមន្តម្ហិ ឥទំ វចនមត្រវី ។
 អដ្ឋសត្តតិវស្សាហំ បដ្ឋមា វត្ថយិ វយា
 បញ្ហាមិ^(២) អនុប្បតា អាហោចេមិ មហាមុនិ ។
 បរិបក្កោ វិយោ មយំ បរិភំ មម^(៣) ជីវិតំ
 បហាយ វោ កមិស្សាមិ កតំ មេ^(៤) សរណមត្តោ ។
 វយមិ^(៥) បដ្ឋមេ កាលេ មរណំ ឧបរុទ្ធិតិ
 អដ្ឋ វត្តំ មហាវីរ ចាបុណិស្សាមិ និព្វតំ ។
 នត្តិ ជាតិ ជរា ព្យាធិ មរណាញ មហាមុនេ
 អជរាមរាភយបុរិ^(៦) កមិស្សាមិ អសង្កតំ ។
 យាវតា បរិសា នាម សមុចាសន្តិ^(៧) សត្តោ
 អបរាធំ បជានន្តិ ឧមន្តំ សម្ពុទា មុនេ ។

---

១ ឧ. សហ បញ្ចហិ ។ ២ ឧ. បញ្ហាមិ ។ ៣ ឧ. អមិ ។ ៤ ម. មេ សុត្តោ នត្តិ ។ ៥ ឧ. វិយោ ច ។ ៦ ឧ. ម. អជរា មរណំ បុរិ ។ ៧ ឧ. សមុបយាតិ ។

យសោធរាប៊ែរយាបទាន ទី ៨

(២៨) ខ្ញុំជាអ្នកមានបុទ្ធិច្រើន មានប្រាជ្ញាច្រើន មាននាង
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មួយសែនអង្គ ចោមរោមហើយ ចូលទៅ
 គាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ហ្ន៎យបង្ខំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងលក្ខណៈគឺចក្រ
 នៃព្រះសាស្តា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយពោលពាក្យនេះ
 ថា ខ្ញុំមានវស្សា ៧៨ កន្លងបច្ច័មវ័យ ខ្ញុំមកដល់ញាតហើយ
 ក្រាបទូលព្រះមហាមុនីថា វ័យរបស់ខ្ញុំ ចាស់ណាស់ហើយ
 ជីវិតរបស់ខ្ញុំតិចណាស់ ខ្ញុំនឹងលះបង់ព្រះអង្គហើយទៅ ទីពឹង
 របស់ខ្លួនខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ ក្នុងកាលជាបច្ច័មវ័យ សេចក្តី
 ស្លាប់កាន់តែរំកិលចូលមកជិត បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 ខ្ញុំម្ចាស់នឹងដល់នូវនិព្វានក្នុងវេលាយប់ថ្ងៃនេះ ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ជាតិ ជរា ព្យាធិ និងមរណៈ មិនមាន ខ្ញុំនឹង
 ដល់ នូវបុរីដែលជាទីឥតមានជរា ឥតមានមរណៈ ឥត
 មានភ័យមិនមានបច្ច័យតាក់តែងឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 ធម្មតាបរិស័ទទាំងឡាយ តែងចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសាស្តា
 ដឹងច្បាស់នូវកំហុស និងសេចក្តីគួរក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សំសរិត្តា ច(១) សំសារេ	ខលិតោ មមន្តយិ(២)
អាពោចេមិ មហារីរ	អបរាជំ ខមស្ស មេ ។
ឥទ្ធិញ្ញាចិ និទសេស្សហិ	មម សាសនការិកា(៣)
បរិសានញ្ច សញ្ញាសំ	កង្ខំ និទ្ធិស្ស សាសនេ(៤)។
យសោធរា អហំ រីរ	អតារេ តេ បដាបតិ
សាកិយម្មិ កុលេ ជាតា	ឥត្តំ អន្តេ បតិដ្ឋិតា ។
មីនំ សតសហស្សានំ	នុវត្តំ និ ធន្យត្តិ(៥)
អតារេ តេ អហំ រីរ	ចារោក្ខា សព្វមិស្សរា ។
រូចាចារកុណ្ឌបេតា	យោព្វនដ្ឋាបិ សព្វនា
សញ្ញា មំ អមចាយន្តិ	នេវតា វិយ មាណុសា ។
កញ្ញាសហស្សបម្មុទា	សក្យបុត្តនិវេសនេ
សមាណសុខទុក្ខា តា	នេវតា វិយ នន្តនេ ។

---

១ ឧ. សំសរិត្តញ្ច ។ ២ ឧ. គរំមយិ ។ ៣ ឧ. ម. សាសនការិកេ ។ ៤ ម. យារិពា ។
 ៥ ម. ធន្យត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំព្រះអង្គអន្តោលទៅ ក្នុង
 សំសារ សូមក្រាបទូលនូវការតាំងភ្នាក់របស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះអង្គ
 សូមព្រះអង្គអត់នូវកំហុសនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ នាងជាអ្នក
 ធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃតថាគត ចូរនាងសម្តែងនូវបូជិ
 ចូរកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ នៃបរិស័ទទាំងពួង ក្នុងសាសនា ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំឈ្មោះយសោធរា ជាភរិយា
 នៃព្រះអង្គ (កាលនៅ) ក្នុងផ្ទះកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ តាំងនៅ
 ក្នុងអង្គជាន់ស្រី ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ខ្ញុំជាប្រធាន
 នៃស្រីទាំងឡាយមួយសែន ៧៦ ជាធំជាងស្រីទាំងពួងក្នុងផ្ទះ
 នៃព្រះអង្គ ។ ស្រីទាំងពួងប្រកបដោយគុណគឺរូបនិងមារយាទ
 តាំងនៅក្នុងបឋមវ័យសព្វៗកាល គោរពកោតក្រែងខ្ញុំ ដូចជា
 មនុស្សទាំងឡាយគោរពកោតក្រែងទេវតា ។ ស្រីទាំងនោះ
 មានពួកនាងកញ្ញាមួយពាន់ជាប្រធាន មានសុខនិងទុក្ខស្មើគ្នា
 ក្នុងដំណាក់នៃសក្យបុត្រ ដូចជាពួកទេវតា ក្នុងនន្ទនវ័ន ។

អង្គម៍ យសោធរាថេរិយបទានំ

កាមជាតុមតិក្កនា
 រូបេន សទិសា នត្តិ
 សម្ពុទ្ធិំ អភិវាទេត្វា
 នេកា នាណវិជាការា
 ចក្កវាឡសមំ កាយំ
 ឧកោ បក្ខា ធុវេ ទីថា
 ទត្តិណាញ សរំ បិញ្ញំ
 ចន្ទញ សុរិយញ ក្ខត្តិ
 ចក្កវាឡកិរី តុណ្ណំ
 វិជមាណ ឧបកត្តិ
 ហត្តវណ្ណំ តថេវស្សី
 ចន្ទញ សុរិយំ មេវំ
 យសោធរា អហំ វិរ
 សហស្ស លោកជាត្វនំ
 ព្រហ្មវណ្ណញ មាបេត្វា
 យសោធរា អហំ វិរ

បណ្ឌិតា^(១) រូបជាតុយា
 វេបេត្វា លោកនាយកំ ។
 ឥទ្ធិ ទេស្សសិ សត្តនោ
 មហាឥទ្ធិបិ ទេស្សយំ ។
 សីលំ ឧត្តរតោ ក្ករ
 ជម្ពុទិបំ សវរតោ ។
 នាណសាខា តុ បត្តិកា
 មេវបព្វតតោ សិទិំ ។
 ជម្ពុកុំ សម្មលកំ
 វន្តតេ លោកនាគំ ។
 បព្វតំ ជលជន្តថា
 សក្កវណ្ណញ ទេស្សយំ ។
 ថានេ វណ្ណមិ ចក្កម
 ឥល្លបទ្វេន^(២) នាទយំ
 ធម្មំ ទេសេតិ សុញ្ញតំ^(៣)
 ថានេ វណ្ណមិ ចក្កម ។

១ ឱ. ម. សណ្ឌិតា ។ ២ ឱ. ឥល្លបទ្វេន ។ ៣ ឱ. បុញ្ញតំ ។

យសោធរាថេរីយាបទាន ទី ៨

បណ្ឌិតទាំងឡាយ កន្លងនូវកាមធាតុ ប្រាកដស្មើដោយរូបក្នុង
 រូបធាតុ រៀនរំលងតែព្រះលោកនាយកចេញ មិនមានទេ ។
 យសោធរាថេរី ថ្វាយបង្គំព្រះសម្តែងហើយ សំដែងឫទ្ធិចំពោះព្រះ
 សាស្តាទាំងសម្តែងឫទ្ធិច្រើន មានអាការៈផ្សេងៗច្រើនយ៉ាង ។
 គឺធ្វើកាយដាក់ក្នុងក្រវាឡ ក្បាលជាទុក្ខរក្ស ទ្វីបទាំងពីរជាស្លាប
 ទាំងពីរ ជម្ពូទ្វីបជាសរីរៈ ។ សមុទ្រខាងត្បូងជាសំណុំកន្ទុយ
 ស្ទឹងជាលំពង់ស្លាប ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យ ជាភ្នែក ភ្នំមេរុ
 ជាកំបោរ ។ ភ្នំចក្រវាឡជាចំពុះ ដើមត្រីនិងជាទីប្រជុំ ហើយ
 ចូលទៅជិតថ្វាយបង្គំ អង្គុយបក់ព្រះលោកនាយក ។ សម្តែង
 នូវភេទនៃដំរី សេះ ភ្នំ ជលជាត ព្រះចន្ទព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ
 ភេទនៃព្រះឥន្ទ្រក៏ដូចគ្នា ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះយសោធរា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទ គ្រប
 នូវលោកធាតុមួយពាន់ ដោយផ្ការឹក ។ ខ្ញុំនិម្មិតភេទជាព្រហ្ម
 ហើយសម្តែងធម៌ដ៏សូន្យ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះយសោធរា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥន្ទ្រីសុ ច វសី ហោមិ

ទិព្វាយ សោតនាតុយា

ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស

វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

បុព្វេនិវាសិ ជានាមិ

ទិព្វចក្កំ វិសោធនំ

សញ្ញាសវា បរិក្ខណា

នត្តិនានិ បុនព្វវោ ។

អត្ថធម្មនិរត្តិសុ

បដិកាលោ តថេវ ច

ញ្ញាណំ មយ្ហំ មហារីរ

ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

ពុទ្ធានំ លោកនាថានំ

សង្កមំ តេ សុទិស្សិតំ

អធិការំ ពហំ មយ្ហំ

តុយត្ថាយ មហាមុនេ ។

យំ មយ្ហំ បុរិមំ កម្មំ

កុសលំ សរសេ មុនេ

តុយត្ថាយ មហារីរ

បុព្វំ ឧបទិតំ មយា ។

អភព្វជ្ជានេ វជ្ជិត្វា

វារយិត្វា អនាថរំ(១)

តុយត្ថាយ មហារីរ

សញ្ញាតំ(២) ជីវិតំ មយា ។

១ ឱ. បាចយន្តិ អនារិ ។ ២ ឱ. សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ ក្នុងប្ញទ្ធិទាំង-
 ឡាយ ទាំងស្នាក់ជំនាញក្នុងរចនាបរិយញ្ញាណ ដោយសោត-
 ធាតុជាទិព្វ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានជម្រះហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ
 ភពប្ញទ្ធិត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ កើតឡើងហើយ
 ដល់ខ្ញុំ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការគប់
 រកព្រះលោកនាថទាំងឡាយ ព្រះអង្គបានសម្តែងហើយ ដោយ
 ប្រពៃ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើនរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់
 ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមុនី សូមព្រះអង្គរលឹកកុសលកម្មរបស់
 ខ្ញុំដែលមានក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យ
 ខ្ញុំបានសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានលះបង់នូវអកត្វជាន ហាមឃាត់នូវ
 អនាចារៈ ហើយលះបង់ជីវិតដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

អង្គមួយសោធនកថាបទដ្ឋកថា

នេកកោដិសហស្សានិ	ករិយត្តាយនាសិ មំ
ន តត្ថ វិមា ហោមិ	តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។
នេកកោដិសហស្សានិ	ឧបកាវយនាសិ មំ
ន តត្ថ វិមា ហោមិ	តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។
នេកកោដិសហស្សានិ	ជីវិតានិ បរិច្ចជី
នេកកោដិសហស្សានិ	កោជនត្តាយនាសិ មំ ។
ន តត្ថ វិមា ហោមិ	តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ
ភយមោក្ខំ ករិស្សន្តិ	តនាមិ(១) មម ជីវិតំ ។
អង្គកតេ(២) អលម្ពារេ	វត្តេ នាណវិទេ ពហូ
ឥត្តកណ្ណោ ន កុយាមិ(៣)	តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។

១ ឧ. បដិមិ ។ ២ ម. អង្គេ ឯវំ ។ ៣ ឧ. ឥត្តិកណ្ណោន គូហាមិ ។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី ៨

បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ
មានពាន់នៃកោដីដីច្រើន ដើម្បីជាករិយា (នៃជនដទៃវិញ)
ខ្ញុំមិនគួបចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ
មានពាន់នៃកោដីដីច្រើន ដើម្បីជាឧបការៈ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំក៏
មិនគួបចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានខ្ញុំម្ចាស់អស់ជាតិ មាន
ពាន់នៃកោដីដីច្រើន ដើម្បីការប្រើប្រាស់ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំ
មិនគួបចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

ខ្ញុំបានលះបង់ជីវិត មានពាន់នៃកោដីដីច្រើន ជនទាំងឡាយ
នឹងធ្វើការរួចចាកភ័យ ខ្ញុំឲ្យនូវជីវិតរបស់ខ្ញុំ ។ បពិត្រព្រះ
មហាមុនី ខ្ញុំមិនលាក់ទុក នូវគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់អវយវៈ
គ្រឿងអលង្ការ សំពត់ដីច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ និង
កណ្តុររបស់ស្រីប្រុស ដើម្បីមជាប្រយោជន៍ ដល់ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធនធានាបរិច្ចាគំ

ភោមានិ និភោមានិ ច

ខេត្តំ បុត្តា ច ជីតា ច

បរិចត្តំ មហាមុនិ ។

ហត្ថំ អស្សំ កវណាបិ

នាសិយោ បរិចារិកា

តុយ្ហត្ថាយ មហាវីរ

បរិចត្តា អសុដ្ឋយា ។

យំ មយ្ហំ បដិមន្តេសិ

នានំ ទស្សាមិ យាចកេ

វិមនំ មេ ន បស្សាមិ

ទទតោ នានមុត្តមំ ។

នាណវិជំ ពហុំ ទុក្ខំ

សិសារេ ច ពហុវិដេ

តុយ្ហត្ថាយ មហាវីរ

អនុកុត្តំ^(១) អសុដ្ឋយំ ។

សុខប្បត្តានុមោទាមិ

ន ច ទុក្ខេសុ ទុម្មនា

សព្វត្ថ តុសិតា ហោមិ

តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនិ ។

អនុមកេន សមុទោ

យំ ធម្មំ អភិដិហរិ

អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ

បត្តោ ពោជី មហាមុនិ ។

១ ឱ. បរិច្ចត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី ការបរិច្ចាគទ្រព្យធននិងស្រូវ ទាំងស្រុក
 និងម ស្រែ បុត្រនិងជីតា ខ្ញុំក៏បានលះបង់ហើយ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ដំរី សេះ គោ និងខ្ញុំស្រី អ្នកបម្រើ
 មានចំនួនរាប់មិនបាន ខ្ញុំក៏បានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍
 នៃព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គប្រឹក្សា នូវទានណានឹងខ្ញុំ ខ្ញុំឲ្យនូវទាន
 នោះ ដល់ស្នមទាំងឡាយ កាលព្រះអង្គឲ្យទានដ៏ឧត្តម ខ្ញុំ
 មិនឃើញសេចក្តីតូចចិត្ត របស់ខ្ញុំទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គមាន
 ព្យាយាមធំ ខ្ញុំរងទុក្ខដ៏ច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ មានចំនួនរាប់
 មិនបាន ក្នុងសំសារដ៏ច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលព្រះអង្គដល់នូវសេចក្តីសុខ ខ្ញុំក៏ត្រេក-
 អរ មួយទៀត ខ្ញុំមិនតូចចិត្ត ព្រោះទុក្ខទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ
 ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ នៃព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គសោយសុខនិងទុក្ខ ត្រាស់ដឹងតាម
 លំដាប់មគ្គ ហើយដល់នូវពោធិញ្ញាណ រួចនាំមកនូវធម៌ ។

អដ្ឋមិ យសោធរាមេរិយាបទានំ

ព្រាហ្មទេវតា សម្ពុទ្ធំ	កោតមំ លោកនាយកំ
អញ្ញោសំ លោកនាថានំ	សង្កមន្តោ ពហំ មយា ។
អធិការំ ពហំ មយំ	តុយន្តាយ មហាមុនំ
កវេសន្តំ ពុទ្ធជម្ពំ	អរហន្តោ បរិចារិកា ។
កប្បសតសហស្សេ ច	ចតុរោ ច អសង្កយេ
ដីបង្ករោ មហារីរោ	ឧប្បជ្ជិ លោកនាយកោ ។
បច្ចុន្តទេសវិសយេ	និមន្តត្វា តថាគតំ
តស្ស អាគមនំ មក្កំ	សោធន្តិ តុដ្ឋមនសា ។
តេន កាលេន សោ អាសិ	សុមេនោ នាម

ព្រាហ្មណោ

មក្កតា បដិយានេសិ	អាយតោ សព្វនិស្សិនោ ។
តេន កាលេនហំ អាសិ	កញ្ញា ព្រាហ្មណសម្ពរា
សុមិត្តា នាម នាមេន	ឧបកញ្ជំ សមាគមំ ។
អដ្ឋ ឧប្បលហត្តានិ	បូជនត្វាយ សត្តនោ
អាទាយ ជនស្ស មជ្ឈេ(១)	អទ្ធិសំ វសិមត្តមំ(២) ។

១ ឧ. ជនសម្បជ្ឈេ ។ ម. ជនសំមជ្ឈេ ។ ២ ម. វសិមត្តមំ ។

យសោធរាថេរិយាបកាន ទី ៧

ខ្ញុំមានការគប់រកព្រះលោកនាថ ដទៃច្រើនអង្គ (ព្រោះអា-
ស្រ័យ) នូវព្រះសម្ពុទ្ធ ជាព្រះលោកនាយក ព្រះនាមគោតម
ជាទេវតាប្រសើរ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងដ៏ច្រើន
របស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ខ្ញុំជាអ្នកបំរើព្រះអង្គ
ដែលស្វែងរកនូវពុទ្ធធម៌ ។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមទីបង្អស់ មាន
ព្យាយាមធំ ជានាយកនៃសត្វលោក កើតហើយ ក្នុងកប្បទី
បួនអសង្វ័យៗ និងមួយសែន ។ ជនទាំងឡាយនៅក្នុងបច្ចុប្ប-
ប្រទេស មានចិត្តត្រេកអរ និងមន្តព្រះតថាគត ហើយជំរះផ្លូវ
ជាទីស្តេចមកនៃព្រះទីបង្អស់នោះ ។ កាលនោះ ព្រះអង្គជា
ព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុមេធនៈ តាក់តែងផ្លូវសម្រាប់ថ្វាយព្រះ
ពុទ្ធទីបង្អស់ ទ្រង់ឃើញធម៌ទាំងពួង កាលស្តេចមកដល់ ខ្ញុំជា
កញ្ញា កើតក្នុងគ្រូកូលព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះនាងសុមិត្តា បាន
ចូលទៅកាន់ទីប្រជុំ ។ ខ្ញុំយកផ្កាឧប្បាល ៨ ក្តាប់ ដើម្បីបូជា
ព្រះសាស្តា បានឃើញឥសីដ៏ទុក្ខម ក្នុងកណ្តាលនៃជន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បិណ្ឌុកតំ ទយិតំ^(១) អតិក្កន្តំ មនោហារំ

ទិស្វា តទា អមញ្ញាស្សំ សងលំ ជីវិតំ មម ។

បរក្កមន្តំ សងលំ អន្តសំ ឥសំនោ តទា

បុព្វកម្មេន សម្មទ្ធេ ចិត្តញាបិ បសិទិ មេ ។

ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទេសី ឥសេ ឧទក្កមាទសេ

ទេយ្យំ អញ្ញំ ន បស្សាមិ ទេមិ បុច្ឆានិ តេ ឥសេ^(២)។

បញ្ច ហត្ថា តវ ហោន្ត តយោ ហោន្ត មម ឥសេ

តេន សទ្ធិ សមា ហោន្ត ពោធិត្តាយ តវ^(៣) ឥសេ ។

បក្កត្ថំ ភាណវំ ។

---

១ ឧ. វស្សិតំ ។ ២ ឧ. ឥសី ។ ៣ ឧ. ពោធិន្តាយ តវំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ខាន យានមកអស់
 កាលយូរ ទ្រង់មានព្រះទ័យប្រកបដោយករុណា ក៏បណ្តាល
 ឲ្យចិត្តត្រេកអរក្រៃលែង ហើយសំគាល់ថា ជីវិតរបស់
 អាត្មាអញប្រកបដោយផល ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញ
 សេចក្តីព្យាយាមប្រកបដោយផល របស់ឥសីនោះ ទាំងចិត្ត
 របស់ខ្ញុំ ក៏ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ដោយកុសលកម្ម មានក្នុង
 កាលមុន ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្រៃលែង ក្នុងឥសីមាន
 ចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយទូលថា បពិត្រឥសី ខ្ញុំមិនឃើញវត្ថុដទៃ
 ដែលគួរថ្វាយទេ ខ្ញុំសូមថ្វាយផ្កាទាំងឡាយដល់លោក ។
 បពិត្រឥសី ផ្កា ៥ ក្តាប់ ចូរមានដល់លោក ផ្កា ៣ ក្តាប់ ចូរ
 មានដល់ខ្ញុំ បពិត្រឥសី ផ្កាទាំងឡាយ ចូរជារបស់ស្មើគ្នា
 មួយអន្លើដោយឥសីនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពោធិញ្ញាណ
 របស់ព្រះអង្គ ។

ចប់ ភាណវិរៈ ទី ៤ ។

អន្តិមំ យសោធរាហើយាបទានំ

ឥសិ កហេត្វា ត្បុន្ណានិ	អាភក្ខន្តំ មហាយសិ
ប្បុរិសិ ជនស្ស មជ្ឈេ(១)	ពោធិត្តាយ មហាឥសី ។
បស្សិត្វា ជនស្ស មជ្ឈេ	ទីបង្ក័រមហាមុនិ
វិយា កាសិ មហាវិរោ	ឥសិ មុក្ខតមាទសំ ។
អបរិមេយ្យ ឥតោ កម្មេ	ទីបង្ក័រមហាមុនិ
មម កម្មំ វិយា កាសិ	ឧដិការំ មហាមុនិ ។
សមចិត្តា សមកម្មា	សមការំ ភវិស្សតិ
បិយា ហេស្សតិ កម្មេន	តុយ្ហត្តាយ មហាឥសេ ។
សុទ្ធស្សនា សុបិយា ច	មនាទា(២) បិយវាទិទិ
តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា	វិហារិស្សតិ(៣) ឥទ្ធិកោ ។
យថាបិ កណ្ណសាមុក្កំ	អនុរត្តន្តិ សាមិណោ
ឃិរិ កុសលធម្មានំ	អនុរត្តិស្សតេ(៤) អយំ ។

១ ឧ. ម. ជនសមុជ្ឈេ • ២ ឧ. មនសា ។ ៣ ឧ. បិយា ហេស្សតិ ។ ៤ ឧ. អនុរត្តិយតេ ។

យសោធរថេរិយបទាន ទី ៧

ឥសីយកុដ្ឋាទាំងឡាយ ឬជាព្រះពុទ្ធជាមហាឥសី មានយស
ធំ ដែលមកក្នុងកណ្តាលនៃពួកជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
ពោធិញ្ញាណ ។ ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមទីបង្អស់ មានព្យាយាមធំ
ឃើញឥសីមានចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ទ្រង់ព្យាករក្នុងកណ្តាលនៃជន ។

ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមទីបង្អស់ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់
ព្យាករ នូវអំពើរបស់ខ្ញុំ ដែលជាស្រីមានភាពត្រង់ ក្នុងកិច្ច
មានប្រមាណមិនបាន អំពីកិច្ចនេះថា ម្ចាស់មហាឥសី ស្រី
នេះ នឹងជាអ្នកមានចិត្តស្មើគ្នា មានការងារស្មើគ្នា ជាអ្នកធ្វើ
ការស្មើគ្នា ជាទីស្រឡាញ់ដោយការងារស្មើគ្នានឹងអ្នក ដើម្បី
ប្រយោជន៍នៃអ្នក ។ មួយទៀត ស្រីនេះ នឹងជាអ្នកមាន
រូបគួរឲ្យមើលមើលក្រៃលែង គួរឲ្យស្រឡាញ់ ពេញចិត្តក្រៃ-
លែង ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកមានបូជ្ជៈ នឹងបាន
ជាញាតិក្នុងធម៌ នៃព្រះពុទ្ធនោះ ។ ប្រៀបដូចជនជាម្ចាស់
ទ្រព្យរមែងរក្សាសុគ្រុស ប្រាប់ជាក់នូវកណ្តុះ យ៉ាងណា ស្រី
នេះ នឹងរក្សាធម៌ជាគុសលទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តស្ស តំ អនុកម្មន្តិ	ប្បយស្សតិ ចារមី
សីហោវ បញ្ជិវិ ហិត្វា	ទាបុណិស្សតិ ពោធិយំ ។
អបរិមេយ្យេ ឥតោ កប្បេ	យំ មំ ពុទ្ធា វិយាករិ(១)
តំ វាចំ អនុមោទន្តិ	ឃរិការី ភវី អហំ ។
តស្ស កម្មស្ស សុកតស្ស	តត្ថ ចិន្តំ បសាទយី
ទេវមាណុសកំ យោធិ	អនុភោត្វា អសង្ខយំ ។
សុខទុក្ខំ អនុភោត្វា	ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	អជាយី សាកិយេ កុលេ ។
រូបវតី ភោគវតី	យសសីលវតី តតោ
សព្វុដ្ឋសម្បទា ហោមិ	កុលេសុ បតិសក្កតា(២) ។
លាភសិលោកសក្ការិ	លោកធម្មសមាគមំ
ចិត្តញ្ច ទុក្ខិតំ នតិ	វសាមិ អកុតោកយា ។

១ ឧ. យំ ពុទ្ធា វិយាករិវតំ ។ ២ ឧ. អតិសក្កតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រីនេះកាលអនុគ្រោះនូវកុសលធម៌នោះ របស់ព្រះពុទ្ធនោះ
នឹងញ៉ាំង បារមីតាំងឡាយឲ្យពេញ នឹងដល់នូវពោធិញ្ញាណ
ដូចសត្វស៊ីហៈលះបង់ទ្រង់ដូច្នោះ ។

ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ព្យាករខ្ញុំដោយវាចាណា ខ្ញុំត្រកអរចំពោះវាចានោះ ជាអ្នក
ធ្វើយ៉ាងនោះ កាលកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះ ខ្ញុំ
ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងកុសលនោះ ហើយបានកំណើត
ជារបស់នៃទេវតានិងមនុស្ស រាប់មិនអស់ ។ លុះទទួលនូវ
សេចក្តីសុខនិងទុក្ខ ក្នុងទេវតានិងមនុស្សហើយ ដល់មកក្នុង
បច្ច័មភព បានភើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជា
អ្នកមានរូបល្អ មានភោគៈ មានយសនិងសីល បរិបូណ៌
ដោយអវ័យវៈទាំងពួង ជាអ្នកគោរពចំពោះប្តី ក្នុងត្រកូល
ទាំងឡាយ ។ ឯចិត្តរបស់ខ្ញុំ ដែលប្រជុំចុះ ក្នុងលោកធម៌
មានលាភៈ សេចក្តីសរសើរ និងសក្តារៈជាដើម ជាចិត្ត
មិនដល់នូវសេចក្តីទុក្ខទេ តើខ្ញុំនឹងមានភ័យ អំពីណា ។

អដ្ឋមិ យសោធរាថេរិយបទានំ

វុត្តំ ហេតុំ ភកវតា រញ្ញោ អន្តេបុរេ តនា
 ខត្តិយានំ បុរេ វីរ ឧបការញ្ចុ និទ្ធិសិ ។
 ឧបការា ច យា ធារី យា ច ធារី សុខេ ទុក្ខេ
 អត្តក្ខាយំ ច យា ធារី យា ធារី នាទុកម្បិកា ។
 បញ្ចកោជិសតា ពុទ្ធា នវកោជិសតានិ ច
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី ។
 អធិការំ មហា(១) មយ្ហំ មហារាជ(២) សុណោ ហិ មេ
 ឯកានុសកោជិសតា ហោន្តិ លោកក្កនាយកា(៣) ។
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី
 អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ(២) សុណោ ហិ មេ ។
 វីសកោជិសតា ពុទ្ធា វីសកោជិសតានិ ច
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី ។

---

១ ឧ. សទាតិ ទិស្សតិយេវី ។ ២ ម. ធម្មរាជាតិ ទិស្សតិយេវី ។ ៣ ឧ. ឯការសំ កោ
 ជិសតា បញ្ចកោជិសតានិ ច ។ ម. ឯការទសកោជិសតា ពុទ្ធា ទ្វាទសកោជិយោ ។

យសោធរាជេរិយាបទាន ទី ៧

សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់បំពោះព្រះរាជាខាង
 ក្នុងបូរីដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រះអង្គសម្តែង
 ឧបការគុណរបស់នារី នៃពួកក្សត្រិយ៍ក្នុងបូរីនោះ គឺ នារីធ្វើ
 សេចក្តីទំនុកបំរុង នារីជើងសុខនិងទុក្ខ នារីប្រាប់ប្រយោជន៍
 និងនារីជាអ្នកអនុគ្រោះ ។ (ដោយសារនារីនោះ) តថាគត
 បានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធជ្រាវយកោដិ
 និងប្រាំបួនរយកោដិ ជាទេវតាក្រែកលែង ជាងទេវតា ។
 បពិត្រមហារាជ សេចក្តីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គ
 ស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធាង្គុយជាឆាយក ជាកំពូលនៃ
 លោក ដប់មួយរយកោដិ ។ តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅដល់ព្រះពុទ្ធាង្គុយនេះ ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាង
 ទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូម
 ព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។ ព្រះពុទ្ធាង្គុយពីរពាន់កោដិផង
 បីពាន់កោដិផង តថាគតបានញ៉ាំងមហាទាន ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
 ដល់ព្រះពុទ្ធាង្គុយនេះ ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាងទេវតា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោ ហិ មេ

ចត្តាឡីសកោជិសតា បញ្ចកោជិសតានិ ច ។

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោ ហិ មេ ។

សដ្ឋិកោជិសតា ពុទ្ធា សត្តតិកោជិសតានិ ច

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី ។

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោ ហិ មេ

អស័តិកោជិសតា ពុទ្ធា ធម្មតិកោជិសតានិ ច ។

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី ។

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោ ហិ មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រមហារាជ សេចក្តីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គ
ស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធាងឡាយ បួនពាន់កោដិផង ប្រាំរយ
កោដិផង តថាគតបានញ៉ាំងមហានិទ្ទេសប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធ
ចាំងឡាយ⁺ ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាងទេវតា បពិត្រមហា-
រាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។
ព្រះពុទ្ធាងឡាយ ប្រាំមួយពាន់កោដិផង ប្រាំពីរពាន់កោដិផង
តថាគត បានញ៉ាំងមហានិទ្ទេសប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាងឡាយ⁺
ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ ការ
កសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធ
ចាំងឡាយ ប្រាំបីពាន់កោដិផង ប្រាំបួនពាន់កោដិផង តថាគត
បានញ៉ាំងមហានិទ្ទេសប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាងឡាយ⁺ ដែល
ជាទេវតាក្រែកលែង ជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ ការ
កសាងដ៏ធំ របស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។

អង្គម៍ យសោធរាថេរិយាប្បវាទំ

កោដិសតហស្សានិ ហោន្តិ លោកក្កនាយកា

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី ។

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោហិ មេ

នវកោដិសហស្សានិ អបរេ លោកនាយកា ។

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោហិ មេ ។

កោដិសតសហស្សានិ បញ្ចាសីតិ មហេសិនំ

បញ្ចាសីតិកោដិសតា សត្តវីសតិ កោដិយោ^(១)។

ឯតេសំ ទេវទេវានំ មហានានំ បវត្តយី

អធិការំ មហា មយ្ហំ មហារាជ សុណោហិ មេ ។

---

១ ឧ. សត្តវីសហស្សកោដិយោ ។ ម. សត្តវីសាប កោដិយោ ។

យសោធរាថេរិយាបទ ទី ៨

ព្រះពុទ្ធាំណំឡាយ ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោក មួយសែន
 កោដិ តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះ
 ពុទ្ធាំណំនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រ
 មហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់
 តថាគត ព្រះពុទ្ធាំណំឡាយ ជានាយកនៃសត្វលោកដទៃ
 ទៀត ប្រាំបួនពាន់កោដិ ។ តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាំណំនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រែកលែង
 ជាងទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត
 សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។ ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ៨៥ សែន
 កោដិផង ១ សែន កោដិផង ៨៥ កោដិផង ២៧ កោដិផង
 តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាំណំ
 នុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រែកលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ
 ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។

សុត្តន្តបិដកេ ទុក្ខកនិកាយស្ស អបទានំ

បច្ចេកតុទ្ធា វីតវតា(១)	អដ្ឋមដ្ឋកកោដិយោ(២)
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិមេ ។
ជីណាសវា វីតមលា	អសង្ខយ្យា តុទ្ធសាវកា
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិមេ ។
ឃីរិ ធម្មេសុ ចិណ្ណានំ	សទា សទ្ធម្មចារិណោ
ធម្មចារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មិ ច ។
ធម្មញ្ញារេ សុចរិតំ	ន តំ ទុច្ឆរិតំ ចរេ
ធម្មចារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មិ ច ។
ទិព្វិទ្ធិត្វាន សំសារេ	បព្វជី អនតារិយំ
សហស្សបរិវារេន	បព្វជិត្វា អតិញ្ចាណ ។
អតារិ វិជហិត្វាន	បព្វជី អនតារិយំ
អឱ្យមាសេ អសម្បត្តេ	ចតុស្កន្ធិ អថាបុណី ។

១ ខ. ម. គុតវតា ។ ២ ខ. អដ្ឋមដ្ឋកកោដិណោ ។ ម. អដ្ឋមដ្ឋកកោដិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះបច្ចេកពុទ្ធាំនំឡាយ ដែលប្រាសចាករាគៈ ចំនួនប្រាំបី ។
 កោដិ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត (ចំពោះ
 ព្រះបច្ចេកពុទ្ធាំនំនុះ) សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។ ព្រះខ័ណ្ឌ-
 ស្រពាំនំឡាយ ជាសារឹកនៃព្រះពុទ្ធ មានប្រមាណរាប់មិនបាន
 មានមន្ទិលអស់ហើយ បពិត្រព្រះមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់
 តថាគត (ចំពោះព្រះខ័ណ្ឌស្រពាំនំនុះ) សូមព្រះអង្គស្តាប់
 តថាគត ។ កាលបុគ្គលអ្នកសន្សំក្នុងធម៌ទាំងឡាយ កាលបុគ្គល
 អ្នកប្រព្រឹត្ត នូវព្រះសទ្ធម្មទាំងឡាយ សព្វៗ កាល បុគ្គលអ្នក
 ប្រព្រឹត្តធម៌យ៉ាងនេះ តែងដេកជាសុខ ក្នុងលោកនេះនិងលោក
 ខាងមុខ ។ បុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត មិនគប្បីប្រព្រឹត្ត
 ធម៌នោះ ឲ្យជាទុច្ចរិតឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ តែងដេក
 ជាសុខ ក្នុងលោកនេះនិងលោកខាងមុខ ។ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុង
 សង្សារ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដោយបរិវារមួយពាន់ លុះបួស
 ហើយមិនមានសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ។ ខ្ញុំលះបង់ផ្ទះហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់ដល់កន្លះខែផង ក៏បានដល់សច្ចៈ ៤ ។

អង្គម៉ យសោធរាថេរិយាបទានំ

ច័វិំ បិណ្ណាចាតត្បា	បច្ចុយំ សយនាសនំ
ឧបទេន្តិំ ពហ្មទេកេ(១)	សាករេយេវ ឧម្មិយោ ។
កេលេសា យាបិតា មយំ	កវំ សព្វេ សម្មហតា
នាករំ ពទ្ធនំ ទេត្តា	វិហារមិ អនាសវំ ។
ស្វាកតំ វតមេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេវ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្មិទា ចតស្សេវ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
ឃរំ ពហុវិដិំ ឱក្ខំ	សម្បត្តិំ ច ពហុព្វិដិំ
វិសុទ្ធកាវសម្បត្តា	លកាមិ សព្វសម្បទា ។
យោ ទទានិ សក្កត្តានំ	បុញ្ញត្តាយ មហេសិទោ
សហាយសម្បទា ហោន្តិ	និព្វានបទមសង្កតំ ។
បរិក្ខំណំ អតីតត្បា	បច្ចុប្បន្នំ អនាកតំ
សព្វកម្មំ មម ទីណំ	ចានេ វណ្ណមិ ចក្កហតិ។

១ ប. ពហុ ជិតា ។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី ៨

ជនទាំងឡាយជាច្រើន នាំចំរើរ បិណ្ឌបាត និងទំដេក ទីអង្គុយ
 ចូលមក ដូចជាវលកកងសាគរ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុត
 បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិន
 មានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវ
 ទន្ធន៍ ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្តី៣ ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។ ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីទុក្ខច្រើនប្រការ
 ផង នូវសម្បត្តិច្រើនប្រការផង នូវការវិនាស្តាតផង ហើយបាន
 នូវសម្បទាទាំងពួង ។ បុគ្គលណា ឲ្យខ្លួនរបស់ខ្លួនដល់ព្រះ
 ពុទ្ធមហេសី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សហាយសម្បទា
 និងចំរើរណកនៃព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យតាក់តែង រមែងមាន
 ដល់បុគ្គលនោះ ។ កិលេសជាតជាអតីតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី
 ជាអនាគតក្តី អស់រលីងហើយ កម្មទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ
 បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ ខ្ញុំសូមក្រាបបង្គំបង្គំព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា យសោធរា ភិក្ខុនំ ភកវតោ

សម្មា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តានិ ។

យសោធរាថេរិយាបទានំ សម្មត្ថំ ។

និម្មំ ទសសហស្សប្រើនិមបទានំ

[២៧] កប្ប្ប សតសហស្សេ ច ចតុរោ ច សង្ខយេ

ទីបង្ករោ នាម ជីនោ ឧប្បជ្ជិ លោកនាយកោ ។

ទីបង្ករោ មហាវរោ វិយាកាសិ វិនាយកោ

សុមេធាញ្ច សុមិត្តញ្ច សមាទសុខទុក្ខតំ ។

សនេវកញ្ច បស្សនោ វិចរនោ សនេវកំ

តេសំ បកិត្តនេ អម្មេ ឧបកម្ម សមាគមំ ។

អម្មំ សព្វបតិ ហោតិ(១) អនាគតសមាគមេ

សញ្ញាវ តុយ្ហំ ករិយា មនាថា បិយវាទិកា ។

១ ឧ. សព្វា បតី ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះយសោធរាជកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ចំពោះព្រះករុ្ត្រៃនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ យសោធរាជេរិយាបទាន ។

ទសសហស្សប៊ិរីនមបទាន ទី ៧

(២៧) ក្នុងកប្បទី ៤ អសង្ខេយ្យ និងមួយសែន ព្រះ
ជិនស្រី ព្រះនាមទីបង្កំវា ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង ។
ព្រះពុទ្ធព្រះនាមទីបង្កំវា ជាមហាវីរបុរស ទ្រង់ព្យាករ នូវ
សុមេធតាបសផង នាងសុមិត្តាផង ដែលរួមសុខទុក្ខជាមួយ
គ្នា ។ ព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គឃើញមនុស្សលោក ព្រម
ទាំងទៅលោក ទាំងទ្រង់ស្តេចទៅកាន់មនុស្សលោក ព្រម
ទាំងទៅលោក ហើយចូលមកកាន់ទីប្រជុំនៃយើងខ្ញុំ ដែល
កំពុងសរសើរជនទាំងនោះ ។ ប្តីទាំងអស់របស់យើងខ្ញុំ មាន
ក្នុងទីសមាគមជាអនាគត ប្រពន្ធទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ជាទី
ពេញព្រះទ័យនៃព្រះអង្គ ជាអ្នកពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ។

នវមំ ទសសហស្សបើរំធិមបទានំ

នានំ សីលមយំ^(១) សតំ ការវនា ច សុការិតា^(២)

ទីយរត្តមំ^(៣) សតំ បរិចត្តំ មហាមុនេ ។

កន្ធមាលំ វិលេបនំ ទីបញ្ច រតនាមយំ

យដ្ឋិត្តំ បត្តិតំ សតំ បរិចត្តំ មហាមុនិ ។

អញ្ញំ វាបិ កតំ កម្មំ បរិភោគញ្ច មាណុសំ

ទីយរត្តំ ហិ នោ សតំ បរិចត្តំ មហាមុនេ ។

អនេកជាតិសំសារំ ពហុបុញ្ញំ ហិ^(៤) នោ កតំ

សំសារំ អនុភោត្តានំ សំសារិត្តា ភវាភវេ ។

បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ សក្យបុត្តនិវេសនេ

នាណកុលុបបដ្ឋាយោ អដ្ឋក កាមវណ្ណិនី ។

១ ម. សីលំ មញ្ញំ ។ ២ ខ. ការិំ ច សុការិតំ ។ ៣ ខ. ទីយរត្តំ មយំ ។ ៤ ម. បិ ។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី ៩

ទាន សីល ការវិនាទាំងអស់ យើងខ្ញុំបានអប់រំដោយល្អ
ហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី វត្តទាំងអស់នេះ ខ្ញុំបានលះបង់
ចោល អស់កាលជាយូរអង្វែងហើយ ។ វត្តណាមួយ គឺ
គ្រឿងក្រអូប កម្រងផ្កា គ្រឿងលាប និងប្រទីបជាវិការៈនៃ
កែវ ដែលយើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុកហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី
វត្តទាំងអស់ (នោះ) យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោលហើយ ។
ន័យមួយទៀត អំពីដទៃ និងគ្រឿងបរិភោគជាវរបស់មនុស្ស
ដែលយើងបានធ្វើហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី របស់ទាំងអស់
+ នេះ យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោល អស់កាលយូរអង្វែងហើយ ។
បុណ្យមានប្រមាណច្រើន ដែលយើងបានធ្វើហើយ បាន
សោយនូវភាពជាឥស្សរៈ ត្រាប់វង្គាត់ក្នុងភពតូចកតធំ អស់
សំសារវដ្តមានជាតិច្រើន ។ លុះដល់មកក្នុងបច្ចុប្បន្ន យើង
ខ្ញុំបានកើតក្នុងគ្រូកូលផ្សេងៗ គ្នា ក្នុងលំនៅនៃព្រះសក្យបុត្រ
ជាស្រីមានពណ៌សម្បុរជាទីប្រាថ្នា បីដូចជាស្រីទេពអប្សរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

លាភកេន្ណំ យសំ បត្តា	ប្បជិតា សព្វសក្កតា
លាភិយោ អន្ធហាណំ	សទា សម្មាទិតា មយំ ។
អតារំ បដហិត្វាន	បព្វជីម្ពនការិយំ
អឡមាសេ អសម្មតេ	សព្វាបត្តាម្ម និត្តំ ។
លាភិយោ អន្ធហាណំ	វត្តសេនាសនាទិ ច
ឧបេន្តិ បត្តយា សព្វ	សទា សក្កតប្បជិតា ។
កិលេសា ឈាបិតា មយំ	ភវា សព្វ សម្មហតា
នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកនំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានដល់នូវយស ដែលជនទាំងពួង ធ្វើសក្ការបូជាហើយ
 ដោយលាភដ៏ប្រសើរ បាននូវបាយនិងទឹក ដែលពួកជន
 រាប់អានសព្វៗ កាល ។ យើងខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះ ហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្ទះ មិនទាន់បានដល់កន្លះខែ ក៏បានដល់សេចក្តី
 រំលត់ទុក្ខទាំងអស់គ្នា ។ យើងខ្ញុំជាអ្នកបាននូវបាយនិងទឹក
 ផង នូវសំពត់និងសេនាសនៈផង បច្ច័យទាំងពួង រមែង
 មានគ្រប់គ្រាន់ យើងខ្ញុំត្រូវគេធ្វើសក្ការបូជា សព្វកាល ។
 កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដកបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់
 យើងខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ យើងខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។ ឡ
 យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

ទេសមំ អដ្ឋារសបើរសហស្សនមបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ យសោធរ័បមុខានិ ទស ភិក្ខុនិសហស្សានិ
ភកវតោ សម្មុទា ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ទេសសហស្សនេរីនមបទានំ សមត្ថំ ។

ទេសមំ អដ្ឋារសបើរសហស្សនមបទានំ

(៣០) អដ្ឋារសសហស្សានិ	ភិក្ខុនិសាភិយសម្ពា
យសោធរ័បមុខានិ	សម្មុទ្ធិំ ឧបសង្កម្មំ ។
អដ្ឋារសសហស្សានិ ^(១)	សព្វា ហោន្តិ មហិទ្ធិកា
វន្តនិ មុនិទោ ចានេ	អាហោចេន្តិ យថាពលំ ។
ជាតិ ខីណា ជរា ព្យាធិ	មរណញ្ច មហាមុនេ
អនាសរំ បទំ សន្តិ	អមតំ យាម នាយកំ ។
ខលិតញ្ច បុរេ អតិ	សព្វាសម្ម័ មហាមុនិ
អបរាធំ បដានន្តិ	ឧម អម្មំ វិនាយក ។

១ ឧ. យសោធរ័យសហស្សានំ ។

អង្គរសលើសហស្សនមបទាន ទី ១០

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនី មួយម៉ឺនរូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី ជាប្រធាន មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ បំពោះព្រះភិក្ខុព្រះ មានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទសសហស្សលើសមបទាន ។

អង្គរសលើសហស្សនមបទាន ទី ១០

(៣០) ភិក្ខុនី ១៨ ពាន់ មាននាងយសោធរាជាប្រធាន ដែល កើតក្នុងគ្រូកូលសាក្យៈ បាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ភិក្ខុនីទាំង ១៨ ពាន់នោះ សឹងមានបុព្វិច្ឆ័ន នាំគ្នាចូលទៅ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះមុនី ក្រាបទូលតាមសមគួរដល់កម្លាំងថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ជាតិ ជរា ព្យាធិ និងមរណៈ (នែយើង ខ្ញុំ) អស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក យើងខ្ញុំទាំងឡាយ នឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជា ផ្លូវដ៏ស្ងប់រម្ងាប់ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលពីដើម ពួកភិក្ខុនី ទាំងអស់ មានសេចក្តីភ្នាំងភ្នាត់ ពួកភិក្ខុនីដ៏ឯច្បាស់នូវកំហុស បពិត្រព្រះអង្គជានាយក សូមព្រះអង្គអត់ទោសដល់យើងខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបហនំ

ឥទ្ធិញ្ញា បិ និទសេស្សេ	មម សាសនការិកា
បរិសានញ្ញា សញ្ញាសំ	កង្ខំ ធិន្ទេ យាវតា ។
យសោធរា(១) មហាវីរ	មនាថា បិយេនស្សីនា
សញ្ញា តុយ្ហំ មហាវីរ	អតារស្មី បជាបតិ ។
ដំនំ សតសហស្សានំ	នុវតំនំ ធន្យត្រិ(២)
អតារេ តេ មយំ វីរ	ថាមោក្ខា សព្វេស្សរា ។
រូថាធារកុណ្ណបេតា	យោព្វនដ្ឋា បិយំវេនា
សញ្ញាយោ អបនាយន្តិ	ទេវតា វិយ មាណុសា ។
អដ្ឋារសសហស្សានំ	សញ្ញា សាកិយសម្ពរា
យសោធរី(៣) សហស្សានំ	ថាមោក្ខា េស្សរា តនា ។

១ ឧ. ម. យសោធរី ។ ២ ម. តីណិ សតសហស្សានំ ឥវុតិ ថ ធន្យត្រិ វិស្សតិ ។ ៣ ឧ.

យសោធរី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបចាន

នាងទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា របស់តថាគត
ចូរសម្តែងនូវប្តូរទ្វី ឲ្យទាល់តែកាត់សេចក្តីសង្ស័យ របស់ពួក
បរិសទ៍ទាំងអស់ ។

បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ខ្ញុំម្ចាស់យសោធរា ជាទីពេញព្រះហឫទ័យ
ជាទីស្រឡាញ់ គួររមើលមើល បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ស្រ្តីទាំង
ពួងជាព្រះជាយាក្នុងដំណាក់ របស់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គ
មានព្យាយាម បណ្តាពួកស្រីមួយសែន ៧៦ រូប ខ្ញុំម្ចាស់ជា
ប្រធាន ជាឥស្សរៈ លើស្រីទាំងពួង ក្នុងព្រះរាជដំណាក់របស់
ព្រះអង្គ ។ ពួកស្រីទាំងអស់ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយគុណ គឺរូប
និងអាចារៈ បិតនៅក្នុងបឋមវ័យ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់
តែងគោរពកោតក្រែងខ្ញុំម្ចាស់ ដូចពួកមនុស្សគោរពកោតក្រែង
ពួកទេវតា ។ ពួកស្រីទាំង ១៨ ពាន់ កើតក្នុងគ្រូកិលសាក្យៈ
ក្នុងកាលនោះ ស្រីមួយពាន់ ទ្រទ្រង់យស ជាប្រធាន ជាធំ ។

ទសមំ អដ្ឋិរសលើរសហស្សានមបទានំ

កាមជាតុមតិក្កតា

សណ្ឋិតា រូបជាតុយា

រូបេន សទិសា នតិ

សហស្សានំ មហាមុនេ។

សម្ពុទ្ធិំ អភិវាទេត្វា

ឥទ្ធិំ ទេសេសុ សត្តោ

នេកា នាណវិជាការា

មហាឥទ្ធិបិ ទស្សយំ ។

ចក្កវាឡសមំ កាយំ

សីសំ ឧត្តរតោ ក្រុំ

ឧកោ បក្ខា ទុវេ ធីបា

ជម្ពធិបំ សរីរតោ ។

ទត្តិណាញ សរំ បញ្ចំ(១)

នាណសាខា តុ បត្តកា(២)

ចន្ទញ សុរិយញ ក្ខតិ

មេរុបព្វតតោ សិទិំ ។

ចក្កវាឡភិរំ តុណ្ណំ

ជម្រកំ សម្បលកំ(៣)

វិជមាណា ឧបាគត្វា

វន្តន្តេ(៤) លោកនាយកំ។

ហត្តវណ្ណំ តថេវស្សំ

បព្វតំ ជលជន្តនា(៥)

ចន្ទញ សុរិយំ មេរុំ

សក្កវណាញ ទស្សយំ ។

យសោធរា(៦) មយំ វីរ

បាទេ វណ្ណម ចក្ខុម

តវ ចិរយ្យកាវេន(៧)

និប្ពន្ទា នវនាយក ។

១ ខ. បិញ្ចំ ។ ២ ម. សុបត្តកា ។ តុ-សព្វោ នតិ ។ ៣ ម. សត្តហារំ ។ ៤ ខ. ម. វិន្ទន្តិ ។ ៥ ខ. ជលជំ តថា ។ ម. លជំ តថា ។ ៦ ខ. យសោវណ្ណា ។ ៧ វិប្បកាវេន ។

អង្គរសង្ខេបសហស្សនមបទាន ទី ១០

បពិត្រព្រះមហាមុនី ស្រីទាំងឡាយកន្លងនូវកាមធាតុ បិត
 នៅក្នុងរូបធាតុ ប្រាកដស្មើដោយរូប នៃស្រីទាំងមួយពាន់
 គ្នានទេ ។ ថេរីទាំងឡាយ មានបូជិត្រៃច្រើន លុះថ្វាយបង្គំព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធហើយ សម្តែងបូជិត្រៃថ្វាយព្រះសាស្តា សម្តែងនូវមហិទ្ធិ-
 បូជិត្រៃមានអាការផ្សេងៗ ដ៏ច្រើន ។ គឺ សម្តែងកាយស្មើនឹង
 ចក្កវង្ស ឧត្តរក្កវង្សជាត្បាល ទ្វីបទាំងពីរជាស្លាបទាំងពីរ
 ខាង ដម្ពូទ្វីបជាសរីរៈ ។ ស្រះខាងត្បូង ជាសំណុំកន្ទុយ
 ស្ទឹងផ្សេងៗ ជាបំពង់ស្លាប ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យជាភ្នែក
 ភ្នំមេរុជាសរីរ ។ ភ្នំចក្កវង្សនិងដើមត្រីងព្រមទាំងបួស ជា
 ចំពុះ កាលបក់ហើយចូលមក ថ្វាយបង្គំព្រះលោកនាយក ។
 កាលនោះ បានសម្តែងភេទ នៃដំរី សេះ ភ្នំ ដល់ជាតិ ព្រះ
 ចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ និងភេទព្រះឥន្ទ ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 មានព្យាយាម មានចក្ខុ យើងខ្ញុំនិងនាងយសោធរា សូមថ្វាយ
 បង្គំព្រះបាទ បពិត្រព្រះអង្គជានាយកនៃជន យើងខ្ញុំសម្រេច
 ហើយ ដោយ អានុភាពរបស់ព្រះអង្គ អស់កាលដ៏យូរ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥន្ទ្រីសុ បវសី ហោម	ទិញាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោម មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាម	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្តិនានិ បុនព្វវោ ។
អត្ថជម្មនិរតិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ អម្មំ មហាវីរ	ឧប្បជំ តវ សន្តិកេ ។
ពុទ្ធានំ(១) លោកនាថានំ	សង្កមំ នោ និទស្សិតំ
អនិកាពោ ពហូ អម្មេ	តុយត្តាយ មហាមុនេ ។
យំ អម្មំ បុរិមំ កម្មំ	កុសលំ សិរសេ មុនេ
តុយត្តាយ មហាវីរ	បុញ្ញានុបចិនានិ នោ ។

១១. ប. បុព្វានំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្នាត់ជំនាញ ក្នុងបូជិតាំង-
 ឡាយផង ក្នុងសោតនាគុជាទិព្វផង ជាអ្នកស្នាត់ជំនាញក្នុង
 ចៅតាបរិយញ្ញាណផង ។ យើងខ្ញុំដឹងបុព្វេនិវាសៈ ទិព្វចក្ខុ
 យើងខ្ញុំជម្រះស្អាតហើយ យើងខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួង អស់
 ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិ-
 សម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទានៃយើង
 ខ្ញុំ កើតឡើងហើយក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។ ការគប្បក
 នូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងរបស់សត្វលោក យើង
 ខ្ញុំបានសម្តែងហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងជាច្រើន
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះ
 មុនី កុសលកម្មណា ដែលជាកម្មចាស់របស់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ
 នឹកនូវកុសលកម្មនោះ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យ
 ទាំងឡាយយើងខ្ញុំនូវហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

ទសមំ អដ្ឋិវសថេរីសហស្សានមបទានំ

អកត្វជ្ជានេ វជ្ជេត្វា វាយុត្ត អនាចរំ^(១)

តុយ្ហត្តាយ មហារីរ ភយុត្ត ជីវិត្វ^(២) នោ ។

នេកកោដិសហស្សានិ ភយត្តាយនាសិ នោ

ន តត្ត វិមនា ហោម តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសហស្សានិ ឧបកាវយនាសិ នោ

ន តត្ត វិមនា ហោម តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសហស្សានិ កោជនត្តាយនាសិ នោ

ន តត្ត វិមនា ហោម តុយ្ហត្តាយ មហាមុនេ ។

---

១ ឧ. បបយ្ហិម្ហ អនារិ ។ ២ ឧ. ម. បត្តានិ ជីវិតានិ ។

អង្គការសេចក្តីសហស្សវត្សធម្មបទាន ទី ១០

បពិត្រព្រះអង្គ មានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំបានរៀនក្នុងទីមិនគួរ
 ហើយហាមឃាត់នូវអនាចារៈ សូម្បីជីវិត យើងខ្ញុំ ក៏បាន
 លះបង់ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាន
 យើងខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាករិយា នៃបុគ្គលដទៃវិញ អស់
 ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំ
 ឥតមានតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។
 ព្រះអង្គបានប្រទាន នូវយើងខ្ញុំ ដើម្បីទំនុកបម្រុង (ជន
 ដទៃ) អស់ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំឥតមានតូចចិត្ត ក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទាន នូវយើងខ្ញុំ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ការប្រើប្រាស់នៃជនដទៃ អស់ជាតិមានពាន់
 នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ឥត
 មានតូចចិត្ត ក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នេកកោដិសហស្សានិ	ជីវិតានិ ចជិម្ហសេ(១)
កយមោក្ខំ ករិស្សាម	ជីវិតានិ ចជិម្ហសេ(១) ។
អង្គកតេ អលដ្ឋារេ	វត្ថុ ធានាវិជេ ពហ្វ
ត្ថកកណ្ណោ ន កុយាម	តុយត្ថាយ មហាមុនេ ។
ធនធាពាបរិច្ចាកំ	តាមាទិ និកមាទិ ច
ខេត្តំ បុត្តញ្ច ធិតញ្ច	បរិចត្តំ មហាមុនេ ។
ហត្ថិអស្សំ កវណ្ណាបិ	នាសិយោ បរិចារិកា
តុយត្ថាយ មហាវីរ	បរិចត្តំ(២) អសដ្ឋយំ ។
យំ អម្មេ បដិមន្តេសិ	នាទំ នស្សាម យាចកេ
វិមទំ នោ ន បស្សាម	ទទតោ នានមុត្តមំ ។
ធានាវិទំ ពហំ ទុក្ខំ	សំសារេ ច ពហ្វត្វិជេ
តុយត្ថាយ មហាវីរ	អនុកត្តំ(៣) អសដ្ឋយំ ។

១ ខ. ម. បដិម្ហ ១ ។ ២ ម. បរិកត្តំ ។ ៣ ខ. បរិកត្តំ ។ ម. បរិកត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

យើងខ្ញុំបានលះបង់ជីវិតទាំងឡាយ មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន
 គឺធ្វើឲ្យគេរួចចាកទុក្ខភ័យ ស៊ូលះបង់ជីវិតខ្លួន ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំមិនដែលលាក់ទុក នូវគ្រឿងប្រដាប់
 ដែលជាប់នឹងអង្គ ដូចយ៉ាងសំពត់ផ្សេង ៗ ជាច្រើន កណ្តុះ
 របស់ស្រី ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគទ្រព្យនិងស្រូវ បានបរិច្ចាគស្រុក និងម
 ជ្រៃស កូនប្រុស កូនស្រី ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគជីវ សេះ គោ ខ្ញុំស្រី អ្នកបម្រើរាប់មិនអស់
 ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានប្រឹក្សា នឹងយើងខ្ញុំ
 ដោយទានណា យើងខ្ញុំក៏បានឲ្យទាននោះ ដល់សូមទាំង
 ឡាយ យើងខ្ញុំមិនបានឃើញ នូវសេចក្តីតូចចិត្តចំពោះព្រះ
 អង្គ កាលដែលឲ្យទានដ៏ឧត្តមនោះសោះឡើយ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានទទួលនូវ
 សេចក្តីទុក្ខ មានចំណែកច្រើនចំពូកណាស់ រាប់មិនអស់
 ក្នុងសំសារមានចំណែកច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

ទសមំ អដ្ឋិវសថេរីសហស្សនមបទានំ

សុខំ បត្តានុមោទាន	ន ច ទុក្ខេសុ ទុម្ពនា
សព្វត្ថ តុសិតា ^(១) ហោម	តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។
អនុមគ្គន សម្ពុទ្ធោ	យំ ធម្មំ អភិវិហរិ
អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ	បត្តោ ពោធិ មហាមុនេ ។
ព្រហ្មទេវេវ សម្ពុទ្ធិ	តោតមំ លោកនាយកំ
អញ្ញោសំ លោកនាជាធំ	សង្កមន្តោហិ នោ ពហុ ។
អធិការំ ពហុំ អម្ពំ	តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ
កវេសតោ ពុទ្ធិធម្មំ	មយន្តោ បរិចារិកា ។
កប្បេ ច សតសហស្សេ	ចតុរោ ច អសង្ខយេ
ធិបត្តំរោ មហារំរោ	ឧប្បជ្ជិ លោកនាយកោ ។
បច្ចុន្តនេសវិសយេ	និមន្តោត្តា តថាគតំ
តស្ស អាគមនំ មក្ខំ	សោធន្តិ តុជ្ជមាណសា ។

១ ឧ. ម. តុលីតា ។

អង្គរសង្ខេបវិសហស្សានុបាទ ទី ១០

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំបានរីករាយ តាមបំណែកបុណ្យ
 ដែលនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងមិនតូចចិត្ត បំពោះទុក្ខទាំងឡាយ
 ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនៃសោយន្តរ្យសុខទុក្ខ ហើយដល់នូវ
 ការត្រាសដឹង នាំមកនូវធម៌ដោយលំដាប់មគ្គ ។ ការគប់កព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមគោតម ជាលោកនាយក ដែលជាទេវតាប្រសើរ
 ផង ព្រះលោកនាថទាំងឡាយដទៃផង យើងខ្ញុំ (បានសម្តែង
 ហើយ) ជាច្រើនផង ។ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើន នៃយើងខ្ញុំ
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំ ជាស្រីបម្រើរបស់ព្រះអង្គ កាលដែលទ្រង់ស្វែងរកនូវ
 ពុទ្ធធម៌ ។ ក្នុងកប្បទី៤ អសន្នេយ្យនិង ១ វិសន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះ
 នាមទីបង្អស់ ជាមហាវីរបុរស ជាលោកនាយកទ្រង់កើតឡើង ។
 ជនទាំងឡាយនៅបច្ចុប្បន្នប្រទេស និមន្តព្រះតថាគត មានចិត្ត
 ត្រេកអរ នាំគ្នាជម្រះផ្លូវសម្រាប់យាងមក នៃព្រះតថាគតនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តេន កាលេន ភោសិ សុមេនោ នាម ព្រាហ្មណោ
 មក្កញ្ច បដិយានេសិ អាយតោ សព្វទិស្សិនោ ។

តេន កាលេន អហ្មម្ម សព្វា ព្រាហ្មណសម្ពា
 ដល្យកជាតិបុត្តានិ(១) អាហារិម្ហ សមាគមំ ។

តស្មី សោ សមយេ ពុទ្ធា ទីបង្កំរោ មហាយសោ
 វិយា កាសិ មហារិរោ ឥសិម្ពក្កតមា នសំ ។

ចលតិ វតិ បវរិ សង្កម្ពតិ សទេវកោ
 តស្ស កម្មំ បកិគោនោ ឥសិម្ពក្កតមា នសំ ។

ទេវកញ្ញា មនុស្សា ប មយញ្ញាបិ សទេវកា
 នាណប្បជជ័យំ កណ្ណំ ប្បជយត្វាន បត្តយុំ ។

តេសំ ពុទ្ធា វិយា កាសិ ជោតិទីបសនាមកោ (២)
 អជ្ឈ យេ បត្តិតា អត្តិ តេ កវិស្សនិ សម្ពា ។

១ ម. បល្ល័ង្កនិ បុត្តនិ ។ ២ ឱ. ជោតិទីបសនាមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកាលនោះ ព្រះអង្គជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុមេធ�ៈ បាន
 ចាត់ចែងរៀបចំផ្លូវ ដើម្បីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចីបង្ក ទ្រង់ឃើញហេតុ
 ទាំងពួង ទ្រង់យាងមក ។ ក្នុងកាលនោះ យើងខ្ញុំទាំងអស់
 គ្នា កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ បានទៅនាំយកផ្កាផលុកជាភិ
 មកកាន់ទីប្រជុំ ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាម
 ទីបង្ក មានយសធំ មានព្យាយាមធំនោះ ទ្រង់បានព្យាករ
 នូវសុមេធតាបស ជាឥសីមានចិត្តរីករាយ ។ កាលព្រះពុទ្ធ
 ទីបង្ក ទ្រង់ប្រកាសកម្ម របស់សុមេធតាបសនោះថា ជា
 ឥសីមានចិត្តរីករាយ ផែនដីកកក្រើក រំភើបញ្ជាប់ញ័រ ក្នុង
 មនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក ។ ពួកទេវកញ្ញា ពួក
 មនុស្ស ទាំងយើងខ្ញុំព្រមទាំងទេវតា សឹងនាំគ្នាបូជាគ្រឿង
 ប្រដាប់ដែលគួរបូជាផ្សេងៗ ហើយតាំងប្រាថ្នា ។ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ មានព្រះនាមទីបង្ក ទ្រង់បានព្យាករដល់ពួកជន
 ទាំងនោះថា ជនទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងថ្ងៃនេះ
 ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានក្នុងទីចំពោះមុខ (នៃព្រះពុទ្ធ) ។

ទសមំ អង្គុរសថេរីសហស្សានមបទានំ

អបរិមេយ្យេ ឥតោ កុប្បេ យំ នោ ពុទ្ធា វិយា ករិ

តំ វាចំ អនុមោទន្តំ ឃីការី អហ្មម្ហ នោ ។

តស្ស កម្មស្ស សុកតស្ស តត្ថ ចិត្តំ បសាទយំ

ទេវមាណុសកំ យោជី អនុកោត្វា អស្មដ្ឋយំ ។

សុខទុក្ខេនុកោត្វា ទេវេសុ មាណុសេសុ ច

បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ ជាតាម្ហ សាកិយេ កុលេ ។

រូបវតី ភោគវតី យសសីលវតី តតោ

សព្វដ៏សម្បទា ហោម កុលេសុ អតិសក្កតា ។

លាភសីលោកសក្ការំ លោកធម្មសមាភមំ

ចិត្តញ្ចុ ទុក្ខិតំ ទុក្ខំ វសាម អកុតោកយា ។

អង្គរសង្ខេបសហស្សនមបទាន ទី ១០

ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធិព្យាករនូវ
 យើងខ្ញុំ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាណា យើងខ្ញុំ រមែងរីករាយ
 តាមព្រះពុទ្ធដីកានោះ ជាអ្នកធ្វើតាមយ៉ាងនោះ ។ ជនទាំង
 ឡាយ បានចាប់កំណើត ជារបស់ទៅតានឹងមនុស្ស រាប់
 មិនអស់ ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធនោះ ដោយ
 អំណាចនៃកម្មនោះ ដែលខ្លួនធ្វើល្អហើយ ។ យើងខ្ញុំបាន
 សោយសុខទុកក្នុងទេវតាផង មនុស្សផង ដល់មកក្នុងបច្ចុប្ប-
 ភពនេះ បានមកកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ ។ យើងខ្ញុំជាអ្នក
 មានរូបល្អ មានភោគសម្បត្តិច្រើន មានយស និងសីលដ៏ល្អ
 បរិច្ចណិដោយអរិយវៈសព្វគ្រប់ ជាអ្នកអង្គអាចលើសក្នុងត្រ-
 កូលទាំងឡាយ ។ ចិត្តនៃយើងខ្ញុំ ដែលប្រជុំប៉ុន្តែក្នុងលោក-
 ធម៌ មានលោកៈ សេចក្តីសរសើរនិងគ្រឿងសក្ការៈ ជាចិត្ត
 មិនដល់នូវសេចក្តីទុក្ខទេ តើយើងខ្ញុំនឹងមានភ័យអំពីណា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វត្តំ ហេតំ កកវតា	រញ្ញោ អន្តេបុរេ តទា
ខត្តយានំ បុរេ តាសំ(១)	ឧបការញ្ច និទ្ទិសិ ។
ឧបការី ច យា ធារី	យា ច ធារី សុខេ ទុក្ខេ
អត្តក្ខាយំ ច យា ធារី	យា ច ធារីនុកម្មិកា ។
ធម្មញ្ញុរេ សុចរិតំ	ន តំ ទុច្ឆរិតំ ចរេ
ធម្មធារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មំ ច ។
អការំ បដហិត្វាន	បព្វជិម្ហានការិយំ
អឱ្យមាសេ អសម្មត្តេ	ចតុស្ស័វ្វំ ជុសិម្ហ ទោ ។
ចរិវំ បិណ្ណាចាតញ្ច	បច្ចយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្តិ ពហូ អម្មេ	សាករសេដ្ឋវ ឧម្មិយោ ។
កិលេសា យាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
ធាកិវំ ពន្ធនំ ទេត្វា	វិហារម អនាសវា ។

១ ឧ. ម. វីរី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះតម្រាស់នេះ
 ចំពោះស្តេចខាងក្នុងប្តី ក្នុងកាលនោះដូច្នោះថា មហាវរាជបាន
 សម្តែង នូវទុបការគុណរបស់នារី នៃពួកក្សត្រក្នុងប្តីនោះ
 គឺនារីអ្នកមានទុបការៈ នារីរួមសុខទុក្ខ នារីដែលប្រាប់នូវប្រ-
 យោជន៍ និងនារីជាអ្នកមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ បុគ្គលគប្បី
 ប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត កុំគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌នោះ ឲ្យជាទុច្ចរិត
 ឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងដេកជាសុខ ក្នុងលោក
 នេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះ
 ហើយ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ មិនទាន់បានដល់កន្លះវៃ
 ស្រាប់តែយើងខ្ញុំបាននូវសច្ចៈ ៤ ។ ពួកជនដ៏ច្រើន តែង
 បង្កាន់មកនូវចីវរប្បដ្ឋយ បិណ្ឌបាតប្បដ្ឋយ និងសេនាសន-
 ប្បដ្ឋយ ចំពោះយើងខ្ញុំ បីដូចរលកនៃសាគរ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ យើង
 ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ យើងខ្ញុំ ជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។

រសមំ អដ្ឋារសថេរីសហស្សធម្មបទំ

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សង្ខិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
ឃំ ពហុវិជំ ទុក្ខំ	សម្បត្តិញ ពហុព្រិជំ
វិសុទ្ធការំ សម្បត្តា	លកាម សព្វសម្បទា ។
យា ទទន្តិ សកត្តានំ	បុញ្ញត្តាយ មហោសិទោ
សហាយសម្បទា ^(១) ហោន្តិ	និព្វានំ បទមសង្ខតំ ^(២) ។
បរិក្ខណំ អត្ថតញ្ច	បច្ចុប្បន្នំ អនាកតំ
សព្វកម្មិបិ នោ ទីណំ	ចានេ វជ្ជាម ចក្កមា ។

១ ឧ. បកាយសម្បទា ។ ២ ឧ. និព្វានមគសង្ខតំ ។

អដ្ឋវេសថេរីសហស្សនមបទាន ទី ១០

១ / យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 យើងខ្ញុំដល់នូវភាពបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ដោយគុណទាំងពួង តែង
 បាននូវទុក្ខ មានប្រការច្រើន និងសម្បត្តិមានប្រការច្រើន
 យ៉ាងនេះឯង ។ ស្រីទាំងឡាយណា ឲ្យនូវខ្លួនជារបស់ខ្លួន
 ដល់បុគ្គលស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ
 ស្រីទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសំឡាញ់
 តែងបាន នូវព្រះនិព្វាន មានបំណែកមិនមានបច្ច័យប្រជុំគ្នា
 តែង ។ កម្មជាអតីត ជាបច្ចុប្បន្ន ជាអនាគតនៃយើងខ្ញុំ
 អស់ហើយ កម្មទាំងពួង របស់យើងខ្ញុំ អស់រលីងហើយ
 បពិត្រព្រះអង្គ មានចក្ខុ យើងខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

និព្វានាយ វេទន្តិនំ កី រោ(១) វត្តាម ឧត្តរំ
 សន្តិសង្កតនោសោ(២) យោ បប្បោជ(៣) អមតំ បទន្តិ ។
 ឥត្តំ សុខំ យសោធរាបមុខានិ អដ្ឋារស ភិក្ខុនំ
 សហស្សានិ កកវតោ សមុទា ឥមា តាថាយោ
 អកាសិតាតិ ។

អដ្ឋារសថេរីសហស្សានិអបទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ធានំ

កុណ្ណាលា តោតមី ចេវ ធម្មទិដ្ឋា ច សក្កលា
 វេទន្តា ច សោណា ច កាបិលានី យសោធរា ។
 ទសសហស្សភិក្ខុនំ អដ្ឋារសសហស្សកា(៤)
 សតានិ ចេវ ចត្តារិ អដ្ឋសត្តតិមេវ ច(៥) ។

កុណ្ណាលកេសវិញ្ញោ គតិយោ ។

---

១ ឧ. កិញ្ច ។ ២ ម. សន្តិសង្កតនោសោ ។ ៣ ម. បប្បោតំ ។ ៤ ឧ ទសដ្ឋារសសហស្សា
 ភាថាយោ គណិការិយាតិ វិស្សន្តិ ។ ៥ ម. ភាថាសពានិ ។ ចត្តារិ ធម្ម សត្តតិមេវ ចាតិ
 វិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

បុគ្គលណា មានទោសគឺបច្ច័យប្រជុំគ្នាក៏តែងស្ងប់រម្ងាប់ហើយ
ដល់នូវចំណែកព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ យើងខ្ញុំនឹងក្រាប
ទូលដល់ព្រះអង្គ នូវបុគ្គលនោះ ឲ្យក្រែកលែងជាងពួកស្រី
ដែលពោលពីព្រះនិព្វាន ដូចម្តេចកើត ។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនី ១៨.០០០ រូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី
ជាប្រមុខ បានសម្តែងនូវតាមាជ័យនេះ ចំពោះព្រះភិក្ខុព្រះមានព្រះ
ភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អង្គរសង្ខេបសហស្សានុមបទ ។

ទូទ្វាសិ

កុណ្ណលកេសីថេរិយាបទាន ១ ភិសាគោតមីថេរិយាបទាន ១
ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ១ សកុលាថេរិយាបទាន ១ នន្ទាថេរិ-
យាបទាន ១ រោសណាថេរិយាបទាន ១ ភទ្ទកាបិលានីថេរិ-
យាបទាន ១ យសោធរាថេរិយាបទាន ១ ទេសសហស្ស-
ថេរិនមបទាន ១ អង្គរសង្ខេបសហស្សានុមបទាន ១ មាន
តាមាជ័យ ៤៧៨ ។

ចប់ កុណ្ណលកេសវិទ្ធិ ទី ៣ ។

បត់ត្នោ ខត្តិយកណារិគ្គោ

បឋមំ អដ្ឋារសសហស្សខត្តិយកណារិគ្គោបើនមបទានំ

[៣០] ភវ សព្វេ បរិក្ខំណា ភវសន្និ^(១) វិមោធិតា
 សព្វាសវា ច លោ នត្តិ អាហោចេម មហាមុនេ ។
 បរិកម្មញ្ច កុសលំ យន្តិញ្ច សាធុ បត្តិភំ
 បរិភោគំ មយា^(២) ទិដ្ឋិ តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។
 ពុទ្ធបច្ឆេកពុទ្ធានំ សាវកានញ្ច បត្តិភំ
 បរិភោគំ មយា^(២) ទិដ្ឋិ តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។
 ឧទ្ធានំចំ មយា កម្មំ ភិក្ខុនំ សាធុ បត្តិភំ
 ឧទ្ធាកុលបរិកម្មំ កតម្រហិ មហាមុនេ ។
 តេនេវ សុក្កម្បលេន បោធិតា កម្មសម្បទា
 មាណុសិកមតិក្កន្តា ជាយំសុ ខត្តិយេ កុលេ ។

---

១ ម. ភវិសន្និ ។ ២ ឧ. បរិភោគំ អយំ ។ ម. បរិភោគមយំ ។ ៣ ឧ. ឧក្ខនិចមយំ ។

ខត្តិយកញ្ញាវិគ្គ ទី ៤

អដ្ឋារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាបឋមបទាន ទី ១

(៣១) បតិគ្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំសូមក្រាបទូលថា
កតតាំងពួងនៃយើងខ្ញុំអស់ហើយ តំណនៃកត យើងខ្ញុំបាន
ដោះចេញហើយ អាសវៈតាំងពួង របស់យើងខ្ញុំ មិនមាន
ឡើយ ។ បតិគ្រព្រះមហាមុនី កុសលណាមួយ ដែលយើង
ខ្ញុំបរិកម្មហើយ ទាំងប្រាថ្នាដោយប្រពៃហើយ គ្រឿងប្រើ-
ប្រាស់ យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។
បតិគ្រព្រះមហាមុនី គ្រឿងប្រើប្រាស់ យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ
ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងសាវ័កទាំងឡាយ បាន
ប្រាថ្នាហើយដើម្បីប្រយោជន៍ នៃព្រះអង្គ ។ បតិគ្រព្រះម-
ហាមុនី កម្មខ្ពស់និងទាប យើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុក ដើម្បីពួក
ភិក្ខុដោយប្រពៃ ការបរិកម្មក្នុងគ្រកូលដ៏ខ្ពស់ យើងខ្ញុំបាន
ធ្វើរួចហើយ ។ នាងខត្តិយកញ្ញាទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិបូណ៌
ដោយកម្ម ត្រូវកុសលមូលនោះឯង មកដាស់តឿន ហើយ
កន្លងនូវធម៌របស់មនុស្ស បានមកកើតក្នុងខត្តិយគ្រកូល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧបចិនេតេ ^(១) កកេត កកេម្ម	ជាតិយា ចាបិ ឯកតោ
បច្ឆមេ ឯកតោ ជាតា	ខត្តិយា កុលសម្ពុតា ។
រូបវត្ថុ ភោគវត្ថុ	លាភសក្ការប្បជីតា
អន្តេប្បរេ មហាវរ	ទេវានំ វេវ នន្ទនេ ។
និព្វិន្ទិតា អការម្ហា	បព្វជិម្ហានការិយំ
កតិចាហំ ឧចាទាយ	សញ្ញា បត្តាម្ហ និព្វិតំ ។
ចរិវំ បិណ្ឌាចាតញ្ច	បច្ចយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្ទិ ពហូ អម្មេ	សទា សក្កតប្បជីតា ។
កិលេសា លាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ទនំ ទេត្វា	វិហារម អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

១ ម. កតមេតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កម្មវេលាយើងខ្ញុំបានសន្សំ បានធ្វើហើយ ក្នុងជាតិជាមួយគ្នា
 ក្នុងបច្ច័មជាតិ យើងខ្ញុំក៏កើតក្នុងខត្តិយត្រកូលជាមួយគ្នា ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំមានរូបល្អ ទាំងមានភោគសម្បត្តិ
 ច្រើន ទាំងមានលាភៈនិងគ្រឿងសក្ការៈ ត្រូវពួកជនបូជាហើយ
 នៅក្នុងព្រះរាជវាំង បីដូចជានៅក្នុងនន្ទនទេសនៃពួកទេវតា ។
 យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា ឆ្លើយណាយហើយចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅ
 កាន់ផ្នួស នៅអាស្រ័យត្រឹមតែពីរបីថ្ងៃ ក៏បានដល់ព្រះនិព្វាន ។
 ជនទាំងឡាយដ៏ច្រើន តែងបង្កោន នូវចីវរប្បច្ច័យផង បិណ្ឌ-
 បាតប្បច្ច័យផង សេនាសនប្បច្ច័យផង ដើម្បីយើងខ្ញុំ បូជានូវ
 គ្រឿងសក្ការៈ ដល់យើងខ្ញុំ សព្វៗ កាល ។ កិលេសទាំង
 ឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ យើងខ្ញុំដក
 ចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រើង ។ ឧ! យើងខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបាន
 ដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរីនមបទានំ

កាចិ បព្វជិតា អត្ថិ សព្វទស្សវិសោ^(១) ពាហ្វ
 ទេវា ច កិណ្ឌរា ជាតា ពុជ្ឈិស្សន្តិ អនាគតេ ។
 បដិសម្ពុទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ យសវតីបមុទានិ ខត្តិយកញ្ញា កិត្យនិ-
 យោ អដ្ឋារសសហស្សនិ ភគវតោ សម្ពុទា ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អដ្ឋារសសហស្សទុតិយកញ្ញាបើរីនមបទានំ លមត្តំ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរីនមបទានំ

(៣២) ចូឡាសីតិសហស្សនិ ព្រាហ្មណកុលសម្ពរា^(២)
 សុខុមាលហត្តទាទា បុរេ តុយ្ហំ មហាមុនេ ។
 វេស្សសុទ្ធកុលេ ជាតា ទេវា ជាតា ច កិណ្ឌរា
 ចតុទ្ធិចា ពាហ្វ កញ្ញា បុរេ តុយ្ហំ មហាមុនេ ។

១ ឧ. សព្វទស្សវិសោ ។ ២ ឧ. ព្រាហ្មណកុលសម្ពរា ។

បត្យានុវិធានសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរើនមបទាន ទី ២

បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើង
ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានព្រម ព្រះខត្តិយកញ្ញាភិក្ខុនី ចំនួន ១៨.០០០ រូប មានព្រះ
នាងយសោធរាភិក្ខុនីជាប្រធាន បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះ
ភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បច្ចុ អង្គរសហស្សខត្តិយកញ្ញាបើរើនមបទាន ។

បត្យានុវិធានសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរើនមបទាន ទី ២

[៣២] បតិគ្រព្រះមហាមុនី ភិក្ខុនី ៨៤.០០០ កើតក្នុង
គ្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានជើងវែងទន់ល្ងន់ ក្នុងបុរីនៃព្រះអង្គ ។
បតិគ្រព្រះមហាមុនី ពួកស្រី កើតក្នុងវេស្សត្រកូល និងសុទ្ធ-
គ្រកូល ពួកទេវតា ពួកនាគ ពួកកំនរ ពួកនាងកញ្ញាដ៏ច្រើន
ទាំង ៤ ទ្វីប ក្នុងបុរីរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកស្រីខ្លះ ក៏បានបួស
ពួកទេវតាច្រើន ពួកកំនរ និងពួកនាគដែលជាអ្នកឃើញធម៌
ទាំងពួងហើយ គង់នឹងបានត្រាស់ដឹង ក្នុងអនាគតកាល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុកោត្តា យសំ សត្ថំ	បត្តាន សត្វសច្ច្យនា
តុម្ពិ ^(១) បសានំ បដិលន្តា	ពុជ្ឈិស្សន្តិ អនាគតេ ។
អម្មេ ព្រហ្មណាដីតា តុ	ព្រហ្មញ្ញកុលសម្ពវា ^(២)
លក្ខណា ច ^(៣) មហារីរ	ចានេ វជ្ជាម ចក្កមា ។
ឧបាហតា ^(៤) កវា សព្វេ	ម្ភលតណ្ហា សម្មហតា
សម្មច្ឆន្ទា អនុសយា	បុញ្ញសម្ពាទានាលីតា ។
សមាធិតោចរា សញ្ញា	សមាបត្តិវសី តថា ^(៥)
ឈានេន ធម្មាតិយា	វិហារិស្សាម ឆោ សនា ។
កវិនេតិ អវិជ្ជា ច	សម្ពាទាម ច ខេបិតា
សុទិទ្ធសំ បទំ កុត្តា	អនុជានិម្ម ឆាយកេ ។

---

១ ឧ. ភ្លយ ។ ២ ឧ. ព្រហ្មញ្ញកុលសម្ពវា ។ ៣ ឧ. ម. បេតុកោ តោ ។ ៤ ឧ. ម. ឧបា-
 ធានា ។ ៥ ម. កតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ជនទាំងឡាយនោះ បានទទួលនូវយសទាំងពួង សម្រេច
សម្បត្តិទាំងពួង ហើយបាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងព្រះអង្គ មុខ
ជានឹងបានត្រាស់ដឹង ក្នុងអនាគតកាល ។ បពិត្រព្រះអង្គ
មានព្យាយាមធំ មានចក្ខុ យើងខ្ញុំជាធីតានៃព្រាហ្មណ៍ កើត
ក្នុងគ្រូលព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយលក្ខណៈ សូមក្រាបថ្វាយ
បង្គំព្រះបាទ (របស់ព្រះអង្គ) ។ ភពទាំងឡាយ យើងខ្ញុំ
លះបង់ចោលហើយ ឫសគល់នៃតណ្ហា យើងខ្ញុំបានដក
ចេញហើយ អនុស័យ យើងខ្ញុំបានផ្តាច់ផ្តិលហើយ បុញ្ញា-
ភិសង្ខារ យើងខ្ញុំបានទំលាយចេញហើយ ។ យើងខ្ញុំទាំង
អស់មានសមាធិជាអារម្មណ៍ ជាអ្នកស្ងាត់ដំនាំញក្នុងសមាបត្តិ
នឹងប្រព្រឹត្តនៅ ដោយការត្រេកអរក្នុងធម៌ ដោយឈាន
សព្វៗ កាល ។ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក តណ្ហាដែលនាំ
សត្វទៅកាន់ភព អវិជ្ជា និងសង្ខារទាំងឡាយ យើងខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យអស់ហើយ យើងខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ ព្រោះដល់នូវ
បទគឺព្រះនិព្វាន ដែលបុគ្គលឃើញបានដោយកម្រ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាញណកញ្ញាថេរីនមបទានំ

ឧបការា មមំ តុម្ភេ ទីយរត្តំ កតទ្ធិនោ(១)

បតុទ្ធិ(២) សំសយំ ធមត្វា សព្វា កត្វេ ជិត្តតំ ។

វជ្ជិត្វា មុនិនោ ចានេ កត្វា ឥទ្ធិវក្កត្វនំ

កាចិ ទស្សន្តិ អាណេកំ អន្ធការំ តថាបរំ(៣) ។

ទស្សន្តិ ចន្ធសុរិយេ សាករញ្ច សមច្ឆកំ

សិទេរំ បរិកណ្ណាញ ទស្សន្តិ ចារិធត្តកំ ។

តាវត្តិសញ្ច កវនំ យាមំ ទស្សន្តិ ឥទ្ធិយា

តុសិតា ជិត្តិតា ទេវា វសវត្តំ មហិស្សរា ។

ប្រញ្ញាទោ កាចិ ទស្សន្តិ សង្កមញ្ច មហារាហំ

ប្រញ្ញវណ្ណាញ មាថេត្វា ធម្មំ ទេសេន្តិ សុញ្ញតំ ។

នាណវិក្កត្វនំ កត្វា ឥទ្ធិ ទស្សិយ សត្តនោ

ទស្សយីសុ ពលំ សព្វា ចានេ វជ្ជិសុ សត្តនោ ។

១ ឧ. កការិនោ ។ ២ ឧ. ពហ្មន្តំ ។ ៣ ម. អន្ធការមថាបរំ ។

ចតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណ៍កញ្ញាថេរីនមបទាន ទី ២

នាងទាំងឡាយ មានឧបការៈដល់តថាគត នាងទៅកាន់
ផ្លូវឆ្ងាយ អស់កាលមានរាត្រីវែង នាងទាំងអស់គ្នា ចូរ
កាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ នៃបរិស័ទទាំង ៤ ហើយទៅកាន់
ព្រះនិព្វានចុះ ។

ពួកភិក្ខុនីខ្លះ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះមុនីរដ្ឋចេហើយ ក៏ធ្វើ
នូវការផ្ទែងបូជិ សម្តែងនូវពន្លឺ ហើយសម្តែងនូវឆ័ត្រដទៃទៀត
ពួកភិក្ខុនីខ្លះ សម្តែងព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យ ខ្លះសម្តែងសាគរ
ប្រកបដោយត្រី ខ្លះសម្តែងក្នុងសិរីនៃរុនិងក្នុងបរិកណ្ណ ខ្លះសម្តែងដើម
បារិប្បត្តិព្រឹក្ស ។ ខ្លះសម្តែងភពតារត្តិន្ស្ស ខ្លះសម្តែងភពឈ្មោះ
យាមៈដោយបូជិ ខ្លះនិម្មិតជាទេវតាមានឥស្សរៈធំ នៅក្នុងជាន់តុ-
សិតនិងវសវត្តី ។ ពួកខ្លះនិម្មិតជាព្រហ្ម សម្តែងទីចង្រ្កមមានតម្លៃ
ច្រើន ខ្លះនិម្មិតភេទជាព្រហ្ម សម្តែងនូវធម៌ដ៏សូន្យ ។ លុះពួកស្រី
ទាំងអស់ បានផ្ទែងបូជិបូកៗ ហើយសម្តែងបូជិ សម្តែងកម្លាំង
ថ្វាយព្រះសាស្តារដ្ឋចេហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះសាស្តាទូលថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥន្ទ្រីស្ម ច វសី ហោម	ទិញាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោម មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាម	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្កំណា	នត្តិនានិ បុនព្រា ។
អត្ថជម្មនិវត្តស្ម	បដិភាណោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ អម្មំ មហាវីរ	ឧប្បជ្ជំ តវ សន្តិកេ ។
តុន្ទានំ លោកនាថានំ	សង្កមន្តេហិ ទស្សិតំ
អនិកាវា ពហូ អម្មេ	តុយត្ថាយ មហាមុនេ ។
យំ អម្មំ បុរិមំ កម្មំ ^(១)	កុសលំ សរ តំ មុនិ
តុយត្ថាយ មហាវីរ	បុញ្ញានុបចិត្តានិ ធា ។

១ ម. យំ អម្មេហិ កតំ កម្មន្តិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្នាក់ទំនាញក្នុងប្ញដ្ឋទាំង-
 ឡាយផង ក្នុងសោតនាគុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្នាក់ទំនាញក្នុង
 ចេតាបរិបេញាណផង ។ យើងខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវបុព្វេនិវា-
 សៈ ទិព្វចក្ខុ យើងខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួង
 របស់យើងខ្ញុំអស់ហើយ ភពប្ញឿត ក្នុងកាលឥឡូវនេះគ្មាន
 ឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្ប-
 ដ៏សម្មទាផង ក្នុងធម្មប្បដ៏សម្មទាផង ក្នុងនិរុត្តិប្បដ៏សម្មទាផង
 ក្នុងបដិកាណប្បដ៏សម្មទាផង របស់យើងខ្ញុំ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការគប់រកព្រះ
 ពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងនៃសត្វលោក យើងខ្ញុំបានជួប
 ហើយ យើងខ្ញុំបានកសាងបុណ្យដ៏ច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 នៃព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កម្មណា ដែលយើងខ្ញុំ
 បានធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរព្វក នូវកម្មជា
 កុសលនោះចុះ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ បុណ្យទាំងឡាយ យើង
 ខ្ញុំបានសាងសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។

ទុតិយំ បព្ភសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនិមបទានំ

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ បទុមុត្តរោ មហាមុនិ
 បុរិ ហំសវតី ឆាម សមុទ្ធស្ស កុលាលយំ^(១) ។
 ឆារេន ហំសវតិយំ កង្កា សន្តតិ សព្វនា
 ឧញាធិប្បា នទិយា កិក្ខុ កមនំ ន លកន្តិ តេ ។
 ទិវសំ ទ្វេ តយោ ចេវ សត្តាហំ មាសិកំ តតោ
 ចាតុម្មាសម្បិ សម្បណំ កមនំ ន លកន្តិ តេ ។
 តនា អហុ សត្តសារោ ជជ្ជិយោ ឆាម^(២) រដ្ឋកោ
 ឡិវតីរេ^(៣) កិក្ខុរោ ទិស្វា សេតុំ កង្កាយ ការយំ^(៤) ។
 តនា សតសហស្សេហិ សេតុំ កង្កាយ ការយំ
 សង្ខស្ស ចារិមេ^(៥) តិវេ វិហារញ្ច អការយំ ។
 ឥតិយោ បុរិសា ចេវ ឧទ្ធានីចកុលានិ ច
 តស្សសេតុំ វិហារំ^(៦) ច សមភាគំ អកំសុ តេ ។

---

១ ឧ. ម. កុលាសយំ ។ ២ ឧ. ម. ជជិលោ តាម ។ ៣ ឧ. ម. ឧរុទ្ធេ ។ ៤ ឧ. សេតុ-
 តោ សត្ត ការយំ ។ ៥ ឧ. ម. ឧរិមេ ។ ៦ ឧ. ម. វិហារេ ។

ចតុរសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបេរីនមបទាន ទី ២

ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ មានព្រះមហាមុនីមួយ
 ព្រះអង្គព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ឯបុរីឈ្មោះហង្សវ្រតី ជាលំនៅនៃ
 គ្រកូលព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ស្នឹងគង្គាតែងហូរទៅ ក្នុងបុរីឈ្មោះ
 ហង្សវ្រតី តាមទ្វារសព្វៗ កាល ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវទឹកស្អឹង
 ចៀតចៀន ក៏ទៅមកមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទៅ
 មិនបាន អស់ពីរថ្ងៃ អស់បីថ្ងៃ អស់ ៧ ថ្ងៃ អស់មួយខែ
 ដរាបទាល់ពេញបួនខែ ។ គ្រានោះ មានបុរសជាខ្ចីមសារ
 របស់សត្វ ឈ្មោះជដ្ឋៈ ជាអ្នកនៅក្នុងដែន បានឃើញពួកភិក្ខុ
 នៅត្រើយខាងអាយ ក៏ឲ្យគេសាងស្ពាន ត្រង់ស្នឹងគង្គា ។
 គ្រានោះ បុរសនោះ បានសាងស្ពាននាស្នឹងគង្គា ដោយ
 ភម្មមួយសែនកហាបណៈផង បានសាងវិហារក្នុងត្រើយខាង
 នាយនិងត្រើយខាងអាយ ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃផង ។ ពួកស្រី
 ពួកបុរស ពួកគ្រកូលខ្ពស់និងទាប ជនទាំងនោះ បានធ្វើ
 ស្ពានផង វិហារផង មានកាតស្មីតា ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អម្ពេ អញ្ញេ ច មនុស្សា	វិប្បសន្នេន ចេតសា
តស្ស ធម្មេស្តុ ទាយាទា	នករេ ជនបទេសុ ច ។
ឥត្ថី បុមា កុមារា ច	ពហូ ចេវ កុមារីកា
សេតុនោ ច វិហារស្ស	វាលុកា អាភិវិស្តុ តេ ។
វិជីសម្មជ្ជនំ កត្វា	កទលីបុណ្ណាយ ដទ្ធា(១)
ធ្វរិ(២) បុណ្ណញ្ច មាលញ្ច	ការិ(៣) កត្វាន សត្តនោ ។
សេតុវិហារេ កត្វាន	ធិមន្តេត្វា វិនាយកំ
មហានានំ ទទិត្វាន	សម្ពោធិ អភិបត្តយី ។
បទុមុត្តរោ មហាវិរោ	ករុកោ(៤) សព្វចាលិទំ
អនុមោទនិយំ កត្វា	ព្យាកាសិ(៥) មហាមុនិ ។
សតសហស្សេ អតិក្កន្តេ	កប្បោ ហោស្សតិ កទ្ធកោ
កវាករេ សុខំ លទ្ធា(៦)	ចាបុណិស្សតិ ពោធិយំ ។
យេ កេច ហត្ថកម្មញ្ច(៧)	កតាវី នរោវិយោ
អនាគតស្មិ អន្ធានេ	សព្វេ ហោស្សន្តិ សម្ពុទ្ធា ។

---

១ ខ. កទលីបុណ្ណុទ្ធា ។ ២ ខ. ម. ធ្វរិ ។ ៣ ខ. សក្ការំ ។ ៤ ខ. ម. ការកោ ។ ៥ ខ. ម. កាសិ ជនីលស្ស ។ ៦ ខ. ម. ភវិភវេនុភោគាន ។ ៧ ខ. កេច ហត្ថបទំ កម្មំ ។ ម. កេច ហត្ថបរិកម្មំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ពួកយើងខ្ញុំផង ពួកមនុស្សដទៃផង ក្នុងនគរ ក្នុងជនបទ មាន
 ចិត្តជ្រះថ្លា ជាអ្នកទទួលមតិក្នុងធម៌នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ពួក
 ស្រី ពួកប្រុស ពួកកុមារ ពួកកុមារិកាជាច្រើន ជនទាំងនោះ
 បាននាំគ្នារាយរាយដ៏ខ្សាច់ ដល់ស្ថានផង ដល់វិហារផង ។
 ជនទាំងនោះ នាំគ្នាដាំដើមចេក តម្កល់ក្នុងពេញដោយទឹក
 លើកទង់ បោសសំអាតផ្លូវថ្នល់ បូជាធ្លុប គ្រឿងលំអិត
 កម្រងផ្កា ជាគ្រឿងសក្ការៈថ្វាយព្រះសាស្តា ។ លុះជនទាំង
 នោះ បានធ្វើស្ថាននិងវិហាររួចហើយ និមន្តព្រះសាស្តាជា
 នាយក ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នាថ្វាយសម្ពោធិញ្ញាណ ។
 ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាមហារិះ ជាទីគោរព
 របស់សព្វសត្វទាំងឡាយ ទ្រង់បានធ្វើអនុរោទនា ហើយ
 ព្យាករថា ក្នុងកប្បទីមួយសែនកន្លងទៅ មានកទុកប្បកើត
 ឡើង បុរសនោះ បានខ្វែរសេចក្តីសុខ ក្នុងភពតូចកតធំ
 ហើយនឹងដល់ពោធិញ្ញាណ ។ ពួកនរៈ នារីណាមួយ ដែល
 បានធ្វើខ្វែរហត្ថកម្ម លុះដល់កាលជាអនាគត ជនទាំងអស់
 នោះ នឹងមានក្នុងទីចំពោះព្រះកក្រូ (នៃព្រះពុទ្ធនោះ) ។

បត្យាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរឹមបកាន់

តេជ កក្កដា កោន	ចេតនា បណី ដី ហិ ច
ឧប្បន្ទា ទេវកវនេ	តុយន្តេ បរិចារិកា ។
ទិព្វសុខំ អសន្ទេយ្យំ	មាណុសញ្ច អសន្ទិយំ
អនុភោន្តិ ចិរំ កាលំ(១)	សំសរិត្វា(២) ភវកវេ ។
សតសហស្សេ ឥតោ កក្កដ កក្កដ កក្កដ	សុកតំ កក្កដ កក្កដ
សុខុមាលិមនុស្សសុ(៣)	អថោ ទេវប្បវេ វេ ។
រូបភោគយសញ្ជាវ	អថោ កិក្កិសុខំ បិយំ(៤)
លភាម សតតំ សត្វំ	សុកតំ កក្កដ កក្កដ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	ជាយាម ព្រាហ្មណោ កុលេ
សុខុមាលហត្ថចាទា	សក្យបុត្តនិវេសនេ ។
សព្វកាលម្បិ បវរី	ន បស្សាម នលត្តំ
ចិក្ខុល្បំ ភូមិ កមនំ	ន បស្សាម មហាមុនិ ។

---

១ ឧ. កុយ្យំ ពោ បរិបាយ ច ។ ម. កុយ្យន្តេ បរិបាយម ។ ២ ម. សំសរិត្វា ។ ៣ ឧ. ម. សុ-
ខុមាលី មនុស្សានំ ។ ៤ ឧ. កិក្កិសុក្កតា ។ ម. កិក្កិ ច សក្កតា ។

ចតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណ៍ពញាថេរីនមបទាន ទី ២

ពួកស្រីជាអ្នកបម្រើទាំងអស់នោះរបស់ព្រះអង្គ កើតហើយ
 ក្នុងភពនៃទេវតា ព្រោះផលនៃកុសលកម្មនោះផង ព្រោះការ
 កម្ពល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ជនទាំងនោះ សោយទិព្វ-
 សុខរាបមិនអស់ផង សោយសុខរបស់មនុស្សរាបមិនអស់ផង
 ត្រាច់រង្គត់ក្នុងភពតូចភពធំ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ក្នុងកប្ប
 ទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ កម្មសម្បត្តិ យើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ
 ក្នុងពួកមនុស្សជាអ្នកល្អិតល្អ ទាំងក្នុងទេវបុរីដ៏ប្រសើរ ។ យើង
 ខ្ញុំតែងបាន នូវរូបល្អ នូវភោគសម្បត្តិនិយម នូវសេច-
 ក្តីសរសើរ សេចក្តីសុខនិងសេចក្តីស្រឡាញ់ ឯកម្មសម្បត្តិ
 ទាំងអស់ យើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ដល់មកក្នុងបច្ចុប្បន្ន យើង
 ខ្ញុំបានមកកើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានដៃជើងទន់ល្ងន់ ក្នុង
 ព្រះរាជនិវេសន៍នៃសក្យបុត្រ ។ បតិត្រព្រះមហាមុនី យើង
 ខ្ញុំមិនដែលឃើញផែនដី ដែលពួកជនមិនបានប្រដាប់រៀបចំ
 សព្វកាលផង មិនដែលឃើញដំណើរទៅកាន់ទីមានកក់ផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អតារាវសន្តោ អម្មោ	សក្ការំ សព្វកាលិកំ
ឧបនេន្តិ សនា សត្វំ	បុព្វកម្មជលេន នោ ^(១) ។
អតារំ បដិហិត្យាន	បព្វជិត្យានការិយំ
សិសារបដិ និតិណ្ណា	នត្តិនានិ បុនព្ពរោ ។
ចីវរំ បិណ្ណាបាតញ្ច	បច្ចយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្តិ សនា អម្មោ	សហស្សានិ តតោ តតោ ។
កិលេសា យាបិតាម្នាកំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាករំ ពន្ធនំ នេត្យា	វិហារម អនាសវា ។
ស្វាកតំ វតនោ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
នទ្ធិកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ខ. បុព្វកម្មជលំ គពោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលយើងខ្ញុំនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ តួនដនវៃតងនាំគ្រឿងសក្ការៈ
 ប្រកបដោយកាលទាំងពួង អស់កាលគ្រប់កាល ដោយផល
 នៃបុព្វកម្មរបស់យើងខ្ញុំ ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះ ហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្ទះស បានតួនផ្លូវគំសំសារវដ្ត ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀត
 មិនមានឡើយ ។ ដនទាំងឡាយ តែងនាំនូវបីវប្បច្ច័យផង
 បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យផង សេនាសនប្បច្ច័យផង ឲ្យដល់យើងខ្ញុំ
 ចំនួនមួយពាន់កហាបណៈ អំពីទីនោះ ។ សព្វៗ កាល ។
 កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់
 យើងខ្ញុំ ដកចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹក កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ
 យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

ធម៌យំ ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទានំ

ឥត្តំ សុទ្ធិំ ចតុរាសីតិ ព្រាហ្មណកញ្ញាភិក្ខុនិសហ-
ស្សានិ កកវតោ សម្មទា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ។

បគ្មាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

ធម៌យំ ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទានំ

(៣៣) នគរេ អរុណាវតិយា	អរុណោ ឆាម ^(១) ឧត្តិយោ
តស្សរញ្ញោ អហំ ករិយា	ឯកទ្ធិំ វាធយាមហំ ^(២) ។
រហោកតា និសីទិត្វា	ឯវំ ចិន្តេសហំ តទា
កុសលំ មេ កតំ នត្តិ	អាទាយ កមិយំ មម ។
មហាភិតាបំ កដុកំ	យោរុបំ សុទារុណំ
និរយំ ទ្វន កត្វាមិ	ឯត្ត មេ នត្តិ សិសយោ ។
ឯវហំ ចិន្តយិត្វាន	បហំសេត្វាន មាទសំ
រាជានំ ឧបកត្វាន	ឥទំ វចនមត្រវី ។

១ ម. អរុណាវិ ឆាម ។ ២ ម. បាយាមហំ ។

ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៣

បានឮថា ព្រះព្រាហ្មណកញ្ញាភិក្ខុនី ៨៤.០០០ រួម បានសម្តែង

នូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះកត្តាព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចតុរសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាបើរិយាបទាន ។

ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៣

(៣៣) ក្នុងនគរអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ព្រះ
នាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ ខ្ញុំបានញ៉ាំងជន
ពួកខ្លះឲ្យបម្រើ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ហើយ
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើអាត្មាអញមិនបានធ្វើកុសល ដែលគប្បី
កាន់យកទៅបានទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់នរក មានសេចក្តី
ក្តៅក្រហាយធំ ខ្មោចផ្សា មានសភាពយោរយៅ អាត្រក់ក្រែក
លែង ដោយពិត សេចក្តីសង្ស័យរបស់អាត្មាអញ ក្នុងរឿង
នេះគ្មានទេ ។ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយ
ចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ហើយក្រាបបង្គំទូល នូវពាក្យនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ នាម មយំ ទេវំ បុរិសា ន ភវិម នោ(១)

ឯកំ មេ សមណំ ទេហិ កោជយិស្សាមិ ខត្តិយ ។

អនាសិ មេ តទា រាជា សមណំ ភាវិតិទ្រិយំ

តស្ស បត្តំ កហេត្វាន បរមន្ទេន ប្បយំ ។

បូរេត្វា បរមំ អន្ថំ សហ សុកន្ធលេបនិ

មហាចេលេន នាទេត្វា អនាសិ តុដ្ឋមានសា ។

តេន កក្កេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច

ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ ភាវិត្តិសំ អកញ្ចហំ ។

សហស្សទេវរាជ្ជនំ មហេសិត្តមការយី

សហស្សចក្កវត្តនំ មហេសិត្តមការយី ។

បទេសរជ្ជំ វិបុលំ កណាណតោ អសុដ្ឋយំ

នាណាវិដិ ពហំ អញ្ញំ(២) តស្ស កក្កដលំ តតោ ។

---

១ ខ. បុរិសាសនំ ភវិមយំ ។ ម. បុរិសា និព្វាន អហុ ។ ២ ខ. បុញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិវោ យើងខ្ញុំជាស្រី យើងខ្ញុំមិនមែនជាប្រុស
 បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានសមណៈមួយរូប
 ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ៗ នឹងញ៉ាំងសមណៈនោះឲ្យឆាន់ ។ គ្រានោះឯង
 ព្រះរាជាបានទ្រង់ប្រទានសមណៈ មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ដល់
 ខ្ញុំ ទាំងខ្ញុំបានកាន់យកបាត្រ របស់សមណៈនោះ ហើយញ៉ាំង
 បាត្រឲ្យពេញ ដោយបាយដ៏ទុក្ខម ។ លុះដាក់បាយដ៏ទុក្ខម
 ព្រមទាំងគ្រឿងអប់រំ និងគ្រឿងលាបហើយ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
 បានយកសំពត់ផ្គាំងធំគ្របបាត្រ ហើយនាំយកទៅប្រគេន ។
 ដោយកុសលកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវ
 ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាប់របស់មនុស្សហើយ
 ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសី នៃ
 ស្តេចទេវតាមួយពាន់ផង បានធ្វើជាមហេសី នៃស្តេចបក្រពត្តិ
 មួយពាន់ផង ។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសី នៃស្តេចប្រទេសរាជដ៏
 ធំទូលាយ រាប់ជាតិមិនអស់ ឯបុណ្យដ៏ទៃច្រើន មានប្រការ
 ផ្សេងៗ ផលនៃបុណ្យនោះ ច្រើនលើសនោះទៅទៀត ។

ភតិយំ ឧប្បលទាយកាថេរិយាបទានំ

ឧប្បលស្មេរ្យំ មេ វណ្ណោ	អភិរូទា សុទស្សនា
ឥត្តិ សព្វដ៏សម្បជ្ជា	អភិជាតា ជុតិទ្ធរា ។
បដ្ឋិមេ កវសម្បត្តេ	អជាយី សាកិយេ កុលេ
នារីសហស្សនាមោក្ខា	សុទ្ធនោទនសុតស្សហំ ។
និព្វិន្ទត្វា អតារេហំ	បព្វដី អនការិយំ
សត្តមីរត្តិមប្បត្តា ^(១)	ចតុស្កន្ធិ អទាបុណី ។
ចរិមំ បណ្ឌិតាតព្វ	បច្ចុយំ សយនាសនំ
បរិមេត្តំ ន សក្កោមិ	បណ្ឌិតាតស្សនិ ដលំ ។
យំ មយ្ហំ បុរិមំ កម្មំ	កុសលំ សរសេ ^(២) មុនិ
តុយ្ហត្តាយ មហារិរ	បរិចត្តំ ពហំ មយា ^(៣) ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ នានមទទី តនា
ទុក្ខតិ នាកិជាតាមិ	បណ្ឌិតាតស្សនិ ដលំ ។

១ ឧ. សត្តមីរត្តិ អប្បត្តា ។ ម. សត្តមីរត្តិសម្បត្តា ។ ២ ម. សរ មេ ។ ៣ ឧ. មម ។

ឧប្បលោមយិកាថេរិយាបទាន ទី ៣

សម្បុររបស់ខ្ញុំដូចជាឧប្បលោម ខ្ញុំជាស្រីមានរូបល្អល្អះ គួររមិល
 មើល បរិបូណ៌ដោយអាយវៈទាំងអស់ កើតក្នុងត្រកូលខ្ពស់
 ទ្រទ្រង់សេចក្តីរុងរឿង ដល់មកក្នុងបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានមកកើត
 ក្នុងសក្យត្រកូល ជាប្រធាននៃស្រីមួយពាន់ នៃព្រះរាជបុត្រ
 របស់ព្រះបាទសុរោទនៈ ។ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុងផ្ទះ ហើយ
 ចូលទៅកាន់ផ្នួស លុះគ្រប់ ៧ រាត្រី ក៏បានយល់ច្បាស់នូវ
 សច្ចៈ ៤ ។ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរាប់នូវថ្វីវេប្បច្ច័យ បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ
 សេនាសនប្បច្ច័យ បានទេ នេះឯងជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។
 បពិត្រព្រះមុនីមានព្យាយាមធំ កុសលកម្មណា ដែលខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរលឹកនូវកម្មជាកុសល
 នោះចុះ ឯអំពើល្អមានច្រើន ដែលខ្ញុំបានលះបង់ហើយ
 ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យបិណ្ឌបាតទាន ក្នុងកាលនោះ
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧវេ កតំ បជាធាមិ	ទេវតំ អថ មាណសំ
អញ្ញំ កតំ ន ជាធាមិ	បិណ្ណាចារុតស្ស្នំ ជលំ ។
ឧច្ឆេ កុលេ បជាធាមិ	មហាសាលេ ^(១) មហាទ្ធកេ
អញ្ញំ កុលេ ន ជាធាមិ	បិណ្ណាចារុតស្ស្នំ ជលំ ។
កវកវេ សំសរិត្តា	សុក្កម្ភលេន ហោទិតោ
អមធាបំ ន បស្សមិ	សោមនស្សស្ស្នំ ^(២) ជលំ ។
ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនិ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្តិទានិ បុនព្ពវោ ។
អត្ថធម្មនិវត្តសុ	បដិកាលោ តថេវេ ច
ញ្ញាណំ មម មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

១ ឧ. ម. តយោ សាលេ ។ ២ ឧ. ម. សោមនស្សកតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំស្គាល់តែគតិពីរ គឺទេវតានិងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គតិ
 ដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ ខ្ញុំស្គាល់តែត្រកូល
 ខ្ពស់ ជាមហាសាល មានទ្រព្យច្រើន មិនដែលស្គាល់
 ត្រកូលដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ ខ្ញុំត្រាច់រក្ខត
 ទៅក្នុងភពតូចតាច ត្រូវកុសលមូលជាសំភៀន មិនដែល
 បានជួបប្រទះ នឹងវត្ថុមិនពេញចិត្តឡើយ នេះជាផលនៃ
 សេចក្តីត្រេកអរ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្អាត
 ក្នុងប្លង់ទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងសោតធាតុ ដ៏ជាទិព្វ
 ផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់
 នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈ
 ទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តី មិនមានទៀតឡើយ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា
 ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិស-
 ម្ភិទា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។

បត្តិតំ សិទ្ធិលមាតាបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាមិតា មយំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

នឡ្ហភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ឧប្បលនាយិកា ភិក្ខុនី

កកវតោ សម្មទា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលនាយិកាបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

បត្តិតំ សិទ្ធិលមាតាបើរិយាបទានំ

[៣២] បទុម្ភត្តរោ នាម ជិនោ សព្វនម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ភិ កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ ។

សិដ្ឋានមាតាថេរិយាបទាន ទី ៤

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដក
 ចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
 ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុង
 សំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឧប្បលទាយិកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧប្បលទាយិកាថេរិយាបទាន ។

សិដ្ឋានមាតាថេរិយាបទាន ទី ៤

(៣៤) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវគ្រឿងនៃធម៌ទាំង
 ពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែនអំពីកទ្ទកប្បនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយា	ជាតាមត្តកុលេ អហុ
នាណវតនបដ្ឋោតេ	ឥន្ទេ ដីតេ មហាន្ទនេ ។
បតុនា សហ កន្ទាន	មហាជនបុរក្ខតា
ធម្មំ ពុទ្ធស្ស សុត្វាន	បព្វជី អនការិយំ ។
បព្វជិត្វាន កាយេន	ចាបកម្មំ វិវដ្ឋយី
វចិទុច្ឆរិតំ ហិត្វា	អាជីវំ បរិសោធយី ។
ពុទ្ធវេ បសដ្ឋា ធម្មេ ច	សង្ខេ ច តិព្វការវា
សទ្ធម្មស្សវនេ យុត្តា	ពុទ្ធនស្សនសាលយា ^(១) ។
អកំ សទ្ធាធម្មតានំ ^(២)	អស្សេសី ភិក្ខុនី តទា
តំ ហំ បត្តយិត្វាន	តិស្សេ សិក្ខា អប្បយី ។
តតោ មំ សុគតោ អាហា	កកុណានុតតាសយោ
យស្ស សទ្ធា តថាគតេ	អចលា សុបតិដ្ឋិតា ។
សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ	អរិយកន្តំ បសិសិតំ
សង្ខេ បសាទោ យស្សត្ថំ	ឧដ្ឋក្ខតញ្ច ទស្សនំ ។

១ ឧ. ប. ពុទ្ធវិស្សនសាលសាតិ វិស្សតិយេវ ។ ២ ឧ. ម. អង្គវិមុត្តនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រូកូលអាមាត្យ ដែលរុំជំរឿង ដោយកែវ
 ផ្សេងៗ ដ៏ស្តុកស្តុកមូលំមូលាយ មានទ្រព្យច្រើន នៅក្នុងនគរ
 ហង្សវ្រតី ។ ខ្ញុំបានទៅជាមួយនឹងបិតា មានមហាជនចោមរោម
 បានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅកាន់
 ផ្នួស ។ លុះខ្ញុំបួសរួចហើយ បានរៀនបាបកម្មដោយកាយ
 លះបង់វិច្ឆិច្ឆិត ហើយជំរះអាជីវៈ ។ ខ្ញុំជ្រះថ្លាចំពោះព្រះពុទ្ធ
 ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពដ៏ភ្ញើវិភ្លា ប្រកបក្នុងការ
 ស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីផាល័យចង់ឃើញ
 នូវព្រះពុទ្ធ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានឮនូវភិក្ខុនិដ៏ប្រសើរលើសជាង
 ពួកភិក្ខុនិដែលមានសទ្ធាសិបស្នន ខ្ញុំប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ បាន
 បំពេញនូវក្រែសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ ព្រះសុគតមានអធិស្ឋយ
 ប្រព្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីករុណា ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា បុគ្គលណា
 មានសទ្ធាមិនញាប់ញ័រ តម្កល់មាំក្នុងតថាគត ។ បុគ្គលណាមាន
 សីលល្អជាទីពេញចិត្តនៃព្រះអរិយៈ ដែលអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ
 បុគ្គលណា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មានការឃើញគ្រងក្នុងព្រះសង្ឃ ។

បត្តន្តំ សិទ្ធាលមាតាថេរិយបថា

អនលំទ្កោតិ តំ អហ្ម អមោយំ តស្ស ជីវិតំ
តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ ។
អនុយ្យញ្ញោថ មេធាវី សវំ ពុទ្ធាន សាសនំ
តំ សុត្តាហំ បម្មទិតា អប្បង្គំ បណីដិ មម ។
តនា អនោមោ អមិតោ ព្យាករិត្ត វិនាយកោ
ពុទ្ធស្ស បសន្នា កល្យាណី លច្ឆសេតំ សុបត្តិតំ ។
សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឡិក្កាកកុលសម្ពវោ
តោតមោ ជាម ជាមេន សត្តា លោកេ កវិស្សតិ ។
តស្ស ធម្មេសុ នាយានា ឡិវសា ធម្មនិម្មិតា
សិទ្ធាលកស្ស យា មាតា^(១) ហេស្សតិ សត្តសាវិកា ។

១ ឧ. ម. ឯត្ថ មាតាតិ បទេ ឥតិសទ្ធភេ អត្ថិ ។ យាសទ្ធភេ ឧត្ថិ ។

សិទ្ធិលមាតាថេរិយាបរាម ទី ៤

តថាគតត្រាស់ហៅទូរ្យបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមិនទ័លក្រ ទាំង
 ដីវិភវរបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសោះសូន្យ ហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងកំចាត់បង់កិលេស កាលវត្សកឃើញព្រះ
 ពុទ្ធសាសនា គប្បីប្រកបរឿយ ។ ទូរ្យសទ្ធាផង សីលផង
 សេចក្តីជ្រះថ្លាផង ការឃើញធម៌ផង ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធ-
 ភាសិតនោះហើយ ក៏រីករាយ ហើយបានទូលសួរទូរ្យសេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ ។

វេលានោះ ព្រះនាយកមិនថោកទាប មានគុណរាបមិន
 អស់ ទ្រង់ព្យាករថា នាងមានលំអ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ នឹង
 បានតំណែងនិ្ទ្រះ ដែលនាងប្រាថ្នាល្អហើយ ។ ក្នុងកប្ប
 ទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះមហាបុរស សម្ពុតក្នុង
 ត្រកូលនៃស្តេចឥក្កាកៈ នឹងបានជាសាស្តា ព្រះនាមគោតម
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាឧវស ដែលព្រះធម៌និម្មិតហើយ
 ជាអ្នកទទួលមតិក ក្នុងធម៌នៃព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ជាមាតានៃ
 សិទ្ធិលមាណា ទីនឹងបានជាសាវិកា របស់ព្រះសាស្តា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តំ សុត្វា មុទិតា ហត្វា	យាវជីវំ តទា ជិនំ
មេត្តចិត្តា បរិចរី	បដិបត្តិហិ នាយកំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្តិសំ អកក្កហំ ។
បច្ឆមេ ច ភវេនានិ	ភិវត្វជប្បវត្តមេ
ជាតា សេដ្ឋិក្កុលេ ដីតេ	មហារតនសញ្ញយេ ។
បុត្តា សិដ្ឋាលកោ នាម	មមាសិ(១) វិបថេ រតោ
ទិដ្ឋិកហណាបក្ខន្នោ	ទិសាប្បជនតប្បរោ ។
នាណទិសា នមស្សតិ(២)	បិណ្ណាយ នករំ វជំ
តំ ទិស្វា អវទិ(៣) ពុទ្ធា	មក្កេ វេត្វា វិនាយកោ ។
តស្ស ទេសយតោ ធម្មំ	បណានោ វិម្ហយោ អហុ
ទ្វេកោដិនរាវជំ	ធម្មាភិសមយោ អហុ ។

១ ឧ. មពាសី ។ ២ ឧ. ម. នមស្សតំ ។ ៣ ឧ. ម. ឧវទិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រានោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធភាសិតនោះហើយ ក៏រករាយ មានចិត្ត
 មេត្តា ខំបម្រើព្រះដ៏នស្រី ជានាយក ដោយការប្រតិបត្តិ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្សហើយ
 ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំ
 ធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទូរចេតនានោះផង ។ ដល់
 មកក្នុងបច្ឆិមភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើត ក្នុងគិរិព្វជបូរីដ៏ឧត្តម
 ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ស្តុកស្តម្ភល្អល្អលាយ ពាសពេញដោយថែវ
 ដ៏ច្រើន ។ កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះសិណ្ឌាល ជាអ្នកត្រេកអរ
 ក្នុងផ្លូវទិស ស្ទុះទៅកាន់ទីសំញ៉ាតិទិដ្ឋិ មានចិត្តជាប់ចំពាក់
 ក្នុងការបូជាទិស តែងនមស្ការទិសផ្សេងៗ ។ ព្រះពុទ្ធជានាយក
 ទ្រង់ស្តេចទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងវ័ជនគរ ទ្រង់ឃើញសិណ្ឌាល-
 មាណពនោះ ទ្រង់គង់នៅប្របង្គំហើយឲ្យធុរទេ ។ កាលព្រះ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់នោះ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ក៏កើតមានសម្លេងគឺកកង
 អស្ចារ្យ ពួកនារីពីរកោដិក្នុងទីក្រុង ក៏បានសម្រេចមគ្គផល ។

បញ្ច័ន្ត សិទ្ធិលមាតាថេរិយាបទានំ

តទា តំ បរិសំ កុត្តា	សុត្តា សុកុតកាសិតំ
សោតាបត្តិដលំ បត្តា	បព្វជី អនការិយំ ។
ន ចិរេនេវ កាលេន	ពុទ្ធិនិស្សនសាលយា
អនុស្សតិ តំ កាវេត្តា	អរហន្តំ អចាប្បណី ។
និស្សនត្តាយ ពុទ្ធិស្ស	សព្វទា ច វជាមហំ(១)
អតិត្តាយេវ បស្សមិ	រូបំ នយននន្ទំ(២) ។
សព្វចារមិសម្មតំ	លក្ខិនិលយនំ បរិ
រូបំ សព្វសុភាគិណំ	អតិត្តា វិហារមហំ ។
ជិលោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ឯតទក្កេ វេបេសិ មិ
សិដ្ឋុលកស្ស យា មាតា	អក្កា សទ្ធាធិប្បតិកា(៣) ។
ឥទ្ធិសុ ច វសិ ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសិ ហោមិ មហាមុនេ ។

---

១ ឧ. សព្វទា ឯវ ជាមហំ ។ ២ ឧ. យេន វិនន្ទំ ។ ៣ ឧ. សន្តិវិមុត្តិកា ។ ម. មហាធិ. មុត្តិកា ។

សិទ្ធិលមាតាបេរិយាបទាន ទី ៤

កាលនោះ ខ្ញុំបានទៅកាន់បរិស័ទនោះ ស្តាប់ភាសិតរបស់
 ព្រះសុគតហើយ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ក៏ចូលទៅ
 កាន់ផ្ទះ ខ្ញុំប្រកបដោយសេចក្តីកាល័យ ក្នុងការឃើញនូវ
 ព្រះពុទ្ធ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ចម្រើនអនុស្សតិរោះ ហើយបាន
 ដល់ព្រះអរហត្ត ។ ខ្ញុំទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចូលគាល់
 ព្រះពុទ្ធគ្រប់កាល ខ្ញុំមិនចេះឆ្កែតឆ្កែន (ក្នុងការមើលរូប) តែង
 មើលរូបដែលជាទីក្រេកអរនៃភ្នែកនោះ ។ ខ្ញុំនាំតែមិនឆ្កែត
 ឆ្កែននឹងរូបដទៃ ដែលកើតអំពីបារមីធម៌ទាំងអស់ ជាទីកើតនៃ
 បុណ្យ កុះករដោយធម៌ដ៏ល្អទាំងអស់ឡើយ ។ ព្រះជិនស្រី
 ទ្រង់ក្រេកអរក្នុងគុណនៃខ្ញុំនោះ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកទេវត្តៈ
 ជាមាតានៃសិទ្ធិលមាណា ថាជាស្រីប្រសើរ មានសុទ្ធា
 សិបស្នូន ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ
 ក្នុងប្តូរទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុ
 ដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញក្នុងចេតាបរិញ្ញាណផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតិ
សព្វាសវេ បរិញ្ញាយ	នត្តិទានិ បុនព្វវោ ។
អត្តធម្មនិវត្តស្ស	បដិកាលោ តថេវ ច
ញាលំ មម មហារីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហិ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សម្មិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	សិដ្ឋលមាតា កិក្កនិ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

សិដ្ឋលមាតាថេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ
 ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀត មិនមានឡើយ ព្រោះកំណត់ដឹង
 នូវអាសវៈទាំងពួង ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេច-
 ក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា
 និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា នៃខ្ញុំកើតឡើង ក្នុងសំណាក់របស់
 ព្រះអង្គ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត
 ទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។
 ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣
 ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសិវ្ណាលមាតាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សិវ្ណាលមាតាថេរិយបទាន ។

បញ្ចម៌ សុក្កាបើរិយាបទានំ

(៣៥) ឯកនុត្តេ ឥតោ កក្កេយ្យ វិបស្សនិ ធាម នាយកោ

ឧប្បជ្ឈិ ចារុនយនោ^(១)   សព្វធម្មវិបស្សកោ ។

តនាហំ ពន្ធមតិយំ   ជាតា អញ្ញតេ កុលេ

ធម្មំ សុត្តាន មុនិទោ   បព្វជី អនការិយំ ។

ពហុស្សុតា ធម្មធារា   បដិកាលាវតី តថា

វិចិត្តកមិកា ចាបិ^(២)   ជិនសាសនការិកា ។

តនា ធម្មកមិ កត្តា   ហិតាយ ជនតំ សនា^(៣)

តតោ ចុតាហំ តុសិតំ   ឧបបន្ទា យសស្សិនិ ។

ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្កេយ្យ   សិទ្ធិ វិយ សិទ្ធិ ជិទោ

តបន្ទោ យសសា លោកំ   ឧប្បជ្ឈិ វនតំ វរោ ។

តនាបិ បព្វជិត្តាន   ពុទ្ធសាសនការិទា

ដោតត្តា ជិនវាក្យានិ   តតោបិ តិទិវង្គតា ។

១ ម. ចារុស្សុតោ ។ ២ ឱ. ចាសី ។ ៣ ឱ. ជនសំសរី ។ ម. ជនតំ ពហុ ។

សុក្កាបិរិយាបទាន ទី ៥

(៣៥) ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយក ព្រះនាម
 វិបស្ស័ មានព្រះនេត្រដូចមាស ពិចារណាឃើញធម៌ទាំងអស់
 កើតឡើងហើយ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំក៏ភក្តីត្រកូលមួយក្នុងនគរ
 ពន្ធមតី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះមុនី ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។
 ខ្ញុំជាអ្នកស្តាប់ច្រើន ចង់ចាំនូវធម៌ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មួយ
 ទៀត ជាអ្នកពោលពាក្យវិចិត្រ ទាំងជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា
 នៃព្រះជិនស្រី ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានធ្វើនូវធម្មកថា ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ប្រជុំជនគ្រប់កាល លុះខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះ
 ក៏ចូលទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាស្រីមានយស ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសិខី រុដរឿង
 ដោយយស ដូចជាភ្នំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ
 កើតឡើងក្នុងលោក ។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួស ជាស្រីវាងវៃ
 ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ញ៉ាំងព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះជិនស្រីឲ្យរុដរឿង
 លុះច្បាតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកាន់ឋានតាវត្តិន្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្សេ វេស្សក្ខ ឆាម ឆាយកោ

ឧប្បជ្ជិត្ត មហាយានំ តទាបិច តថេវហំ ។

បព្វជិត្តា ធម្មធារា ជោតយី ជិនសាសនំ

កត្តា មរុប្បំ រម្មំ អនុកោមិ មហាសុខំ ។

ឥមម្មំ កក្កកេ កក្សេ កក្កសន្ទោ ជិនិត្តមោ

ឧប្បជ្ជិ នរសទ្ធុលោ(១) តទាបិច តថេវហំ ។

បព្វជី ជិនសាសនំ ជោតយិត្តា យថាយុកំ(២)

តតោ ចុតាហំ តិទសំ(៣) អកំ សកវនំ យថា ។

ឥមស្មីយេវ កក្សេម្មំ កោណាភមនឆាយកោ

ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ(៤) សព្វសត្តានម្មត្តមោ(៥) ។

---

១ ឧ. វិរសទ្ធុលោ ។ ម. នរសរណោ ។ ២ ឧ. យថាសុខំ ។ ៣ ម. តិទិវំ ។ ៤ ឧ. ឧប្បជ្ជិ
៥ ទីបរិភោគិ ទិស្សតិ ។ ម. ឧប្បជ្ជិ លោកសរណោតិ ទិស្សតិ ។ ៥ ម. អរណោ អមតត្ថ-
ភោតិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយកព្រះនាមវេស្សក្ខ
 ទ្រង់កើតឡើង (ក្នុងលោក) ឯខ្ញុំក៏កើតឡើង តំណាលនឹងព្រះ
 នាយកនោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ជាអ្នកមានយានដ៏ធំ ។
 ខ្ញុំបួសហើយ ជាអ្នកចង់បំរុងធម៌ ញ៉ាំងសាសនាព្រះដ៏នស្រី
 ឲ្យរុងរឿង ហើយទៅកើតក្នុងបុរីរបស់ទេវតា ដែលជាទឹក
 រាយ ទទួលសេចក្តីសុខដ៏ច្រើន ។ ក្នុងកទ្ធកប្បនេះ ព្រះ
 ដ៏នស្រីដ៏ទុត្តម ព្រះនាមកកុសន្ទៈ ជានរវៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ កើត
 ឡើងក្នុងលោក កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានកើតឡើងដែរ ។ ខ្ញុំ
 បានបួសរួចហើយ ញ៉ាំងសាសនាព្រះដ៏នស្រី ឲ្យរុងរឿង
 តាមសប្បាយ ខ្ញុំប្បតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុង
 ឋានគ្រីត្រីនិរុ ដូចជាកពរបស់ខ្លួនដដែល ។ ក្នុងកប្បនេះ
 ដដែល ព្រះនាយក ព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រសើរជាង
 អ្នកប្រាជ្ញ ទុត្តមជាងពួកសត្វទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។

បញ្ចមំ សុក្ការិយបទានំ

តទាបិ បព្វជិត្វាន	សាសនេ តស្ស តាទិលោ
ពហុស្សតា ធម្មធារា	ដោតយី ជិនសាសនំ ។
ឥមស្មីយេវ កប្បម្មិ	កស្សហោ មុនិ សត្តមោ ^(១)
ឧប្បជ្ជិ លោកសរណោ	អរណោ មរណានុក្ខ ។
តស្សាបិ នវជីរស្ស	បព្វជិត្វាន សាសនេ
បរិយាប្បជសទ្ធម្មា	បរិប្បញ្ញវិសារទា ។
សុសីលា លជ្ជិនី ចេវ	តិសុ សិក្ខាសុ កោវិទា
ពហំ ធម្មកមំ កត្វា	យាវជីវំ មហាមុនេ ។
តេន កម្មវិហាកេន	ចេតនាបណិដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ នេហំ	តាវត្តិសិ អកញ្ញហំ ។
បច្ឆមេ ច កវេទានិ	កិរិព្វជប្បវត្តមេ
ជាតា សេដ្ឋិក្កុលេ ដិតេ	មហារាតនសញ្ញយេ ។

១ ម. មុនិមុត្តមោ ។

សក្ការៈចេរិយបទាន ទី ៥

គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនា នៃព្រះកោនាគមនៈនោះ
 ព្រះអង្គប្រកបដោយតាទិតុណ ជាអ្នកបានស្តាប់ច្រើន ចង
 ចាំនូវធម៌ ញ៉ាំងសាសនា នៃព្រះជិនស្រី ឲ្យរុងរឿង ។
 ក្នុងកប្បវេណី ព្រះមុនីទី ៧ ព្រះនាមកស្សបៈ ជាទីពឹងនៃ
 សត្វលោក មិនមានកិលេស ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត
 នៃមរណៈ កើតឡើង ។ ចំណែកខ្ញុំបានបួស ក្នុងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាងពួកផននោះ មានព្រះ
 សទ្ធម្មវែកសព្វគ្រប់ ដ៏ក្លៀវក្លាខាងការសាកសួរ ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកមានសីលល្អ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស
 រវង់វៃក្នុងគ្រូសិក្ខា ហើយធ្វើនូវធម្មកថាមានប្រមាណច្រើន
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកម្មវិបាកនោះផង ដោយការ
 តម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជាវរបស់
 មនុស្ស ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ដល់មកក្នុង
 បច្ចិមភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើតក្នុងគ្រូកូលនៃសេដ្ឋី ដ៏ធំទូ
 លាយ ដែរជាសង្គ្រោះតនៈច្រើន ក្នុងគិរិព្វជប្បវដ្តិក្តម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យទា ភិក្ខុសហស្សេន បរេតោ លោកិយាយកោ
ឧបាកមិ រាជគហំ សហស្សត្រៃហិ វណ្ណិតោ ។

ទន្លោ ទន្លេហិ សហ បុរាណាជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តហិ

សិទ្ធិនិក្ខុសវណ្ណោ(១)

រាជគហំ ចារិសិ កករា ។

ទិស្វា ពុទ្ធានុការវន្តំ សុត្វា ច កុលាសញ្ចយំ

ពុទ្ធេ ចិត្តំ បសាទេត្វា ប្បជយី តំ មហាពុលំ(២) ។

អបរេន ច កាលេន ធម្មទិដ្ឋាយ សន្តិកេ

អតារា និក្ខមិត្វាន បព្វជី អនការិយំ ។

កេសេសុ ធិដ្ឋមាទេសុ កិលេសេ ឈាបយី អហំ

ឧត្តហំ សាសនំ សត្វំ បព្វជិត្វា ន(៣) ចិរេនហំ ។

---

១ ម. សិទ្ធិនិក្ខុសវណ្ណោ ។ ២ ឧ. ម. យថាពលំ ។ ៣ ឧ. ម. នសុទ្ធោ នត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលព្រះលោកនាយក មានភិក្ខុចំនួនមួយពាន់រូបចាមរោម ទ្រង់
 ស្តេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ព្រះឥន្ទ្រក៏បានពោលសរសើរថា
 ព្រះមានព្រះភាគ មានឥន្ទ្រិយទូន្មានហើយ មាន
 ព្រះហឫទ័យដុតចាកកិលេសហើយ ព្រមដោយ
 បុរាណដដែលទាំងឡាយ ដែលមានឥន្ទ្រិយទូន្មាន
 មានចិត្តដុតស្រឡះហើយ ទ្រង់មានពណិប័ដូច
 ជាពណិនៃមាសឆ្កែឈ្មោះសិរី រស្មី យោងចូល
 ទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ។

ខ្ញុំបានឃើញអានុភាព នៃព្រះពុទ្ធនោះផង បានស្តាប់ការប្រជុំនូវ
 គុណនោះផង ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងគុណរបស់ព្រះពុទ្ធ បាន
 បូជាព្រះពុទ្ធនោះ សមគួរតាមកម្លាំង ។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក
 ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់នៃនាងធម្មទិដ្ឋាថេរី ។
 កាលសក់កំពុងដាច់ចុះ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញពួកកិលេសហើយ ខ្ញុំបួស
 មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានរៀននូវព្រះពុទ្ធសាសនា ចប់សព្វគ្រប់ ។

បញ្ចម៌ សុក្កវេរិយបទានំ

តតោ ធម្មំ អនេសេសី មហាជនសមាគមេ

ធម្មេ ទេសិយមាធម្មិ ធម្មាកិសមយោ អហុ ។

នេកថាណាសហស្សានំ តំ វិទិត្វា វិជិត្វិតោ

អភិប្បសន្នោ មេ យត្តោ កមិត្វាន កិវិត្វជំ ។

កី មេ កតា វាជគហោ (មនុស្សា) មជ្ជំ បីតាវ អច្ឆរេ

យេ សុក្កំ ន បយិរុទាសន្តិ ទេសេន្តិ អមតំ បទំ ។

តញ្ច បន អប្បជិវានិយំ អសេចនកមោជំ

បិវនិ មញ្ញោ សប្បញ្ញោ វលាហកមិវុទ្ធកុ ។

ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ ទិត្វាយ សោតទាតុយា

តេតោបរិយញ្ញាណស្ស វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

សុក្កាថេរិយបទាន ទី ៥

លំដាប់តពីនោះមក ខ្ញុំបានសម្តែងធម៌ ក្នុងទីប្រជុំជនដ៏ច្រើន
 កាលដែលខ្ញុំកំពុងតែសម្តែងធម៌ ធម្មាភិសម័យ ក៏កើតមាន
 (ដល់ជនទាំងឡាយ) ។ បណ្តាពួកសត្វជាច្រើនពាន់ មាន
 យក្សមួយ ដ៏ធំច្បាស់នូវធម៌នោះ ហើយសន្តោគ ជ្រះថ្លានឹង
 ខ្ញុំហើយបានទៅកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ ដោយគិតថា មនុស្សណា
 មិនចូលទៅអង្គុយជិត នាងសុក្កាថេរី ដែលកំពុងសម្តែងនូវ
 អមតបទេត្តិនិព្វាន អាត្មាអញធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យមនុស្សទាំង
 នោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងរាជគហៈ មូលគ្នា ដូចពួកសត្វរាមដឹក
 នូវទឹកផ្អែម ។ ចំណែកខាងពួកបុគ្គល អ្នកប្រកបដោយបញ្ញា
 ទំនងជាដឹកទឹកអម្រឹតនោះ ដែលកិលេស មិនគប្បីតស៊ូបាន
 មានទុជាមិនបាច់ស្រាច់ថែម ដូចជាបុគ្គលដ៏រង្វៀលយាយ ដឹក
 ទឹកភ្លៀង ។

បពិត្រព្រះពុទ្ធ ជាមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ដំនាញ ក្នុង
 ប្តូរទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ងាត់ដំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏
 ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ងាត់ដំនាញ ក្នុងបេតាបរិញ្ញាណផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសី ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធនំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្តិទានិ បុនព្ពរោ ។
អត្តជម្មនិវត្តិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាលំ មម មហារីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	ភវ សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគនំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ធនស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សុក្កា កិក្កនំ ឥមា តាថា-
 យោ អភាសិត្តាតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បព្វមំ រាណារិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ
 អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតថ្មីទៀតមិនមាន
 ឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹង ក្នុង
 អត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិ-
 កាលប្បដិសម្ភិទា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់នៃ
 ព្រះអង្គ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដកបំផ្លាញហើយ កតទាំង
 ពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ ។ ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុក្កាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង នូវភាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

- ចប់ សុត្តនិយមបទាន ។
- ចប់ កាលារិះ ទី ៥ ។

ឆដ្ឋី អភិបូណ៌នាប្រើយាបទានំ

[៣ ៦] ឯកនុតោ ឥតោ កុច្ឆេ វិបស្សី ជាម នាយកោ

ឧប្បជ្ជិ ចារុនយនោ សព្វធម្មេសុ ចក្កមា ។

តទាហំ ពន្ធមតិយា ឥន្ទេ ដិតេ មហាកុលេ

ជាតា សុត្តា ធម៌តា ប្បជនីយា^(១) ជនស្ស ច ។

ឧបកន្ធិ មហារិវិ វិបស្សី លោកនាយកំ

ធម្មំ សុត្តាន សរណំ ឧបេសំ នរនាយកំ ។

សីលេសុ សិវតា ហត្ថា និព្វតេ ច នុតមេ

នាតុប្បស្ស ឧបរិ សោណ្ណច្ឆតំ អប្បជយី ។

មុត្តចាតា សីលវតី យាវជីវិ តតោ ចុតា

ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ^(២) ។

១ ឧ. សុប្បុស្សិត សជនស្ស ។ ២ ម. ពារិស្សបតា អហំ ។

អភិវឌ្ឍន៍គ្រូបង្ហាញយោបទាន ទី ៦

(៣៦) ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយក ព្រះ
នាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចជាមាស មានចក្ខុក្នុងធម៌ទាំង
ពួង កើតឡើង ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលធំ ស្តុក
ស្តម្ភ ទូលំទូលាយ ក្នុងពន្ធមត៌នគរ ជាស្រ្តីមានរូបអ្នក រូប
មហាជនចូរ ។ ខ្ញុំបានចូលទៅកាលព្រះលោកនាយក ព្រះ
នាមវិបស្សី ទ្រង់មានព្យាយាមធំ បានស្តាប់ធម៌ហើយ ដល់
នូវព្រះពុទ្ធជានាយកនៃពួកជនជាទីពឹង ។ ខ្ញុំជាអ្នកសង្រួមល្អ
ក្នុងសីលទាំងឡាយ កាលដែលព្រះលោកនាយក ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ជាងពួកជន ទ្រង់បរិនិព្វានទៅហើយ ខ្ញុំបានចូរជាត្រកូល
តម្កល់ពីខាងលើ នៃព្រះស្តុបដែលបញ្ចុះព្រះនាគ ។ ខ្ញុំបាន
បរិច្ចាគទានរួចផុតហើយ ជាអ្នកមានសីលល្អ រស់នៅរហូត
កំណត់អាយុ ក៏បានច្យុតចាកទីនោះ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
ជាប់សន្សំនៃមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានភាវត្តិន្យ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តនា ^(១) ទិសហិ ម៉ានេហិ	អភិកោត្តា អសេសតោ ^(២)
រូបសន្តេហិ កន្តេហិ	រសេហិ ធុស្សនេហិ ច ។
អាយុនាបិច វណ្ណាន	សុខេន យសសាបិច
តដេវាធិបតេយ្យេន	អធិកយ្ហ វិរោចហំ ។
បច្ឆិមេ ច កវេនានិ	ជាតាហំ កបិលវ្យាយេ
ធីតា ខេមកសក្កស្ស	នន្ទា នាមេន វិស្សតា ។
អភិរូបសម្បទធម្មិ ^(៣)	អាហុ មេកន្តិ ស្វ័ចកំ
យនាហំ យោព្វនំ បត្តា	រូបវណ្ណវិក្កសិតា ^(៤) ។
ឥធមមត្តេ ^(៥) សក្យានិ	វិវាទោ សុមហា អហុ
បញ្ញាជេសិ តតោ តាតោ	មា សក្យា វិនស្សំ ឥតិ ។
បព្វជិត្វាន តថាគតំ ^(៦)	រូបទេស្សី នរុត្តមំ
សុត្វាន នោបកណ្ឌមិ	មម រូបេន កត្តិតា ។

១ ម. សទា ។ ២ ឧ. ម. ឧសេសកេ ។ ៣ ឧ. អភិរូបំ ឧប្បាទំ ។ ម. អភិរូបំ ឧបបទំ ។

៤ ម. រូបលាវិត្វាវសិតា ។ ៥ ឧ. និទំ មេ មត្តេ ។ ៦ ឧ. តថាបាហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំគ្របសង្កត់ នូវពួកទេវតាដទៃ មិនសេសសល់
 ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង គឺបានរុំជ្រៀងគ្របសង្កត់ដោយរូប ១
 សម្បត្តិ ១ ក្លិន ១ រស ១ សម្ផស្ស ១ អាយុ ១ ពណ៌ ១
 សេចក្តីសុខ ១ យស ១ ភាពនៃខ្លួនជាធំ ១ ។ ឥឡូវនេះ
 ដល់មកក្នុងបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានកើតជាធីតា នៃទេវមកសាក្សៈ
 ប្រាកដនាមថានន្ទ ក្នុងក្រុងកបិលពស្តុ ។ កាលណាខ្ញុំដល់
 នូវសេចក្តីចម្រើន ស្មិតស្មាងដោយរូបនិងពណ៌ កាលនោះ
 ពួកជនបានពោលថា ខ្ញុំជាស្រីស្រួចមួយ មានរូបសម្បត្តិល្អ ។
 សេចក្តីវិវាទដ៏ធំក្រៃលែង កើតមានដល់ពួកសាក្សៈ ក្នុងនគរ
 នេះ ព្រោះវត្តស្រឡាញ់ខ្ញុំ លំដាប់នោះ បិតាបានឲ្យខ្ញុំបួស
 ដោយគិតថា កុំឲ្យពួកសាក្សៈវិនាសឡើយ ។ លុះខ្ញុំបួសរួច
 ហើយ បានឮព្រះតថាគត ជាបុគ្គលប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់
 តិះដៀលរូប ខ្ញុំជាស្រីប្រកាន់រូប មិនចូលទៅជិតព្រះអង្គ ។

ធម្មំ អភិរូបនត្តាថេរិយាបទានំ

ឡីវាទិបិ ន កត្តាមិ	ពុទ្ធនិស្សនកិរុកា
តនា ជិលោ ឧបាយេន	ឧបនេត្តា សសន្តិកំ ។
តិស្សន្តិយោ និទសេស្សសិ	ឥទ្ធិយា មត្តកោវិទោ
អច្ឆរាវុបសទិសំ	តរុណី ជិវិកំ មតំ ។
តយោ និស្វា សុសិរិកា	វិវត្តាសេ កលេវវេ
អដ្ឋាសី កវនិព្វិញ្ញា	តតោ មំ អាហា នាយកោ ។
អាតុរំ អសុច្ឆិ ប្ចុតិ	បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ
ឧក្សរន្តំ បក្សរន្តំ	ពាលានិ អភិបត្តិតំ(១) ។
អសុកាយ ចិត្តំ កាលេហិ	ឯកត្តំ សុសមាហិតំ
យថា ឥទំ តថា ឯតំ	យថា ឯតំ តថា ឥទំ ។

១ ម. អភិធម្មិតំ ។

អក្សរធម្មបទ ទី ៦

ខ្ញុំជាអ្នកមានសេចក្តីខ្លាច ក្នុងការឃើញព្រះពុទ្ធ មិនហ៊ាន
 ចូលទៅស្តាប់ឧវាសនា គ្រានោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ដឹកនាំខ្ញុំ
 ទៅកាន់សំណាក់របស់ព្រះអង្គ ដោយឧបាយ ។ ព្រះជិន-
 ស្រី ទ្រង់រាងវែងផ្លូវបួនទិស បាននិម្មិតនូវស្រ្តីភេទ ៣ នាក់ គឺ
 ស្រ្តីក្រមុំមានរូបល្អ ស្រដៀងនឹងស្រ្តីអប្សរ ១ ស្រ្តីចាស់ ១
 ស្រ្តីស្លាប់ ១ ។ លុះខ្ញុំបានឃើញនូវស្រ្តីទាំង ៣ នោះហើយ
 ក៏មានសេចក្តីសង្វេគុណព្រាន់ ក្នុងរាងកាយ មានសេចក្តី
 ឡើយណាយក្នុងភព លំដាប់នោះ ព្រះលោកនាយក ទ្រង់
 ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា

ម្ចាស់នាងនន្ទា នាងចូរមើលមើលនូវរូបនេះ ដែលក្តៅ
 ក្រហាយ មិនស្អាត ស្អុយ ហូរចេញហូរចូល ដែលជនពាល
 ទាំងឡាយប្រាថ្នាវិក្រពេក ។ នាងចូរមើលនូវចិត្ត ដែល
 មានអារម្មណ៍វៃតម្លៃ ជាចិត្តតម្កល់មាំ ដោយអសុភការនាចុះ
 រូបនេះ យ៉ាងណា រូបនៃនាងនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនុ៎ះដែរ រូប
 នៃនាងនុ៎ះ យ៉ាងណា រូបនេះ ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯវមេតំ អវេត្តន្តំ	វត្តន្តិមត្តន្តតា
តតោ សកាយ បញ្ញាយ	អភិទិត្តិជ្ជ វច្ឆសិ ^(១) ។
តស្សា មេ អប្បមត្តាយ	វិច្ឆិន្តិជ យោនិសោ
យថាក្ខតំ អយំ កាយោ	ទិដ្ឋា សន្តរពាហិរោ ។
អថ និត្តិទ្ធិហំ កាយេ	អជ្ឈតញ្ច វិវដ្ឋហំ
អប្បមត្តា វិសំយុត្តា	ឧបសន្តម្មិ និត្តតា ។
ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ	ទិញាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ	ទិត្តតក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខំណា	នត្តិទានិ បុនព្ពរោ ។
អត្ថជម្មនិរត្តិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ មម មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

១ ម. វិច្ឆសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលខ្ញុំពិចារណារូបនុ៎ះ យ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនមានខ្លួន
 ប្រសូសទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ លំដាប់នោះ ក៏នឿយណាយដោយ
 បញ្ញាជារបស់ខ្លួន ខ្ញុំនោះមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ពិចារណា
 ក្នុងទីនេះដោយឧបាយ ក៏ឃើញកាយនេះ ទាំងខាងក្នុងទាំង
 ខាងក្រៅ តាមសភាពពិត ។ កាលនោះ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុង
 កាយផង ប្រាសចាកការត្រេកអរនឹងកាយ ប្រព្រឹត្តទៅខាង
 ក្នុងផង ហើយជាអ្នកមិនមានសេចក្តីប្រមាទ អស់កិលេស
 ជាគ្រឿងផ្សំ ស្ងប់រម្ងាប់កិលេស មានទុក្ខរលត់ហើយ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងបូជិតាំងឡាយ
 ផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងសោតនាគុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នក
 ស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងចេតាបរិយញ្ញណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវ
 បុព្វនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ មានអាសវៈ
 ទាំងពួង អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹង ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិ-
 តា ធម្មប្បដិសម្ភិតា និរុត្តិប្បដិសម្ភិតា និងបដិកាណប្ប-
 ដិសម្ភិតា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ ។

សត្តមំ អឌ្ឍកាសីបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វតមេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អភិរូបនន្តា ឥមា តាថាយោ

អកាសិត្តានិ ។

អភិរូបនន្តាបើរិយាបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ អឌ្ឍកាសីបើរិយាបទានំ

[៣៧] ឥមម្ហំ កទ្ធកេ កហ្វេ ព្រហ្មពុទ្ធិ មហាយសោ

កស្សោ ឆាម ឆាមេន ឧប្បជ្ជិ វនតំ វិរោ ។

អង្គការសីលធម៌បទាន ទី ៧

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដក
 ចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ
 ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុតា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានពួង ព្រះអភិបូណ្ណភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង នូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អភិបូណ្ណលើវិយាបទាន ។

អង្គការសីលធម៌បទាន ទី ៧

[៣៧] ព្រះដ៏នស្រីព្រះនាមកស្សបៈ មាននៅពង្សប្រសើរ មានយសធំ
 ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកទ្ទកប្បនេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ បព្វជិត្តាន	តស្ស ពុទ្ធស្ស សាសនេ
សំវុតា ចាតមោក្ខម្ហិ	វុទ្ធិយេសុ ច បរាសុ ។
មត្តញ្ច ដ៏ចអាសនេ	យុត្តា ជាករិយេបិ ច
វសន្តិ យុត្តយោកាហំ	កិក្ខុដី វិកតាសំ ។
អក្កោសី ទុដ្ឋចិត្តាហំ	កណិកេតិ សកី តទា
តេនេវ ចាបកម្មន	និរយម្ហិ អបច្ចុសំ ។
តេនេវ កម្មសេសេន	អជាយី កណិកាកុលេ
ពហុសោវបរាដីនា	បច្ឆិមាយ ច ជានិយា ។
កាសិសេដ្ឋិកុលេ ជាតា	ព្រហ្មចរិយដលេនហំ
អច្ឆរ វិយ ទេវេសុ	អហោសី រូបសម្មទា ។
ទិស្វាន ទស្សនីយំ មំ	កិវុទ្ធិជ្យុត្តមេ
កណិកត្តេ ទិវេសេសុំ	អក្កោសនដលេន មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំបានឮសក្ខីសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ
បានសង្រួមក្នុងបាតិមាភូមន៍ ក្នុងនៃទ្រិយទាំង ៥ ផង ។ ខ្ញុំ
ជាអ្នកដឹងប្រមាណក្នុងអាសនៈដ៏ទាបផង ប្រកបក្នុងការភ្ញាក់
រឭកផង មានសេចក្តីព្យាយាមប្រកបហើយផង កាលនោះ
ខ្ញុំមានចិត្តប្រទូស្ត បានដេរកិត្តិនី ដែលប្រាសចាកអាសវៈ
អស់វារៈម្តងថា នៃស្រ្តីជាមាស ខ្ញុំក៏ទៅនេះ ក្នុងនរក ព្រោះ
បាបកម្មនោះឯង ។ ដោយកម្មដ៏សេសនោះ ដល់មកក្នុង
បច្ច័មជាតិ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃស្រ្តីជាមាស ជាអ្នកអាស្រ័យ
ចិញ្ចឹមជីវិតដោយបុគ្គលដទៃទៀត ជាច្រើន ។ ខ្ញុំបានកើត
ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី នៅក្នុងដែនកាសី ដោយផលដែលបាន
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយរូប បីដូចជា
ស្រីអប្សរ ក្នុងទៅលោក ។ ជនទាំងឡាយបានឃើញខ្ញុំ
ដែលគួររមលមើល ក្នុងគិរិពូជបុរីដ៏ឧត្តម ក៏ញ៉ាំងខ្ញុំឲ្យនៅ
ក្នុងពួកនៃស្រ្តីជាមាស ព្រោះផលនៃការដេររបស់ខ្ញុំនោះ ។

សត្តម៌ អន្តរកាសីថេរិយាបទានំ

សាហំ សុណិក្ខាន សទ្ធិម៌ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស កាសិភំ(១)

បុព្វវាសនសម្មា បព្វជី អនកាវិយំ ។

ភទ្ទបសម្មទត្តាយ កង្កនិ ជិនសន្តិកំ

មក្កេត្តេវិភេតិ ធិស្វា លភី ទ្វតោបសម្មទិ ។

សព្វកម្មំ បរិក្ខំណំ បញ្ចាចាបំ តដេវ ច

សព្វសំសារមនិណា កណិកត្តញ្ច ខេបិភំ ។

ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ ទិញាយ សោតនាតុយា

ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

បុព្វេវាសំ ជាណមិ ទិព្វចក្កំ វិសោធិភំ

សព្វាសវបរិក្ខំណា នត្តិទានិ បុនព្វវោ ។

---

១ ឧ. ម. ពុទ្ធសេដ្ឋនិ ទេសិភំ ។

អង្គកាសីលើយាបកាន ទី ៧

ខ្ញុំនោះបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ដែលព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់
សម្តែងហើយ ក៏បរិបូណ៌ដោយបុព្វវាសនា ហើយបានចូល
ទៅកាន់ផ្នួស ។ ខ្ញុំទៅកាន់សំណាក់ព្រះជិនស្រី ដើម្បីប្រ-
យោជន៍ដល់ឧបសម្បទានោះ បានឃើញពួកអ្នកលេងឈរ
នៅក្បែរផ្លូវ ក៏បានឧបសម្បទាអំពីទូត ។ កម្មទាំងពួងរបស់
ខ្ញុំអស់ហើយ បុណ្យនិងបាបអស់ហើយ សំសារវដ្តទាំងពួង
ខ្ញុំបានត្រង់ផុត ទាំងភាពជាស្រីផ្កាមាស ខ្ញុំធ្វើឲ្យអស់ហើយ ។
បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងបុព្វទាំងឡាយ
ផង ស្ងាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ទិព្វផង ជាអ្នកស្ងាត់
ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់បុព្វនិវាស
ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះឲ្យស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួង
របស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អត្ថធម្មនិរតិស្ស

បដិភាលោ តថេវ ច

ញាលាំ មម មហារីរ

ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

កិលេសា យា បិតា មយ្ហំ

កវ សព្វេ សម្មហតា

នាភវំ ពន្ធនំ ធមត្វា

វិហារមិ អនាសវំ ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ

ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សេន វិជ្ជា អនុប្បត្តា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពុទ្ធា ចតស្សេន

វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អន្តរកាសិកា កិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តានិ ។

អន្តរកាសីថេយ្យាបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ គបទាន

បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា
 ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា
 នៃខ្ញុំ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់ នៃព្រះអង្គ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងពួង ខ្ញុំដករបាល
 អស់ហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
 ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុង
 សំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
 សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានព្រមទាំង ព្រះអង្គកាសិកក្ខន្ធិ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាថាទាំង

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អង្គការសីលវិយាបទាន ។

អដ្ឋមិ ប្រណិកាថេរិយាបទានំ

(៣៨) វិបស្សនោ ភកវតោ សិខិនោ វេស្សកុស្ណ ច

កកុស្ណន្ទស្ស មុនិនោ កោណាភមនតានិនោ ។

កស្សបស្ស ច ពុទ្ធស្ស បព្វជិត្តាន សាសនេ

ភិក្ខុនី សីលសម្បត្តា និបកា សំវត្តិទ្រិយា ។

ពហុស្សតា ធម្មជរា ធម្មត្ថបរិបុត្តិតា^(១)

ឧត្តហេត្វា ច ធម្មានំ សោតា បយិរុទាសិកា ។

ទេសេន្តិ ជនមជ្ឈេហំ អហោសី ជិនសាសនំ

ពាហុសត្ថេន តេណាហំ បេសលា អតិមពាសំ ។

បច្ឆិមេ ច កវេទានិ សាវត្តិយំ បុរត្ថមេ

អនាថិបិណ្ណិនោ តេហេ ជាតាហំ កុម្មទាសិយា ។

១ ឧ. អត្តបរិបុត្តិកា ។ ម. អត្តបដិបុត្តិកា ។

បុណ្យិកាបើរិយាបទាន ទី ៨

(៣៨) ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមវិបស្សីផង ព្រះនាមសិវីផង ព្រះនាមវេស្សក្ខ័យផង
 ព្រះនាមកុសន្ទៈផង ព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រកបដោយតាទិ-
 គុណផង ព្រះនាមកស្សបៈផង ខ្ញុំជាភិក្ខុនិបរិច្ចណិដោយសីល
 មានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា មានឥន្ទ្រិយសង្រួមអ្អ ។ ជាពហុស្សត្រ
 ចងចាំនូវធម៌ ជាអ្នកសាកសួរនូវធម៌និងអត្ត ហើយរៀនធម៌
 ស្តាប់ធម៌ ទាំងជាអ្នកចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ខ្ញុំ
 បានសម្តែង នូវសាសនា របស់ព្រះជិនស្រី ក្នុងកណ្តាល
 នៃប្រជុំជន ខ្ញុំមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បានមើលឆាយគេ
 ដោយ អាងខ្លួនជាពហុស្សត្រនោះ ។ ឥឡូវនេះ ដល់មក
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានកើតក្នុងវង្ស នៃស្រីកុម្មុទាសី ក្នុងផ្ទះ
 នៃអនាថបិណ្ឌិកវេស្តី ក្នុងប្រវ័ជ័ទត្តម ឈ្មោះសាវតី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កតា ឧទកហារិយំ   សោត្តិយំ ទិជមទ្ទសំ
សីតន្តំ តោយមជ្ឈម្មំ   តំ ទិស្វា ឥទមព្រី ។
ឧទកហារី(១) អហំ សីតេ   សទា ឧទកមោតរី
អយ្យា ទំ ទណ្ឌកយភីតា   វាចារោសកយដ្ឋិតា(២) ។
កស្សព្រាហ្មណា ភ្នំភីតោ   សទា ឧទកមោតរី
វេជមាទេហិ កត្តេហិ   សីតំ វេទយសេ កុសំ ។
ជានន្តំ វត មិ កោតិ   បុណ្ណិកេ បរិបុត្តសិ
ករោន្តំ កុសលំ កម្មំ   ទុទន្តំ(៣) កម្មចាបកំ ។
យោ វុឡោ ទហារោ ចាបិ   ចាបកម្មំ បក្សុតិ
ឧទកាកិសេចនា សោបិ   ចាបកម្មា បម្មុតិ ។
ឧត្តរនិស្ស អក្ខាសី   ធម្មត្ថសហិតំ បទិ
តញ្ច សុត្វា សុសំវិក្កោ   បព្វជិត្វារហា អហុ ។

---

១ ឧ. ឧទារី ។ ម. ឧទហារី ។ ២ ឧ. ម. វាចារោសកយដ្ឋិតា ។ ៣ ឧ. ឥទ្ធកំ ។ ម. រន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំទៅកាន់កំពង់ទឹក បានឃើញសោត្តិយព្រាហ្មណ៍ ដែលជា
 អ្នកត្រូវត្រជាក់គ្របសង្កត់ ក្នុងកណ្តាលទឹក លុះខ្ញុំឃើញ
 ព្រាហ្មណ៍នោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា ខ្ញុំជាស្រីដង
 ទឹក ប៉ុន្តែក៏ដ៏ត្រជាក់ សព្វៗ កាល ព្រោះភ័យភិតនឹង
 អាជ្ញានៃម្ចាស់ ព្រោះភ័យនឹងពាក្យកំហឹងគ្របសង្កត់ ។ នៃ
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះអ្នកខ្លាចនរណា បានជាមកចុះត្រាំទឹកសព្វៗ
 កាល មានខ្លួនញាប់ញ័រ រងទុក្ខត្រជាក់ដ៏ក្រៃលែង ។

ម្ចាស់នាងបុណ្ណិកាដ៏ចម្រើន យីអើ ! នាងស្គាល់យើង
 ច្បាស់ បានជាហ៊ានសាកសួរយើង ដែលកំពុងធ្វើកុសលកម្ម
 បន្ទាបនឹងទ្វីកម្មដ៏លាមក ។ បុគ្គលណាទោះបីចាស់ក្តី ក្មេងក្តី
 ធ្វើបាបកម្មហើយ បុគ្គលនោះឯង លុះតែដងទឹកមកស្រោច
 ស្រពកាយ ទើបរួចចាកបាបកម្មបាន ។

កាលព្រាហ្មណ៍នោះ ឡើងមកពីទឹកវិញ ខ្ញុំក៏បានពោល
 នូវបទប្រកបដោយធម៌នឹងអត្ត ឯព្រាហ្មណ៍បានឮភាសិតនោះ
 ហើយ ក៏តក់ស្លុតចេញទៅបួស បានសម្រេចជាព្រះអរហន្តៗ

អង្គមំ បុណ្ណិកាបើរយោបទានំ

បូរេន្តំ ឧនកសតំ ជាតា នាសិកុលេ យតោ

តតោ បុណ្ណាតិ នាមំ មេ កុជិស្សំ មំ អកិស្ស តេ ។

សេដ្ឋី តតោនុមោទិត្វា(១) បព្វជី អនការិយំ

ន ចិរេនេវ កាលេន អរហន្តំ អចាបុណី ។

ឥន្ទ្រិស្ស ច វសិ ហោមិ ទិញាយ សោតនាតុយា

ចេតោចរិយញ្ញាណស្ស វសិ ហោមិ មហាមុនេ ។

បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ

សញ្ញាសវចរិក្ខំ ណា នត្តិទានិ បុនព្វវេ ។

អត្ថធម្មនិវត្តិស្ស បដិកាលោ តថេវ ច

ញ្ញាណំ មេ វិមលំ(២) សុទ្ធិំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វហសា ។

---

១ ឧ. តតោនុមោទិត្វា ។ ម. តតោនុមោទិត្វា ។ ២ ឧ. វិបុលំ ។

បុណ្យិកថេរិយបទាន ទី ៧

ខ្ញុំតាំងពីកើតក្នុងទាស្ត្រកូល បានបំពេញជាទាស្ត្រមួយរយខ្លះ
មួយ ចាប់ដើមអំពីនោះមក នាមរបស់ខ្ញុំឈ្មោះវាបុណ្យា ជន
ទាំងនោះ បានធ្វើខ្ញុំឲ្យរួចជាអ្នកជា ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបាន
ញ៉ាំងសេដ្ឋីឲ្យរីករាយតាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ អស់
កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។ បពិត្រព្រះ
មហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង
ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្នាក់
ជំនាញ ក្នុងចេតនាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងច្បាស់ទូរ
បុព្វេនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់បានដម្រះស្អាតល្អហើយ
អាសវៈទាំងពួង អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភព្វឪឡៃតមិនមាន
ឡើយ ។ ខ្ញុំម្ចាស់មានសេចក្តីដឹង ក្នុងអត្ថប្បវិសម្ពិទ្ធា ធម្ម-
ប្បវិសម្ពិទ្ធា និរុត្តិប្បវិសម្ពិទ្ធា និងបដិកាណប្បវិសម្ពិទ្ធា ជា
ញ្ញាណស្អាត ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ការវាយ មហាបញ្ញា សុត្តន្តេវ សុត្តានិទំ
 មាណេន និចកុលជា នហិកម្មំ បនស្សតិ(១) ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា
 នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សេន វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្មិទា ចតស្សេន វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ច្ហកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 តតំ សុទំ អាយស្មា បុណ្ណិកា កិក្ខុនិ សមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុណ្ណិកបិយបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. វិនស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះការអប់រំ ជាអ្នកចេះដឹង ព្រោះ
 ការស្តាប់ ជាអ្នកកត់ក្នុងគ្រូលាប ព្រោះមាន៖ ព្រោះថា
 កម្មរបស់ខ្ញុំ មិនបានវិនាសឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំ
 ដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជា
 ស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់
 ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ
 ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះនាងបុណ្យាកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុណ្យិកាថេរិយាបទាន ។

នវិមំ អម្ពបាលីប្រើយាបទានំ

(៣៧) យោ វិសិរុចិត្តាវេទ្យោ(១) ដុស្សោ នាម មហាមុនិ

តស្ស ហំ ភតិដី អាសី អជាយី ខត្តិយេ កុលេ ។

តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាហំ វិប្បសន្នេន ចេតសា

មហានាមំ ទទិត្វាន បត្តយី រូបសម្បទំ ។

ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ សិទ្ធិ លោកក្កនាយកោ

ឧប្បន្នោ លោកបជ្ជោតោ តិលោកសរណោ ជិនោ ។

តនា អរុណាបុរេ រម្មេ ព្រហ្មញ្ញកុលសម្ពវា

វិមុត្តចិត្តំ កុបិតា ភិក្ខុនី អភិសាបយី ។

វេសិកា ច អនាចារា ជិនសាសនទ្ធសិកា

ឯវំ អក្កោសយិត្វាន តេន ចាបេន កម្មនា ។

១ ខ. ម. វិសិរុចិត្តាវេលោ ។

អម្ពបាលីលើវិយាបទាន ទី ៧

(៣៧) ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមផុស្សៈណា មានជួរនៃ
 រស្មីដ៏រុងរឿង ខ្ញុំបានកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល ជាប្អូនស្រីនៃព្រះ
 មហាមុនីនោះ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះធម៌ នៃព្រះមហាមុនីនោះ
 ហើយ មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នា
 នូវរូបសម្បត្តិ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រះ
 ជិនស្រីព្រះនាមសិទ្ធិ ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោក ជាពន្លឺ
 នៃលោក ជាទីពឹងនៃត្រៃកត កើតឡើង ។ កាលនោះ ខ្ញុំ
 កើតក្នុងត្រកូលនៃព្រាហ្មណ៍ ក្នុងអរុណបុរី ជាទីក្រុងរីករាយ
 បានខឹងដេរដ្ឋាសាភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះចាកកិលេស
 ហើយ ។ មួយទៀត ខ្ញុំបានកើតជាស្រីផ្កាមាស ឥតមាន
 អាចារៈ ជាអ្នកប្រទូស្តចំពោះសាសនា នៃព្រះជិនស្រីសម្ពុទ្ធ
 បានដេរភិក្ខុនី តាមទំនងដូចគ្នា ព្រោះតែបាបកម្មនោះឯង

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទារុណំ និរយំ កន្ធា	មហាទុក្ខសមប្បត្តា
តតោ ចុតា មនុស្សេសុ	ឧបបដ្ឋា តបស្សីនំ ។
ទសជាតិសហស្សានិ	កណ៌កត្តំ អការយី
តតោ ចាចា ន មុច្ឆិស្សី ^(១)	កុត្តា ទុដ្ឋវិសំ យថា ។
ព្រហ្មវេសមសេវិស្សី ^(២)	កស្សបេ ជិនសាសនេ
តេន កម្មវិចារកេន	អជាយី តិទសេ បុរេ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	អហោសី ឱបចាតិកា
អម្ពសាខន្តរេ ជាតា	អម្ពចាលតិ តេនហំ ។
បវុត្តា ចាលាកោដីហិ	បព្វជី ជិនសាសនេ
បត្តាហំ អចលំ ហំនំ	ជិតា ពុទ្ធស្ស ឱរសា ។
ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតទាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតិ
សញ្ញាសវបរិក្ខំណា	នត្តិទានិ បុនព្រា ។

• ខ. តំ ឃប់ ន វិមុច្ឆិស្សំ ។ ម. តម្កា ឃបា ន វិមុច្ឆិស្សំ ។ ២ ខ. ព្រហ្មចរមសេវិស្សំ ។
 ម. ព្រហ្មចរមសេវិស្សំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងនរកដ៏អាក្រក់ តែត្រឡប់ដោយសេចក្តីទុក
យ៉ាងខ្លាំង លុះខ្ញុំរួចចាកនរកនោះ បានមកកើត ក្នុងមនុស្ស
ជាស្រីមានតបៈ ។ ខ្ញុំកើតជាស្រីដ៏មានស អស់ ១០ ពាន់ ជាតិ
ខ្ញុំមិនរួចចាកបាបនោះទេ ដូចបុគ្គលបរិភោគប្តាំពិស ដ៏កាចអា-
ក្រក់ ។ ខ្ញុំបានសេពគប់នូវកេខដ៏ប្រសើរ កើតក្នុងសាសនានៃ
ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកសរូប ដោយអំណាចនៃផលកម្មនោះ
ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងបុរីឋានត្រៃគ្រីង្ស ។ លុះមកដល់បច្ច័យកត
ខ្ញុំជាឧបបាតិកករណីត បានកើតក្នុងចន្លោះ នៃមែកស្វាយ
ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំឈ្មោះថាអម្ពបាលី ។ ខ្ញុំមានពួក
សត្វមួយកោដិចោមរោមហើយ បួសក្នុងសាសនា ព្រះជិនស្រី
បានជាធីតា ជាឧរសនៃព្រះពុទ្ធ ហើយបានដល់ឋានដ៏មិន
កម្រើក ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញក្នុងបូជ្ជ
ទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង
ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់
នូវបុព្វនិវាស ទិព្វចក្ខុខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួង
របស់ខ្ញុំ អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។

នវម៌ អម្ពបាលីថេរិយបទានំ

អត្តធម្មនិរុត្តិស្វ បដិកាលោ តថេវ ច

ញាលំ មេ វិមលំ សុទ្ធំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វហសា ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា អម្ពបាលី កិក្ខុនី ឥមា កា-

ថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អម្ពបាលីថេរិយបទានំ សមត្ថំ ។

អង្គបាលីថេរិយាបទាន ទី ៧

ខ្ញុំមានសេចក្តីជឿជាក់ច្បាស់ ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា
និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា ជាញាណស្តោត
ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ កិលេស
ទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញអស់ហើយ កតទាំងពួង ខ្ញុំដក
ចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
ដូចជាមេដឹក កាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹង ។ ឧ ។ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុង
សំណាក់ នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានពួថា ព្រះអម្ពបាលីក៏ក្នុងន័យ មានអាយុ បានសម្តែងឲ្យភាពទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមំ លេណបើរិយាបទានំ

(៥០) ឥមម្ហិ កទ្កកេ កេច្ឆេ ព្រហ្មតន្តុ មហាយសោ
 កស្សោ ឆាម ឆាមេន ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។
 សាវត្ថយំ បុរវេ ឧទាសកកុលេ អហំ
 បសុតា នំ ជិនវំ ទិស្វា សុត្វា ច ទេសនំ ។
 តំ វិវំ សរណំ កត្តា សិលានិ ច សមាទយី
 កទាចិ សោ មហាវរោ មហាជនសមាគមេ ។
 អត្តោ អភិសម្ពោធិ បកាសេសិ នវសគោ
 អននុស្សតធម្មេសុ បុព្វេ ទុក្ខានិកេសុ ច ។
 ចក្កំ ញាណញ្ច បញ្ញា ច វិជ្ជាលោកំ ច អាសិ មេ
 តំ សុត្វា ឧក្កហេត្វាន បរិបុច្ឆាមិ ភិក្ខុវោ ។
 តេន កេច្ឆេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សេណប៊ែរិយាបទាន ទី ១០

(២០) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកស្សប មានដៅពងប្រសើរ ទ្រង់មានយសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើត ឡើង ក្នុងកទ្ធកប្បនេះ ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល នៃឧបាសក ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកខ្ជល់ខ្ជាយ បានឃើញ ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរនោះផង បានស្តាប់នូវទេសនាផង ។ ខ្ញុំដល់នូវព្រះពុទ្ធ ទ្រង់មានសេចក្តីព្យាយាមនោះ ជាទីពឹងផង សមាទាននូវសីលទាំងឡាយផង ជួនកាល ព្រះពុទ្ធមានព្យាយាមធំនោះ ប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់ប្រកាសនូវអភិសម្ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងទីប្រជុំមហាជន ក្នុងសច្ចៈទាំងឡាយ មានទុក្ខសច្ចៈជាដើម ជាធម៌ដែលព្រះអង្គមិនធ្លាប់ឮ ក្នុងកាល មុន ។ ចក្ខុភ័ក្តិ ញ្ញាណភ័ក្តិ បញ្ញាភ័ក្តិ វិជ្ជាភ័ក្តិ ពន្លឺភ័ក្តិ កើតមាន ដល់ខ្ញុំ បពិត្រភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំបានស្តាប់ បានរៀននូវរឿង នោះ ហើយសាកសួរ ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង កាយជារបស់នៃមនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។

ទសមំ សេណាថេរិយាបកាមំ

បច្ឆ័មេ ច កវេនាជិ	ជាតា សេដ្ឋីមហាត្តុលេ
ឧបេត្ត តុទ្ធិ សុទ្ធិម្មំ	សុត្តា មត្តបសំហិតំ ^(១) ។
បព្វជិត្តា ន ^(២) ចរេនេវ	សព្វត្តានិ ^(៣) វិចិណ្ណយំ
ខេបេត្តា អាសវេ សព្វេ	អរហត្តំ អចាបុណី ។
ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ	ទិញាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ។
បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
សព្វាសវបរិក្ខតំ ណា	នត្តិទានិ បុនព្ពរោ ។
អត្តជម្មនិវត្តសុ	បដិកាណោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធិ	តុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។

---

១ ឧ. សត្តបសំហិតំ ។ ម. បក្ខបសំហិតំ ។ ២ ឧ. ម. នសទ្ធភោ នត្តិ ។ ៣ ឧ. សព្វត្តានិ ។

សេណាថេរិយាបទាន ទី ១០

ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ចុប្បន្នភាព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមហាសេដ្ឋី
 បានចូលទៅជិតព្រះពុទ្ធ ហើយបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្មដែល
 ប្រកបព្រមដោយមច្ចុ ។ ខ្ញុំបួសហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏
 បានគ្រិះរិះ នូវប្រយោជន៍ទាំងពួង បានញ៉ាំងអាសវៈទាំង
 ពួងឲ្យអស់ ហើយបានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្មោះត្រង់ដ៏នាញក្នុងបួនទាំងឡាយផង ជាអ្នក
 ស្មោះត្រង់ដ៏នាញក្នុងសាតធាតុ ដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្មោះត្រង់ដ៏នាញ
 ក្នុងចេតនាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវបុព្វនិវាស
 ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួង របស់
 ខ្ញុំ អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កត់ប្តឹងទៀតមិនមានឡើយ ។
 ខ្ញុំមានសេចក្តីដឹង ក្នុងអត្ថប្បវិសម្ពិទ្ធ ធម្មប្បវិសម្ពិទ្ធ
 និរុត្តិប្បវិសម្ពិទ្ធ និងបដិកាណប្បវិសម្ពិទ្ធ ជាញ្ញាណ
 ស្អាត ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាភិវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

សាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សេលា^(១) កិក្ខុនិ ឥមា តាថា-

យោ អកាសិត្តាតិ ។

សេលាថេរិយាបទានំ សមន្តំ ។

---

១ ម. បេសលា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំជុំតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដក
 ចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធីន ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្មិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសេលាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បច្ចំ សេលាថេរិយាបទាន ។

ឧទ្ទានុ

ខត្តិយព្រាហ្មណ៍ បេវ ភថា ឧប្បលនាយិកា

សិដ្ឋាលមាតា សុត្តា ច អភិរូបនន្ទា បេវ(១)

អន្ទកាសិកា បេវ បុណ្ណា ច អម្ពបាលី សេសា

ភិក្ខុជីវិតិ(២) ។

ខត្តិយកញ្ជាវត្តោ បតុតោ ។

អបទានំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. ម. អភិរូប អន្ទកាសិកា ។ ២ ឧ. គណិក បេវ បុណ្ណា ច អម្ពបាលី ច ភិក្ខុជីវិតិ
ទិស្សន្តិ ។ ម. បុណ្ណា ច អម្ពបាលី ច បេសលាតិ ច ភា ទស ភាថាយោ ទ្រិសភានេត្ត
ទ្រិបណ្ណាឡីស បុត្តរីតិ បាវា ទិស្សន្តិ ។

ទុតាំង

អង្គរសសហស្សទតិយកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ បតុរាសីតិ-
 សហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ ឧប្បលទាយិកា-
 ថេរីយាបទាន ១ សិទ្ធិលមាតាថេរីយាបទាន ១ សុក្កាថេរី-
 យាបទាន ១ អភិបូនន្តាថេរីយាបទាន ១ អន្ស៊កាសីថេរីយា-
 បទាន ១ បុណ្ណិកាថេរីយាបទាន ១ អម្ពបាលីថេរីយាបទាន ១
 សេសាថេរីយាបទាន ១ ។

ចប់ ទន្សាយកញ្ញាវិទ្ធី ទី ៤ ។

ចប់ អបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ
ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
បញ្ចមោ ភាគោ
មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

បឋមោ សុមេធាវិគ្គោ

សុមេធាវិគ្គោ	បឋមំ សុមេធាវិយាបទានំ	១
	ទុតិយំ មេខលទាយិការិយាបទានំ	៥
	តតិយំ មណ្ឌបទាយិការិយាបទានំ	៦
	ចតុត្ថំ សន្តមនទារិយាបទានំ	៧
	បញ្ចមំ នទ្យមាលិការិយាបទានំ	៨
	ឆដំ ឯកបិណ្ឌបុតទាយិការិយាបទានំ	១០
	សត្តមំ កងបុតិក្ខទាយិការិយាបទានំ	១២
	អដ្ឋមំ សត្តុប្បលមាលិការិយាបទានំ	១៤
	នវមំ បញ្ចទីបិការិយាបទានំ	១៧
	ទសមំ ទុទេកទាយិការិយាបទានំ , ...	២១

សុត្តន្តបិដក
១១១

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន
១៤

បញ្ចមភាគ

សន្តិកប្រាថ្នាមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុមេធាវិគ្គ ទី ១

សុមេធាវិគ្គ	សុមេធាថេរិយាបទាន ទី ១	១
	មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ២	៥
	មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៣	៦
	សន្តិមនទាថេរិយាបទាន ទី ៤	៧
	នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៥	៨
	ឯកបិណ្ឌបុត្រទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៦	១០
	កងប្តីកិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៧	១២
	សត្តុប្បលមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៨	១៤
	បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ទី ៩	១៧
	ទទេកទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ១០	២១

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្កេត

ទូតិយោ ឯកុបោសថវិគ្គោ

ឯកុបោសថវិគ្គោ បឋមំ	ឯកុបោសថិការថេរិយាបទានំ	២៥
ទុតិយំ	សលទ្ធិបុប្ផិការថេរិយាបទានំ	២៨
តតិយំ	រោទេកទាយិការថេរិយាបទានំ	៣០
ចតុត្ថំ	ឯកាសនទាយិការថេរិយាបទានំ	៣១
បញ្ចមំ	បញ្ចទីបទាយិការថេរិយាបទានំ	៣៦
ឆដ្ឋំ	នទ្ធិមាលិការថេរិយាបទានំ	៤០
សត្តមំ	មហាបជាបតិគាតមីថេរិយាបទានំ	៤២
អដ្ឋមំ	ខេមាថេរិយាបទានំ	៧៧
នវមំ	ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទានំ	៧៤
ទសមំ	បដាចារាថេរិយាបទានំ	១១០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឯកុប្បោសថវិក្ក ទី ២

ឯកុប្បោសថវិក្ក ឯកុប្បោសថការថេរិយាបទាន ទី ១	២៥
សលទ្ធិប្បិកាថេរិយាបទាន ទី ២	២៨
មោទកទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៣	៣០
ឯកាសនទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៤	៣១
បញ្ចទីបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៥	៣៦
នទ្ធិមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៦	៤០
មហាបជាបតិភាគមីថេរិយាបទាន ទី ៧	៤២
ខេមាថេរិយាបទាន ទី ៨	៧៧
ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩	៧៤
បដាចារាថេរិយាបទាន ទី ១០	១១០

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

រង្វង់

តតិយោ កុណ្ណលកេសវគ្គោ

កុណ្ណលកេសវគ្គោ បឋមំ	កុណ្ណលកេសវគ្គោ ថេរិយាបទានំ . . .	១១៨
ទុតិយំ	ភិសានភោគមីថេរិយាបទានំ . . .	១២៧
តតិយំ	ធម្មទិន្នាថេរិយាបទានំ . . .	១៣៤
ចតុត្ថំ	សកុណាថេរិយាបទានំ . . .	១៤១
បញ្ចមំ	នន្តាថេរិយាបទានំ . . .	១៤៧
ឆដ្ឋំ	សោណាថេរិយាបទានំ . . .	១៥៧
សត្តមំ	ភទ្ទកាបិណានីថេរិយាបទានំ . . .	១៦១
អដ្ឋមំ	យសោធរាថេរិយាបទានំ . . .	១៧៣
នវមំ	ទេសសហស្សថេរិយាបទានំ . . .	១៨៨
ទសមំ	អដ្ឋាសថេរិយាបទានំ . . .	១៩១

សន្លឹកប្រាក់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កុណ្ណាលកេសវិគ្គ ទី ៣

កុណ្ណាលកេសវិគ្គ	កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១	. . .	១១៨
	ភិសានភាគមីថេរិយាបទាន ទី ២	. . .	១២៧
	ធម្មទិដ្ឋាថេរិយាបទាន ទី ៣	. . .	១៣៤
	សកុលាថេរិយាបទាន ទី ៤	. . .	១៤១
	នន្ទាថេរិយាបទាន ទី ៥	. . .	១៤៧
	សោណាថេរិយាបទាន ទី ៦	. . .	១៥៧
	កទ្កកាបិលានីថេរិយាបទាន ទី ៧	. . .	១៦១
	យសោធកាថេរិយាបទាន ទី ៨	. . .	១៧៣
	ទេសសហស្សថេរិយាបទាន ទី ៩	. . .	១៧៨
	អង្គារសថេរិយាបទាន ទី ១០	. . .	១៨១

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

បត្រតោ ខត្តិយកញ្ញាវគ្គោ

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គោ បឋមំ អដ្ឋវសសហស្សខត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទានំ ២០៣

ទុតិយំ ចតុកសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនម-

បទានំ ២០៥

តតិយំ ឧប្បលទាយិកាថេរីយាបទានំ . . . ២១៣

ចតុតំ សិទ្ធិលមាតាថេរីយាបទានំ . . . ២១៧

បញ្ចមំ សុកាថេរីយាបទានំ . . . ២២៣

ឆដំ អភិរូបនន្ទាថេរីយាបទានំ . . . ២២៧

សត្តមំ អន្ស្រកាសីថេរីយាបទានំ . . . ២៣៣

អដមំ បុណិកាថេរីយាបទានំ . . . ២៣៧

នវមំ អម្ពបុលីថេរីយាបទានំ . . . ២៤១

ទសមំ សេលាថេរីយាបទានំ . . . ២៤៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ ទី ៤

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ អង្គរសហស្សខត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទាន ទី ១ .	២០៣
ចតុរាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន	
ទី ២	២០៥
ឧប្បលទាយិការថេរីយាបទាន ទី ៣	២១៣
សិទ្ធិលម៉ាតាថេរីយាបទាន ទី ៤	២១៧
សុក្កាថេរីយាបទាន ទី ៥	២២៣
អភិរូបនន្ទាថេរីយាបទាន ទី ៦	២២៧
អន្ទុកាសីថេរីយាបទាន ទី ៧	២៣៣
បណិការថេរីយាបទាន ទី ៨	២៣៧
អម្ពបាលីថេរីយាបទាន ទី ៩	២៤១
សេលាថេរីយាបទាន ទី ១០	២៤៤

វិទ្យាវិទ្ធចត្តិ

វិទ្ធចាហោ	អវិទ្ធចាហោ	អង្ក	រដ្ឋលេខាយំ
សិវិទ្ធិតោ	សិវិទ្ធិតោ	៤៨	៦
សាសននំ	សាសនំ	៥៨	៥
កិក្ខនិយោ	កិក្ខនិយោ	៦៥	៤
និវេទេហិ	និវេទេហិ	៧១	៧
តិដ្ឋិតោ	តិដ្ឋិតោ	៧៥	៧
កោថ	កោថ	៨១	៣
អហិ	អហិ	៨១	៧
ជេណនា	ជេណន	៨៦	៧
ការោចមិ	ការោចមិ	៧៥	៣
សសម្ពុទ្ធា	សសម្ពុទ្ធា	១០០	៤
លោកេ	លោកេ	១១១	៧
បណ្ឌិតា	បណ្ឌិតា	១២៣	៧
វិជានន្តិ	វិជានន្តិ	១២៥	៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ដូជា	ដូចជា	២៧	៨
អង្គយ	អង្គុយ	៣៦	៧
ក៏ខ្សឹក	ក៏ខ្សឹក	៤៤	១៤
ខ្សឹកខ្សួល	ខ្សឹកខ្សួល	៥៤	១៣
ដើម្បី	ដើម្បី	៥៦	៧
តាកតែង	តាក់តែង	៦៨	៧
បរិនិព្វាន	បរិនិព្វាន	៧៤	៥
មានភ្នំម	មានភ្នំម	៧៥	៧
ក្នុ	ក្នុក	៨៧	១២
មួយសែន	មួយសែន	៧៧	៥
ខ្ញុំបានក៏	ខ្ញុំក៏បាន	១០៨	១៧
ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	១១៧	៦
ដ៏ប្រសើរ	ដ៏ប្រសើរ	១២០	១៥

វិញ្ញាបនបត្រ

វិញ្ញាបនបត្រ	អវិញ្ញាបនបត្រ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័
សុខដ្ឋិតា	សុខដ្ឋិតា	១៣១	២
យាវជីវី	យាវជីវី	១៣៦	១០
អាសវ	អាសវ	១៤៥	១៣
មហាវិវ	មហាវិវ	១៤៨	១០
ឈាបិតា មយ្ហំ	ឈាបិតា ម្នាក់	១៧០	៨
វិហារម	វិហារម	១៧០	៧
មេ	នោ	១៧០	១០
ឈាបិតា មយ្ហំ	ឈាបិតា ម្នាក់	២០០	១២
មេ	នោ	២០១	២
ភិក្ខុនី	ភិក្ខុនី-	២០២	៤
ឈាបិតា មយ្ហំ	ឈាបិតា ម្នាក់	២០៤	១០
មេ	នោ	២០៤	១២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អញ	ខ្ញុំ	១២៣	២
”	”	”	៣
នាង	អ្នក	”	៣
ឈ្មោះបណ្ឌិត	ឈ្មោះថាបណ្ឌិត	”	១៤
ជីវិត	ជីវិត	១២៧	៧
ព្រះថេរ	ព្រះថេរៈ	១៣៥	៤
ស្តាប់ព្យាករ	ស្តាប់ព្យាករណ៍	១៣៦	១១
ទ្រង់ព្យាករណ៍	ទ្រង់ព្យាករ	១៤៧	៦
ជាទេតា	ជាទេវតា	១៨៥	៤
យៈសាធារថរិយាបទាន	ទេសសហស្សវរ្ម័នម		
	បទាន	១៨៧	១
ចំពោះ	ចំពោះ	១៧១	៣
បានសម្តែង	បានដួប	១៧៧	៨
ព្រជីនស្រី	ព្រះជិនស្រី	២២០	៧
ទុក	ដក	២២៤	១៤
សក្តារថរិយាបទាន	សុក្តារថរិយាបទាន	២២៥	៩
មានអាសវៈ	អាសវៈ	២៣២	១៧

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Mrs. Kumiko Futagami · Mr. Seison Futagami
581 Taijima, Tamukaecho, Kumamoto-shi, Kumamoto-ken 862 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

為慈香院 釋淨和信士一周忌供養
施主 二神クミ子・二神成尊
〒862 熊本県熊本市田迎町田井島581
☎096-378-3644

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 76 (of 110 volumes total)

"SUTTANTA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the
TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第76巻スuttantaピタカ（経部）

発 行：ブノンベン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

発 行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

